

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.01.2021
31.01.2021
RT I, 22.12.2020, 50

Äriseadustik¹

Vastu võetud 15.02.1995

RT I 1995, 26, 355

jõustumine 01.09.1995

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
28.05.1996	RT I 1996, 40, 773	08.06.1996
26.06.1996	RT I 1996, 51, 967	29.07.1996
terviktekst RT paberandjal	RT I 1996, 52, 993	
11.02.1997	RT I 1997, 16, 258	16.03.1997
05.06.1997	RT I 1997, 48, 774	10.07.1997
21.10.1997	RT I 1997, 77, 1313	12.11.1997
17.12.1997	RT I 1998, 2, 48	09.01.1998
17.02.1998	RT I 1998, 23, 322	22.03.1998
11.03.1998	RT I 1998, 30, 410	01.10.1998
25.03.1998	RT I 1998, 36, 552	01.05.1998
17.06.1998	RT I 1998, 59, 941	10.07.1998
terviktekst RT paberandjal	RT I 1998, 91, 1500	
20.01.1999	RT I 1999, 10, 155	01.01.2000
17.02.1999	RT I 1999, 23, 355	19.03.1999
10.02.1999	RT I 1999, 24, 360	01.07.1999
16.06.1999	RT I 1999, 57, 596	17.07.1999
15.12.1999	RT I 1999, 102, 907	10.01.2000
22.03.2000	RT I 2000, 29, 172	17.04.2000
06.06.2000	RT I 2000, 49, 303	08.07.2000
14.06.2000	RT I 2000, 57, 373	01.01.2001
20.06.2000	RT I 2000, 55, 365	12.07.2000
13.03.2001	RT I 2001, 34, 185	10.04.2001
05.06.2001	RT I 2001, 56, 332	01.10.2001
06.06.2001	RT I 2001, 56, 336	07.07.2001
17.10.2001	RT I 2001, 89, 532	01.01.2002
14.11.2001	RT I 2001, 93, 565	01.02.2002, osaliselt 14.12.2001
19.12.2001	RT I 2002, 3, 6	01.02.2002
27.03.2002	RT I 2002, 35, 214	01.06.2002
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 388	29.07.2002
06.11.2002	RT I 2002, 96, 564	01.01.2003
20.11.2002	RT I 2002, 102, 600	01.01.2003, osaliselt 26.12.2002
17.12.2002	RT I 2002, 110, 657	31.12.2002
18.12.2002	RT I 2003, 4, 19	01.02.2003
15.01.2003	RT I 2003, 13, 64	01.07.2003
29.01.2003	RT I 2003, 18, 100	07.03.2003

19.11.2003	RT I 2003, 78, 523	27.12.2003
17.12.2003	RT I 2003, 88, 591	01.01.2004
25.11.2004	RT I 2004, 86, 582	01.01.2005
16.12.2004	RT I 2004, 89, 613	07.01.2005
22.02.2005	RT I 2005, 15, 85	01.01.2006
12.10.2005	RT I 2005, 57, 449	01.01.2006
12.10.2005	RT I 2005, 57, 450	01.01.2006
12.10.2005	RT I 2005, 57, 451	18.11.2005
27.10.2005	RT I 2005, 61, 478	01.12.2005
terviktekst RT paberandjal	RT I 2005, 63, 481	
08.12.2005	RT I 2005, 68, 525	01.01.2006
26.01.2006	RT I 2006, 7, 42	04.02.2006
10.05.2006	RT I 2006, 25, 186	01.07.2006
15.11.2006	RT I 2006, 55, 407	01.01.2007
23.11.2006	RT I 2006, 55, 412	01.01.2007
06.12.2006	RT I 2006, 61, 456	01.01.2007
24.01.2007	RT I 2007, 12, 66	01.01.2008
24.10.2007	RT I 2007, 58, 380	19.11.2007
21.11.2007	RT I 2007, 65, 405	15.12.2007
21.11.2007	RT I 2007, 67, 413	28.12.2007
20.03.2008	RT I 2008, 16, 116	15.04.2008
04.06.2008	RT I 2008, 27, 177	10.07.2008
04.06.2008	RT I 2008, 27, 177	01.01.2009
04.06.2008	RT I 2008, 27, 177	01.01.2010
19.11.2008	RT I 2008, 52, 288	22.12.2008
10.12.2008	RT I 2008, 59, 330	01.01.2009
11.12.2008	RT I 2008, 60, 331	01.01.2009
17.12.2008	RT I 2009, 5, 35	01.07.2009
28.01.2009	RT I 2009, 12, 71	27.02.2009
29.01.2009	RT I 2009, 13, 78	01.07.2009
06.05.2009	RT I 2009, 27, 164	08.06.2009
20.05.2009	RT I 2009, 29, 175	01.07.2009
21.05.2009	RT I 2009, 30, 178	01.07.2009
21.10.2009	RT I 2009, 51, 349	15.11.2009
29.10.2009	RT I 2009, 54, 363	01.01.2010
11.11.2009	RT I 2009, 57, 381	01.01.2010
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
16.12.2009	RT I 2009, 67, 460	01.01.2010
27.01.2010	RT I 2010, 9, 41	08.03.2010
22.04.2010	RT I 2010, 20, 103	01.07.2010, osaliselt 01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
17.06.2010	RT I 2010, 38, 231	01.07.2010
29.09.2010	RT I 2010, 77, 589	01.01.2011
16.12.2010	RT I, 30.12.2010, 2	01.01.2011
16.02.2011	RT I, 14.03.2011, 1	01.01.2012
23.02.2011	RT I, 25.03.2011, 1	01.01.2014; jõustumisaeg muudetud 01.07.2014 [RT I, 22.12.2013, 1]
12.10.2011	RT I, 02.11.2011, 1	12.11.2011
07.12.2011	RT I, 28.12.2011, 1	01.01.2012
02.05.2012	RT I, 25.05.2012, 8	04.06.2012
10.10.2012	RT I, 25.10.2012, 1	01.12.2012
05.12.2012	RT I, 18.12.2012, 3	19.12.2012, osaliselt 01.01.2013
13.06.2013	RT I, 02.07.2013, 3	01.09.2013, osaliselt 12.07.2013

05.12.2013	RT I, 22.12.2013, 1	01.01.2014
11.12.2013	RT I, 23.12.2013, 1	01.01.2014, osaliselt 01.01.2015 ja 01.01.2020
21.01.2014	RT I, 31.01.2014, 6	01.02.2014, osaliselt 01.04.2014
27.02.2014	RT I, 21.03.2014, 3	31.03.2014, osaliselt 01.04.2014 ja 01.01.2015
11.06.2014	RT I, 21.06.2014, 8	01.01.2015, seadustikus asendatud läbivalt sõnad „asukoha registrisse” sõnaga „registrikaardile”
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
11.02.2015	RT I, 04.03.2015, 4	01.07.2015
18.02.2015	RT I, 19.03.2015, 3	29.03.2015
10.12.2015	RT I, 30.12.2015, 4	01.01.2016
07.06.2016	RT I, 22.06.2016, 21	01.08.2016
21.02.2017	RT I, 10.03.2017, 1	20.03.2017, osaliselt 30.09.2017
05.04.2017	RT I, 20.04.2017, 1	15.01.2018, seadustikus asendatud läbivalt sõnad „asukoha äriregister” sõnaga „registrikaart” vastavas käändes; osaliselt muudetud [RT I, 17.11.2017, 2]
20.04.2017	RT I, 09.05.2017, 1	01.07.2017
07.06.2017	RT I, 26.06.2017, 1	06.07.2017, osaliselt 01.10.2017
25.10.2017	RT I, 17.11.2017, 1	01.01.2019
26.10.2017	RT I, 17.11.2017, 2	27.11.2017
05.12.2018	RT I, 20.12.2018, 1	01.01.2019
13.02.2019	RT I, 28.02.2019, 1	01.03.2019
13.02.2019	RT I, 04.03.2019, 1	01.07.2020 - jõustub nõukogu määruse (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 248, 24.09.2015, lk 9–29), artikli 4 lõike 3 või artikli 9 lõike 3 kohase Euroopa Komisjoni otsuse tegemise aastale järgneva aasta 1. jaanuaril. Kui Euroopa Komisjon teeb otsuse pärast kalendriaasta 1. oktoobrit, jõustub Euroopa Komisjoni otsuse tegemise aastale ülejäreneva aasta 1. jaanuaril; jõustumisaeg osaliselt muudetud [RT I, 28.02.2020, 2]
18.02.2020	RT I, 28.02.2020, 2	01.07.2020
10.03.2020	RT I, 17.03.2020, 1	01.08.2020; jõustumisaeg osaliselt muudetud 24.05.2020 [RT I, 23.05.2020, 2]
18.05.2020	RT I, 23.05.2020, 2	24.05.2020
17.06.2020	RT I, 10.07.2020, 1	20.07.2020
12.11.2020	RT I, 21.11.2020, 1	01.01.2021
09.12.2020	RT I, 22.12.2020, 34	01.01.2021

I. osa ÜLDOSA

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Ettevõtja

Ettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kellele kaupade müük või teenuste osutamine on püsiv tegevus, ning käesolevas seaduses sätestatud äriühing.

[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 2. Äriühingute liigid

(1) Äriühing on täisühing, usaldusühing, osaühing, aktsiaselts ja tulundusühistu. Seaduses võib ette näha ka teisi äriühinguid.

(2) Äriühing kantakse äriregistrisse.

(3) Äriühingu õigusvõime tekib äriregistrisse kandmisest ja lõpeb äriregistrist kustutamisega.

(4) Äriühingud võivad ühineda ja jaguneda ning äriühingu võib teist liiki äriühinguks ümber kujundada ainult seaduses sätestatud juhtudel ja korras.

(5) Seaduses sätestatud juhtudel on ühinemiseks, jagunemiseks ja ümberkujundamiseks nõutav pädeva asutuse luba.

§ 3. Füüsilisest isikust ettevõtja

(1) Füüsilisest isikust ettevõtjaks võib olla iga füüsiline isik.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtja peab enne tegevuse alustamist esitama avalduse enda kandmiseks äriregistrisse. [RT I 2008, 60, 331- jõust. 01.01.2009]

(3) Füüsilisest isikust ettevõtja võib äriregistri pidajale teatada oma ettevõtte tegevuse peatamisest ette, märkides ajavahemiku, millal ettevõtte ei tegutses. Füüsilisest isikust ettevõtja, kelle ettevõtte tegevus tulenevalt tegevusala iseloomust on hooajaline, võib äriregistri pidajale teatada ettevõtte tegevuse algus- ja lõppkuupäeva. Ettevõtte tegevuse algus- ja lõppkuupäeva võib teatada ka ajutise tegutsemise korral. [RT I 2008, 27, 177- jõust. 01.01.2009]

§ 4. Ettevõtja tegevusalad

(1) Ettevõtja võib tegutseda tegevusaladel, millel tegutsemine ei ole seadusega keelatud.

(2) Seaduses võib sätestada tegevusalasid, milleks on vaja tegevusluba või millel võib tegutseda üksnes teatud liiki ettevõtja.

(3) [Kehtetu -RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(4) Talupidaja on ettevõtja, kellel vähemalt üks tegevusala kuulub põllumajandussaaduste tootmise alla ja kes selleks otstarbeks kasutab omaniku, kasutusvaldaja või rentnikuna talu. [RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(5) Ettevõtja teatab äriregistrisse kandmisel kavandatud põhitegevusala, samuti teatab tegevusalade muutumisest. Äriühing, kes peab äriregistrisse esitama majandusaasta aruande, näitab lõppenud aruandeaasta tegevusalad ja uude aruandeaastasse kavandatud tegevusalad oma majandusaasta aruandes ega teata eraldi nende muutumisest. Tegevusalast äriregistrisse teatamisel või majandusaasta aruandes näitamisel kasutatakse Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorit. [RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(6) Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega. Valdkonna eest vastutav minister võib määrata, millist klassifikatsioonitaset tuleb tegevusalast äriregistrisse teatamisel ja majandusaasta aruandes näitamisel kasutada. [RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

§ 5. Ettevõtte ja selle üleminek

[Kehtetu -RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

§ 6. Kontsern

(1) Kui üks äriühing on teises äriühingus osanik või aktsionär ning omab seal hälteenamust, nimetatakse osalevat ühingut ematettevõtjaks ja ühingut, kus ta osaleb, tütarettevõtjaks. Ematettevõtja tütarettevõtjaks on ka ühing, kus hälteenamus on teisel tütarettevõtjal või tütarettevõtjatel üksinda või koos ematettevõtjaga.

(2) Tütarettevõtjaks on ka ühing, kus teine ühing (emaettevõtja) omab selle osaniku või aktsionärina lepingu alusel või ilma selleta valitsevat mõju.

(3) Emaettevõtja koos tütarettevõtjatega moodustab kontserni.

2. peatükk **ÄRINIMI**

§ 7. Ärinime mõiste

Ärinimi ehk firma on äriregistrisse kantud nimi, mille all ettevõtja tegutseb.

§ 8. Füüsilisest isikust ettevõtja ärinimi

(1) Füüsilisest isikust ettevõtja ärinimi peab sisaldama ettevõtja ees- ja perekonnanime ning ei või sisaldada äriühingule viitavat täiendit ega lühendit.

(2) Füüsilisest isikust talupidaja ärinimi ei pea sisaldama ettevõtja ees- ja perekonnanime juhul, kui ärinimes sisaldub talu nimi.

(3) Kui füüsilisest isikust ettevõtja võõrandab teisele füüsilisele isikule ettevõtte, võib omandaja senise ärinime all edasi tegutseda võõrandaja kirjalikul nõusolekul.

(4) Kui füüsiline isik omandab ettevõtte pärimise teel, võib omandaja senise ärinime all edasi tegutseda.

(5) Kui muutub füüsilisest isikust ettevõtja ärinimes sisalduv nimi, võib senise ärinime all edasi tegutseda.

(6) Füüsilisest isikust ettevõtjal võib olla mitu ärinime juhul, kui neid nimesid kasutatakse erinevate ettevõtete kohta.

§ 9. Äriühingu ärinimi

(1) Äriühingul võib olla ainult üks ärinimi.

(2) Täisühingu ärinimi peab sisaldama täiendit «täisühing», usaldusühingu ärinimi täiendit «usaldusühing», osaühingu ärinimi täiendit «osaühing», aktsiaseltsi ärinimi täiendit «aktsiaselts» ja tulundusühistu ärinimi täiendit «ühistu».

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud täiendi asemel võib täisühing ärinimes kasutada lühendit «TÜ», usaldusühing lühendit «UÜ», osaühing lühendit «OÜ» ja aktsiaselts lühendit «AS».

(4) 2. ja 3. lõikes nimetatud täiendeid või lühendeid võib kasutada ainult ärinime alguses või lõpus.

§ 10. Ärinime võõrandamine

Ärinime ei või võõrandada ilma ettevõtte, välja arvatud siis, kui ärinimi võõrandatakse ettevõtja likvideerimisel või pankrotimenetluses.

§ 11. Ärinime eristatavus

(1) Füüsilisest isikust ettevõtja ärinimi peab olema selgesti eristatav teistest äriregistrisse kantud ärinimedest. [RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

(2) Äriühingu ärinimi peab olema selgesti eristatav teistest Eestis äriregistrisse kantud ärinimedest.

(2¹) [Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Kui äriregistrisse on ärinimena või selle osana kantud sama füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi, mille registrisse kandmist taotletakse, peab kande taotleja oma ärinime täiendite lisamise või ärajätmisega selgelt eristatavaks muutma. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 12. Ärinime valiku piirangud

(1) Ärinimi ei või olla eksitav ettevõtja õigusliku vormi, tegevusala ega tegevuse ulatuse osas.

(2) Ärinimi ei või olla vastuolus heade kommetega.

(3) Ärinimes ei tohi kasutada Eestis kaubamärgina kaitstavat sõnalist, tähelist või numbrilist tähist või nende kombinatsiooni ilma kaubamärgi omaniku notariaalselt kinnitatud nõusolekuta, välja arvatud juhul, kui ettevõtja tegutseb tegevusaladel, mille suhtes kaubamärk ei ole kaitstud. Nõusolekule kohaldatakse käesoleva seadustiku § 33 lõiget 11.

(3¹) Isikul, kellel ei ole geograafilise tähise kasutamise õigust, on keelatud kasutada ärinimes registreeritud geograafilist tähist, välja arvatud juhul, kui ta tegutseb tegevusalal, mille suhtes geograafiline tähis ei ole kaitstud.

(3²) Käesoleva paragrahvi lõikeid 3 ja 3¹ kohaldatakse ka tegevusalade muutumisel pärast ärinime äriregistrisse kandmist.
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(4) Vabariigi Valitsus võib kehtestada piiranguid sõna «Eesti» kasutamisele ärinimes kõikides ühendites ja võõrkeelsetes vastetes, välja arvatud välismaa äriühingu filiaali ärinimes vastavalt käesoleva seadustiku §-s 14 sätestatule.

(5) Kui ärinimi lisaks äriühingule viitavale täiendile sisaldab riigi, haldusüksuse või muu koha nime, peab ärinimi sisaldama riigi, haldusüksuse või muu koha nimest eristavat täiendit.

(6) Ärinimes ei või kasutada riigi või kohaliku omavalitsuse organite ja asutuste nimetusi.

(7) Sõnu «riigi» või «linna» või «valla» või muid riigi või kohaliku omavalitsusüksuse osalusele viitavaid sõnu võib äriühingu ärinimes kasutada ainult siis, kui riigile või kohalikule omavalitsusele kuulub üle poole ühingu osadest või aktsiatest.

(8) Ärinimi peab olema kirjutatud eesti-ladina tähestikus.

(9) [Välja jäetud -RT I 1996, 40, 773- jõust. 08.06.1996]

§ 13. Nime kasutamine ärinimes

(1) [Välja jäetud -RT I 1996, 40, 773- jõust. 08.06.1996]

(2) [Välja jäetud -RT I 1996, 40, 773- jõust. 08.06.1996]

(3) Füüsilisest isikust ettevõtja ärinimes ei või kasutada isiku nime, kes ei ole ettevõtja, täisühingu ärinimes ei või kasutada isiku nime, kes ei ole osanik, usaldusühingu ärinimes isiku nime, kes ei ole täisosanik.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatud ei kohaldata, kui füüsilisest isikust ettevõtja annab ettevõtte üle või kui täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik lahkub või arvatakse välja ühingust.

§ 14. Välismaa äriühingu filiaali ärinimi

Välismaa äriühingu filiaali ärinimi koosneb äriühingu ärinimest ja sõnadest «Eesti filiaal».

§ 15. Ärinime kasutamine ja kaitse

(1) Ettevõtjal on ainuõigus oma ärinimele. Kohus võib hagita menetluse korras keelata kasutada ärinime, mis ei vasta käesoleva peatüki nõuetele või mille kasutamiseks ei ole isikul õigust, ning keelu rikkumise korral rikkujat trahvida. See ei välista ärinime kaitset hagilises korras.
[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

(2) Ettevõtja ärilistel dokumentidel ning tema kodulehel peavad olema ettevõtja ärinimi, asukoht ja äriregistri kood. Kui osaühingu või aktsiaseltsi ärilistel dokumentidel ning kodulehel viidatakse ühingu kapitalile, tuleb märkida ka osa- või aktsiakapitali suurus ning juhul, kui osade eest ei ole sissemakse täielikult tasutud, siis tasumata sissemaksete summa. Välismaa äriühingu filiaali ärilistel dokumentidel ning kodulehel peavad olema käesoleva lõike esimeses ja teises lauses nimetatud andmed nii välismaa äriühingu kui ka filiaali kohta, kui see on asjakohane. Lisaks tuleb filiaali ärilistel dokumentidel ning kodulehel märkida välismaa äriühingu õiguslik vorm ja register, kus äriühing on registreeritud. Kui välismaa äriühing on likvideerimisel, tuleb sellele asjaolule viidata.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(3) [Kehtetu -RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

3. peatükk

PROKUURA

§ 16. Prokuura mõiste

(1) Prokuura on volitus, mis annab ettevõtja esindajale (prokuristile) õiguse esindada ettevõtjat kõikide majandustegevusega seotud tehingute tegemisel.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Prokurist võib ettevõtja kinnisaja võõrandada ja koormata üksnes juhul, kui ettevõtja on talle selle õiguse prokuuras andnud ja selle õiguse kohta on tehtud märke äriregistrisse.

(3) Kui ettevõtja on prokuurat piiranud, ei kehti piirang kolmandate isikute suhtes, välja arvatud käesolevas seaduses sätestatud piirangud.

(4) Prokuura suhtes kehtib tsiviilseadustiku üldosa seaduses esinduse kohta sätestatu, kui käesolevast seadustikust ei tulene teisiti.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 17. Prokuura andmine

(1) Prokuura võib anda äriühing, äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja või füüsilisest isikust ettevõtja seadusjärgne esindaja. Ettevõtja äriregistrisse kandmisel annab prokuura füüsilisest isikust ettevõtja, täis- või usaldusühingu asutamisel ühiselt kõik ühingut juhtima õigustatud osanikud ning osahingut, aktsiaseltsi või tulundusühistu asutamisel asutajad ühingu asutamislepinguga.

(2) Prokuura võib anda ainult füüsilisele isikule. Ettevõtjal võib olla üks või mitu prokuristi.

(3) Prokuura võib anda mitmele isikule selliselt, et prokuristid või mõned neist on õigustatud ettevõtjat esindama üksnes koos (ühisprokuura). Prokuura võib anda selliselt, et prokurist võib ettevõtjat esindada ainult koos juhatuse liikme või äriühingut esindama õigustatud osanikuga.

(4) Välismaa äriühing võib anda prokuura filiaali esindamiseks.

(5) Prokuristik ei või olla sama täis- või usaldusühingu osanik ega äriühingu nõukogu liige ega äriühingu audiitor.

§ 18. Prokuristi allkiri

Prokurist kirjutab alla selliselt, et lisab oma allkirjale sõna «prokurist» või lühendi «p.p.» (*per procura*).

§ 19. Prokuura lõpetamise alused

(1) Ettevõtja võib prokuura igal ajal lõpetada.

(2) Prokurist võib ettevõtjalt nõuda prokuura lõpetamist, kui lõpeb prokuura aluseks olev õigussuhe.

(3) Prokuura ei lõpe füüsilisest isikust ettevõtja surmaga.
[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 20. Prokuura üleandmise keeld

Prokurist ei või prokuurat üle anda.

§ 21. Prokuura kanne

(1) Prokuura kanne tehakse äriregistrisse ettevõtja avalduse alusel. Avaldusele lisatakse äriühingu korral ka prokuristi määranud organi otsus.

(2) Prokuura kandes näidatakse prokuristi nimi ja isikukood. Kui prokuura on antud mitmele prokuristile, tuleb kandes märkida, kas ja kellele neist on antud ühisprokuura.
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(3) [Kehtetu -RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

II. osa

ÄRIREGISTER

4. peatükk REGISTRIALASED ÜLDSÄTTED

§ 22. Äriregistri pidamine ja kohtumenetlus

(1) Äriregister on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille pidamise eesmärk on koguda, säilitada ja avalikustada teavet Eestis asuvate füüsilisest isikust ettevõtjate ettevõtete, äriühingute ja välismaa äriühingu filiaalide kohta. Äriregistrit peab Tartu Maakohtu registriosakond (edaspidi *registripidaja*).

[RT I, 20.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(2) [Kehtetu -RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

(3) [Kehtetu -RT I 2005, 15, 85- jõust. 01.01.2006]

(4) Registripidajale esitatud dokumentide menetlemine ja määruste tegemine toimub tsiviilkohtumenetluse seadustikus registrimenetlusele sätestatud korras, kui käesolevast seadustikust ei tulene teisiti.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

(5) [Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(6) Äriregistri ja selle pidamisele kohaldatakse avaliku teabe seaduses andmekogude kohta sätestatud käesolevas seaduses sätestatud erisustega.

[RT I 2007, 12, 66- jõust. 01.01.2008]

§ 22¹. Äriregistri vastutav ja volitatud töötaja

Äriregistri vastutav töötaja on Justiitsministeerium ja volitatud töötajad on Tartu Maakohtu registriosakond ning Registrate ja Infosüsteemide Keskus.

[RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

§ 23.–§ 25. [Kehtetud -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 26. Registriosakonna pitsat

(1) Kohtu registriosakonnal on riigivapiga pitsat.

(2) Kohtuteenistujal, kes teeb registriosakonnas tõestamistoiminguid, võib olla oma nimega riigivapiga pitsat.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 27. Töökeel

(1) Äriregistrit peetakse eesti keeles.

(2) Võõrkeelsed dokumendid esitatakse registripidajale vandetõlgi tehtud eestikeelse tõlkega. Samuti võib dokumendid esitada registripidajale notari tehtud eestikeelse tõlkega, kui notar on koostanud notariaalakti või -märke võõrkeeles tõestamisseaduse § 5 lõike 2 alusel.

[RT I, 22.12.2020, 34- jõust. 01.01.2021]

(3) Ettevõtja ei või tugineda tõlkele, kui see erineb originaaldokumendist. Kolmas isik võib registripidajale esitatud dokumendi tõlkele tugineda, välja arvatud juhul, kui ettevõtja tõendab, et kolmas isik teadis tõlke ebaõigsusest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõike nõuetele mittevastavate osaliselt või täielikult võõrkeelsete dokumentide esitamisel juhindub registripidaja üksnes talle esitatud eestikeelsetest dokumentidest või tekstiosadest. Ettevõtja ja kolmandad isikud ei saa võõrkeelsetele dokumentidele või tekstiosadele tugineda.

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

§ 28. Äriregistri avalikkus

(1) Äriregistri kanded on avalikud. Igaühel on õigus tutvuda registrikaardi ja äritoimikuga ning saada registrikaardist ja äritoimikus olevast dokumendist ärakirju.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(2) Registriandmete ja toimikutega on võimalik tutvuda notaribüroos või vastava veebilehe kaudu. Äriregistri kinnitatud väljatrükke on võimalik saada notaribüroost.

[RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(3) Registritoimikuga võib tutvuda pädev riigiasutus, muu hulgas kohus menetluses ning kohtutäitur ja isik, kellel notar on tuvastanud selleks õigustatud huvi. Tutvumisest keeldumisele kohaldatakse notariaadiseaduse § 41.

[RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(4) Isiku nõudel annab notar tõendi, et kannet ei ole muudetud või et teatud kannet registris ei ole.

[RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

§ 29. Kannete avaldamine

[Kehtetu -RT I 2003, 4, 19- jõust. 01.02.2003]

§ 30. [Kehtetu -RT I 1999, 10, 155- jõust. 01.01.2000]

§ 31. Äriregistrisse kantavad andmed

Äriregistrisse kantakse ainult seaduses ettenähtud andmed.

§ 32. Registripidajale esitatavad dokumendid

(1) Ettevõtja on kohustatud registripidajale esitama kande aluseks olevad ja seaduses sätestatud muud dokumendid, samuti allkirjanäidised. Allkirjanäidised peavad olema notariaalselt kinnitatud. Registripidaja võib ettevõtjalt nõuda ka täiendavaid dokumente, kui need on vajalikud kande aluseks olevate asjaolude väljaselgitamiseks.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Organi koosoleku protokollil asemel võib registripidajale esitada väljavõtte protokollist, millesse on kantud ainult registriandmete aluseks olev otsus. Väljavõttele ei pea lisama otsuse suhtes eriarvamusele jäänud isiku eriarvamust, kirjalikke ettepanekuid ja avaldusi. Protokollil väljavõtte peab olema notariaalselt tõestatud, kui sama koosoleku kohta koostatud protokoll on notariaalselt tõestatud. Muus osas kohaldatakse protokollil väljavõtte sisule, allkirjastamisele ja väljavõttele lisatavatele dokumentidele vastava organi koosoleku protokollil kohta sätestatud.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(3) Majandusaasta aruanne ja sellega koos esitatavad dokumendid, samuti käesolevas seadustikus sätestatud andmed kasumi jaotamise või kahjumi katmise kohta ning volitus eespool nimetatud dokumentide ja andmete esitamiseks esitatakse äriregistrile käesoleva seadustiku § 67 4. lõike punkti 1 alusel valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud korra kohaselt elektrooniliselt.

[RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

§ 32¹. Tõestamistoimingud ja täiendavad notari teenused

(1) Registripidajale esitatav avaldus ja avaldusele allkirjutamiseks antud volikiri peab olema notariaalselt kinnitatud.

(2) Registripidajale esitatav allkirjanäidis peab olema notariaalselt kinnitatud ja võõrkeelse dokumendi eestikeelne tõlge peab olema vandetõlgi tehtud. Ettevõtja või tema seadusjärgse esindaja allkirjanäidist ei pea esitama, kui sama isik on notari juuresolekul kirjutanud alla asjaomase kande tegemise avaldusele või seda sisaldavale asutamislepingule.

[RT I, 23.12.2013, 1- jõust. 01.01.2020]

(3) Notar peab tõestama:

- 1) osatühingu ja aktsiaseltsi asutamislepingu;
- 2) äriühingute ühinemislepingu ja jagunemislepingu või jagunemiskava;
- 3) punktides 1 ja 2 nimetatud dokumentidele allkirjutamiseks antud volikirja.

(4) Notariaalselt tõestatud asutamisleping võib ühtlasi sisaldada juriidilise isiku registrisse kandmise avaldust.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(4¹) Notar edastab juriidilise isiku taotlusel tema majandusaasta aruande elektrooniliselt registripidajale.

[RT I 2008, 27, 177- jõust. 01.01.2010]

(5) [Kehtetu -RT I 2006, 7, 42- jõust. 04.02.2006]

(6) [Kehtetu -RT I 2003, 18, 100- jõust. 07.03.2003]

(7) [Kehtetu -RT I 2006, 7, 42- jõust. 04.02.2006]

(8) [Kehtetu -RT I 2006, 7, 42- jõust. 04.02.2006]

§ 33. Äriregistri kanne

(1) Äriregistri kanne tehakse ettevõtja avaldusel, kohtulahendi alusel või muul seaduses sätestatud alusel. Äriregistrile avalduse või muude dokumentide esitamiseks õigustatud isik on kohustatud seda tegema. [RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(1¹) Kui jõustunud või viivitamata täitmisele kuuluva kohtulahendiga on registripidajale avalduse esitamiseks õigustatud või kohustatud isiku suhtes tuvastatud kohustus avaldus esitada või õigussuhe, mille tõttu tuleb teha kanne, asendab kohtulahend avaldust.

(1²) Kui kohtu jõustunud või viivitamata täitmisele kuuluva lahendiga on keelatud kanne tegemiseks avaldust esitada, võib kanne teha üksnes juhul, kui isik, kelle taotlusel kohtulahend tehti, kanne tegemisega nõustub.

(2) Registripidajale esitatav avaldus peab olema notariaalselt kinnitatud. Selle asemel võib avaldusel olevad allkirjad kinnitada välisriigi ametiisik, kellel on õigus tõestada allakirjutanu isikusamasust. Välisriigis kinnitatud dokument peab olema legaliseeritud või kinnitatud tunnistusega (*apostille* ga), kui välisleping ei sätesta teisiti. [RT I 2009, 29, 175- jõust. 01.07.2009]

(3) Registripidajale esitatavale avaldusele alla kirjutama õigustatud isik võib allakirjutamiseks volitada teist isikut. Avaldusele allakirjutamiseks antud volikiri peab olema notariaalselt kinnitatud.

(4) Registripidaja teeb kanne hiljemalt viiendal tööpäeval pärast kandemääruse allakirjutamist. Registripidaja teatab kanne tegemisest või sellest keeldumisest avaldajale viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 10 tööpäeva jooksul, arvates kanne tegemisest registrisse või otsuse tegemisest, millega kanneavaldus jäeti rahuldamata.

(4¹) [Kehtetu -RT I 2006, 7, 42- jõust. 04.02.2006]

(5) Registripidaja ei tee kannet registrisse, kui avaldus või sellele lisatud dokumendid ei vasta seadusele või on esitatud enne seaduses lubatud või pärast seaduses ettenähtud tähtaega.

(6) Registripidajal ei ole õigust keelduda kanne tegemisest, kui kõik seaduses nõutavad dokumendid on esitatud ja vastavad seaduse nõuetele.

(7) Äriregistrisse kantud andmete muutumisel, sealhulgas äriühingu juhatuse liikme ja likvideerija nimetamisel ja tagasikutsumisel ja nende esindusõiguse muutmisel ning äriühingu lõpetamisel tuleb viivitamata esitada avaldus äriregistrisse kantud andmete muutmiseks. [RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(7¹) Äriregistrisse kantud andmete muutmisel on äriregistri pidaja kohustatud 15 päeva jooksul tegema kanne muutmise tulenevad vajalikud muudatused kommertsandiregistris. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 599 teises lauses sätestatud ei kohaldata.

(7²) Füüsilise isiku nime ja isikukoodi parandamine äriregistri kandes toimub sellekohase teate ja rahvastikuregistris toimunud muudatuse alusel riigilõivuvabalt. Sätet kohaldatakse surnud isiku andmete äriregistrist kustutamisel, kui kanne ei kajasta päritavaid osaniku- või muid selliseid õigusi.

(7³) Juriidilise isiku nime, õigusliku vormi ja registrikoodi parandamine teise äriühingu kohta tehtud äriregistri kandes toimub sellekohase teate ja vastavas registris toimunud muudatuse alusel riigilõivuvabalt. Sätet kohaldatakse ka juriidiliste isikute ühinemisel.

(7⁴) Registripidaja kontrollib enne isikuandmete parandamist kanne aluseks oleva muudatuse olemasolu vastavas registris.

(7⁵) Juhul kui registripidajal ei ole elektroonilist ligipääsu äriregistri kandes isikuandmete parandamise aluseks oleva muudatuse kontrollimiseks vastavast registrist, võib isikuandmeid parandada sellekohase teate ning vastava registri kinnitatud väljavõtte või muu usaldusväärse tõendi alusel. Välisriigis väljaantud dokument peab olema legaliseeritud või kinnitatud tunnistusega (apostilliga), kui välisleping ei sätesta teisiti.

(7⁶) Tehniliste võimaluste olemasolu korral toimub käesoleva paragrahvi lõikes 7² nimetatud kanne parandamine automatiseeritult. [RT I, 22.06.2016, 21- jõust. 01.08.2016]

(8) Kui äriregistrile esitatakse ebaõigeid andmeid, vastutavad avaldusele alla kirjutanud isikud sellega süüliselt tekitatud kahju eest solidaarselt.

(9) Avalduse esitamiseks õigustatud isik võib avalduse kuni selle kohta kandemääruse tegemiseni tagasi võtta. Avalduse tagasivõtmiseks tuleb registripidajale esitada notariaalselt kinnitatud avaldus, milles näidatakse ära tagasivõtmise põhjus. Avalduse tagasivõtmisel ei tagastata avaldust ega sellega koos esitatud dokumente.

(10) Lõikes 9 nimetatud juhul tagastatakse avaldajale lihtpostiga kõik esitatud paberdokumendid. Sel juhul jäävad registritoimikusse digiteeritud dokumendid.
[RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(11) Digitaalallkirjastatud avaldus ja avalduse esitamise volikiri loetakse võrdseks notariaalselt kinnitatud avalduse ja avalduse esitamise volikirjaga.
[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

(12) Kui digitaalallkirjastatud avalduse saab esitada otse elektrooniliselt peetava äriregistri infosüsteemi, ei või avaldust esitada e-posti teel. Vastasel juhul tagastab registripidaja e-postiga esitatud avalduse, märkides ära tagastamise põhjuse.
[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

(12¹) Notariaalselt kinnitatud avaldus esitatakse koos kande tegemiseks vajalike dokumentidega registripidajale avalduse kinnitanud notari vahendusel notarite elektroonilise infosüsteemi (edaspidi *e-notar*) kaudu. Mõjuval põhjusel võib avalduse ja kande tegemiseks vajalikud dokumendid esitada teise notari vahendusel. Notar selgitab isikule, millised dokumendid tuleb avaldusele lisada ja millised nõuded neile kehtivad.
[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(13) Kui avalduste esitamine otse elektrooniliselt peetava äriregistri infosüsteemi ei ole võimalik infosüsteemi püsiva tehnilise rikke tõttu, võib avaldusi ja nendele lisatud dokumente esitada posti või e-posti teel. Esitatud dokumendid võetakse elektrooniliselt peetava äriregistri infosüsteemi üle esimesel võimalusel pärast rikke kõrvaldamist ja avaldus vaadatakse läbi viie tööpäeva jooksul.
[RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(14) Käesoleva paragrahvi lõikes 13 kirjeldatud dokumentide esitamise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.
[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 34. Kande õiguslik tähendus

(1) Äriregistri kanne jõustub, kui kandeale on alla kirjutanud kandemääruse täitnud isik ja kande otsustamiseks pädev isik.

(2) Kanne kehtib kolmanda isiku suhtes õigena, välja arvatud, kui kolmas isik teadis või pidi teadma, et kanne ei ole õige. Kannet ei loeta kehtivaks tehingute suhtes, mis tehakse 15 päeva jooksul pärast kande tegemist, kui kolmas isik tõendab, et ta kande sisu ei teadnud ega pidanudki teadma.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(3) Kui registrisse kandmisele kuuluvaid asjaolusid ei ole registrisse kantud, on neil asjaoludel kolmanda isiku suhtes õiguslik tähendus üksnes juhul, kui kolmas isik neist teadis või pidi teadma.

(4) [Kehtetu -RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 35. Ametiasutuste teatamiskohustus

Kohus, riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus, Eesti väärtpaberite keskregistri pidaja, registri pidaja või väärtpaberite registri pidamise seaduse § 1²1. lõikes nimetatud väärtpaberite keskdepositoorium (edaspidi *depositoorium*), notar, kohtutäitur ja audiitor on kohustatud teatama registripidajale neile teatavaks saanud äriregistri andmete ebaõigsusest ja registrele esitamata andmetest.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

5. peatükk ÄRIREGISTRI SISU

§ 36. Äriregistri koosseis

Äriregistri koosseisu kuulub:

- 1) registrikaart;
[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]
- 2) äritoimikud;
- 3) registritoimikud.

§ 37. Registrikaart

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(1) Registrisse kantud ettevõtja kohta avatakse eraldi registrikaart.

(2) [Kehtetu - RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(3) [Kehtetu - RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(4) [Kehtetu - RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 38. Äritoimik

(1) Registrisse kantud ettevõtja kohta avatakse äritoimik.

(2) Äritoimikus säilitatakse dokumente, mille ettevõtja on registripidajale seaduse kohaselt esitanud või mille kohus või pankrotihaldur on edastanud registripidajale pankrotiseaduse või pandikirjaseaduse alusel.
[RT I, 28.02.2019, 1- jõust. 01.03.2019]

(3) Registripidajale esitatakse dokumendi originaal või notariaalselt või ametlikult kinnitatud ärakiri. Ametlikult kinnitatud ärakiri võib olla elektrooniline. Sellisel juhul asendab kinnituse andnud isiku nime ja allkirja ning asutuse pitselit isiku digitaalallkiri või asutuse digitaalne tempel.
[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(4) Elektroonilises toimikus asendab paberdokumendi originaali või notariaalselt või ametlikult kinnitatud ärakirja digiteeritud dokument.
[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

§ 39. Registritoimik

(1) Registrisse kantud ettevõtja kohta avatakse registritoimik.

(2) Registritoimikus säilitatakse tõendeid riigilõivu tasumise kohta, samuti kõiki muid ettevõtja kohta käivaid dokumente, mida ei säilitata äritoimikus.
[RT I 2003, 4, 19- jõust. 01.02.2003]

(3) Elektroonilisele toimikule kohaldatakse käesoleva seadustiku § 38 4. lõikes sätestatud.
[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

§ 40. Registripäevik

[Kehtetu -RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

§ 41. Tähestikuline kartoteek

[Kehtetu - RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

6. peatükk KANDE VORM

§ 42. Registrikood

Ettevõtjale antakse äriregistrisse kandmisel kordumatu registrikood.

§ 43. Kanne

(1) Igal registrikaardi kandel on järjekorranumber.
[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(2) Kande juurde tuleb märkida selle tegemise kuupäev.

(3) Kanded tuleb kirjutada loetavalt. Kandes võib kasutada ainult üldtuntud lühendeid.

§ 44. Kande muutmine

(1) Kande muutmisel kantakse uus kanne registrisse uue järjekorranumbriga. Hilisema kande tõttu tähenduse kaotanud kanne kuvatakse süsteemis allajoonituna ja punasena.
[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(2) [Kehtetu -RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

§ 45. Kande parandamine

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

(1) Kui kanne ei vasta selle tegemise aluseks olevale kandemäärusele, parandatakse kanne kohtunikuabi määruse alusel märkega registrikaardi märkuste osas.
[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(2) Kande parandamisest teatatakse viivitamatult isikule, kelle avalduse alusel on kanne tehtud.

(3) [Kehtetu - RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 45¹. Asenduskaardi avamine

[Kehtetu - RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 46. Kohtulahendi alusel tehtud kanne

Kui kanne on tehtud kohtulahendi alusel, tehakse selle kohta kandesse märke. Kohtulahendi muutmise või tühistamise märke tehakse samasse märkesse.
[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 47. Registrikaardi kannete kehtetus

[Kehtetu - RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 48. [Kehtetu -RT I 2001, 56, 336- jõust. 07.07.2001]

7. peatükk KANDE TEGEMINE

§ 49. Registripidajale esitatava dokumendi sisu

Registripidajale esitatavas dokumendis peavad olema märgitud seaduses ettenähtud andmed.

§ 50. Dokumendi vastuvõtmine

[RT I 2003, 4, 19- jõust. 01.02.2003]

(1) Avalduse esitamisel teeb registripidaja sellele pealdise avalduse vastuvõtmise kuupäeva, avaldusele lisatud dokumentide loetelu ja iga dokumendi lehekülgede arvu kohta. Pealdisele kirjutab alla avalduse vastuvõtja. Posti teel esitatud avaldus ja sellele lisatud dokumendid digiteeritakse ja salvestatakse elektroonilisse toimikusse, samuti salvestatakse sinna e-posti teel või infosüsteemi kaudu esitatud avaldused ja nendele lisatud dokumendid.

[RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) [Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Avalduse ja sellele lisatud dokumentide registreerimine ja salvestamine toimub käesoleva seaduse § 33 lõike 14 alusel kehtestatud korras.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(4) Posti teel esitatud dokumendid tagastatakse avaldaja soovil lihtpostiga ettevõtja aadressil. Dokumendid, mille tagastamist ei nõuta, hävitatakse pärast ühe kuu möödumist nende esitamisest.

[RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

§ 51. Tegevusloa kontroll

[Kehtetu -RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

§ 52. Ärinime kontroll

Registripidaja kontrollib ärinime vastavust seaduse nõuetele. Kui ärinimi ei vasta seaduse nõuetele, teeb registripidaja ettepaneku valida uus ärinimi registripidaja määratud tähtaja jooksul.

§ 53. Menetlustähtajad

(1) Kandeavaldus vaadatakse läbi 5 tööpäeva jooksul arvates avalduse saabumisest. Pärast tööpäeva lõppu, kuid enne kella 00.00, puhkepäeval ja riigipühäl registriosakonda saabunud avalduse esitamise ajaks loetakse avalduse saabumisele järgnev tööpäev. Kandeavalduse muutmisel või täiendava dokumendi esitamisel hakkab menetlustähtaeg kulgema kandeavalduse muutmisest või dokumendi esitamisest.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

(2) Kui avaldajale on määrusega antud tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks ja ta on kõik puudused kõrvaldanud, vaadatakse kandeavaldus uuesti läbi 5 tööpäeva jooksul.

(3) Kohus võib erilist kontrollimist vajavate asjaolude puhul läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 3 kuuni.

(4) Kiirmenetluses vaadatakse kandeavaldus läbi hiljemalt järgmisel tööpäeval arvates avalduse saabumisest. Pärast tööpäeva lõppu, kuid enne kella 00.00, puhkepäeval ja riigipühadel registriosakonda saabunud avalduse esitamise ajaks loetakse avalduse saabumisele järgnev tööpäev.
[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

(5) Kiirmenetluse võetakse kandeavaldus avaldaja taotlusel, kui:

1) avalduse ja muud seaduse kohaselt nõutavad dokumendid (kandedokumentid) esitavad neid seaduse kohaselt allkirjastavad isikud digitaalallkirjastatult käesoleva seadustiku § 67 lõike 4 punkti 1 alusel kehtestatud nõuete kohaselt;

2) avaldusele on lisatud käesoleva seadustiku §-s 139¹ sätestatud põhikiri juhul, kui avaldusele tuleb lisada põhikiri koos või ilma asutamislepinguta;

3) registripidaja saab kandega seotud füüsilisest isikust ettevõtja, äriühingu asutaja, täis- ja usaldusosaniku isikuandmeid, juriidilise isiku puhul ka esindaja seadusjärgset esindusõigust ning äriühingu juhatuse ja nõukogu liikme, likvideerija, audiitori ning ettevõtja prokuristi isikuandmeid käesoleva seadustiku § 67 lõike 4 punkti 1 alusel kehtestatud korras arvutivõrgu kaudu automatiseeritult kontrollida;

4) osakapitali tehakse asutamisel ja osakapitali suurendamisel üksnes rahalisi sissemaksid ning need on asutamise korral laekunud deposiidina registripidaja kontole või rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 27 lõikes 2 nimetatud kontole, välja arvatud juhul, kui osaühingu asutamiseks on valitud käesoleva seadustiku §-s 140¹ sätestatud asutamismeetodid;

[RT I, 17.11.2017, 2- jõust. 27.11.2017]

5) äriregistrisse kantava või osakapitali suurust muutva osaühingu osad ei ole registreeritud Eesti väärtpaberite registris;

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

6) riigilõiv äriregistri kande eest on laekunud selleks määratud arveldusarvele riigilõivuseaduses sätestatud määras;

7) osa- või aktsiakapitali sissemaks tegemisel ning äriregistri kande eest riigilõivu tasumisel on kasutatud käesoleva seadustiku § 520 1. lõikes nimetatud asutamismäära, registrisse kantud ettevõtja puhul tema registrikoodi;

[RT I 2008, 27, 177- jõust. 10.07.2008]

8) kandedokumentidele on alla kirjutanud isik ise või juriidilise isiku seadusjärgne esindaja;

9) tegevusala on näidatud käesoleva seadustiku § 4 lõigete 5 ja 6 kohaselt;

10) avaldusega ei taotleta äriühingu ühinemise, jagunemise, ümberkujundamise, lõpetamise äriregistrisse kandmist, äriregistrist kustutamist ega riigi või omavalitsuse poolt äriühingu asutamise äriregistrisse kandmist.

[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

11) avaldusega ei taotleta välismaa äriühingu filiaali äriregistrisse kandmist.

(6) Kandeavaldust ja muid kandedokumente ei võeta kiirmenetluse, kui need ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 5 nõuetele või kui neis esineb sisuline puudus. Sel juhul kuvatakse esitajale põhjus, miks esitamine ei ole võimalik.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 54. Puuduste kõrvaldamise tähtaeg

[Kehtetu -RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

§ 54¹. Kandeavalduse läbivaatamise peatamine

[Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 55. Kandemääruse sisu

Kandemääruses märgitakse:

1) kohus ja määruse tegemiseks pädeva isiku nimi ja amet;

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

2) määruse tegemise aeg ja koht;

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

3) kande tekst, samuti viide registrikaardile ja kaardi osale, kuhu kande tehakse;

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

4) kui avaldus jäetakse rahuldamata – määruse põhistus ja õiguslik alus;

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

5) määruse peale edasikaebamise kord ja tähtaeg.

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

§ 56. Kandemääruse täitmine

(1) Pärast kandemääruse tegemist kannab registripidaja kande teksti registrikaardile. Kande tekstile kirjutab alla kandemääruse täitnud isik ja kande otsustamiseks pädev isik.

(2) Kandemääruse ärakiri antakse või saadetakse § 33 4. lõikes nimetatud tähtaja jooksul ettevõtjale, kelle kohta määrus tehti.

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

§ 57. Ettevõtja asukoha muutmine

[Kehtetu -RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

§ 58. Registrimenetlus pankroti, tagatisvara halduri määramise, ärikeelu ja ettevõtluskeelu korral

[RT I, 28.02.2019, 1- jõust. 01.03.2019]

(1) Äriregistrisse kantakse kohtulahendi alusel:

1) pankrotimenetluse raugemine pankrotti välja kuulutamata – kui kohus lõpetas menetluse põhjusel, et võlgnikul ei jätku vara pankrotimenetluse kulude katteks. Koos sellega kantakse äriregistrisse äriühingu ajutise pankrotihalduri nimi ja isikukood ning märgitakse, et tema korraldab äriühingu likvideerimise ja esindab äriühingut. Kui pankrotivõlgnik on füüsilisest isikust ettevõtja, siis kustutatakse ta viivitamata äriregistrist;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

2) pankroti väljakuulutamise koos pankrotihalduri nime ja isikukoodiga, samuti mäрге, et tema esindab ettevõtjat;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

3) väljakuulutatud pankroti raugemine koos ettevõtja tegevuse jätkamise kandega – kui kohus lõpetas menetluse põhjusel, et kolmas isik rahuldab võlausaldajate nõuded või andis pandi nende tagamiseks. Mäрге, mille kohaselt ettevõtjat esindab pankrotihaldur, kustutatakse;

4) väljakuulutatud pankroti raugemine koos ettevõtja registrist kustutamisega – kui kohus lõpetas menetluse põhjusel, et pankrotivarast ei jätkunud pankrotimenetlusega seotud väljamaksete tegemiseks. Kui pankrotihaldur ei ole teisiti avaldanud, märgitakse ta äriregistrisse kustutatud äriühingu dokumentide hoidjana;

5) pankrotimenetluse lõpetamine koos ettevõtja registrist kustutamise või tegevuse jätkamisega – kui kohus kinnitas pankrotihalduri lõpparuande. Kustutamise korral, kui pankrotihaldur ei ole teisiti avaldanud, märgitakse ta äriregistrisse kustutatud äriühingu dokumentide hoidjana. Tegevuse jätkamise korral kustutatakse mäрге, mille kohaselt ettevõtjat esindab pankrotihaldur;

6) kompromiss ja selle tähtaeg koos tegevuse jätkamise kandega – kui eelnevalt oli kohus pankroti välja kuulutanud. Ühtlasi tehakse äriregistrisse mäрге, mille kohaselt pankrotihaldur täidab pankrotiseaduse §-des 188–190 ettenähtud ülesandeid. Mäрге, mille kohaselt pankrotihaldur esindab ettevõtjat, kustutatakse;

7) kompromissi tühistamine ja väljakuulutatud pankrotimenetluse taastumine. Koos sellega tehakse registrisse mäрге, et ettevõtjat esindab pankrotihaldur;

8) kompromissi lõppemine seoses selle tähtaja möödumisega ning pankrotihalduri vabastamine;

9) pandikirjaseaduse alusel tagatisvara halduri nimetamine koos tema nime ja isikukoodiga, samuti mäрге, et tema esindab krediitiasutust pandikirjaportfellide valitsemisel ja käsutamisel.

[RT I, 28.02.2019, 1- jõust. 01.03.2019]

(2) Äriregistrisse ei tehta kannet võlgniku ega tema esindusõigusliku isiku ärikeelu ja isikule määratud ettevõtluskeelu kohta.

[RT I 2008, 52, 288- jõust. 22.12.2008]

(3) Äriregistrisse ei tehta kannet, kui ärikeelu all olev või ettevõtluskeelu saanud isik, välja arvatud osauhingu osanik, kes ei ole samaaegselt juriidilise isiku juhtorgani liige, on kandeavaldusele alla kirjutanud või andnud selleks volituse või on osalenud avalduse aluseks oleva nõukogu otsuse tegemises või kui taotletakse sellise isiku, kaasa arvatud osauhingu osaniku kandmist registrisse juriidilise isiku juhatuse liikme, täisosaniku, prokuristi, likvideerija või pankrotihaldurina.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(4) Käesoleva paragrahvi 1. lõike punktis 1 nimetatud juhul on juriidilisest isikust pankrotivõlgniku juhatuse liige pärast juriidilise isiku registrist kustutamist dokumentide hoidjaks ja märgitakse sellena registrisse, kui pole teisiti kokku lepitud või kohtulahendi alusel teisiti määratud.

§ 59. Ettevõtja kustutamine äriregistrist

(1) Äriühingu lõppemisel kustutatakse äriühing äriregistrist äriühingu enda avaldusel või seaduses sätestatud muul alusel.

(2) Kui äriühingu likvideerimise lõpulejõudmisel ei esitata avaldust tema kustutamiseks äriregistrist, on registripidajal õigus äriühing registrist kustutada.

(3) Füüsilisest isikust ettevõtja kustutatakse äriregistrist tema avaldusel või seaduses sätestatud muul alusel. Füüsilisest isikust ettevõtjat ei kustutata registrist tema avalduse alusel, kui ta peab vastavalt seadusele olema registrisse kantud.

(3¹) Füüsilisest isikust ettevõtja, kes tegutseb ajutiselt, kustutatakse äriregistrist automaatselt pärast käesoleva seadustiku § 3 3. lõikes sätestatud lõppkuupäeva möödumist.

[RT I 2008, 27, 177- jõust. 01.01.2009]

(3²) Registripidaja võib füüsilisest isikust ettevõtja äriregistrist kustutada, kui isik ei vasta käesoleva seadustiku §-s 1 sätestatud ettevõtja mõistele ning ta ei ole teatanud oma tegevuse peatamisest või lõpetamisest.

[RT I 2008, 27, 177- jõust. 01.01.2009]

(4) Äriühingut ei või vabatahtliku lõpetamise korral äriregistrist kustutada ilma Maksu- ja Tolliameti kirjaliku nõusolekuta, välja arvatud siis, kui see on esitanud avalduse äriühingu äriregistrist kustutamiseks. Nõusoleku saamiseks esitab registripidaja kirjaliku taotluse Maksu- ja Tolliametile. Maksu- ja Tolliamet ei või nõusolekust keelduda, kui tal ei ole nõudeid äriühingu vastu. Kui nõusolekut ei ole saadud 10 tööpäeva jooksul pärast taotluse saatmist, loetakse Maksu- ja Tolliamet registrist kustutamiseга nõus olevaks.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 01.01.2015]

(5) Kui äriregistrisse kantud äriühingu põhikiri ei sisalda seaduses nõutavaid sätteid või mõni põhikirja sätetest on vastuolus seadusega, määrab registripidaja äriühingule puuduste kõrvaldamiseks tähtaja, mis ei tohi olla lühem kui kuus kuud. Kui äriühing määratud tähtaja jooksul puudusi ei kõrvalda, võib registripidaja otsustada äriühingu sundlõpetamise.

(6) Kui äriühingu juhatuse koosseis ei vasta seaduse või põhikirja nõuetele, määrab registripidaja äriühingule juhatuse koosseisu seaduse või põhikirja nõuetega vastavusse viimiseks tähtaja, mis ei tohi olla lühem kui kuus kuud. Kui äriühing määratud tähtaja jooksul seda ei tee, võib registripidaja otsustada äriühingu sundlõpetamise.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(7) Kui äriühing ei ole määranud käesoleva seadustiku § 63¹2. või 4. lõikes nimetatud kontaktisikut, määrab registripidaja kontaktisiku määramiseks tähtaja, mis ei tohi olla lühem kui üks kuu, kuid mitte pikem kui kolm kuud. Kui äriühing määratud tähtaja jooksul kontaktisikut ei määra, võib registripidaja otsustada äriühingu sundlõpetamise või välismaa äriühingu filiaali kustutamise.

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

§ 60. Majandusaasta aruande esitamata jätmine

[RT I 2006, 7, 42- jõust. 04.02.2006]

(1) Kui osäühing, aktsiaselts või tulundusühistu ei ole registripidajale seaduses sätestatud tähtaja möödumisest alates kuue kuu jooksul esitanud nõutavat majandusaasta aruannet, kohustab registripidaja teda registrist kustutamise hoiatusel esitama majandusaasta aruande määratud tähtaja jooksul, mis peab olema vähemalt kuus kuud.

[RT I 2006, 7, 42- jõust. 04.02.2006]

(1¹) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud hoiatust ei allkirjastata digitaalselt, vaid sellele lisatakse Tartu Maakohtu registriosakonna digitaalne tempel.

[RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) Kui äriühing ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaja jooksul esitanud majandusaasta aruannet ega esitanud ja põhistanud registripidajale mõjuvat põhjust, mis takistab tal aruannet esitamast, võib registripidaja avaldada väljaandes Ametlikud Teadaanded teate majandusaasta aruande esitamata jätmise kohta ettenähtud aja jooksul ning kutsuda äriühingu võlausaldajaid üles teatama oma nõuetest äriühingu vastu ja taotlema likvideerimismenetluse läbiviimist kuue kuu jooksul, alates teate avaldamisest koos hoiatusega, et vastasel korral võidakse äriühing registrist kustutada likvideerimismenetluseta.

[RT I 2006, 7, 42- jõust. 04.02.2006]

(3) Kui äriühing käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teate avaldamisest alates kuue kuu jooksul ei ole esitanud registripidajale majandusaasta aruannet ega esitanud ja põhistanud registripidajale mõjuvat põhjust, mis takistab tal aruannet esitamast, ning äriühingu võlausaldajad ei ole taotlenud äriühingu likvideerimist, võib registripidaja äriühingu äriregistrist kustutada, järgides käesoleva seadustiku § 59 lõikes 4 sätestatud.

[RT I 2006, 7, 42- jõust. 04.02.2006]

(3¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kohtumäärus äriühingu registrist kustutamiseks toimetatakse äriühingule kätte. Äriühingul on õigus 30 päeva jooksul määruse kättetoimetamisest arvates esitada sellele määruskaebus. Äriühingu registrist kustutamise kannet ei tehta enne, kui on möödunud kohtumääruse või kandemääruse vaidlustamiseks ettenähtud tähtaeg või vaidlustamise korral on kohtumenetlus lõppenud. Käesolevas lõikes ettenähtud juhul ei kohaldata tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 599 teises lauses sätestatud.

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

(4) Kui äriühingu võlausaldaja või äriühing käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teate avaldamisest alates kuue kuu jooksul esitab äriühingu likvideerimise taotluse, otsustab registripidaja äriühingu sundlõpetamise.

[RT I 2006, 7, 42- jõust. 04.02.2006]

(5) Kui pärast äriühingu registrist kustutamist ilmneb, et äriühingul oli vara ja vajalikud on likvideerimisabinõud, võib registripidaja otsustada likvideerimise. Äriühingu võlausaldaja nõudel võib likvideerimise pärast äriühingu registrist kustutamist ette võtta üksnes juhul, kui registripidaja ennistab võlausaldaja jaoks likvideerimise taotlemise tähtaja tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

[RT I 2006, 7, 42- jõust. 04.02.2006]

§ 61. Kande tegemine avalduseta

(1) Kui registripidajal on andmeid tehtud kande ebaõigsuse kohta või kande puudumise kohta, võib ta teha vastavaid järelepärimisi.

(2) Kande ebaõigsuse või puudumise kindlakstegemisel teatab registripidaja sellest ettevõtjale, kelle avalduse alusel tulnuks kanne teha. Kui kahe nädala jooksul teatamisest ei ole kande tegemisele või parandamisele vastu vaieldud, teeb või parandab registripidaja kande ise. Vastuväidete saamisel otsustab registripidaja nende põhjendatuse üle kandemäärusega.

(3) Kande tegemise avalduse puudumine ei vabasta avalduse esitama pidanud ettevõtjat kohustusest tasuda kande tegemiseks ettenähtud riigilõiv. Kui kande ebaõigsus tekkis registripidaja tegevuse tõttu, vabastab ta kandemäärusega ettevõtja riigilõivu tasumisest.

(4) Kui käesoleva paragrahvi 2. lõike alusel kande tegemine tooks kaasa äriühingu registrist kustutamise, otsustab registripidaja äriühingu sundlõpetamise.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 62. Registripidajale esitatavad isikuandmed

(1) Kui seadus nõuab registripidajale esitatavas dokumendis isikukoodi näitamist, esitatakse registripidajale Eesti isikukood, selle puudumise korral välismaine isikukood ning selle puudumise korral sünnipäev, -kuu ja -aasta ning muu isikukoodi asendav tunnus, kui see on olemas. Eesti isikukoodi puudumise korral kantakse registrisse isiku välismaine isikukood. Välismaise isikukoodi puudumise korral kantakse registrisse sünnipäev, -kuu ja -aasta ning muu isikukoodi asendav tunnus, kui see on olemas. Välismaise isikukoodi või isikukoodi asendava tunnuse registrisse kandmiseks peab taotleja avalduses olema märgitud isikukoodi või seda asendava tunnuse andnud riik.

[RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(2) Avalik-õiguslik juriidiline isik peab registripidajale esitatavas dokumendis lisaks registrikoodile viitama seadusele või lepingule, millega antud isik on loodud. Juriidiline isik ei pea esitama registripidajale registrikoodi või muud registreerimisnumbrit, kui ta ei kuulu avalikku registrisse kandmisele.

(3) Füüsilise isiku elukohana esitatakse registripidajale ja kantakse registrisse kohaliku omavalitsuse üksus, kus ta elab.

(4) Juriidilise isiku asukohana esitatakse registripidajale ja kantakse registrisse kohaliku omavalitsuse üksus, kus ta asub.

(5) Isiku aadressina esitatakse registripidajale isiku elu- või asukohaks oleva aadressiobjekti aadressiandmete süsteemi infosüsteemis registreeritud koha-aadress (hoone ja hooneosa number, liikluspinna või väikekoha nimi, maaüksuse nimi, asula, selle olemasolu korral linnaosa nimi, kohaliku omavalitsuse üksuse ja maakonna nimi) ning sihtnumber. Kui isik on rahvastikuregistri andmesubjekt, kantakse registrisse isiku rahvastikuregistrisse kantud elukoha andmed.

[RT I, 17.11.2017, 1- jõust. 01.01.2019]

(5¹) Välisriigi puhul näidatakse elu- ja asukoha ning aadressi andmetes ka osariik, provints või muu haldusüksus, kui see on olemas, ning välisriik.

(6) [Kehtetu -RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(7) Füüsilisest isikust ettevõtja, samuti äriühingu juhatuse liikmed ja nõukogu esimees, täis- ja usaldusühingu ning osahingu osanikud ja välismaa äriühingu filiaali juhataja, kes ei ole Eesti rahvastikuregistri andmesubjektiks ja kellele ei ole väljastatud Eesti isikutunnistust, esitavad registripidajale ka oma aadressi ja elektronposti aadressi ning teatavad viivitamata nende muutumisest. Sama kohaldatakse täis-, usaldus- või osahingu osanikule, kes ei ole füüsiline isik ega ole kantud Eesti äri- või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse.

[RT I, 17.11.2017, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 63. Andmed ettevõtja sidevahendite kohta

Ettevõtja, välismaa äriühingu filiaal ja käesoleva seadustiku §-s 63¹ nimetatud kontaktisik peavad esitama registripidajale oma elektronposti aadressi ja muud sidevahendite andmed (telefoni ja faksi numbrid jms) ning võivad esitada oma Interneti kodulehe aadressi. Telefoni ja faksi numbri ette tuleb märkida riigisisene

sihtnumber. Elektronposti aadress ja muud sidevahendite andmed tuleb ära näidata ka registripidajale esitatavas majandusaasta aruandes.

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

§ 63¹. Kontaktisik

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(1) Ettevõtja, muu hulgas välismaa äriühing, kellel on Eestis filiaal, võib määrata isiku, kellele saab Eestis kätte toimetada ettevõtja menetlusdokumente ja ettevõtjale suunatud tahteavaldusi (edaspidi *kontaktisik*). Menetlusdokumendi või tahteavalduse kontaktisikule kättetoimetamisel loetakse vastav menetlusdokument või tahteavaldus kättetoimetatuks ka ettevõtjale.

(2) Kui äriühingu juhatus või seda asendav organ asub välisriigis, peab äriühing määrama käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kontaktisiku. Kontaktisikuks võib sellisel juhul määrata üksnes notari, advokaadi, advokaadibüroo, vandeaudiitori, audiitorettevõtja, mitteresidendi maksuesindaja maksukorralduse seaduse tähenduses või rahapesu ja terrorismi tõkestamise seaduse §-s 8 nimetatud usaldushalduse ja äriühingute teenuse pakkuja. Kontaktisiku aadress loetakse sellisel juhul äriühingu aadressiks.

[RT I, 10.07.2020, 1- jõust. 20.07.2020]

(2¹) Laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse § 2 lõikes 2¹ nimetatud äriühingu kontaktisikuks võib lisaks käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud isikutele määrata vastutava isiku laeva lipuõiguse ja laevaregistrite seaduse tähenduses.

[RT I, 04.03.2019, 1- jõust. 01.07.2020, jõustumisaeg muudetud [RT I, 28.02.2020, 2]]

(3) Kui äriühingu juhatuse või seda asendava organi liikmel, osanikul, aktsionäril või prokuristil on elukoht Eestis, võib käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud kontaktisikuks määrata ühe samas lõikes nimetatud isikutest.

(4) Kui vähemalt poolte välismaa äriühingu filiaali juhatajate elukoht ei ole Eestis, mõnes teises Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis või Šveitsi Konföderatsioonis, peab välismaa äriühing nimetama käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud isiku.

(5) Äriregistrile tuleb esitada kontaktisiku nimi või ärinimi, isiku- või registrikood, elu- või asukoht, aadress ning ettevõtja menetlusdokumentide ja ettevõtjale suunatud tahteavalduste kättetoimetamise Eesti aadress. Registripidajale esitatakse ka kontaktisiku digitaalallkirjastatud või notari kinnitatud nõusolek tema kontaktisikuna äriregistrisse kandmiseks.

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

8. peatükk REGISTRIKAART

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 64. Registrikardi andmed

Registrikaardile kantakse:

- 1) ettevõtja või ühingu ärinimi ja registrikood;
- 2) ettevõtja või ühingu asukoht ja aadress ning elektronposti aadress;

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

- 2¹) juhatuse või seda asendava organi asukoha aadress, kui see asub välisriigis;

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

- 3) füüsilisest isikust ettevõtja andmed;
- 4) andmed füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte tegevuse peatamise, hooajalise või ajutise tegutsemise kohta;
- 5) äriühingu täisosanike, likvideerijate ja käesoleva seadustiku § 98 lõikes 3 ja §-s 131 nimetatud esindusõiguslike isikute andmed või ühingu juhatuse liikmete ning likvideerijate andmed;
- 6) prokuristi andmed;
- 7) ettevõtja õiguslik vorm või ühingu liik;
- 8) ühingu põhikirja kinnitamise aeg;
- 9) kokkulepped osanike esindusõiguste kohta või ühingu juhatuse liikmete ja likvideerijate volitused ühingu esindamisel;

9¹) kontaktisiku nimi või ärinimi, isiku- või registrikood ning ettevõtjale suunatud tahteavalduste ja ettevõtja menetlusdokumentide kättetoimetamise Eesti aadress, samuti kontaktisiku elektronposti aadress;

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

- 10) ettevõtja usaldusosanike andmed ning nende sissemaksete suurused;
- 11) ühingu osa- või aktsiakapitali rahaline suurus;
- 12) märke osahingute sissemaksete asutamise kohta;
- 13) märke osade registreerimise kohta Eesti väärtpaberite registris või märke aktsiaraamatu pidaja kohta;

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

- 13¹) märke osa võõrandamise ja pantimise käsutustehingu vorminõudest loobumise kohta;

[RT I, 17.03.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

14) majandusaasta algus ja lõpp;

15) pankrotiandmed ja andmed tagatisvara halduri määramise kohta vastavalt käesoleva seadustiku §-le 58;

[RT I, 28.02.2019, 1- jõust. 01.03.2019]

16) märke ühingu ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise ning lõpetamise ja kustutamise kohta;

17) viide kannetele, mille registripidaja on teinud seadusest tulenevalt ettevõtja avalduseta;

18) likvideeritud ühingu dokumentide hoidja andmed;

19) kande kuupäev;

20) viited hilisematele kannetele ja muud märkused.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 65. Registrikartoteegi B-osa registrikaardi andmed

[Kehtetu - RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 66. Kanne ühingu otsuse kehtetuks tunnistamise kohta

Kui kohus on tunnistanud kehtetuks ühingu organi otsuse, mille alusel on äriregistrisse tehtud kanne, tehakse kanne kohtuotsuse kohta registrikaardil samasse kohta, kus on kehtetuks tunnistatud otsuse alusel tehtud kanne.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

9. peatükk ÄRIREGISTRI PIDAMINE ELEKTROONILISELT

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 67. Äriregistri pidamise tingimused elektrooniliselt

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(1) Äriregistrit peetakse elektrooniliselt.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(2) [Kehtetu -RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(3) Elektrooniliselt peetava äriregistri ärakirja asendab väljatrükk, mille õigsuse kinnitab notar isiku soovil. Isikule antav väljatrükk sisaldab kehtetuid andmeid vaid siis, kui seda on taotletud.

[RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega kehtestada:

1) arvutiandmetöötluseks vajalikud nõuded registripidajale esitatavate dokumentide vormi ja esitamise tehniliste tingimuste kohta;

2) nõude, mille kohaselt registripidajale esitatava avalduse projekti peab koostama notar;

3) korra, mille alusel registripidaja ja iga huvitatud isik saab kontrollida taotletava ärinime senistest ärinimedest eristatavust;

4) äriregistri elektroonilise keskandmebaasi pidamise korra.

[RT I 2005, 57, 450- jõust. 01.01.2006]

§ 68. Elektroonilise kande kehtivus

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(1) Elektrooniliselt peetava äriregistri kanne on tehtud, kui see on salvestatud äriregistri kannetele määratud andmebaasi.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(2) Kandel on käesoleva seadustiku § 34 2. ja 3. lõikes sätestatud õiguslik tähendus hetkest, mil üldkasutatavas arvutivõrgus on avaldatud viide kande tegemise kohta.

§ 69. Äriregistri kasutamine arvutivõrgu kaudu

(1) Äriregistri andmete arvutivõrgu kaudu kasutamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister.

(2) Valdkonna eest vastutav ministervõib oma määrusega kohustada notareid tagama e-notari infosüsteemi vahendusel ühenduse elektroonilise äriregistriga. Sel juhul on igapähe õigus saada notaribüroost äriregistri tõestatud väljatrükke.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 69¹. Andmed ärikeeldude ja ettevõtluskeeldude kohta

[RT I 2008, 52, 288- jõust. 22.12.2008]

Andmed pankrotiseaduse alusel määratud kehtivate ärikeeldude ja karistusseadustiku alusel määratud kehtivate ettevõtluskeeldude kohta tehakse arvutivõrgu kaudu kättesaadavaks.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

§ 70. Elektroonilise registri andmete väljastamise eest tasumise kord

(1) Elektroonilise äriregistri, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri ning kommertsandiregistri andmete väljastamine on tasuline.

(2) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab määрусega tasumäärad kuni kaks eurot ühe päringu või päringuobjekti kohta.

(3) Elektroonilise äriregistri, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri ning kommertsandiregistri andmete väljastamise tasu maksmisest on vabastatud isik enda kohta veebipäringu tegemisel, kehtivate kandeandmete kohta veebipäringu tegemisel ning käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel valdkonna eest vastutava ministri poolt määratud isikud avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks.

(4) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab määрусega avalik-õiguslike juriidiliste isikute ja teiste isikute loetelu, kellele väljastatakse tasuta andmeid seaduses sätestatud avalik-õiguslike ülesannete täitmiseks.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 01.01.2013]

10. peatükk VASTUTUS

§ 71. Ettevõtja vastutus

(1) Seaduses ettenähtud andmete esitamata jätmise või valeandmete esitamise korral võib registripidaja ettevõtjat ja kõiki andmete esitamiseks kohustatud isikuid trahvida tsiviilkohtumenetluse seadustikus ettenähtud korras, sõltumata sellest, kas need andmed kuuluvad registrisse kandmisele või mitte.

(2) Kui seaduses ettenähtud andmeid ei esitata registripidajale seaduses ettenähtud tähtaja jooksul, võib registripidaja trahvida ilma tsiviilkohtumenetluse seadustikus nimetatud hoiatusmäärust tegemata.

(2¹) Trahv määratakse tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud ulatuses, aga mitte vähem kui 200 eurot.
[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(3) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse ka käesoleva seadustiku § 15 2. lõikes sätestatud nõuete rikkumise ja väärtpaberite registri pidamise seaduse § 42 7. lõikes nimetatud rikkumiste suhtes.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 72. Registripidaja vastutus

[Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

11. peatükk KAEBUSED

§ 73.–§ 74. [Kehtetud -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

III. osa FÜÜSILISEST ISIKUST ETTEVÕTJA

§ 75. Äriregistrisse kandmise avaldus ja äriregistrisse kantavad andmed

(1) Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte kantakse äriregistrisse tema avaldusel või seaduses sätestatud muul alusel. Avalduses märgitakse käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud andmed ning sellele lisatakse isiku sidevahendite andmed (telefoni ja faksi numbrid, e-posti ja Interneti kodulehe aadress jms) ning teave kavandatud põhitegevusala kohta.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

(2) Füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtte kohta kantakse äriregistrisse:

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

- 1) ettevõtja ettevõtte ärinimi ning ettevõtte asukoht ja aadress, samuti ettevõtte majandusaasta algus ja lõpp;
[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]
- 2) ettevõtja nimi ja isikukood;
- 3) muud seaduses sätestatud andmed.
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

§ 76. Äriregistrisse kandmata ettevõtja
[Kehtetu -RT I 2008, 60, 331- jõust. 01.01.2009]

§ 77. Raamatupidamine

Füüsilisest isikust ettevõtja korraldab oma raamatupidamise lähtuvalt raamatupidamise seadusest.

§ 78. Vastutus

Füüsilisest isikust ettevõtja vastutab oma kohustuste eest kogu oma varaga.

IV. osa TÄISÜHING

12. peatükk TÄISÜHINGU MÕISTE JA ASUTAMINE

§ 79. Täisühingu mõiste

Täisühing on äriühing, milles kaks või enam osanikku tegutsevad ühise ärinime all ja vastutavad ühingu kohustuste eest solidaarselt kogu oma varaga.

§ 80. Osanik

- (1) Täisühingu osanikuks võib olla füüsiline isik või juriidiline isik.
- (2) Täisühingu osanikuks ei või olla kohaliku omavalitsuse üksus.
[RT I 2009, 57, 381- jõust. 01.01.2010]
- (3) Uue osaniku võib täisühingusse võtta ainult kõigi osanike nõusolekul.

§ 81. Asukoht
[Kehtetu -RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

§ 82. Ühinguleping

- (1) Täisühing tegutseb osanike sõlmitud ühingulepingu alusel. Osanikud lepivad kokku:
 - 1) täisühingu ärinimes ja asukohas;
 - 2) [kehtetu -RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]
 - 3) osanike sissemaksete suuruses;
 - 4) muudes seaduses sätestatud kohustuslikes tingimustes.
- (2) Osanikud võivad kokku leppida ka muudes tingimustes, mis ei ole seadusega vastuolus. Kui kokku on lepitud tingimustes, mis on vastuolus seadusega, kohaldatakse seaduses sätestatud.
- (3) Ühingulepingut võib muuta ainult kõigi osanike nõusolekul. Ühingulepinguga võib ette näha juhud, mil ühingulepingut võib muuta häälteenamusega. Ühingulepingut ei või muuta väiksema häälteenamusega kui 3/4 kõigist häältest.
- (4) Ühingulepinguga võib osaniku nõusolekul ette näha, et tal on teistest osanikest erinevad õigused ja kohustused. Neid õigusi ja kohustusi võib muuta või lõpetada ainult selle osaniku nõusolekul.

§ 83. Äriregistrisse kandmise avaldus

(1) Äriregistrisse kandmise avalduses märgitakse käesoleva seadustiku §-s 84 nimetatud andmed. Avaldusele kirjutavad alla kõik osanikud.

- (1¹) Avaldusele lisatakse täisühingu juhtimise asukoha aadress, kui see asub välisriigis.

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(2) Avaldusele lisatakse täisühingu elektronposti aadress ning muud sidevahendite andmed (telefoni ja faksi numbrid, Interneti kodulehe aadress jms) ja teave kavandatud põhitegevusala kohta.

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(3) Äriregistrile esitatavale muule avaldusele kirjutab alla ühingu esindama õigustatud osanik. Kui osanikud on õigustatud ühingu esindama ainult ühiselt, peavad avaldusele alla kirjutama kõik ühingu ühiselt esindama õigustatud osanikud.

(4) Kui äriregistrile esitatava avaldusega taotletakse kande muutmist või uue kande tegemist, tuleb avaldusele lisada vastav osanike otsus. Uue osaniku registrisse kandmise ja registrist kustutamise korral peab registripidajale esitatavale avaldusele alla kirjutama ka see osanik, välja arvatud juhul, kui ta on ühingu võlts arvatud või surnud.

§ 84. Äriregistrisse kantavad andmed

Äriregistrisse kantakse:

1) täisühingu ärinimi;

2) täisühingu asukoht ja aadress;

2¹) täisühingu juhtimise asukoha aadress, kui see asub välisriigis;

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

3) täisühingu majandusaasta algus ja lõpp;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

4) osanike nimed, isikukoodid või registrikoodid;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

5) täisühingu esindama volitatud osanikud ja kes neist on õigustatud esindama ühingu ühiselt;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

5¹) kontaktisiku nimi või ärinimi, isiku- või registrikood ning täisühingule suunatud tahteavalduste ja täisühingu menetlusdokumentide kättetoimetamise Eesti aadress, samuti kontaktisiku elektronposti aadress;

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

6) muud seaduses ettenähtud andmed.

13. peatükk OSANIKEVAHELISED SUHTED

§ 85. Osanike võrdsus

Osanikke tuleb võrdsetel asjaoludel kohelda võrdselt.

§ 86. Sissemaksed

(1) Osanikud peavad tegema sissemaksed, mille suurus nähakse ette ühingulepinguga.

(2) Sissemaksed on võrdsed, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Sissemakse võib olla rahaline või mitterahaline. Mitterahaliseks sissemakseks võib olla ka ühingule teenuste osutamine, samuti vara ühingule üleandmine või ühingu kasutusse andmine. Mitterahalise sissemakse rahaline väärtus määratakse ühingulepinguga. Kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti, loetakse, et vara anti ühingu omandisse, mitte kasutusse.

(4) Osaniku sissemakset võib suurendada või vähendada ainult tema nõusolekul.

§ 87. Sissemakse tasumine

(1) Osanik peab tasuma sissemakse ühingulepinguga määratud tähtaja jooksul.

(2) Kui ühingulepinguga ei ole sissemakse tasumise tähtaega kindlaks määratud, peab osanik tasuma selle viivitamata pärast ühingulepingu sõlmimist.

§ 88. Ühingu juhtimine

(1) Igal osanikul on õigus ja kohustus osaleda täisühingu juhtimises.

(2) Ühingulepinguga võib juhtimise õiguse anda ühele või mitmele osanikule. Sel juhul ei osale teised osanikud täisühingu juhtimises.

(3) Kui täisühingut on õigustatud juhtima mitu osanikku, võib igaüks neist tegutseda iseseisvalt, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti. Juhtima õigustatud osanik ei või teha tegu, kui teine juhtima õigustatud osanik on esitanud sellele vastuväite.

(4) Kui ühingulepinguga on ette nähtud, et osanikud, kes on õigustatud täisühingut juhtima, võivad tegutseda ainult ühiselt, võib tegu teha kõigi juhtima õigustatud osanike nõusolekul. Teo võib teha teiste osanike nõusolekuta, kui sellega viivitamisel tekiks täisühingule kahju.

(5) Juhtima õigustatud osanikud võivad ühiselt anda täisühingu juhtimise õiguse kolmandale isikule. Iga juhtimiseks õigustatud osanik võib kolmandale isikule antud õiguse tühistada.

(6) Kui on alust eeldada, et täisühingule tekib kahju, võib ühingu kahju vältimiseks juhtida ka osanik, kellel käesoleva paragrahvi 2. lõike kohaselt ei ole õigust ühingu juhtida.

§ 89. Pädevuse ulatus

Täisühingu juhtimisel võib juhtima õigustatud osanik teha tegusid, mis on vajalikud täisühingu igapäevaseks majandustegevuseks. Igapäevast majandustegevust ületavate tegude tegemiseks on nõutav osanike otsus.

§ 90. Juhtimisõiguse äravõtmine

Kohus võib teiste osanike taotlusel juhtima õigustatud osanikult juhtimisõiguse ära võtta, kui selleks on mõjuv põhjus. Mõjuvaks põhjuseks on eelkõige olulise kohustuse täitmata jätmine osaniku poolt või võimetus ühingu juhtida.

§ 91. Juhtimisõigusest loobumine

Juhtima õigustatud osanik võib mõjuval põhjusel, teatades sellest ette teistele juhtima õigustatud osanikele, juhtimisõigusest loobuda, juhul kui loobumine ei kahjusta ühingu huve.

§ 92. Kulutuste ja kahju hüvitamine

(1) Täisühing hüvitab osanikule ühingu huvides tegutsemisel tehtud vajalikud kulutused, muuhulgas kulutused ühingu kohustuse täitmiseks ja kantud kahju, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Ühingu huvides tehtud rahalised kulutused hüvitatakse osanikule koos intressiga seaduses sätestatud suuruses, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

§ 93. Osanike otsuse vastuvõtmine

(1) Osanike otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole kõigi osanike häältest, kui seaduse või ühingulepinguga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Osanikud võivad otsuse vastu võtta ainult siis, kui kõigile osanikele on hääletamisest eelnevalt teatatud.

(2) Osaniku häälte arv vastab tema sissemakse suursele, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti. Kui osanike häälte arvu arvutatakse lähtuvalt sissemaksete suuruselt, loetakse, et sissemakse iga üks euro annab osanikule ühe hääle, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.01.2011]

(3) Osanik ei võta osa hääletamisest ja tema hääled arvatakse kvoorumist välja, kui otsustatakse tema vabastamist kohustusest või vastutusest, temaga tehingu tegemist või nõude esitamist tema vastu.

(4) Seaduse või ühingulepinguga vastuolus oleva osanike otsuse tunnistab kohus osaniku nõudel kehtetuks, kui nõue on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest.

§ 94. Osaniku õigus teabele

(1) Osanikul on õigus saada teavet täisühingu tegevusest ja tutvuda täisühingu kõigi dokumentidega, samuti nõuda kinnitatud majandusaasta aruande ärakirja. Osanike otsusel võib piirata osaniku teabe saamise ja dokumentidega tutvumise õigust, kui on alust eeldada, et see võib tekitada kahju ühingu huvidele.

(2) Osanik peab hoidma saladuses saadud teabe täisühingu tegevusest ja dokumentidest, kui osanikud ei ole otsustanud teisiti või seaduses ei ole sätestatud, et teave ja dokumendid kuuluvad avalikustamisele.

§ 95. Konkurentsikeeld

(1) Osanik ei või teiste osanike nõusolekuta konkureerida täisühinguga samal tegevusalal ega osaleda majandustegevust mõjutavana äriühingus, mis konkureerib täisühinguga samal tegevusalal. Kui ühingu asutamisel või osanikuks saamisel olid nimetatud asjaolud teistele osanikele teada, kuid vastuväiteid ei esitatud, loetakse teiste osanike nõusolek antuks.

(2) Ühingulepinguga võib ette näha tähtaja, mille jooksul käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud konkurentsikeeld kehtib ühingu endise osaniku suhtes. Nimetatud tähtaeg ei või olla pikem kui viis aastat, arvates osaniku ühingust lahkumisest või väljaarvamisest.

(3) Kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud konkurentsikeeldu endise osaniku suhtes ja ühingu huvid seda nõuavad, võib kohus ühingu nõudel kehtestada konkurentsikeeldu käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud tähtajaks.

§ 96. Konkurentsikeeldu rikkumine

(1) Käesoleva seadustiku §-s 95 sätestatud konkurentsikeeldu rikkumisel võib täisühing nõuda keelatud tegevuse lõpetamist, keelatud tegevusest saadud tulu üleandmist täisühingule, samuti kahju hüvitamist ulatuses, mis ületab sissenõutud tulu.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud nõude esitamise otsuse vastuvõtmisel ei osale konkurentsikeeldu rikkunud osanik.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud nõude aegumistähtaeg on kolm kuud päevast, mil teised osanikud said teada konkurentsikeeldu rikkumisest, kuid mitte pikem kui kolm aastat konkurentsikeeldu rikkumisest. Kahju hüvitamise nõudele kohaldatakse üldist aegumistähtaega.

§ 97. Kasum ja kahjum

(1) Osanike vahel jaotamisele kuuluva kasumiosa suuruse otsustavad osanikud pärast majandusaasta lõppu kinnitatud majandusaasta aruande alusel. Juhul kui täisühing koostab konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande, otsustavad osanikud jaotamisele kuuluva kasumiosa suuruse konsolideerimisgrupi konsolideeritud aruannete alusel.

[RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

(1¹) [Kehtetu -RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

(1²) Kui ühing kapitaliseerib immateriaalse põhivarana arendustegevusega seotud väljaminekuid ja arendusväljaminekuid ei ole täielikult amortiseeritud, ei tohi kasumit jaotada, välja arvatud juhul, kui reserve, mida on võimalik kasutada kasumi jaotamiseks, ja eelmiste perioodide jaotamata kasumi summa on vähemalt võrdne amortiseerimata arendusväljaminekutega.

[RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

(2) Jaotamisele kuuluvast kasumiosast arvestatakse igale osanikule osa vastavalt tema sissemakse suurusele, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Kui osanik ei ole tasunud sissemakset, kaetakse sissemakse talle arvestatud kasumiosa arvelt.

(4) Kahjumi katavad osanikud võrdeliselt nende sissemaksete suurusega, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 97¹. Majandusaasta aruande kinnitamine ja esitamine äriregistrile

(1) Majandusaasta aruande kinnitavad osanikud. Juhul kui täisosanikuks on osaühing, aktsiaselts, tulundusühistu või mittetulundusühing, esitatakse kinnitatud majandusaasta aruanne koos vandeaudiitori aruandega, kui audiitorkontroll on kohustuslik, kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepanekuga ja müügitulu jaotusega äriregistrile kuue kuu jooksul arvates majandusaasta lõppemisest.

[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

(1¹) Raamatupidamise seaduse § 29 lõike 5 või 6 kohaselt konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande koostamisest vabastatud täisühing peab kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates esitama äriregistrile emaettevõtja koostatud konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande koos vandeaudiitori aruandega, kui audiitorkontroll on kohustuslik. Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruannet ega vandeaudiitori aruannet ei pea äriregistrile esitama, kui emaettevõtja on Eestis registreeritud juriidiline isik.

[RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

(2) Koos majandusaasta aruandega esitatakse äriregistrile andmed käesoleva seadustiku § 97 1. lõike kohaselt otsustatud jaotamisele kuuluva kasumiosa suuruse kohta või andmed § 97 4. lõike kohaselt kaetud kahjumi suuruse kohta, kui see teave ei ilmne majandusaasta aruandest. Kui kasumi jaotamise või kahjumi katmise otsus võetakse vastu pärast majandusaasta aruande esitamist, siis esitatakse eelnimetatud andmed koos järgmise majandusaasta aruandega.

[RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

(3) Müügitulu jaotus peab sisaldama andmeid aruandeaasta müügitulu kohta kuni kümne suurema tegevusala kaupa käesoleva seadustiku § 4 6. lõike alusel kehtestatud Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori

kohaselt. Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande korral esitatakse müügitulu jaotus konsolideeriva üksuse konsolideerimata kasumiaruande asjaomaste andmete alusel.
[RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

14. peatükk

TÄISÜHINGU SUHTED KOLMANDATE ISIKUTEGA

§ 98. Täisühingu esindamine

(1) Täisühingut võib kõikide tehingute tegemisel esindada iga osanik, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Ühingulepinguga võib sätestada, et täisühingut võivad esindada kõik või mõned osanikud ühiselt. Need osanikud võivad volitada ühte või mitut osanikku enda hulgast teatud tehingut või tegu tegema. Volituse võib tühistada iga volituse andnud osanik. Kolmandate isikute suhtes kehtib ühine esindus ainult siis, kui see on kantud äriregistrisse.

(3) Juhtima õigustatud osanikud võivad ühiselt anda täisühingu esindamise õiguse kolmandale isikule. Iga juhtimiseks õigustatud osanik võib kolmandale isikule antud õiguse tühistada.

(4) Täisühingut esindama õigustatud isik võib esindada täisühingut kõigis suhetes kolmandate isikutega. Esindusõiguse piiramine on kolmandate isikute suhtes kehtetu.

§ 99. Täisühingu prokurist

Täisühingu prokuristi määravad kõik juhtima õigustatud osanikud ühiselt. Prokuura võib tühistada iga juhtima õigustatud osanik.

§ 100. Esindusõiguse äravõtmine

Kohus võib kõigi teiste osanike taotlusel osanikult esindusõiguse ära võtta, kui selleks on mõjuv põhjus. Mõjuvaks põhjuseks on eelkõige kohustuse olulisel määral täitmata jätmine osaniku poolt või võimetus ühingut esindada.

§ 101. Vastutus

(1) Täisühing vastutab oma kohustuste eest kogu oma varaga.

(2) Osanikud vastutavad täisühingu kohustuste eest solidaarselt kogu oma varaga. Osanikult võib nõuda kohustuse täitmist üksnes rahas.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatuga vastuolus olev kokkulepe ei kehti kolmanda isiku suhtes.

(4) Osanikul on õigus esitada võlausaldaja nõude vastu kõiki vastuväiteid, mida ta võib esitada ise või mida oleks võinud esitada täisühing. Osanik ei kaota õigust vastuväidetele ka siis, kui täisühing neist loobub või oma kohustust tunnistab.

(5) Osanik võib keelduda täisühingu kohustuse täitmisest, kuni võlausaldaja ei ole oma nõuet tulemuselt esitanud täisühingu vastu või kuni ühingul on võlausaldaja suhtes õigused, mis võimaldavad nõude lõpetada. Täitedokumendist täisühingu vastu ei saa teostada sundtäitmist osaniku vastu.

§ 102. Täisühinguga ühineva ja sellest lahkuva osaniku vastutus

(1) Isik, kes saab täisühingu osanikuks, vastutab ka ühingu nende kohustuste eest, mis on tekkinud enne tema osanikuks saamist.

(2) Täisühingu endine osanik vastutab solidaarselt teiste osanikega ka täisühingu selle kohustuse eest, mis on tekkinud enne tema lahkumise või väljaarvamise äriregistrisse kandmist, kui selle kohustuse täitmise tähtpäev on saabunud või saabub viie aasta jooksul, arvates lahkumisest või väljaarvamisest.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatuga vastuolus olev kokkulepe ei kehti kolmanda isiku suhtes.

(4) [Kehtetu -RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

15. peatükk

TÄISÜHINGU LÕPETAMINE JA OSANIKU LAHKUMINE

§ 103. Täisühingu lõpetamise alused ja tegevuse jätkamine

(1) Täisühing lõpetatakse:

1) osanike otsusega;

2) kohtumäärusega;

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

3) tähtaja möödumisel või eesmärgi saavutamisel;

4) muul seaduses ettenähtud alusel.

(2) Ühingulepinguga võib ette näha, et täisühing lõpetatakse ka osaniku lahkumisel ühingust, osaniku pankroti, samuti füüsilisest isikust osaniku surma või juriidilisest isikust osaniku lõppemise korral.

(3) Kui täisühingu lõpetamine on ette nähtud ühingulepinguga või kui täisühing lõpetatakse tähtaja möödumisel või eesmärgi saavutamisel, võivad osanikud otsustada ühingu tegevuse jätkamise või ühingu ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise. Tegevuse jätkamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle 3/4 osanike häältest, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(4) Tegevuse jätkamise kandmiseks äriregistrisse esitavad osanikud ühise avalduse. Jätkamise otsus jõustub selle äriregistrisse kandmisest.

§ 104. Täisühingu lõpetamine osanike otsusega

Täisühingu võib lõpetada osanike otsusega, mille poolt on antud üle 3/4 osanike häältest, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

§ 105. Täisühingu lõpetamine kohtuotsusega

(1) Osaniku nõudel võib kohus otsustada täisühingu lõpetamise, kui selleks on mõjuv põhjus. Mõjuvaks põhjuseks on eelkõige olulise kohustuse täitmata jätmine osaniku poolt või selle täitmise võimatus.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatuga vastuolus olev kokkulepe on tühine.

§ 106. Pärija astumine täisühingusse

(1) Osaniku surma korral on õigus täisühingusse astuda tema pärijatel, kui see on ühingulepinguga ette nähtud või kui sellega on nõus kõik osanikud.

(2) Kui ühingulepinguga on ette nähtud, et osanikuks võib saada ainult üks pärija, kuid seda isikut ega tema valimise viisi ei ole määratud, võib pärandaja määrata isiku testamendiga. Ühingulepinguga võib ette näha, et pärija saab täisühingusse astuda ainult teiste osanike nõusolekul.

(3) Teiste osanike nõusolekul võib pärijale või pärijatele anda ühingu usaldusosaniku seisundi, millega ühing loetakse ümberkujundatuks usaldusühinguks. Pärijast osanik saab õiguse samale kasumiosale, kui oli surnud täisosanikul. Ühingulepinguga võib ette näha pärija kasumiosa vähendamise, kui pärandaja kasumiosa oli suurendatud, arvestades tema tegevust või tema kõrgendatud vastutust.

(4) Kui pärija ei soovi või ei saa täisühingusse astuda või kui osanikud ei ole nõus, et pärija astub ühingusse, on pärijal õigus saada tema pärandiosale vastavat osa hüvitusest, mille oleks saanud surnud osanik ühingust lahkumisel.

(5) Kui üks pärijatest astub ühingusse, võetakse tema pärandiosa arvestamisel arvesse tema pärandiosale vastav osa hüvitusest, mille oleks saanud surnud osanik.

(6) Pärija võib esitada avalduse täisühingusse astumiseks kolme kuu jooksul, arvates päevast, millal ta sai teada oma õigusest pärida.

(7) Kui pärijast osanik lahkub või arvatakse välja ühingust või kui ühing lõpetatakse või kui osanikule antakse usaldusosaniku seisund käesoleva paragrahvi 6. lõikes nimetatud tähtaja jooksul, vastutab pärijast osanik selle hetkeni tekkinud ühingu kohustuste eest oma pärandiosa ulatuses.

§ 107. Osaniku lahkumine täisühingust

Osanik võib lahkuda täisühingust majandusaasta lõpul, teatades sellest vähemalt kuus kuud ette, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud lühemat tähtaega.

§ 108. Osaniku väljaarvamine teiste osanike nõudel

Kui ilmnevad käesoleva seadustiku §-s 105 sätestatud alused täisühingu lõpetamiseks, võib kohus teiste osanike nõudel otsustada neid asjaolusid põhjustanud osaniku ühingust väljaarvamise.

§ 109. Osaniku väljaarvamine võlausaldaja nõudel

Kui osaniku võlausaldaja nõude rahuldamiseks on edutult toimunud täitmine osaniku varast, võib osaniku võlausaldaja kuue kuu jooksul, alates täitmise ebaõnnestumisest nõuda, et kohus arvaks osaniku täisühingust välja ning et tema nõue rahuldataks väljamakstava hüvituse arvel.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 110. Ülevõtmine

Kui täisühingul on kaks osanikku ja üks neist on ühingust lahkunud või välja arvatud käesoleva seadustiku §-de 107–109 alusel, võib kohus teise osaniku nõudel otsustada, et see osanik jätkab täisühingu õigusjärglasena tegevust füüsilisest isikust ettevõtjana ja ühing lõpetatakse likvideerimiseta.

§ 111. Hüvitus

(1) Osaniku lahkumisel või väljaarvamisel täisühingust makstakse talle hüvitusena see osa ühingu varast, mida ta oleks saanud, kui ühing oleks lõpetatud osaniku lahkumise või väljaarvamise päeval. Ühingulepinguga võib ette näha hüvituse arvestamise teistsuguse korra.

(2) Hüvitus makstakse välja hiljemalt kuue kuu möödudes, arvates osaniku lahkumisest või väljaarvamisest, kui kokku ei ole lepitud teisiti. Hüvitus makstakse välja koos intressiga seaduses sätestatud suuruses.

§ 112. Täisühingu lõpetamise ja osaniku väljaarvamise kande tegemine

Täisühingu lõpetamise kande tegemiseks äriregistrisse esitavad osanikud ühise avalduse. Osaniku väljaarvamise kanne tehakse kohtuotsuse alusel.

§ 112¹. Pankrotiavalduse esitamise kohustus

(1) Täisühingu püsiva maksejõuetuse korral peavad täisühingu seaduslikud esindajad viivitamata, kuid mitte hiljem kui 20 päeva möödumisel täisühingu maksejõuetuse ilmnemisest, esitama täisühingu pankrotiavalduse.

(2) Maksejõuetuse ilmnemisel ei või täisühingu arvel enam teha muid kui asjaoludele vastavaid hädavajalikke makseid.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. või 2. lõikes sätestatud kohustuse rikkumise korral vastutavad avalduse esitamiseks kohustatud isikud rikkumisega tekitatud kahju eest solidaarselt. Avalduse esitamiseks kohustatud isikud on kohustatud hüvitama täisühingule pärast maksejõuetuse ilmnemist täisühingu tehtud maksed, välja arvatud juhul, kui maksete tegemine vaadeldavas olukorras oli kooskõlas korraliku ettevõtja hoolsusega. Nõude aegumistähtaeg on viis aastat, alates kohustuse rikkumisest.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

16. peatükk TÄISÜHINGU LIKVIDEERIMINE

§ 113. Likvideerimise alus

Täisühingu lõpetamisel toimub selle likvideerimine, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 114. Likvideerijate määramine

(1) Täisühingu likvideerijateks on osanikud, kui ühingulepingu või osanike otsusega ei ole ette nähtud teisiti. Osaniku õigusjärglased määravad ennast ühiselt esindama ühe likvideerija.

(2) Osanike kokkuleppel võib likvideerijaks määrata kolmanda isiku. Osaniku nõudel võib kohus mõjuval põhjusel määrata likvideerijaks isiku, kes ei ole osanik.

(3) Osaniku pankroti korral osaleb likvideerimises osaniku asemel pankrotihaldur.

(4) [Kehtetu -RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

(5) Osanikud määravad likvideerijate tasustamise korra ja tasu suuruse. Kui osanikud ei jõua tasustamise korras ja tasu suuruses kokkuleppele, võib nõuda nende määramist kohtu poolt.

§ 115. Likvideerijate tagasikutsumine

- (1) Osanikud võivad likvideerija tagasi kutsuda, kui selle poolt on hääletanud kõik osanikud.
- (2) Kohus võib osaniku või muu huvitatud isiku nõudel likvideerija mõjuval põhjusel tagasi kutsuda.

§ 116. Likvideerija kanne

(1) Esimeste likvideerijate äriregistrisse kandmiseks esitavad ühise avalduse osanikud. Likvideerijate vahetamise ja nende esindusõiguse muutmise äriregistrisse kandmise avalduse esitavad likvideerijad. Avaldusele lisatakse likvideerija vahetamise või esindusõiguse muutmise aluseks olev otsus. Kõik likvideerijad esitavad registripidajale kirjaliku kinnituse, et neil on seaduse kohaselt õigus olla likvideerija.

(2) Likvideerija määramine või tagasikutsumine kohtuotsuse alusel kantakse äriregistrisse registripidaja poolt kohtuotsuse alusel.

(3) Äriregistrisse kantakse likvideerijate nimed ja isikukoodid.
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

§ 117. Likvideerijate õigused ja kohustused

(1) Likvideerijad lõpetavad täisühingu tegevuse, nõuavad sisse võlad, müüvad ühingu vara ja rahuldavad võlausaldajate nõuded.

(2) Likvideerijatel on õigus teha ainult neid tehinguid, mis on vajalikud täisühingu likvideerimiseks.

(3) Likvideerijad esindavad täisühingut.

(4) Kui täisühingul on mitu likvideerijat, on neil õigus esindada täisühingut ainult ühiselt. Likvideerijad võivad volitada ühte või mitut endi hulgast teatud tehingu tegemiseks või teatud liiki tegevuseks.

(4¹) Ühingulepinguga või osanike otsusega või kohtulahendiga võib ette näha, et likvideerijad või osa neist võivad esindada täisühingut eraldi. Kolmandate isikute suhtes kehtib ainesindus üksnes juhul, kui see on kantud äriregistrisse.

(5) Likvideerijate volituste piiramine on kolmanda isiku suhtes kehtetu.

(6) Likvideerimismenetluses peab täisühingu ärinimele lisama märkuse «likvideerimisel».
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 118. Raamatupidamine likvideerimise ajal

(1) Likvideeritav täisühing peab raamatupidamist raamatupidamise seaduses sätestatud korras, kui seadusest või likvideerimise olemusest ei tulene teisiti.

(2) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisest alates kolme kuu jooksul koostavad likvideerijad majandusaasta aruande koosseisu kuuluva bilansi kohta sätestatud järgides likvideerimise algbilansi ja seda selgitava aruande, mis sisaldab raamatupidamise aastaaruande lisade puhul ettenähtud andmeid.

(3) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisega lõpeb täisühingu seni kestnud majandusaasta ning algab uus majandusaasta. Likvideerijad koostavad majandusaasta aruande täisühingu lõpetamise ajaks lõppeva ning iga lõpetamisjärgse majandusaasta lõpu seisuga.

(4) Osanikud kinnitavad likvideerimise algbilansi ja majandusaasta aruande otsusega. Likvideerimise algbilanss ja majandusaasta aruande esitatakse pärast kinnitamist viivitamata äriregistrile.

(5) Kui likvideerimine on lõpule viidud, koostavad likvideerijad lõppbilansi.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 119. Täisühingu vara jaotamine

Pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist allesjäänud vara jaotavad likvideerijad osanike vahel vastavalt osanike sissemaksetele, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

§ 120. Osanike vastutus täisühingu likvideerimisel

(1) Kui täisühingu varast ei piisa võlausaldajate nõuete rahuldamiseks, vastutavad osanikud ühingu kohustuste eest võrdeliselt oma sissemaksete suurusega, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Kui osanikult ei ole võimalik tema poolt käesoleva paragrahvi 1. lõike alusel maksmisele kuuluvat osa sisse nõuda, katavad teised osanikud puudujääva võlaosa võrdeliselt oma sissemaksete suurusega, kui

ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti. Osanik, kelle võlaosa tasusid teised osanikud, peab neile nimetatud võlaosa hüvitama.

(3) Kui ka käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud korras ei ole võimalik võlausaldajate nõudeid rahuldada, peavad likvideerijad esitama täisühingu pankrotiavalduse.

(4) Võlausaldaja õigusele nõuda oma nõude rahuldamist kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 101 sätestatut.

§ 121. Osanikevahelised suhted ja suhted kolmandate isikutega

Likvideerimise ajal kohaldatakse osanikevahelistele suhetele ning suhetele täisühingu ja kolmandate isikute vahel käesoleva seadustiku §-des 85–102 sätestatut. Kui osaniku võlausaldaja nõude rahuldamiseks on edult toimunud täitmise osaniku varast, võib osaniku võlausaldaja nõuda, et kohus arvaks osaniku täisühingust välja ning et tema nõue rahuldataks väljamakstava hüvituse arvel, kui likvideerimise kohta sätestatust ei tulene teisiti.

§ 122. Äriregistrist kustutamine ja dokumentide hoidmine

(1) Pärast likvideerimise lõpuleviimist esitavad likvideerijad äriregistrile avalduse täisühingu kustutamiseks äriregistrist. Avaldusele lisatakse lõppbilanss.

(2) Täisühingu dokumendid annavad likvideerijad hoiule ühele likvideerijale või osanike otsusel usaldusväärsele kolmandale isikule või arhiivile. Kui likvideerijad dokumentide hoidjat määranud ei ole, määrab selle kohus.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Dokumentide hoidja nimi, elu- või asukoht ja isiku- või registrikood kantakse äriregistrisse likvideerijate avaldusel, kohtu poolt määratud hoidja puhul kohtumääruse alusel. Dokumentide hoidja muutumisel teatab üleandja sellest enne üleandmist registripidajale uute andmete registrisse kandmiseks. Dokumente hoitakse Eestis.

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(4) Osanikel ja nende pärijatel on õigus hoiuleantud dokumentidega tutvuda ja neid kasutada. Kolmandad isikud võivad dokumentidega tutvuda ainult siis, kui neil on selleks õigustatud huvi.

(5) Täisühing on vastutav oma tegevuse tulemusena loodud või saadud dokumentide säilimise eest seadusega ettenähtud tähtaja jooksul. Täisühingu likvideerimisel võib tema säilitamisele kuuluvad dokumendid kokkuleppel arhiiviga üle anda arhiivi. Dokumentide üleandmisel arhiivi läheb vastutus nende säilimise eest arhiivile.

§ 123. Vara jagamine likvideerimismenetluseta

(1) Kui osanikud otsustavad täisühingu lõpetamise likvideerimismenetluseta, rahuldatakse kolmanda isiku nõuded ühingu likvideerimise sätete kohaselt. Likvideerimismenetluseta lõpetamise otsuse vastuvõtmiseks peab otsuse poolt olema antud üle 3/4 osanike häältest, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet.

(2) Kui täisühing lõpeb osaniku väljaarvamise tõttu osaniku võlausaldaja nõudel (§ 109), võib täisühingu lõpetada likvideerimiseta üksnes osaniku väljaarvamist taotlenud võlausaldaja nõusolekul.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 124. Osaniku vastu esitatavad nõuded

Kui ühing lõpeb, vastutab osanik solidaarselt teiste osanikega täisühingu kohustuste eest viie aasta jooksul ühingu lõppemisest. Sellest kõrvalekalduv kokkulepe ei kehti kolmandate isikute suhtes.

V. osa USALDUSÜHING

§ 125. Usaldusühingu mõiste

(1) Usaldusühing on äriühing, milles kaks või enam isikut tegutsevad ühise ärinime all ja vähemalt üks neist isikutest (täisosanik) vastutab ühingu kohustuste eest kogu oma varaga ning vähemalt üks neist isikutest (usaldusosanik) vastutab ühingu kohustuste eest oma sissemakse ulatuses.

(2) Usaldusühingule kohaldatakse täisühingu kohta käivaid sätteid, kui käesoleva seadustiku V osas sätestatud ei tulene teisiti.

(3) Usaldusosa kohta ei või välja anda väärtpaberit.

§ 126. Osanik

Täis- ja usaldusosanikule kohaldatakse täisühingu osaniku kohta käivaid sätteid, kui käesoleva seadustiku V osas ei ole sätestatud teisiti.

§ 127. Äriregistrisse kandmise avaldus

[RT I 2003, 4, 19- jõust. 01.02.2003]

(1) Äriregistrisse kandmise avalduses märgitakse lisaks käesoleva seadustiku §-s 83 sätestatud usaldusosaniku sissemakse suurus, mis kantakse äriregistrisse.

(2) [Kehtetu -RT I 2003, 4, 19- jõust. 01.02.2003]

§ 128. Juhtimine

(1) Usaldusosanikul ei ole õigust usaldusühingut juhtida (§ 88), kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Usaldusosanik osaleb usaldusühingu osanike otsuste tegemisel nagu täisosanik.

§ 129. Konkurentsikeeld

Usaldusosanikule kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 95 ja 96 sätestatud ainult siis, kui talle on ühingulepinguga antud õigus usaldusühingut juhtida.

§ 130. Usaldusosaniku õigus teabele

Usaldusosanikele kuuluvad käesoleva seadustiku §-s 94 nimetatud õigused.

§ 131. Usaldusühingu esindamine

(1) Usaldusosanikul ei ole õigust usaldusühingut esindada, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti. Usaldusosaniku esindusõigusele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 98 3. lõikes sätestatud.

(2) Usaldusosanikule antud õigus esindada usaldusühingut tuleb kanda äriregistrisse.

§ 132. Usaldusosaniku vastutuse ulatus

(1) Sissemakse täielikult tasunud usaldusosanik ei vastuta usaldusühingu kohustuste eest. Kui usaldusosanik ei ole tasunud sissemakset täielikult, vastutab ta usaldusühingu kohustuste eest tasumata sissemakse ulatuses.

(2) Kui usaldusosanikule tagastatakse sissemakse, järgimata käesoleva seadustiku §-s 133 sätestatud, vastutab ta usaldusühingu kohustuste eest tagastatud sissemakse ulatuses.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui usaldusosanikule makstakse tema kasumiosa välja enne, kui talle langev kahjumiosa ja sissemakse on kaetud.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatuga vastuolus olev kokkulepe, samuti kokkulepe, millega usaldusosanik vabastatakse sissemakse tasumisest, ei kehti kolmanda isiku suhtes.

§ 133. Sissemakse vähendamine

(1) Usaldusosaniku sissemakse vähendamine on kolmanda isiku suhtes kehtiv äriregistrisse kandmisest.

(2) Sissemakse vähendamine ei kehti võlausaldaja suhtes, kelle nõue usaldusühingu vastu tekkis enne sissemakse vähendamise äriregistrisse kandmist.

§ 134. Ümberkujundamine

(1) Kui täisühingusse astub usaldusosanik, samuti käesoleva seadustiku § 106 3. lõikes sätestatud juhul, loetakse täisühing ilma lõpetamiseta ümberkujundatuks usaldusühinguks. Kui usaldusühingust lahkuvad või arvatakse välja kõik usaldusosanikud ja alles jääb vähemalt kaks täisosanikku, loetakse usaldusühing ilma lõpetamiseta ümberkujundatuks täisühinguks.

(2) Ümberkujundamise kannab äriregistrisse registripidaja omal initsiatiivil või ühingu avalduse alusel.

VI. osa

OSAÜHING

17. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 135. Osäühingu mõiste

- (1) Osäühing on äriühing, millel on osadeks jaotatud osakapital.
- (2) Osanik ei vastuta isiklikult osäühingu kohustuste eest.
- (3) Osäühing vastutab oma kohustuste täitmise eest kogu oma varaga.

§ 136. Osakapital

Osakapitali väljendatakse eurodes. Osakapital peab olema vähemalt 2500 eurot.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

18. peatükk ASUTAMINE

§ 137. Asutaja

- (1) Osäühingu võib asutada üks või mitu isikut.
- (2) Asutajaks võib olla füüsiline isik või juriidiline isik.

§ 138. Asutamisleping

- (1) Osäühingu asutamiseks sõlmivad asutajad asutamislepingu.
- (2) Asutamislepingus märgitakse:
 - 1) asutatava osäühingu ärinimi, asukoht ja aadress;
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]
 - 2) asutajate nimed ja elu- või asukohad;
 - 3) osakapitali kavandatud suurus;
 - 4) osade nimiväärtused ja arv, samuti nende jaotus asutajate vahel;
 - 5) kui palju tuleb osade eest tasuda, tasumise kord, aeg ja koht;
 - 6) kui osa eest tasutakse mitterahalise sissemaksega – mitterahalise sissemakse ese ja selle hindamise kord;
 - 7) juhatuse ja, kui moodustatakse nõukogu, selle liikmete andmed;
 - 8) prokuristi või audiitori määramise korral nende andmed;
 - 9) asutamiskulude eeldatav suurus ja nende kandmise kord.

- (3) Asutamislepingu sõlmimisega kinnitavad asutajad asutamislepingu lisana ka osäühingu põhikirja.

(4) Asutamisleping ja sellega kinnitatud põhikiri peab olema notariaalselt tõestatud ja neile kirjutavad alla kõik asutajad. Asutaja esindaja võib asutamislepingule ja selle lisana kinnitatud põhikirjale alla kirjutada, kui talle selleks antud volikiri on notariaalselt kinnitatud. Põhikirja muutmine pärast äriregistrisse kandmist toimub §-s 175 sätestatud korras ega nõua asutamislepingu muutmist.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(5) Kui osäühingul on üks asutaja, asendab asutamislepingut asutaja poolt allakirjutatud notariaalselt tõestatud asutamisosutus.

§ 139. Põhikiri

- (1) Osäühingu põhikirjas märgitakse:
 - 1) osäühingu ärinimi ja asukoht;
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]
 - 2) osakapitali suurus, mis võib olla määratud kindla suurusena või miinimum- ja maksimumkapitalina, kusjuures miinimumkapitali suurus peab olema vähemalt 1/4 maksimumkapitali suurusest;
 - 3) [välja jäetud -RT I 1996, 40, 773- jõust. 08.06.1996]
 - 4) osade eest tasumise kord;

5) osaga seotud õiguste või osaniku õiguste erisused, kusjuures osaga seotud eriõiguste ettenägemise ja eri liiki osade väljalaskmise korral peavad põhikirjas olema märgitud eri liiki osade tähistus ning vastava osaliigiga seotud õiguste erisused;

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

6) kui osa eest tasutakse mitterahalise sissemaksega – mitterahalise sissemakse hindamise kord;

7) reservkapitali moodustamine ja suurus;

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

7¹) juhatuse ning nõukogu olemasolu korral ka selle liikmete arv, mis võib olla väljendatud kindla suurusena või ülem- ja alammäärana ning vajadusel juhatuse liikmete esindusõiguse erisused;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

8) muud seaduses sätestatud kohustuslikud tingimused.

(2) Põhikirjas võib ette näha ka muid tingimusi, mis ei ole seadusega vastuolus. Kui põhikirja säte on vastuolus seaduses sätestatuga, kohaldatakse seaduses sätestatut.

(3) Asutamislepinguga kinnitatud põhikirjale kirjutavad alla kõik asutajad. Äriregistrisse kandmise järel muudetud põhikirjale kirjutab alla vähemalt üks juhatuse liige või kui juhatuse liikmed on õigustatud ühingu esindama ainult ühiselt, siis kõik ühiselt ühingu esindama õigustatud juhatuse liikmed.

§ 139¹. Kiirmenetluses kasutatav põhikiri

(1) Kiirmenetluses kasutatava osaühingu põhikirja ning selle valikandmed kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(2) Kiirmenetluses kasutatavas põhikirjas tuleb sätestada vähemalt käesoleva seadustiku § 139 lõike 1 punktides 1, 2, 4 ja 7 nimetatud andmed. Osakapital näidatakse kindla suurusena. Osaühing ei saa kiirmenetluses kasutatavasse põhikirja ise täiendavaid sätteid lisada.

(3) Kiirmenetluseks kasutatav põhikiri asendab asutamislepingut ja käesoleva seadustiku §-s 139 sätestatud põhikirja.

(4) Kiirmenetluseks kasutatava põhikirja digitaallkirjastavad kõik asutajad, näidates ühtlasi igaihe osa nimiväärtuse.

(5) Kiirmenetluseks kasutatavat põhikirja ei saa kasutada erinõuetega tegevusalal tegutsev osaühing, mille puhul seadus nõuab põhikirjas lisaks käesolevas seadustikus sätestatule täiendavate andmete näitamist.

(6) Muus osas rakendatakse kiirmenetluseks kasutatava osaühingu põhikirja suhtes käesolevas seadustikus üldiselt osaühingu põhikirja kohta sätestatut.

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

§ 140. Osa eest tasumine

(1) Sissemakse võib olla rahaline või mitterahaline. Osa eest tasutakse rahas, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud mitterahalise sissemaksega tasumist.

(2) Asutajad peavad tasuma osa eest täielikult enne osaühingu äriregistrisse kandmise avalduse esitamist, kui asutamislepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(3) Osa eest tasutavat summat ei või tasaarvestada töötasu, honorari ega teiste sarnaste väljamaksetega asutatavast osaühingust ega muude nõuetega asutatava osaühingu vastu.

§ 140¹. Asutamine sissemakseid tegemata

(1) Kui osaühingu kavandatud osakapital ei ole suurem kui 25 000 eurot, võib asutamislepinguga ette näha, et asutajad ei pea osaühingu asutamisel osa eest tasuma. Käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud osaühingu asutajaks saab olla üksnes füüsiline isik.

(2) Kuni osanik ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kokkuleppe korral sissemakset täielikult tasunud, vastutab ta osaühingu ees osaühingu kohustuste eest tasumata sissemakse ulatuses, kui osaühingu kohustust ei ole võimalik täita osaühingu vara arvel.

(3) Osaühingu pankroti väljakuulutamise korral võib käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõude osaühingu nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(4) Kuni sissemaksete täieliku tasumiseni kõigi osanike poolt ei või osaühing suurendada ega vähendada osakapitali, samuti ei või osaühing teha osanikele ühtegi väljamakset. Väljamakse tegemise keeld ei hõlma osanikule makstavat töötasu ega muid tasusid.

(5) Osakapitali sissemakse tegemisele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 140, §-des 142–143, § 144 lõikes 2 ning § 520 lõigetes 2, 4 ja 5 sätestatud.

(6) Käesolevas paragrahvis sätestatuga vastuolus olev kokkulepe, samuti kokkulepe, millega osanik vabastatakse sissemakse tasumisest, ei kehti kolmanda isiku suhtes.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

§ 141. Rahalise sissemakse tasumine

Asutajad avavad asutamisel oleva osäühingu nimele pangaarve, kuhu nad tasuvad oma rahalised sissemaksed.

§ 142. Mitterahaline sissemakse

(1) Mitterahaliseks sissemaksiks võib olla mis tahes rahaliselt hinnatav ja osäühingule üleantav asi või varaline õigus, millele on võimalik pöörata sissenõuet.

(2) Mitterahaliseks sissemaksiks ei või olla osäühingule osutatav teenus ega tehtav töö ega ka asutajate tegevus osäühingu asutamisel.

(3) Osanik peab teatama kolmandate isikute õigustest mitterahalisele sissemaksile.

(4) Kui mitterahalise sissemakse väärtus on osäühingu või osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmise ajal väiksem sissemakse arvel saadud või suurendatava osa nimiväärtusest, võib osäühing nõuda osanikult sissemakse tasumist rahas selles ulatuses, mille võrra sissemakse väärtus on nimiväärtusest väiksem. Nõude aegumistähtaeg on viis aastat, alates osäühingu või osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmisest.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 143. Mitterahalise sissemakse väärtuse hindamine

(1) Mitterahalise sissemakse korral hindab sissemakse eseme väärtuse piisavust mitterahalise sissemakse tegemiseks kohustatud osaniku osa nimiväärtusele osäühingu juhatus.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(2) Mitterahalise sissemakse väärtuse hindamisel tuleb aluseks võtta asja või õiguse harilik väärtus.

(3) Kui osäühingu osakapital on vähemalt 25 000 eurot ja mitterahalise sissemakse väärtus ületab 1/10 osakapitalist või kui sellise osäühingu kõik mitterahalised sissemaksed moodustavad kokku üle poole osakapitalist, peab mitterahalise sissemakse väärtuse piisavuse hindamist käesoleva seadustiku §-s 142 sätestatud nõuetele vastavuse osas kontrollima audiitor. Audiitori vastutusele kohaldatakse vastavalt aktsiaseltsi mitterahalise sissemakse hindamise ja audiitori vastutuse kohta sätestatud.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(3¹) [Kehtetu -RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(4) Mitterahalise sissemakse ebaõige hindamise tagajärjel tekkinud kahju eest vastutavad juhatuse liikmed solidaarselt sissemakse tegemiseks kohustatud isikuga.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(5) Ühe aasta jooksul osäühingu äriregistrisse kandmisest võib osäühing osanikult või temaga samaväärset majanduslikku huvi omavalt isikult lepingu alusel omandada vara, mille väärtus ületab 1/10 osakapitalist, ainult osanike otsusel.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(6) Käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud vara tuleb hinnata käesolevas paragrahvis sätestatud korras.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(7) Juhatus peab viivitamata pärast käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud vara hindamist esitama äriregistrile vara osäühingule üleandmise lepingu ja vara väärtust tõendavad dokumendid. Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud juhtudel tuleb eelmises lauses nimetatud dokumendid ning audiitori poolt allakirjutatud arvamus vara hindamise kohta esitada äriregistrile viivitamata pärast vara hindamise kontrollimist audiitori poolt.
[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

§ 143¹. Väärtpaberid mitterahalise sissemakse esemena

§ 144. Äriregistrisse kandmise avaldus

(1) Osauhinu äriregistrisse kandmiseks esitab juhatuse äriregistrile avalduse, milles näidatakse ära käesoleva seadustiku §-s 145 nimetatud andmed. Avaldusele lisatakse:

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

- 1) asutamisleping;
- 2) põhikirja;
- 3) krediitdiasutuse või makseasutuse teatis osakapitali sissemaksmise kohta kui asutamislepingu kohaselt tuleb sissemaksed teha enne osauhinu äriregistrisse kandmist;

[RT I, 20.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

3¹) osanike nimed, isiku- või registrikoodid ja aadressid ning igatüüpi osa nimiväärtus. Aadressi ning isiku- ja registrikoodi suhtes kohaldatakse käesoleva seadustiku § 62;

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

4) nõukogu liikmete, audiitorite olemasolu korral ka nende nimed ja isikukoodid, kiirmenetluse korral ka nende digitaalallkirjastatud nõusolek nõukogu liikmeks või audiitoriks olemise kohta;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

4¹) kõigi juhatuse liikmete notariaalselt kinnitatud nõusolek juhatuse liikmeks olemise kohta ja kinnitus, et ei esine asjaolusid, mis seaduse kohaselt välistavad juhatuse liikmeks oleku;

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

4²) juhatuse asukoha aadress, kui see asub välisriigis;

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

5) [kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

5¹) teave kavandatud põhitegevusala kohta;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

6) mitterahalise sissemaksega tasumisel – kui asutamislepingu kohaselt tuleb sissemaksed teha enne osauhinu äriregistrisse kandmist, sissemaks osauhingule üleandmise leping ning juhatuse kinnitus selle kohta, et sissemaks on osauhingule üle antud ja selle väärtus katab osa nimiväärtuse, samuti käesoleva seadustiku § 143 3. lõikes nimetatud juhtudel vandeaudiitori aruanne mitterahalise sissemaks väärtuse piisavuse hindamise kontrollimise kohta;

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

6¹) [kehtetu -RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

7) osauhinu elektronposti aadress ja muud sidevahendite andmed (telefoni ja faksi numbrid, Interneti kodulehe aadress jms);

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

8) muud seaduses sätestatud dokumendid.

(2) Kui mitterahaliseks sissemaks on kinnisasi või registreerimisele kuuluv vallasasi, peab avaldusele lisama väljavõtte kinnistusraamatust või registrist, kus vallasasi on registreeritud.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(3) Äriregistrile esitatavale muule avaldusele kirjutab alla juhatuse liige. Uue juhatuse liikme äriregistrisse kandmise avaldusele kirjutab alla uus juhatuse liige, kes peab avalduses kinnitama, et tal on seaduse kohaselt õigus olla juhatuse liige. Juhatuse liikme äriregistrisse kandmise avalduses tuleb ära näidata ametiaja lõpukuupäev, kui põhikirja kohaselt tuleb juhatuse liige ametisse nimetada tähtajaliselt. Kiirmenetluses asutamise korral kinnitab juhatuse liige õigust seaduse kohaselt juhatuse liikmeks olla ka osauhinu äriregistrisse kandmise avalduses. Kui juhatuse liikmed on õigustatud ühingut esindama ainult ühiselt, peavad registrile esitatavale avaldusele alla kirjutama kõik ühingut ühiselt esindama õigustatud juhatuse liikmed.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(3¹) [Kehtetu -RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(4) Osauhingut ei kanta äriregistrisse, kui äriregistrisse kandmise avaldus esitatakse pärast ühe aasta möödumist asutamislepingu sõlmimisest või käesoleva seadustiku § 520 1. lõikes nimetatud asutamisinumbri saamisest.

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

§ 145. Äriregistrisse kantavad andmed

(1) Äriregistrisse kantakse:

- 1) osauhinu ärinimi;
- 2) osauhinu asukoht ja aadress;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

3) osakapitali suurus;

3¹) asutamine sissemaks teadmata;

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

4) asutamislepingu sõlmimise aeg;

5) juhatuse liikmete nimed ja isikukoodid;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

5¹) juhatuse asukoha aadress, kui see asub välisriigis;

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

6) kes juhatuse liikmetest võib esindada osaühingut erinevalt käesoleva seadustiku § 181 1. lõikes sätestatust; 6¹) kontaktisiku nimi või ärinimi, isiku- või registrikood ning osaühingule suunatud tahteavalduste ja osaühingu menetlusdokumentide kättetoimetamise Eesti aadress, samuti kontaktisiku elektronposti aadress;

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

7) osaühingu majandusaasta algus ja lõpp;

8) muud seaduses sätestatud andmed.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(2) Käesoleva paragrahvi esimese lõike punktis 3¹ nimetatud kande kustutamiseks esitatavale avaldusele tuleb juurde lisada:

1) krediitiasutuse või makseasutuse teatis osakapitali sissemaksmise kohta;

[RT I, 20.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

2) mitterahalise sissemaksega tasumisel – sissemaksle osaühingule üleandmise leping ning juhatuse kinnitus selle kohta, et sissemaksle on osaühingule üle antud ja selle väärtus katab osa nimiväärtuse, samuti käesoleva seadustiku § 143 3. lõikes nimetatud juhtudel vandeaudiitori aruanne mitterahalise sissemaksle väärtuse piisavuse hindamise kontrollimise kohta.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

§ 146. Asutajate, juhatuse ja nõukogu liikmete vastutus osaühingu asutamisel

(1) Osaühingu asutajad ning juhatuse ja nõukogu liikmed vastutavad solidaarselt osaühingu asutamisel valeandmete või puudulike andmete esitamisega või sissemaksle või asutamiskulude ebaõige hindamisega või rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 4 1. lõikes nimetatud varaga sissemaksle tegemisega või muude kohustuste rikkumisega osaühingule tekkinud kahju eest, kui asutaja või juhatuse või nõukogu liige ei tõenda, et ta kahju tekitanud asjaolu ei teadnud ega pidanudki teadma.

[RT I 2008, 27, 177- jõust. 10.07.2008]

(1¹) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kahju hüvitamist osaühingule võib nõuda ka osaühingu võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada osaühingu vara arvel. Osaühingu pankroti väljakuulutamise korral võib nõude osaühingu nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud alusel vastutavad lisaks osanikele ka isikud, kelle arvel osaühing asutati. Isik ei vabane vastutusest, sõltumata asjaoludest teadmisest, kui asjaolusid teadis või pidi teadma tema arvel tegutsenud osanik.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Käesoleva paragrahvi 1., 1¹. ja 2. lõikes sätestatud erinev kokkulepe kehtib osaühingu võlausaldajate suhtes üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti osaühingu pankrotimenetluses.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(4) Käesoleva paragrahvi 1., 1¹. ja 2. lõikes sätestatud nõuded aeguvad viie aasta möödumisel osaühingu äriregistrisse kandmisest, kahju tekkimise aluseks olnud teo hilisema toimepanemise korral alates teo toimepanemisest.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

§ 147. Enne äriregistrisse kandmist tehtud tehingud

(1) Enne osaühingu äriregistrisse kandmist asutatava osaühingu nimel tehtud tehingust tulenevate kohustuste täitmise eest vastutavad tehingu teinud isikud solidaarselt.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kohustused lähevad üle osaühingule osaühingu äriregistrisse kandmisest, kui tehingu teinud isikul oli õigus tehingut teha.

(3) Kui isikul ei olnud õigust tehingut teha, lähevad tehingust tulenevad kohustused üle osaühingule, kui osanikud kiidavad selle tehingu oma otsusega heaks.

(4) Kui osaühingu varast ei jätku ühingu võlausaldaja nõude rahuldamiseks, vastutavad asutajad ühingu võlausaldaja ees isiklikult ja solidaarselt ühingu kohustuste eest ulatuses, milles ühingu vara vähenes enne ühingu äriregistrisse kandmist ühingule võetud kohustuste tõttu. Nimetatud nõude aegumistähtaeg on viis aastat ühingu äriregistrisse kandmisest.

19. peatükk

OSA JA OSANIK

§ 148. Osa

(1) Osa väikseim nimiväärtus on üks sent.
[RT I, 17.03.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

(2) Kui osa nimiväärtus on suurem kui üks sent, peab see olema ühe sendi täiskordne.
[RT I, 17.03.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

(3) Osad võivad olla ühesuguse või erineva nimiväärtusega. Osadest võivad põhikirja kohaselt tuleneda erinevad õigused. Ühesuguste õigustega osad moodustavad osade ühe liigi.
[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

(4) Igal osanikul võib olla üks samast liigist osa, kui seadusest ei tulene teisiti. Täiendava sama liiki osa omandamise korral suureneb vastavalt seda liiki osa nimiväärtus. Osade ühendamist ei toimu juhul, kui esialgne osa ja osaniku poolt omandatud täiendav osa on koormatud erinevate õigustega ja puudutatud osalised ei lepi notariaalselt tõestatud vormis kokku osasid koormavate õiguste edasi kehtimise viisis.
[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

(5) Osa annab osanikule õiguse osaleda osaühingu juhtimises ning kasumi ja osaühingu lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel, samuti muud seaduses ja põhikirjas ettenähtud õigused.

(6) Osa kohta ei või välja anda väärtpaberit.

(7) Osaühingu osad võivad olla registreeritud Eesti väärtpaberite registris.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 149. Osa võõrandamine

(1) Osanik võib osa vabalt võõrandada teisele osanikule.

(2) Osa võõrandamisel kolmandale isikule on teistel osanikel ostueesõigus ühe kuu jooksul võõrandamise lepingu esitamises. Müüja esitab müügilepingu osaühingu juhatusele, kes teavitab viivitamatult teisi osanikke müügilepingu sõlmimisest. Muus osas kohaldatakse ostueesõigusele võlaõigusseaduses ostueesõiguse kohta sätestatud.

(3) Põhikirjas võib ette näha, et osa võõrandamine on lubatud üksnes täiendava tingimuse täitmise korral, eelkõige, et osa võõrandamiseks on vajalik teiste osanike, juhatuse, nõukogu või muu isiku nõusolek. Sellisel juhul ei kohaldata osaühingule käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud. Põhikirjaga võib ette näha, et osa võõrandamisel ostueesõigus ei kehti. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatud tingimuseta tehtud tehing on tühine. Mõjuval põhjusel võib osanik esimeses lauses sätestatud isikult nõuda osa võõrandamiseks nõusoleku andmist.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(4) Osa võõrandamise käsutustehing peab olema notariaalselt tõestatud. Osa võõrandamise käsutustehingu tõestanud notar saadab lepingu tõestamisest alates kahe päeva jooksul äriregistri pidajale [valdkonna eest vastutava ministri](#)kehtestatud vormis teate osa võõrandamise kohta.
[RT I, 17.03.2020, 1- jõust. 24.05.2020, jõustumisaeg muudetud [RT I, 23.05.2020, 2]]

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõikes sätestatud ei kohaldata Eesti väärtpaberite registris registreeritud osade võõrandamisel.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(6) Kui osaühingu osakapital on vähemalt 10 000 eurot ja täielikult sisse makstud, võib põhikirjaga loobuda käesoleva paragrahvi 4. lõikes sätestatud vorminõudest ja näha ette, et osa võõrandamise käsutustehing tehakse vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Põhikirja sellise kinnitamise või muutmise otsuse poolt, millega loobutakse käesoleva paragrahvi 4. lõikes sätestatud vorminõudest või see taastatakse, peavad olema kõik osaühingu osanikud.
[RT I, 17.03.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

§ 150. Võõrandamisest teatamine

(1) Osaühingu suhtes loetakse osa võõrandamine toimunuks ja osanik vahetunuks pärast osaühingule võõrandamisest teatamist ja osa ülemineku tõendamist.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Osa omandaja suhtes kehtivad võõrandaja ja osaühingu vahelised osaniku ja osaühingu vahelist suhet puudutavad tehingud, mis on tehtud enne osaühingule osa võõrandamisest teatamist.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(3) Osauhingu juhatus muudab võõrandamisteate saamisel viivitamata osanike nimekirja kanded võõrandamisest tulenevalt. Sama kehtib juhatusel teatatud muude osanike nimekirja kantud andmete muutmise kohta.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(4) [Kehtetu -RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(5) Kui osa võõrandamise tagajärjel jääb osauhingule üks osanik või kui lisaks ühele osanikule kuulub selle osauhingu osa ainult osauhingule endale, peab osauhingu juhatus esitama äriregistri pidajale vastavasisulise kirjaliku teadaande. Teadaandes tuleb ainuosaniku kohta ära näidata käesoleva seadustiku § 182 1. lõikes nimetatud andmed. Teadaannet säilitatakse äritoimikus.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(6) Käesoleva paragrahvi 1. ja 3. lõikes sätestatud ei kohaldata osauhingule, mille osad on registreeritud Eesti väärtpaberite registris.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 151. Osa pantimine

(1) Osa võib pantida, kui põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Osa pantimise käsutustehing peab olema notariaalselt tõestatud. Osa pantimise käsutustehingu tõestanud notar saadab lepingu tõestamisest alates kahe päeva jooksul äriregistri pidajale [valdkonna eest vastutava ministri](#) kehtestatud vormis teate osa pantimise kohta.

[RT I, 17.03.2020, 1- jõust. 24.05.2020, jõustumisaeg muudetud [RT I, 23.05.2020, 2]]

(3) Osa pantimisel teostab osast tulenevaid õigusi pantija.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(4) Osaniku nõudel kannab osauhingu juhatus pantimise kohta märke osanike nimekirja. Osauhingule osa pantimisest teatamine või pandi kandmine osanike nimekirja ei mõjuta pandi kehtivust.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(5) Panditud osa võõrandamisel jääb pandiõigus osale kehtima, välja arvatud juhul, kui osa omandaja tõendab, et pandiõigusest ei olnud võõrandamise ajaks äriregistri pidajale teatatud ja ta ei teadnud pandiõigusest ega pidanudki sellest teadma.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(6) Käesoleva paragrahvi 2., 4. ja 5. lõikes sätestatud ei kohaldata Eesti väärtpaberite registris registreeritud osade pantimisel.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(7) Kui vastavalt käesoleva seadustiku § 149 6. lõikele on põhikirjaga ette nähtud, et osa võõrandamise käsutustehingule ei kohaldata sama paragrahvi 4. lõikes sätestatud vorminõuet, kohaldatakse põhikirjas osa võõrandamise käsutustehingule ettenähtud vorminõuet ka osa pantimise käsutustehingule, kui põhikirjast ei tulene teisiti.

[RT I, 17.03.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

§ 152. Osa jagamine

(1) Osa võib jagada, kui osanik soovib võõrandada või pantida osa oma osast. Osa jagamiseks on vajalik osanike otsus, kui põhikirjast ei tulene teisiti.

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

(2) Osa osalisele võõrandamisele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 149 sätestatud ja osa osalisele pantimisele kohaldatakse §-s 151 sätestatud.

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

(3) Osa jagamisel peab järgima käesoleva seadustiku §-s 148 ja § 149 lõikes 4 ning §-s 150 sätestatud.

(4) Osa jagamisel jäävad osa koormanud õigused kehtima. Kui õiguste endisel kujul kehtima jäämine ei ole võimalik, jäävad osa jagamisel osa koormanud õigused kehtima vastavalt puudutatud osaliste notariaalselt tõestatud kokkuleppele.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

§ 153. Osa üleminek pärijale

(1) Osa läheb osaniku surma korral üle tema pärijatele, kui seaduses või põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(2) Põhikirjas sisalduv pärijale osa ülemineku keeld või piirang ei kehti, kui põhikirjas ei ole ette nähtud tähtaega ja korda pärijale kohase hüvituse väljamaksmiseks.

(3) Põhikirjas võib ette näha, et osa jagamisel osanike pärijate vahel ei ole nõutav käesoleva seadustiku §-s 152 nimetatud nõusolek.

§ 154. Osanike võrdsus

(1) Osanikke tuleb võrdsetel asjaoludel kohelda võrdselt.

(2) Osanikku ei või ilma tema nõusolekuta kohustada tegema sissemakseid, mis ületavad osa nimiväärtust ja ülekursi.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 154¹. Osaga seotud erioigused ja osaniku erioigused

(1) Põhikirjaga võib ette näha osaga seotud õiguste või osaniku õiguste erisused, eelkõige osanike otsuste vastuvõtmisel, kasumi jaotamisel või osaühingu likvideerimisel järelejääva vara jaotamisel (osaga seotud erioigused ja osaniku erioigused).

(2) Põhikirja muutmise sellise otsuse tegemiseks, millega tühistatakse või muudetakse osaga seotud erioigus või osaniku erioigus, on vajalik kõigi sellist erioigust omavate osanike nõusolek, kui põhikirjast ei tulene teisiti.
[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

§ 155. Sissemakse suurus

(1) Osanik on kohustatud tasuma oma osa nimiväärtusele vastava sissemakse.

(2) Põhikirjas võib ette näha osaühingu õiguse lasta osasid välja hinnaga, mis ületab nende nimiväärtust (ülekurs). Sellisel juhul on osanik kohustatud tasuma ka ülekursi. Ülekursi korrigeeritakse rakendatava raamatupidamistavaga ettenähtud juhtudel. Ülekursi võib kasutada:

1) osaühingu kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta eelmiste perioodide jaotamata kasumi ja põhikirjas ettenähtud reservkapitali ning muude põhikirjas ettenähtud reservide arvel;

2) osakapitali suurendamiseks fondiemissiooni teel.

[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 156. Sissemaksega viivitamise tagajärjed

(1) Osanik, kes ei tasu oma osa või osa nimiväärtuse suurendamise eest õigeaegselt, on kohustatud maksma osaühingule viivist seaduses sätestatud ulatuses, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti. See ei välista ega piira viivist ületava kahju hüvitamise nõude esitamist.

(2) Juhatus saadab maksega viivitavale osanikule teate nõudega tasuda makse kirjas näidatud tähtaja jooksul, märkides, et makse tasumata jätmisel kaotab osanik oma osa. Tasumise tähtaeg peab olema vähemalt üks kuu teate saatmisest.

(3) Kui osanik ei tasu puuduolevat summat teates nimetatud tähtaja jooksul, kaotab ta oma osa või osa suurendamise ja osaühingul on õigus võõrandada see teistele osanikele või kolmandatele isikutele. Osaniku tasutud summat või selle osa, mis ei ületa 1/5 nimiväärtusest, osanikule ei tagastata.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(4) Kui käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatud juhul osa omandanud osanik ei tasu osa või osa nimiväärtuse suurendamise eest õigeaegselt, vastutab tema poolt osaühingule tasumata sissemakse eest osaühingu ees solidaarselt ka isik, kes kaotas osa või osa nimiväärtuse suurendamise.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(5) Kui käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatud juhul ei võõranda osaühing osa teistele osanikele või kolmandatele isikutele, vastutavad puuduoleva sissemakse eest teised osanikud solidaarselt. Osanike omavahelistes suhetes vastutavad osanikud vastavalt oma osade nimiväärtustele.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

§ 157. Väljamaksete tegemine

(1) Osanikele võib teha väljamakseid puhaskasumist või eelmiste majandusaastate jaotamata kasumist, millest on maha arvatud eelmiste aastate katmata kahjum, kinnitatud majandusaasta aruande alusel.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Osanikule makstakse osa kasumist (dividend) võrdeliselt tema osa nimiväärtusega, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Osanikele ei tohi teha väljamakseid, kui ühingu viimase majandusaasta lõppemisel kinnitatud majandusaasta aruandest ilmnev ühingu netovara on väiksem või jääks väiksemaks osakapitali ja reserve kogusummast, mille väljamaksmine osanikele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt.

(3¹) Kui ühing kapitaliseerib immateriaalse põhivarana arendustegevusega seotud väljaminekuid ja arendusväljaminekud ei ole täielikult amortiseeritud, ei tohi kasumit jaotada, välja arvatud juhul, kui reserve, mida on võimalik kasutada kasumi jaotamiseks, ja eelmiste perioodide jaotamata kasumi summa on vähemalt võrdne amortiseerimata arendusväljaminekutega.
[RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

(4) Osanikul on õigus nõuda osanike otsusega ettenähtud dividendi väljamaksmist.

(5) Dividend makstakse välja rahas. Osaniku nõusolekul võib dividendi välja maksta ka muus varas.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 158. Ebaseadusliku väljamakse tagastamine

(1) Kui osanikule on tehtud väljamakse, mida tal ei olnud õigust saada, peab ta alusetult saadu tagastama.

(2) Kui osanik väljamakset saades ei teadnud ega pidanudki teadma selle alusetusest, võib väljamakse tagastamist nõuda üksnes juhul, kui see on vajalik osäühingu võlausaldajate nõuete rahuldamiseks.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tagastamist osäühingule võib nõuda ka osäühingu võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõuet rahuldada osäühingu vara arvel. Osäühingu pankrotimenetluses võib nõude osäühingu nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(4) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes sätestatud erinev kokkulepe kehtib osäühingu võlausaldajate ja pankrotihalduri suhtes üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti osäühingu pankrotimenetluses. Nõuete tasaarvestamine ei ole lubatud.

(5) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes sätestatud nõuded aeguvad viie aasta möödumisel väljamaksete tegemisest.

(6) Ebaseadusliku väljamakse põhjustanud juhatuse ja nõukogu liikmed vastutavad väljamakse tagastamise eest solidaarselt väljamakse saanud osanikuga.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 159. Laenukeeld

(1) Osäühing ei või anda laenu:

- 1) oma osanikule, kelle osa esindab rohkem kui 5 protsenti osakapitalist;
- 2) oma emaettevõtja osanikule, aktsionärile või liikmele, kelle osa või aktsiatega on esindatud rohkem kui 5 protsenti emaettevõtja osa- või aktsiakapitalist;
- 3) isikule osäühingu osa omandamiseks;
- 4) oma juhatuse ega nõukogu liikmele ega prokuristile.

(2) Tütarettevõtja võib anda laenu oma emaettevõtjale või emaettevõtja aktsionärile, osanikule või liikmele, mis moodustab tütarettevõtjaga sama kontserni, kui sellega ei kahjustata osäühingu majanduslikku seisundit ega võlausaldajate huve. Tütarettevõtja ei või anda käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud isikutele laenu osäühingu osa omandamiseks.
[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

(3) Osäühing ei või ka tagada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikute poolt võetavat laenu. Keeld ei kehti emaettevõtja poolt võetava laenu tagamisele ning tütarettevõtjaga sama kontserni moodustava emaettevõtja aktsionäri, osaniku või liikme poolt võetava laenu tagamisele, kui sellega ei kahjustata osäühingu majanduslikku seisundit ega võlausaldajate huve. Osäühing ei või tagada osäühingu osa omandamiseks võetavat laenu.
[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

(4) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud rikkuv tehing on tühine. Käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatu rikkumine ei too kaasa tehingu tühisust, kuid isik, kelle laenu tagati, peab hüvitama tagamisega osäühingule tekkinud kahju.

(5) Käesoleva paragrahvi 1.–4. lõikes sätestatud kohaldatakse vastavalt krediitdilepingutele ja muudele majanduslikult samaväärsetele tehingutele
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 160. Reservkapital

(1) Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest, samuti muudest eraldistest, mis kantakse reservkapitali seaduse või põhikirja alusel.

(2) Kui põhikirjas on ette nähtud reservkapitali moodustamine, siis ei või see olla väiksem kui 1/10 osakapitalist.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(3) Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist. Kui reservkapital saavutab põhikirjas ettenähtud suuruse, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt.

§ 161. Reservkapitali kasutamine

(1) Reservkapitali võib osanike otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta osaühingu vabast omakapitalist (eelmistel perioodidel jaotamata kasumi ja põhikirjas ettenähtud reservkapitali arvelt), samuti osakapitali suurendamiseks.

(2) Reservkapitalist ei või teha osanikele väljamakseid.

§ 162. Oma osa omandamine ja tagatiseks võtmine

(1) Osaühing ei või omandada ega tagatiseks võtta oma osa, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Oma osa omandamine või tagatiseks võtmine osaühingu poolt on lubatud, kui:

1) see on toimunud viie aasta jooksul osanike sellise otsuse vastuvõtmisest arvates, millega on määratud osade omandamise või tagatiseks võtmise tingimused ja tähtaeg ning osade eest tasutavad miinimum- ja maksimumsummad;

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

1¹) osaühingule kuuluva osa nimiväärtus ei ületa 1/3 osakapitalist ja

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

2) osa omandamine ei too kaasa netovara vähenemist alla osakapitali ja reservide kogusumma, mille väljamaksmine osanikele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt.

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

(3) Osaühing võib oma osa omandada käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud piiranguteta, kui osa omandatakse pärimisega.

(4) Osaühingu oma osad ei anna osaühingule mingeid osanikuõigusi.

(5) Osaühing ei või omandada ise ega kolmanda isiku kaudu, kes tegutseb oma nimel, kuid ühingu arvel, oma osa osaühingu asutamisel ega osakapitali suurendamisel.

(6) Äriühing ei või omandada emaettevõtjaks oleva osaühingu osakapitali suurendamisel selle osa.

(6¹) Osaühing ei või omandada ega tagatiseks võtta oma osa, mille eest ei ole sisse makset täielikult tasutud.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(7) Käesoleva paragrahvi 1., 2., 5., 6. ja 6¹. lõikes sätestatuga vastuolus olev kohustustehing on tühine. See ei mõjuta osa omandamise või tagatiseks võtmise kehtivust.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 163. Oma osa võõrandamine

(1) Kui osaühing on oma osad omandanud või tagatiseks võtnud käesoleva seadustiku § 162 3. lõike alusel ja nende nimiväärtuste summa koos kõigi osaühingule kuuluvate või tagatiseks võetud oma osade nimiväärtuste summaga ületab 1/3 osakapitalist, tuleb sellisel viisil omandatud või tagatiseks võetud 1/3 ületavad osad võõrandada või nende tagatiseks võtmine lõpetada kolme aasta jooksul omandamisest või tagatiseks võtmisest arvates.

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

(2) Kui osaühing on omandanud või tagatiseks võtnud oma osad seadusvastaselt, peab need võõrandama või tagatiseks võtmise lõpetama ühe aasta jooksul omandamisest või tagatiseks võtmisest arvates.

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

(3) Kui osad ei võõrandata või tagatiseks võtmist ei lõpetata käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes nimetatud tähtaja jooksul, peab need tühistama ja osakapitali vastavalt vähendama.

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

§ 164. Osade vastastikune omandamine või tagatiseks võtmine

Tütarettevõtja võib omandada või tagatiseks võtta emaettevõtja osasid samadel tingimustel kui oma osasid või aktsiaid. Kui tütarvõtja omandab või võtab tagatiseks emaettevõtja osasid, loetakse, et need osad on käesoleva seaduse tähenduses omandanud või tagatiseks võtnud emaettevõtja.

§ 165. Ühine osa

(1) Kui osa kuulub mitmele isikule ühiselt, võivad need isikud teostada osaga seotud õigusi üksnes ühiselt. See ei kehti osahingule suhtes, kui osa ühisest kuuluvusest ei ole osahingule teatatud. Osa ühisel omanikul on õigus nõuda enda kandmist osanike nimekirja.

(2) Kui osa kuulub mitmele isikule ühiselt, vastutavad need isikud osaga seotud kohustuste täitmise eest solidaarselt.

(3) Kui osanikud ei ole määranud endale osast tulenevate õiguste teostamiseks ühist esindajat, loetakse osahingule poolt ühiste osanike suhtes tehtud tehing kehtivaks ka siis, kui see on tehtud üksnes ühe osaniku suhtes.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

§ 166. Osaniku õigus teabele

(1) Osanikel on õigus saada juhatuselt teavet osahingule tegevuse kohta ja tutvuda osahingule dokumentidega.

(2) Juhatus võib keelduda teabe andmisest ja dokumentide esitamisest, kui on alust eeldada, et see võib tekitada olulist kahju osahingule huvidele.

(3) Osanik võib juhul, kui juhatus keeldub teabe andmisest või dokumentidega tutvumise võimaldamisest, nõuda, et tema nõudmise õiguspärasuse üle otsustaks osanike koosolek, või esitada kahe nädala jooksul, alates juhatus keeldumise saamisest, või nelja nädala jooksul, alates taotluse esitamisest, kui juhatus sellele ei ole vastanud, hagita menetluses kohtule avalduse juhatus kohustamiseks teavet andma või dokumentidega tutvumist võimaldama.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 167. Osaniku väljaarvamine

(1) Kohus võib osahingule hagi alusel osaniku osahingust välja arvata, kui osanik on oma kohustuse mõjuva põhjuseta olulisel määral täitmata jätnud või on muul viisil osahingule oluliselt kahjustanud ega ole kohustust täitnud ega kahjustamist lõpetanud, vaatamata ka osahingule kirjalikule hoiatusele.

(2) Hagi osaniku väljaarvamiseks võivad osahingule nimel esitada osanikud, kelle osadega on esindatud üle poole osakapitalist, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema esindatuse nõuet.

(3) Osaniku väljaarvamisel müüakse osaniku osa avalikul enampakkumisel või kohtu määratud muul viisil. Müügist saadud raha, millest arvatakse maha müügiks tehtud mõistlikud kulutused, tagastatakse osanikule.

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

§ 167¹. Vastutus osahingule kahjustamise eest osahingule tegevuse mõjutamise kaudu

(1) Oma mõju osahingule ära kasutades juhatus või nõukogu liiget või prokuristi osahingule kahjuks tegutsema mõjutanud isik peab hüvitama osahingule sellega tekitatud kahju.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud juhul oma kohustusi rikkunud juhatus või nõukogu liige või prokurist vastutab solidaarselt teda mõjutanud isikuga, välja arvatud juhul, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud korraliku ettevõtja hoolsusega.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud juhul vastutavad mõjutanud isikuga solidaarselt ka isikud, kes said kahjustamisest kasu.

(4) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes sätestatud nõuete aegumistähtaeg on viis aastat.

(5) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes nimetatud kahju hüvitamist osahingule võib nõuda ka osahingule võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada osahingule vara arvel. Osahingule pankroti väljakuulutamise korral võib selle nõude osahingule nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(6) Võlausaldajal või pankrotihalduril on õigus käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud nõue esitada ka juhul, kui osahing on nõudest loobunud või sõlminud kompromisslepingu või nõuet või selle esitamist kokkuleppe tulemusena muul viisil piiranud või aegumistähtaega lühendanud.

§ 167². Vahetusvõlakiri

(1) Kui see on ette nähtud põhikirjas, võib osaühing osanike otsusel osakapitali tingimuslikuks suurendamiseks lasta välja võlakirju, mille omanikul on õigus vahetada võlakiri osa vastu (vahetusvõlakiri).

(2) Vahetusvõlakiri on nimeline. Vahetusvõlakirja võib võõrandada samadel tingimustel kui osa.

(3) Vahetusvõlakirju võib lasta välja pärast osaühingu kandmist äriregistrisse.

(4) Osanikel on vahetusvõlakirjade märkimise eesõigus käesoleva seadustiku §-s 193 sätestatud korras.

(5) Vahetusvõlakirja eest tuleb tasuda rahas vähemalt selle nimiväärtus. Võlakirja vastu väljalastava osa nimiväärtus võib olla võlakirja nimiväärtusest suurem üksnes juhul, kui see vahe tasutakse rahas.

(6) Vahetusvõlakirjade nimiväärtuste summa ei või olla suurem kui 1/2 osakapitalist.

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

20. peatükk JUHTIMINE

§ 168. Osanike pädevus

(1) Osanike pädevusse kuulub:

- 1) põhikirja muutmine;
- 2) osakapitali suurendamine ja vähendamine;
- 3) nõukogu liikmete valimine ja tagasikutsumine;
- 4) kui ühingul ei ole nõukogu – juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine;

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

5) majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine;

6) osa jagamine, kui põhikirjast ei tulene teisiti;

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

7) audiitori valimine;

8) erikontrolli määramine;

9) kui ühingul ei ole nõukogu – prokuristi nimetamine ja tagasikutsumine;

10) nõukogu liikmega või juhul, kui ühingul ei ole nõukogu, siis juhatuse liikmega tehingu tegemise otsustamine, tehingu tingimuste määramine, õigusvaidluse pidamise otsustamine ning selles tehingus või vaidluses osaühingu esindaja määramine;

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

11) osaühingu lõpetamise, ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamise otsustamine;

12) muude seaduse või põhikirjaga osanike pädevusse antud küsimuste otsustamine.

(2) Osanikud võivad võtta vastu otsuseid ka juhatuse ja nõukogu pädevusse kuuluvates küsimustes. Sellisel juhul vastutavad osanikud nagu juhatuse või nõukogu liikmed.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 169. Osaniku hääle arv

(1) Osaniku hääle arv peab olema võrdeline tema osa suurusega, kui põhikirjast ei tulene teisiti.

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

(2) Osa iga üks sent annab ühe hääle, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

[RT I, 17.03.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

§ 170. Osanike koosolek

(1) Osanikud võtavad otsuseid vastu koosolekul või käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud viisil. Seaduses sätestatud juhtudel võivad osanikud otsuseid vastu võtta ainult osanike koosolekul.

(2) Osanike koosolek on pädev vastu võtma otsuseid, kui sellel on esindatud üle poole osadega esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema esindatuse nõuet.

(3) Osanik võib osaleda koosolekul isiklikult või esindaja kaudu, kelle esindusõiguse olemasolu on kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis dokumendiga tõendatud.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(4) Osanike koosoleku korraldamise kulud kannab osaühing. Kui osanike koosolek kutsutakse kokku osanike nõudel või nad kutsuvad selle kokku ise, võib osanike koosoleku otsusega, mille poolt on antud vähemalt 2/3

koosolekul esindatud häälest, jätta kulud koosoleku kokkukutsumist taotlenud või kokku kutsunud osanike kanda.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(5) Osanik võib hääletada osanike koosoleku päevakorras olevate punktide kohta koostatud otsuste eelnõusid, edastades oma hääle osahingule enne osanike koosolekut vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti, tingimusel, et enne koosolekut hääletamisel on tagatud osanike tuvastamine ning hääletamise turvalisus ja usaldusväarsus. Käesoleva seadustiku § 298²2. ja 3. lõiget kohaldatakse vastavalt.

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

§ 170¹. Elektrooniline osalemine osanike koosolekul

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(1) Osanike koosolekul elektrooniliste vahendite abil osalemine toimub tsiviilseadustiku üldosa seaduse §-s 33¹ sätestatud korras.

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(2) [Kehtetu -RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(3) [Kehtetu -RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(4) [Kehtetu -RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(5) [Kehtetu -RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

§ 171. Osanike koosoleku kokkukutsumine

(1) Osanike koosoleku kutsub kokku juhatus.

(2) Juhatus kutsub kokku osanike koosoleku, kui see on osahingu huvides vajalik, samuti kui:

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

1) osahingul on netovara (bilansi aktiva üldsumma miinus passivas näidatud kohustuste üldsumma) järel vähem kui pool osakapitalist või vähem kui käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suurus või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalne suurus või

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

2) seda nõuab nõukogu või audiitor või

3) seda nõuavad osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist.

(3) Kui juhatus ei kutsu osanike koosolekut kokku ühe kuu jooksul nõukogu, audiitori või osanike nõude saamisest, on nõukogul, audiitoril või osanikel õigus koosolek ise kokku kutsuda.

(4) Osanike koosolekul koostatakse seal osalevate osanike nimekiri, millesse kantakse nende nimed ja nende osadest tulenev hääle arv ning koosolekul osalemise viis, samuti osanike esindajate nimed. Kui osanik on hääletanud enne koosolekut elektrooniliselt või posti teel, tuleb nimekirjas näidata ka hääletamise kuupäev. Nimekirjale kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija, samuti koosolekul füüsiliselt kohal olev osanik või tema esindaja.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(5) Osanike koosolek protokollitakse. Osanike koosoleku protokollile kohaldatakse vastavalt § 304 1.–6. lõikes sätestatut.

(6) Kui osanike koosolekul ei ole esindatud käesoleva seadustiku § 170 2. lõikes nimetatud hääled ning koosolek ei ole seetõttu otsustusvõimeline, kutsub juhatus päevakorda muutmata kokku uue koosoleku, mis on pädev otsuseid vastu võtma koosolekul esindatud häälest sõltumata. See kehtib üksnes juhul, kui uue koosoleku kokkukutsumise teade on saadetud osanikele mitte varem kui kaks päeva pärast esimest koosolekut ja mitte hiljem kui kümnendal päeval pärast esimest koosolekut.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

§ 171¹. Osanike koosoleku päevakord

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(1) Osanike koosoleku päevakorra määrab juhatus, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti. Kui osanike koosoleku kutsuvad kokku osanikud, nõukogu või audiitor, määravad nemad ka koosoleku päevakorra.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist, võivad nõuda täiendavate küsimuste võtmist päevakorda. Päevakorda ei muudeta enne koosolekut, kui vastav nõue esitatakse hiljem kui kolm päeva enne osanike koosoleku toimumist.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(3) Küsimuse, mida ei olnud eelnevalt osanike koosoleku päevakorda võetud, võib päevakorda võtta vähemalt 9/10 osanike koosolekul osalevate osanike nõusolekul, kui nende osadega on esindatud vähemalt 2/3 osakapitalist. Sellise otsuse tegemisel ei arvestata koosoleku kvoorumi hulka hääli, mis on antud enne koosolekut.

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(4) Eelnevalt päevakorda võtmata võib osanike koosolek otsustada järgmise koosoleku kokkukutsumise ja lahendada avaldused, mis puudutavad päevakorraga seotud korralduslikke küsimusi ja koosoleku pidamise korda, samuti võib osanike koosolekul ilma otsust tegemata arutada muid küsimusi.

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

§ 171². Otsuse eelnõu

(1) Koosoleku kokkukutsuja koostab iga päevakorrapunkti kohta otsuse eelnõu, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Kui osanike koosoleku kutsuvad kokku osanikud, nõukogu või audiitor, peavad nad koostatud otsuste eelnõud esitama juhatusele enne osanike koosoleku kokkukutsumisest teatamist. Otsuste eelnõud võib täiendavalt märkida koosoleku kokkukutsumise teatesse.

(3) Kui osanikud nõuavad täiendavate küsimuste võtmist päevakorda, peavad nad samaaegselt päevakorra täiendamise nõudega esitama osaühingule iga täiendava küsimuse kohta otsuse eelnõu või põhjenduse.

(4) Osaühing peab juhatuse koostatud ja osanike, nõukogu või audiitori esitatud otsuste eelnõud ja põhjendused tegema osanikele kättesaadavaks osaühingu määratud kohas või osaühingu kodulehel. Otsuste eelnõudega peab olema võimalik tutvuda vähemalt koosolekust teatamisest kuni osanike koosoleku toimumise päevani, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(5) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud otsuste eelnõud ja põhjendused peab osaühing tegema osanikele kättesaadavaks viivitamata pärast nende esitamist osaühingule, kui need esitatakse osaühingule pärast osanike koosolekust teatamist.

(6) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud otsuste eelnõude kättesaadavaks tegemata jätmine ei ole osanike koosoleku kokkukutsumise korra oluline rikkumine.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 172. Osanike koosoleku kokkukutsumise teade

(1) Juhatust saadab osanike koosoleku toimumise teate kõigile osanikele. Teade saadetakse osanike nimekirja kantud aadressil või elektronposti aadressil. Kui osaühing teab või peab teadma, et osaniku aadress erineb osanike nimekirja kantust, tuleb teade saata ka sellel aadressil. Teade peab olema saadetud selliselt, et see tavalise edastamise korral jõuaks aadressaadini vähemalt üks nädal enne koosoleku toimumist.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(2) Teates tuleb näidata osanike koosoleku toimumise aeg, koht ja päevakord ning koht või osaühingu kodulehe aadress, kus on võimalik tutvuda otsuste eelnõudega ja põhjendustega, samuti muud koosolekuga seonduvalt tähtsust omavad asjaolud. Kui osaühing võimaldab elektroonilist või posti teel hääletamist, tuleb teates näidata teave elektroonilise ja posti teel hääletamise korra ja tähtaja kohta.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(3) Kui pärast osanike koosoleku kokkukutsumise teate saatmist päevakorda osanike nõudel muudetakse, tuleb päevakorra muutmise eelnevalt osanike koosoleku toimumist teatada samas korras ja sama tähtaja jooksul nagu osanike koosoleku kokkukutsumise teate saatmisel.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(4) Kui osa kuulub mitmele isikule ühiselt ja osanikud ei ole määranud endale osast tulenevate õiguste teostamiseks ühist esindajat, loetakse osanike koosoleku kokkukutsumise teade saadetuks kõigile osa ühiselt omavatele isikutele ka juhul, kui see on saadetud üksnes neile osanikele, kes on osanikena kantud osanike nimekirja. Kui osaühing teab või peab teadma, et kõik isikud, kellele osa kuulub, ei ole osanike nimekirja kantud, tuleb teade saata kõigile osanikele.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(5) Kui käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud juhul on teade saadetud kõigile osanikele ja koosolekul osaleb ainult üks isikutest, kellele osa ühiselt kuulub, eeldatakse, et kohal oleval osanikul on õigus esindada teisi ühisosanikke. See ei kehti, kui otsus võetakse vastu koosolekut kokku kutsumata.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

§ 172¹. Osanike koosoleku kokkukutsumise korra rikkumine

Kui osanike koosoleku kokkukutsumisel on oluliselt rikutud seaduse või põhikirja nõudeid, ei ole osanike koosolek õigustatud otsuseid vastu võtma, välja arvatud siis, kui koosolekul osalevad või on esindatud kõik osanikud. Sellisel koosolekul tehtud otsused on tühised, kui osanikud, kelle suhtes kokkukutsumise korda rikuti, otsust heaks ei kiida.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 173. Otsuse vastuvõtmine koosolekut kokku kutsumata

(1) Osanikel on õigus vastu võtta otsuseid osanike koosolekut kokku kutsumata.

(2) Juhatus saadab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud otsuse eelnõu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kõigile osanikele, määrates tähtaja, mille jooksul osanik peab esitama selle kohta oma seisukoha kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Kui osanik ei teata nimetatud tähtaja jooksul, kas ta on otsuse poolt või vastu, loetakse, et ta hääletab otsuse vastu.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(3) Hääletustulemuste kohta koostab juhatus hääletusprotokoll ja saadab selle viivitamata osanikele.

Hääletusprotokoll kantakse:

- 1) osühingu ärinimi ja asukoht;
- 2) protokollija nimi;
- 3) vastuvõetud otsused koos hääletamistulemustega (sealhulgas otsuse poolt hääletanud osanikud nimeliselt);
- 4) otsuse suhtes eriarvamusele jäänud osaniku nõudel tema eriarvamuse sisu;
- 5) muud hääletamise suhtes olulise tähtsusega asjaolud.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud osanike kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud seisukohad on hääletusprotokollis lahutamatuks lisaks.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(4¹) Kui osanike otsus on aluseks juhatuse liikme valimisele, peab hääletusprotokollile alla kirjutama juhatuse liige, kelle kohta on tehtud kanne äriregistrisse, või osühingu osanik. Eelmises lauses nimetatud isiku poolt hääletusprotokollile antud allkiri peab olema notariaalselt kinnitatud. Allkirja notariaalset kinnitamist asendab hääletusprotokollis digitaalallkirjastamine käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud isiku poolt.

[RT I 2008, 52, 288- jõust. 22.12.2008]

(4²) Käesoleva paragrahvi 4¹. lõikes sätestatud ei pea järgima, kui otsustatakse juhatuse liikme ametiaja pikendamist. Käesoleva paragrahvi 4¹. lõikes sätestatud ei pea järgima ka juhul, kui juhatuse liikme registrisse kandmise avaldusele kirjutab alla juhatuse liige, kelle kohta on tehtud kanne äriregistrisse, või osühingu osanik.

[RT I 2008, 52, 288- jõust. 22.12.2008]

(5) [Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(6) Kui osühingul on üks osanik või kui lisaks temale on osanikuks vaid osühing ise, võib otsuseid vastu võtta, järgimata §-s 170, § 171 4.–6. lõikes, §-s 172 ning käesoleva paragrahvi 1.–4¹. lõikes sätestatud. Sel juhul tuleb otsus vormistada kirjalikult ja allkirjastada osanike poolt ning selles tuleb märkida muu hulgas osanike nimed ja hääle arv, samuti otsuse tegemise aeg. Kui osanike otsus on aluseks juhatuse liikme valimisele, peab ühe osaniku allkiri olema notariaalselt kinnitatud. Allkirja notariaalset kinnitamist asendab otsuse digitaalallkirjastamine eelmises lauses nimetatud isiku poolt. Käesoleva paragrahvi 4². lõiget kohaldatakse juhatuse liikme valimisele vastavalt.

[RT I 2008, 52, 288- jõust. 22.12.2008]

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui osanikke on rohkem, kuid tingimusel, et nad kõik otsusega nõustuvad ja selle allkirjastavad.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 174. Osanike otsus

(1) Osanike otsus on vastu võetud, kui selle poolt antakse üle poole osanike koosolekul esindatud häältest, kui seaduses või põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui otsus tehakse käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole osanike häältest, kui seaduses või põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

(3) Isiku valimisel loetakse valituks kandidaat, kes sai teistest enam hääli. Häälte võrdsel jagunemisel heidetakse liisku, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Kui osanike koosoleku protokoll, hääletusprotokoll või osanike otsus esitatakse äriregistrile, peab see sisaldama osanike täielikku nimekirja, milles on näidatud igäihe häälte arv.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 175. Põhikirja muutmise otsustamine

(1) Põhikirja muutmise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 koosolekul osalenud osanike häälest või käesoleva seadustiku § 174 2. lõikes nimetatud juhul vähemalt 2/3 osanike häälest, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Põhikirja muutmise otsus jõustub vastava kande tegemisel äriregistrisse. Äriregistrile esitatavale avaldusele peab lisama osanike otsuse põhikirja muutmise kohta, osanike koosoleku protokoll või hääletusprotokoll ja põhikirja uue teksti.

§ 176. Vara vähenemine

Kui osaühingul on netovara vähem kui pool osakapitalist või vähem kui käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suurus või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalne suurus, peavad osanikud otsustama:

1) osakapitali vähendamise või suurendamise tingimused, et netovara suurus moodustaks seeläbi vähemalt poole osakapitalist ja vähemalt käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalse suuruse või

1¹) muude abinõude tarvitusele võtmise, mille tulemusena osaühingu netovara suurus moodustaks vähemalt poole osakapitalist ja vähemalt käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud osakapitali minimaalse suuruse;

2) osaühingu lõpetamise, ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise või

3) pankrotiavalduse esitamise.

§ 177. Hääleõiguse piiramine

(1) Osanik ei või hääletada, kui otsustatakse tema vabastamist kohustusest või vastutusest, nõusoleku andmist osanikule tema osa võõrandamiseks, osaniku ja osaühingu vahel tehingu tegemist või osanikuga õigusvaidluse pidamist ning selles tehingus või õigusvaidluses osaühingu esindaja määramist või küsimusi, mis puudutavad selle kontrollimist või hindamist, milline on osaniku või tema esindaja tegevus juhutuse või nõukogu liikmena. Esindatuse määramisel selle osaniku hääli ei arvestata.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud ei kohaldata, kui osaühingul on üksnes üks osanik või kui osanikuks on lisaks temale osaühing ise. Sel juhul peavad osaühingu ja ainuosaniku vahelised tehingud olema kirjalikud või nende kohta tuleb viivitamata vormistada osaniku allkirjastatud dokument tehingu oluliste tingimuste kohta.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud sõltumata võib osanik hääletada enda valimisel juhutuse liikmeks, ametiaja pikendamisel ja tagasikutsumisel.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

§ 177¹. Osanike otsuse tühisus

(1) Osanike otsus on tühine, kui see rikub osaühingu võlausaldajate kaitseks või muu avaliku huvi tõttu kehtestatud seaduse sätet või ei vasta headele kommetele, samuti kui rikuti oluliselt otsuse teinud osanike koosoleku kokkukutsumise või otsuse tegemise korda. Otsus on tühine ka seaduses sätestatud muul juhul.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(2) Otsuse tühisusele võib kohtumenetluses tugineda nii hagi kui ka vastuväite esitamisega.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Otsuse tühisusele ei saa tugineda, kui otsuse alusel on tehtud kanne äriregistrisse ja kande tegemisest on möödunud kaks aastat.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(4) Otsuse tühisuse tuvastamise kohtumenetluses kohaldatakse vastavalt käesoleva seaduse § 178 5. ja 6. lõiget.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 178. Osanike otsuse vaidlustamine

(1) Kohus võib osaühingu vastu esitatud hagi alusel kehtetuks tunnistada seaduse või põhikirjaga vastuolus oleva osanike otsuse. Nõude aegumistähtaeg on kolm kuud, alates osanike otsuse vastuvõtmisest.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Otsuse kehtetuks tunnistamist ei saa nõuda, kui osanikud on otsust uue otsusega kinnitanud ja uue otsuse suhtes ei ole käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtaja jooksul esitatud samas lõikes nimetatud hagi. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Osanike otsuse kehtetuks tunnistamist saab nõuda juhatus või nõukogu, samuti juhatuse või nõukogu iga liige, kui otsuse täitmise pandaks toime kuritegu või väärtegu või sellega ilmselt kaasneks kahju hüvitamise kohustus, ning osanik, kes ei osalenud otsuse tegemisel. Osanik, kes otsuse tegemisel osales, võib otsuse kehtetuks tunnistamist nõuda üksnes juhul, kui ta on lasknud protokollida oma vastuväite otsusele. Osanik, kes andis oma hääle enne koosolekut, võib otsuse kehtetuks tunnistamist nõuda ka vastuväite protokollimiseta. [RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(4) Kohus ei aruta hagi esitamisel asja enne, kui on möödunud käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtaeg. Sama otsuse kehtetuks tunnistamiseks esitatud erinevad hagiid liidetakse ühte menetlusse. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(5) Osanike otsuse kehtetuks tunnistamise kohtuotsus kehtib kõigi osanike, juhatuse ja nõukogu liikmete suhtes, sõltumata nende osalemisest kohtumenetluses. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(6) Kui kehtetuks tunnistatud otsuse alusel oli tehtud kanne äriregistrisse, saadab kohus otsuse ärakirja äriregistri pidajale kande muutmiseks. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 179. Aruannete kinnitamine

(1) Pärast majandusaasta lõppu koostab juhatus majandusaasta aruande raamatupidamise seaduses sätestatud korras. [RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Juhatus esitab majandusaasta aruande ja kasumi jaotamise ettepaneku osanikele. Majandusaasta aruande peab heaks kiitma ja vormistama vastavalt raamatupidamise seaduse §-s 25 sätestatule. Kui osühingul on audiitor, peab aruandele lisama vandeaudiitori aruande. Kui osühingul on nõukogu, peab aruandele lisama nõukogu arvamuse. [RT I, 25.05.2012, 8- jõust. 04.06.2012]

(3) Majandusaasta aruande kinnitamise otsustavad osanikud. Osanik võib osühingult nõuda, et vandeaudiitori aruande andnud audiitor osaleks majandusaasta aruande kinnitamise otsustamise juures ja annaks vandeaudiitori aruande kohta selgitusi. Vastav kirjalik nõue peab olema esitatud vähemalt viis päeva enne osanike koosolekut. [RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

(4) Juhatus esitab kinnitatud majandusaasta aruande koos kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepanekuga, müügitulu jaotusega ja vandeaudiitori aruandega, kui audiitorkontroll on kohustuslik, äriregistrile kuue kuu jooksul arvates majandusaasta lõppemisest. Koos majandusaasta aruande esitamisega teatab juhatus äriregistrile, missugusel käesoleva seadustiku §-s 176 nimetatud viisil on osanikud otsustanud kahjumi katta. Kui võrreldes eelmise majandusaasta aruande kinnitamise ajaga on osanike andmed muutunud, esitatakse koos majandusaasta aruandega ka uus osanike nimekiri majandusaasta aruande kinnitamise seisuga. Nimekirjas tuleb märkida § 182 1. lõikes nimetatud andmed, osaniku aadressi asemel näidatakse üksnes elu- või asukohariik. [RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

(4¹) [Kehtetu -RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

(4²) Raamatupidamise seaduse § 29 lõike 5 või 6 kohaselt peab konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande koostamisest vabastatud äriühingu juhatus kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates esitama äriregistrile emaettevõtja koostatud konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande koos vandeaudiitori aruandega, kui audiitorkontroll on kohustuslik. Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruannet ega vandeaudiitori aruannet ei pea äriregistrile esitama, kui emaettevõtja on Eestis registreeritud juriidiline isik. [RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

(5) Kasumi jaotamise ettepanekus tuleb märkida § 332 3. lõikes nimetatud andmed. Kasumi jaotamise otsusele kohaldatakse vastavalt §-s 335 sätestatut.

(6) Müügitulu jaotus peab sisaldama andmeid aruandeaasta müügitulu kohta kuni kümne suurema tegevusala kaupa käesoleva seadustiku § 4 6. lõike alusel kehtestatud Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori kohaselt. Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande korral esitatakse müügitulu jaotus konsolideeriva üksuse konsolideerimata kasumiaruande asjaomaste andmete alusel. [RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

§ 180. Juhatus

(1) Juhatus on osäühingu juhtorgan, mis esindab ja juhib osäühingut.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Juhatusel võib olla üks liige (juhataja) või mitu liiget. Juhatuse liige ei pea olema osanik. Juhatuse liige peab olema teovõimeline füüsiline isik.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(3) Juhatuse liikmeks ei või olla nõukogu liige. Põhikirjas võib ette näha muid isikuid, kes ei või olla juhatuse liikmeks.

(3¹) Juhatuse liikmeks ei või olla ka isik, kelle suhtes kohus on vastavalt karistusseadustiku §-dele 49 või 49¹ kohaldanud juhatuse liikmena tegutsemise keeldu või ettevõtluskeeldu, samuti isik, kellel on keelatud tegutseda samal tegevusalal, millel tegutseb osäühing, või kellel on keelatud olla juhatuse liige seaduse või kohtulahendi alusel.

[RT I 2008, 52, 288- jõust. 22.12.2008]

(4) Kui osäühingul on nõukogu, peab juhatus juhtimisel kinni pidama nõukogu seaduslikest korraldustest. Tehinguid, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, võib juhatus teha ainult nõukogu nõusolekul. See piirang ei kehti kolmandate isikute suhtes.

(5) Juhatus peab esitama nõukogule vähemalt kord nelja kuu jooksul ülevaate osäühingu majandustegevusest ja majanduslikust olukorrast, samuti teatama koheselt osäühingu majandusliku seisundi olulisest halvenemisest ja muudest osäühingu majandustegevusega seotud olulistest asjaoludest. Juhatus peab teatama ka osäühinguga samasse kontserni kuuluvate äriühingutega seotud asjaoludest, mis võivad oluliselt mõjutada osäühingu tegevust.

(5¹) Kui osäühing on maksejõuetu ning maksejõuetus ei ole tema majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine, peab juhatus viivitamata, kuid mitte hiljem kui 20 päeva möödumisel maksejõuetuse ilmnemisest, esitama kohtule osäühingu pankrotiavalduse. Pärast maksejõuetuse ilmnemist ei või juhatuse liikmed teha osäühingu eest makseid, välja arvatud maksed, mille tegemine maksejõuetuse olukorras on kooskõlas korraliku ettevõtja hoolsusega. Juhatuse liikmed on solidaarselt kohustatud hüvitama osäühingule pärast maksejõuetuse ilmnemist osäühingu tehtud maksed, mille tegemine vaadeldavas olukorras ei olnud kooskõlas korraliku ettevõtja hoolsusega. Juhatuse liikmete vastutusele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 187 sätestatud.

(6) Kui juhatusel on üle kahe liikme, valivad juhatuse liikmed endi hulgast juhatuse esimehe, kes korraldab juhatuse tegevust. Kui osäühingul on nõukogu, võib osäühingu põhikirjas ette näha, et juhatuse esimehe määrab nõukogu.

(7) [Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(8) Juhatuse täpsema töökorra võib ette näha põhikirjas või osanike, nõukogu või juhatuse otsusega.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 180¹. Juhatuse liikme tasustamine

(1) Juhatuse liikmele makstava tasu suurus ja maksmise kord määratakse osanike otsusega, nõukogu olemasolul aga nõukogu otsusega.

(2) Osanikud või nõukogu peavad juhatuse liikme tasustamise korra ning tasude ja muude hüvede suuruse määramisel ning juhatuse liikmega lepingu sõlmimisel tagama, et juhatuse liikmele osäühingu poolt tehtavate maksete kogusumma oleks mõistlikus vastavuses juhatuse liikme ülesannete ja osäühingu majandusliku olukorraga.

(3) Kui osäühingu majanduslik olukord halveneb oluliselt ja juhatuse liikmele määratud või temaga kokkulepitud tasude edasimaksmine või muude hüvede jätkuv võimaldamine oleks osäühingu suhtes äärmiselt ebaõiglane, võib osäühing nõuda tasude ja muude hüvede vähendamist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud vähendamine ei puuduta juhatuse liikmega sõlmitud lepingu muid tingimusi. Juhatuse liikmel on tasude või muude hüvede vähendamise nõude esitamise korral õigus temaga sõlmitud leping ühekuulise etteteatamisega erakorraliselt üles öelda.

(5) Kui välja kuulutatakse osäühingu pankrot ja juhatuse liikme leping lõpeb, võib juhatuse liige pankrotimenetluses nõuda lepingu lõppemisest tekkinud kahju hüvitamist lepingu lõppemisest alates kuni ühe aasta eest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 181. Juhatuse esindusõigus

(1) Osäühingut võib kõikide tehingute tegemisel esindada iga juhatuse liige, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud, et juhatuse liikmed esindavad osäühingut mitmekesi või ühiselt. Kolmandate isikute suhtes kehtib ühine esindus ainult siis, kui see on kantud äriregistrisse.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(1¹) Kiirmenetluseks kasutatava põhikirjaga osäühingu juhatuse liikmete esindusõiguse erisused nähakse ette ühingu registrisse kandmise avalduses ning hiljem osanike otsuses. Osanike otsuse vastuvõtmisele ja jõustumisele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 175 sätestatud.

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(2) Juhatus liikmed on osäühingu nimel tehingute tegemisel kohustatud osäühingu suhtes järgima põhikirjas ettenähtud või osanike, nõukogu või juhatuse kehtestatud piiranguid. Esindusõiguse piiramine ei kehti kolmandate isikute suhtes.

(3) Osäühingu ja juhatuse liikme vahel tehtud tehing on tühine, kui tehinguga ei nõustunud osanikud või nõukogu. See ei kehti tehingu suhtes, mis tehakse osäühingu igapäevases majandustegevuses kauba või teenuse turuhinna alusel.

(4) Juhatus liikmel ei ole õigust esindada osäühingut tehingute tegemisel, mille puhul vastavalt seadusele otsustavad esindaja määramise eraldi osanikud või nõukogu.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 182. Osanike nimekirj

(1) Juhatus peab osanike nimekirja, milles tuleb näidata osanike nimed, aadressid ja isiku- või registrikoodid, samuti nende osade nimiväärtused. Aadressi ning isiku- ja registrikoodi suhtes kohaldatakse käesoleva seadustiku § 62.

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(1¹) Osanik on kohustatud osanike andmetes toimunud muudatusest viivitamata teatama juhatusel.

[RT I, 17.03.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

(1²) Juhatus on kohustatud osanike andmetes toimunud muudatusest viivitamata teatama äriregistrile, välja arvatud juhul, kui muudatuse kohta saadab teate notar käesoleva seadustiku § 149 4. lõike teise lause või § 151 2. lõike teise lause kohaselt või muul alusel või kui osäühingu osad on registreeritud Eesti väärtpaberite registris.

[RT I, 17.03.2020, 1- jõust. 01.08.2020]

(2) Osanike nimekirjaga võivad tutvuda osanikud, juhatuse ja nõukogu liikmed ning pädevad riigiasutused, samuti teised isikud, kellel on õigustatud huvi.

(3) Osanike otsusel võib osanike nimekirja pidajaks olla Eesti väärtpaberite registri pidaja. Osanike otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 koosolekul esindatud häältest või käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes nimetatud juhul vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Osäühingu juhatus tagab osanike nimekirja pidajale seadusega sätestatud ja õigete andmete õigeaegse esitamise.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(4) Osade registreerimise korral Eesti väärtpaberite registris või osade kustutamisel Eesti väärtpaberite registrist peab osäühingu juhatus esitama äriregistri pidajale viivitamata Eesti väärtpaberite registri pidaja teatise osade registreerimise või kustutamise kohta.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(5) Osanike otsusel võib osäühingu osad Eesti väärtpaberite registrist kustutada ja anda osanike nimekirja pidamise õiguse juhatusel. Sellise otsuse vastuvõtmisele kohaldatakse käesoleva paragrahvi 3. lõike teist lauset.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(6) Osanike nimekirja pidaja vahetamisel võtab juhatus või Eesti väärtpaberite register osanike nimekirja pidamisel aluseks vastavalt Eesti väärtpaberite registri või juhatuse väljastatud osanike nimekirja.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(7) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud andmetega, välja arvatud osaniku aadressiga, saab äriregistri kaudu tutvuda kui äritoimiku andmetega.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 183. Raamatupidamine

Juhatus korraldab osahingu raamatupidamist.

§ 184. Juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine

(1) Juhatuse liikmed valitakse ja kutsutakse tagasi osanike poolt. Kui ühingul on nõukogu, valib ja kutsub juhatus liikmed tagasi nõukogu. Juhatuse liikme volituse lõppemise või uue juhatus liikme registrisse kandmise avaldusele tuleb lisada nõukogu otsus ja koosoleku protokoll, nõukogu puudumisel osanike koosoleku otsus ja koosoleku protokoll või hääletusprotokoll. Juhatus liikmeks valimiseks on vajalik tema nõusolek.

(1¹) Kui osahingul on nõukogu, kirjutab juhatus liikme registrist kustutamise või juhatus uue liikme registrisse kandmise avaldusele alla nõukogu esimees või tema volitatud isik.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(1²) Kui juhatus liige valitakse osanike koosolekul, siis peab koosoleku protokollija või juhataja olema juhatus liige, kelle kohta on äriregistrisse tehtud kanne, või osahingu osanik. Eelmises lauses nimetatud isiku poolt koosoleku protokollile antud allkiri peab olema notariaalselt kinnitatud. Allkirja notariaalset kinnitamisest asendab protokoll digitaallkirjastamine käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud isiku poolt.
[RT I 2008, 52, 288- jõust. 22.12.2008]

(1³) Käesoleva paragrahvi 1². lõikes sätestatud ei pea järgima, kui osanike koosoleku protokoll on notariaalselt tõestatud või kui otsustatakse juhatus liikme ametiaja pikendamist. Käesoleva paragrahvi 1². lõikes sätestatud ei pea järgima ka juhul, kui juhatus liikme registrisse kandmise avaldusele kirjutab alla juhatus liige, kelle kohta on tehtud kanne äriregistrisse, või osahingu osanik.
[RT I 2008, 52, 288- jõust. 22.12.2008]

(2) Juhatus liige valitakse tähtajatult, kui põhikirjas ei ole tähtaega ette nähtud. Juhatus liikme ametiaja pikendamist ei või otsustada varem kui üks aasta enne ametiaja kavandatavat möödumist ja pikemaks ajaks, kui on seaduses või põhikirjas ettenähtud ametiaja ülemmäär. Äriregistrisse kantud juhatus liikme ametiaja pikendamise otsus tuleb esitada viivitamata äriregistri pidajale.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(3) Osanike otsusel võib juhatus liikme sõltumata põhjusest tagasi kutsuda. Juhatus liikmepõhised sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule. Juhatus liikme lepingu ülesütlemisele kohaldatakse võlaõigusseaduses käsunduslepingu ülesütlemise kohta sätestatud. Kui ühingul on nõukogu, võib juhatus liikme tagasi kutsuda nõukogu.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(4) [Kehtetu -RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

(5) Kui osahingul ei ole nõukogu, võivad osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist, mõjuval põhjusel nõuda juhatus liikme tagasikutsumist kohtu poolt.

(6) Mõjuval põhjusel võib väljalangenud juhatus liikme asemele uue liikme määrata kohus nõukogu, osaniku või muu huvitatud isiku nõudel. Kohtu määratud juhatus liikmel on õigus mõistlike kulutuste hüvitamisele osahingu arvel ja mõistlikule tasule, mille määrab vaidluse korral kohus määrusega. Kohtu poolt määratud juhatus liikme volitused kestavad kuni uue juhatus liikme määramiseni osanike või nõukogu poolt.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(7) Juhatus liige võib juhatus tagasi astuda sõltumata põhjusest, teatades sellest enda määratud organile. Juhatus liikmepõhised sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule. Juhatus liikme lepingu ülesütlemisele kohaldatakse võlaõigusseaduses käsunduslepingu ülesütlemise kohta sätestatud.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(8) Kui juhatus liikme kohta äriregistrisse tehtud kanne muutub juhatus liikme tagasikutsumise, tagasiastumise või ametiaja lõppemise tõttu ebaõigeks, kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 61 sätestatud.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 185. Konkurentsikeeld

(1) Juhatus liige ei või osanike nõusolekuta, nõukogu olemasolul aga nõukogu nõusolekuta:
1) olla füüsilisest isikust ettevõtjaks osahingu tegevusalal;
2) olla osahinguga samal tegevusalal tegutseva täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik;
3) olla osahinguga samal tegevusalal tegutseva äriühingu juhtorgani liige, välja arvatud, kui on tegemist ühte kontserni kuuluvate ühingutega.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Kui juhatus liikme tegevus on vastuolus käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatuga, võib osahing nõuda juhatus liikmelt keelatud tegevuse lõpetamist ja keelatud tegevusest saadud tulu üleandmist osahingule, samuti kahju hüvitamist ulatuses, mis ületab sissenõutud tulu.

(3) Keelatud tegevuse lõpetamise ja keelatud tegevusest saadud tulu üleandmise nõude aegumistähtaeg on kolm kuud päevast, mil osäühing sai teada konkurentsikeelu rikkumisest, kuid mitte pikem kui kolm aastat konkurentsikeelu rikkumisest. Kahju hüvitamise nõudele kohaldatakse üldist aegumistähtaega.

§ 186. Ärisaladuse tagamine

(1) Juhatuse liikmed peavad hoidma osäühingu ärisaladust.

(2) Osäühing ei või nõuda käesoleva paragrahvi 1. lõikes näidatud kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist, kui juhatuse liikmed tegutsesid kooskõlas osanike koosoleku või nõukogu seadusliku otsusega.

§ 187. Juhatuse liikmete vastutus

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(1) Juhatuse liige peab oma kohustusi täitma korraliku ettevõtja hoolsusega.

(2) Juhatuse liikmed, kes on oma kohustuste rikkumisega tekitanud kahju osäühingule, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt. Juhatuse liige vabaneb vastutusest, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud korraliku ettevõtja hoolsusega.

(3) Juhatuse liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat, kui osäühingu põhikirjas või kokkuleppel juhatuse liikmega ei ole ette nähtud muud aegumistähtaega.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud kahju hüvitamist osäühingule võib nõuda ka osäühingu võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada osäühingu vara arvel. Osäühingu pankroti väljakuulutamise korral võib nõude osäühingu nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(5) Võlausaldajal või pankrotihalduril on õigus käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud nõue esitada ka juhul, kui osäühing on nõudest juhatuse liikme vastu loobunud või sõlminud temaga kompromissilepingu või nõuet või selle esitamist kokkuleppel juhatuse liikmega muul viisil piiranud või aegumistähtaega lühendanud.

(6) [Kehtetu -RT I 2005, 68, 525- jõust. 01.01.2006]

§ 188. Osaniku vastutus

(1) Osanik vastutab osanikuna osäühingule, teisele osanikule või kolmandale isikule süüliselt tekitatud kahju eest.

(2) Osanik ei vastuta tekitatud kahju eest, kui ta ei ole võtnud osa kahju tekitamise aluseks olnud otsuse vastuvõtmisest või kui ta hääletas otsuse vastu. Käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes sätestatud juhul loetakse otsuse vastu hääletanuks osanik, kes ei teata, kas ta on otsuse poolt või vastu.

[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 189. Nõukogu

(1) Osäühingul peab olema nõukogu, kui see on ette nähtud osäühingu põhikirjas.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(2) Nõukogu pädevusele ja tegevusele kohaldatakse vastavalt käesolevas seadustikus aktsiaseltsi nõukogu kohta sätestatud, kui seadusest ei tulene teisiti.

(3) Nõukogu liikmete valimisele ja tagasikutsumisele kohaldatakse aktsiaseltsi nõukogu valimise kohta sätestatud, välja arvatud käesoleva seadustiku § 304 lõikes 7 sätestatu. Nõukogu liikme valimise otsuse kohta koostatavale protokollile ja hääletusprotokollile kohaldatakse osäühingu juhatuse liikme valimise kohta koostatava protokollile ja hääletusprotokollile kohta sätestatud.

[RT I 2008, 52, 288- jõust. 22.12.2008]

§ 190. Audiitor

(1) Osäühingu raamatupidamise aastaaruande audiitorkontrolli kohustus sätestatakse audiitortegevuse seaduse või osäühingu põhikirjaga.

[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

(2) Audiitori pädevusele ja tegevusele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 328–329¹ sätestatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 191. Erikontroll

(1) Osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist, võivad nõuda osaühingu juhtimise või varalise seisundiga seotud küsimustes erikontrolli korraldamise otsustamist ja erikontrolli läbiviija määramist osanike otsusega.

(2) Kui osanikud erikontrolli korraldamist ei otsusta, võivad osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist, nõuda erikontrolli korraldamist ja erikontrolli läbiviija määramist kohtu poolt. Kohus otsustab erikontrolli korraldamise ainult mõjuval põhjusel. Kohus kuulab enne erikontrolli määramist võimaluse korral ära ka osaühingu juhatuse ja nõukogu liikmed.

(2¹) Osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist, võivad käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud korras nõuda ka osanike nimetatud erikontrolli läbiviija asendamist, kui osanike määratud isikul ilmselt ei ole erikontrolliks vajalikke teadmisi või kogemusi või kui on kahtlusi tema erapooletuses. Kohus kuulab ära ka osanike nimetatud erikontrolli läbiviija.

(3) Erikontrolli läbiviijaks võivad olla audiitorid ja vandeadvokaadid või advokaadiühingud. Kui erikontrolli läbiviijad määratakse osanike poolt, kinnitavad osanikud ka nende tasustamise korra. Kohtu poolt määratud erikontrolli läbiviijate tasustamise korra ja tasu suuruse määrab kohus.

(4) Juhatus ja nõukogu liikmed peavad võimaldama erikontrolli läbiviijal tutvuda kõigi erikontrolliks vajalike dokumentidega ning andma vajalikku teavet. See õigus on erikontrolli läbiviijal ka kontrollitava osaühinguga samas kontsernis olevate äriühingute suhtes. Erikontrolli läbiviija peab hoidma osaühingu ärisaladust. Dokumentidega tutvumise võimaldamisest või teabe andmisest keeldumise korral võib erikontrolli läbiviija esitada kahe nädala jooksul, alates keeldumise saamisest, või nelja nädala jooksul, alates taotluse esitamisest, kui sellele ei ole vastatud, hagita menetluses kohtule avalduse juhatuse või nõukogu liikmete kohustamiseks teavet andma või dokumentidega tutvumist võimaldama.

(5) Erikontrolli läbiviijad koostavad erikontrolli tulemuste kohta aruande, mille esitavad osanike koosolekule.

(6) Erikontrolli läbiviija vastutusele kohaldatakse seaduses kohustusliku audiitorkontrolli läbiviija vastutuse kohta sätestatud. Erikontrolli tegeva vandeadvokaadi või advokaadiühingu vastutusele kohaldatakse advokatuuriseaduses sätestatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

21. peatükk OSAKAPITALI SUURUSE MUUTMINE

1. jagu Osakapitali suurendamine

§ 192. Osakapitali suurendamise otsustamine

(1) Osakapitali suurendamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 koosolekul osalenud osanike häältest või käesoleva seadustiku § 174 2. lõikes nimetatud juhul vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui osakapitali suurendamise tõttu tuleb muuta põhikirja, peab põhikirja muutmise otsustama enne osakapitali suurendamist.

(3) Osakapitali suurendamise otsust ei või vastu võtta enne osaühingu äriregistrisse kandmist.

§ 192¹. Osakapitali suurendamise otsus

Osakapitali suurendamise otsuses märgitakse:

1) uute osade arv ja nimiväärtused, samuti osakapitali suurendamise ulatus;

1¹) uute osade märkimise õigust omavad isikud ja märkimise õiguse kasutamise tähtaeg;
[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

2) kui suurendatakse osade nimiväärtust, siis olemasolevate osade uued nimiväärtused;

3) uute osadega seotud õiguste erisused;

4) osa eest tasumise aeg ja koht; samuti kas ja millises ulatuses tasutakse osade eest rahalise või mitterahalise sissেমaksega, mitterahalise sissেমakse korral ka selle ese;

5) kui osad lastakse välja ülekursiga, siis ülekursi suurus;

6) fondiemissiooni korral viide aluseks olevale bilansile ja omakapitali kirjetele, mille arvel ja millises ulatuses fondiemissioon läbi viiakse.

§ 193. Osaniku eesõigus

(1) Osanikul on osakapitali suurendamise korral väljalastavate osade märkimise eesõigus võrdeliselt tema osaga, kui osakapitali suurendamise otsusega ei ole ette nähtud teisiti. Kui osaühingul on mitut liiki osasid ja lastakse välja ühte või mõnda liiki uusi osasid, on nende märkimisel vastavat liiki osa omajatel eesõigus teiste osanike ees.

(2) Kui osanik ei soovi kasutada käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud õigust, on uute osade märkimise õigus teistel osanikel.

(3) Osanike osade märkimise eesõiguse võib välistada osanike otsusega, mille poolt on antud vähemalt 3/4 osanike koosolekul esindatud häältest või käesoleva seadustiku § 174 2. lõikes nimetatud juhul vähemalt 3/4 osanike häältest, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Juhatus peab osanikele eelnevalt esitama kirjaliku selgituse, miks märkimise eesõiguse välistamine on vajalik, ja põhjendama selles ka osade väljalaskehinda.

(4) Põhikirjas ettenähtud juhtudel võib osade märkimise eesõiguse käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatud viisil välistada ka üksnes teatud osanike suhtes. Sellise põhikirja muutmise otsuse tegemiseks on vajalik kõigi osanike nõusolek.

(5) Kui osanikud ei soovi kasutada käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes nimetatud õigust või kui selline õigus on vastavalt 3. lõikes sätestatule välistatud, on uute osade märkimise õigus muudel osakapitali suurendamise otsuse kohaselt osa märkimise õiguse omandanud isikutel.

(6) Juhatus saabab osakapitali suurendamise otsuse uute osade märkimise eesõigust omavatele osanikele, kes ei võtnud otsuse vastuvõtmisest osa.

(7) Osa märkimise õiguse võib võõrandada samadel tingimustel kui osa.
[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

§ 193¹. Märkimise ebaõnnestumine

(1) Märkimine loetakse ebaõnnestunuks, kui osakapitali suurendamise otsuses ettenähtud tähtaja jooksul ei märgita kõiki uusi osasid.

(2) Märkimise ebaõnnestumise korral lõpevad märkijate kõik märkimisega seotud õigused ja osakapitali suurendamine jäetakse ära. Juhatus peab märkijate poolt tasuta viivitamata tagastama. Tasutu tagastamise eest vastutavad juhatuse liikmed solidaarselt.

(3) Osanike otsusega võib juhatusele anda õiguse pikendada märkimise aega või tühistada osad, mida ei ole märkimisaja jooksul märgitud. Juhatus võib nimetatud õigusi teostada 15 päeva jooksul pärast märkimisaja lõppu. Kui juhatuse antud uueks tähtpäevaks on osad märgitud, loetakse märkimine kehtivaks.
[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

§ 194. Asutamissätete kohaldamine

Osakapitali suurendamisel kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 140, §-des 141–143, § 144 2. lõikes ning § 520 2., 4. ja 5. lõikes sätestatud, kui käesolevast jaost ei tulene teisiti.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

§ 194¹. Nõude tasaarvestamine

Osakapitali suurendamisel võib uute osade või osade suurendatavate osade eest tasumisel osanike otsusel tasaarvestada osaniku või osa omandava isiku nõude osaühingu vastu, kui see ei kahjusta osaühingu ega tema võlausaldajate huve. Nõuet tuleb hinnata nagu mitterahalist sissemakset.

§ 194². Juhatus või nõukogu õigus suurendada osakapitali

(1) Põhikirjaga võib anda juhatusele või nõukogule kuni viieks aastaks õiguse suurendada osakapitali sissemaksete tegemisega.

(2) Juhatus või nõukogu võib suurendada osakapitali põhikirjas ettenähtud suuruseni. Osakapitali ei või suurendada rohkem kui poole võrra osakapitalist, mis oli ajal, kui juhatus või nõukogu sai suurendamise õiguse.

(3) Juhatusel või nõukogul on käesoleva seadustiku § 193¹ 3. lõikes nimetatud õigused.

(4) Mitterahalise sissemaksiga võib juhatuse või nõukogu väljalastud osade eest tasuda ainult juhul, kui see on ette nähtud põhikirjas.

(5) Kui osakapitali suurendamise õigus on antud nõukogule, lisatakse osakapitali suurendamise kohta äriregistrile esitatavale avaldusele nõukogu otsus ja koosoleku protokoll, käesoleva seadustiku §-s 323 sätestatud juhul hääletusprotokoll. Kui osakapitali suurendamise õigus on antud juhatusele, lisab avalduse esitanud juhatuse liige avaldusele kinnituse, et juhatuse otsustanud osakapitali suurendada.
[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

§ 195. Fondi emissioon

(1) Osäühing võib suurendada osakapitali osäühingu omakapitali arvel sissemaksid tegemata (fondi emissioon).

(2) Fondi emissiooni võivad osanikud otsustada pärast majandusaasta aruande kinnitamist ja kasumi jaotamise otsustamist aruande ja kasumi jaotamise otsuse alusel. Fondi emissiooni võib läbi viia ka vahebilansi alusel, mis peab olema koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruande koosseisu kuuluva bilansi koostamiseks ja kinnitamiseks ettenähtud korras. Osakapitali suurendamist ei kanta äriregistrisse, kui osakapitali suurendamise avaldus ja otsus esitatakse äriregistripidajale pärast kaheksa kuu möödumist ajast, mille seisuga osakapitali suurendamise aluseks olnud majandusaasta aruanne või vahebilanss koostati.

(3) Fondi emissiooni korral suurendatakse osaniku osa võrdeliselt tema osa nimiväärtusega. Sellega vastuolus olev otsus on tühine.

(4) Fondi emissiooni korral suurendatakse ka osäühingule kuuluvaid oma osasid.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 195¹. Osakapitali tingimuslik suurendamine

(1) Käesoleva seaduse §-s 167² nimetatud vahetusvõlakirjade väljalaskmise korral võivad osanikud otsustada osakapitali suurendada tingimuslikult osade vastu vahetatavate vahetusvõlakirjade nimiväärtuste summa ulatuses. Osakapitali tingimusliku suurendamise otsus võib ette näha osakapitali suurendamise vahetatavate vahetusvõlakirjade nimiväärtuste summat ületavas ulatuses, kui vahetusvõlakirjade nimiväärtuse ja osade nimiväärtuse vahe kaetakse rahas.

(2) Osanikud võivad otsustada osakapitali suurendamise tingimuslikult ka märkimisõiguse kasutamise ulatuses, kui see on vajalik osäühingu koondumise ettevalmistamiseks või osade märkimise õiguse andmiseks osäühingu või sellega seotud äriühingu juhtorganite liikmetele või töötajatele või muudele osäühinguga seotud isikutele.

(3) Osakapitali tingimuslikku suurendamist ei või otsustada suuremas ulatuses kui kuni poole võrra otsuse tegemise ajal olemasolevast osakapitalist.

(4) Osanike otsus, mis on osakapitali tingimusliku suurendamisega vastuolus, on tühine.

(5) Osakapitali tingimusliku suurendamise otsuses tuleb märkida:

- 1) osakapitali tingimusliku suurendamise eesmärk;
- 2) osakapitali tingimuslikus suurendamises osalemiseks õigustatud isikute ring;
- 3) osade väljalaskehind või selle määramise alused;
- 4) märkimisõiguse kasutamise tähtaeg.

(6) Osakapitali tingimusliku suurendamise puhul võib osade eest tasuda üksnes rahas.

(7) Pärast osakapitali tingimusliku suurendamise otsuse vastuvõtmist esitab juhatuse avalduse osakapitali tingimusliku suurendamise äriregistrisse kandmiseks.

(8) Osakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel ei või osasid välja lasta enne osakapitali tingimusliku suurendamise äriregistrisse kandmist.

(9) Osakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel omandab õigustatud isik osa osäühingule esitatud tahteavalduse alusel nagu osa märkimisel. Juhatuse laseb osad välja üksnes osanike otsuse alusel ja selle täitmiseks ning mitte enne osa väljalaskehinna tasumist. Osakapitali tingimusliku suurendamise korral seoses vahetusvõlakirjade väljalaskmisega laseb juhatuse osa välja võlakirja omaniku nõudel võlakirjas märgitud tähtajal ja vahetab selle võlakirja vastu.

(10) Osakapitali tingimusliku suurendamise korral loetakse osakapital ja osade arv suurendatuks osa väljalaskmisest alates.

(11) Juhatuse esitab hiljemalt ühe kuu jooksul alates osäühingu majandusaasta lõppemisest äriregistri pidajale avalduse selle kohta, et kanda registrisse, millises ulatuses on majandusaasta jooksul osakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel osasid välja lastud ja osakapital suurenenud. Avalduses kinnitavad juhatuse liikmed, et osasid on välja lastud ainult osakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel ja et nende eest on täielikult tasutud.

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

§ 196. Avalduse esitamine äriregistrile

(1) Kui osakapital on täielikult sisse makstud või fondiemissioon on läbi viidud, esitab juhatus äriregistrile avalduse osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmiseks. Avaldusele lisatakse:

- 1) osanike otsus;
- 2) põhikirja uus tekst, kui põhikirja muudetakse;
- 3) osanike koosoleku protokoll või käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud juhul hääletamisprotokoll;
- 4) osakapitali suurendamisel uute sissemaksetega – krediidasutuse või makseasutuse teatis osakapitali sissemaksimise kohta;
[RT I, 20.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]
- 5) fondiemissiooni korral – selle läbiviimise aluseks olnud majandusaasta aruanne või vahebilanss;
- 6) mitterahalise sissemaksega tasumisel – sissemakse väärtust ja selle üleandmist tõendavad dokumendid;
- 6¹) osade registreerituse korral Eesti väärtpaberite registris – Eesti väärtpaberite registri teatis selle kohta, et juhatus on teda teavitanud osakapitali suurendamisest;
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]
- 7) muud seaduses ettenähtud dokumendid.

(2) Mitterahalise sissemakse üleandmist osaühingule tõendavad juhatuse liikmed oma allkirjadega. Kui mitterahaliseks sissemakseks on kinnisasi, peab avaldusele lisama väljavõtte kinnistusraamatust.

(3) Juhatus peab esitama avalduse osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmiseks kuue kuu jooksul osakapitali suurendamise otsuse vastuvõtmisest.

(3¹) Fondiemissiooniga osakapitali suurendamisel tuleb registripidajale esitatavas avalduses kinnitada, et avalduse allkirjastanud juhatuse liikmete teada ei ole osaühingu vara alates ajast, mille seisuga koostati osakapitali suurendamise aluseks olev bilanss, kuni registripidajale avalduse esitamiseni selliselt vähenenud, et osakapitali suurendamist ei saaks avalduse esitamise päeval otsustada.

(3²) Registripidaja ei pea kontrollima osakapitali suurendamise aluseks oleva bilansi sisulist vastavust seadusele.

(4) Osakapital loetakse suurendatuks ja uuest või suurendatavast osast tulenevad õigused tekkinuks alates kande tegemisest äriregistrisse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 196¹. Juhatus liikmete vastutus osakapitali suurendamise registrisse kandmisel

(1) Osaühingu juhatuse liikmed vastutavad solidaarselt osakapitali suurendamisel valeandmete või puudulike andmete esitamisega või sissemaksete ebaõige hindamisega osaühingule tekkinud kahju eest, kui juhatuse liige ei tõenda, et ta kahju tekitanud asjaolu ei teadnud ega pidanudki teadma.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud erinev kokkulepe kehtib osaühingu võlausaldajate suhtes üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti osaühingu pankrotimenetluses.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud nõue aegub viie aasta möödumisel osakapitali suurendamise kandmisest äriregistrisse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 196². Kasumi jaotamises osalemine

(1) Osakapitali suurendamise otsusega võib ette näha tähtpäeva, millest alates uued osad või suurendatud nimiväärtusega osad annavad õiguse saada dividendi. See õigus ei või tekkida hilisema majandusaasta kui osakapitali suurendamisele järgneva majandusaasta eest saadava dividendi suhtes.

(2) Kui osakapitali suurendamise otsuses ei ole ette nähtud käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtpäeva, tekib õigus saada dividendi majandusaasta eest, millal on tehtud osakapitali suurendamise kanne.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

2. jagu

Osakapitali vähendamine

§ 197. Osakapitali vähendamise otsustamine

(1) Osakapitali vähendamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 koosolekul osalenud osanike häältest või käesoleva seadustiku § 174 2. lõikes nimetatud juhul vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(1¹) Kui osakapitali vähendamise käigus soovitakse osade nimiväärtust vähendada või osasid tühistada teisiti kui võrdeliselt kõigist osadest, on vastav otsus vastu võetud, kui lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatudle hääletavad otsuse poolt osanikud, kelle osad teistega ebavõrdeliselt suuremas osas tühistatakse või osade nimiväärtust vähendatakse.

(2) Kui osakapitali vähendamise tõttu tuleb muuta põhikirja, peab põhikirja muutmise otsustama enne osakapitali vähendamist, välja arvatud, kui osakapitali vähendatakse käesoleva seadustiku § 198 2. lõikes nimetatud juhul.

§ 197¹. Osakapitali vähendamise otsus

Osakapitali vähendamise otsuses märgitakse:

- 1) osakapitali vähendamise põhjus;
- 2) osakapitali vähendamise ulatus ja viis;
- 3) osade uus nimiväärtus.

§ 198. Osakapitali vähendamise ulatus

(1) Osakapitali ei või vähendada alla käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud minimaalse osakapitali suuruse.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud ei kohaldata, kui samaaegselt osakapitali vähendamisega otsustatakse osakapitali suurendamine vähemalt kuni käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suuruseni. Sel juhul ei kohaldata ka §-s 199 sätestatud, kui samaaegselt osakapitali vähendamisega otsustatakse osakapitali suurendamine vähemalt osakapitali senise suuruseni. Osade eest, mis lastakse välja samaaegselt osakapitali vähendamisega, võib tasuda ainult rahaga. Osakapitali suurendamise ja vähendamise otsus tuleb kanda äriregistrisse.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 199. Võlausaldajatele teatamine

(1) Juhatus saadab 15 päeva jooksul osakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmisest teate osakapitali uue suuruse kohta osäühingule teada olevatele võlausaldajatele, kellel olid nõuded osäühingu vastu enne osakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmist.

(2) Osakapitali vähendamise otsuse kohta peab juhatus avaldama teate väljaandes Ametlikud Teadaanded ning kutsuma võlausaldajaid üles oma nõudeid esitama. Teates tuleb näidata, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded kahe kuu jooksul.

[RT I 2006, 55, 412- jõust. 01.01.2007]

(3) Osäühing peab tagama võlausaldajate nõuded, kui need on esitatud kahe kuu jooksul teate avaldamisest arvates. Kui nõude täitmise tähtpäev on saabunud või kui nõue ei ole piisavalt tagatud, võib võlausaldaja nõuda nõude rahuldamist või tagamist. Võlausaldaja võib nõuda nõude tagamist, kui ta põhistab, et osakapitali vähendamise tõttu on tema nõude rahuldamine ohus.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 199¹. Väljamakse osanikule

[Kehtetu -RT I 2007, 67, 413- jõust. 28.12.2007]

§ 199². Osakapitali lihtsustatud vähendamine

(1) Osäühingu kahjumi katmiseks võib osakapitali vähendada, kohaldamata käesoleva seadustiku §-s 199 sätestatud (osakapitali lihtsustatud vähendamine).

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Osakapitali võib lihtsustatult vähendada, kui kahjumi katmiseks ei piisa osäühingu kasumist ega reservkapitalist ja kui osäühingul ei ole ka muid reserve.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Osakapitali vähendamise otsuses tuleb näidata kahjum, mille katmiseks osakapitali vähendatakse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(4) Osakapitali lihtsustatud vähendamisel tekkinud vaba kapitali võib kasutada ainult osaühingu kahjumi katmiseks.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(5) Osakapitali lihtsustatud vähendamise puhul ei või osanikele teha väljamakseid ega maksta osakapitali vähendamise otsustamise majandusaasta ja sellele järgneva kahe majandusaasta jooksul osanikele dividendi.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 200. Avalduse esitamine äriregistrile

(1) Osakapitali vähendamise äriregistrisse kandmise avalduse esitab juhatus mitte varem kui kolme kuu möödudes osakapitali vähendamise teate avaldamisest, välja arvatud juhul, kui osakapitali vähendamise teadet ei pea avaldama. Avaldusele lisatakse:

[RT I 2006, 55, 412- jõust. 01.01.2007]

- 1) osanike otsus;
- 2) põhikirja uus tekst, kui põhikirja muudeti;
- 3) osanike koosoleku protokoll või käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud juhul hääletamisprotokoll;
- 3¹) osade registreerituse korral Eesti väärtpaberite registris – Eesti väärtpaberite registri teatis selle kohta, et juhatus on teda teavitanud osakapitali vähendamisest;

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

- 3²) viide Ametlike Teadaannete kuupäevadele, millal on avaldatud teated võlausaldajatele;
- 4) muud seaduses ettenähtud dokumendid.

(2) Avalduses peavad juhatuse liikmed kinnitama, et oma nõuded tähtaegselt esitanud ja vähendamise vastu vaielnud võlausaldajate nõuded on tagatud või rahuldatud.

(3) Osakapital loetakse vähendatuks kande tegemisel äriregistrisse.

§ 200¹. Väljamaksed osanikele

(1) Osakapitali vähendamisel võib teha väljamakseid osanikele, kui see on ette nähtud osakapitali vähendamise otsuses.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud väljamakseid võib teha mitte varem kui kolme kuu möödumisel osakapitali vähendamise äriregistrisse kandmisest ning tingimusel, et võlausaldajate tähtaegselt esitatud nõuded on tagatud või rahuldatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

22. peatükk OSAÜHINGU LÕPETAMINE

§ 201. Osaühingu lõpetamise alused

Osaühing lõpetatakse:

- 1) osanike otsusel;
- 2) kohtulahendiga;
- 2¹) osaühingu pankroti väljakuulutamisega;
- 2²) osaühingu pankrotimenetluse raugemisega enne pankroti väljakuulutamist;
- 3) [välja jäetud -RT I 1996, 40, 773- jõust. 08.06.1996]
- 4) teistel seaduses või põhikirjas ettenähtud alustel.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 202. Osaühingu lõpetamise otsuse vastuvõtmine

(1) Lõpetamisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 koosolekul osalenud osanike häältest või käesoleva seadustiku § 174 2. lõikes nimetatud juhtudel vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Juhatus peab esitama osanikele eelmise majandusaasta aruande ja ülevaate osaühingu käesoleva aasta majandustegevusest.

(3) Majandustegevuse ülevaates peab näitama, millise tähtaja jooksul saab osaühing rahuldada võlausaldajate nõuded.

§ 203. Sundlõpetamine

(1) Osäühing lõpetatakse kohtumäärusega, kui:

1) osanikud ei ole võtnud vastu lõpetamise otsust, kui selle vastuvõtmine oli seaduse või põhikirja alusel kohustuslik, samuti juhul, kui osanikud ei ole vastu võtnud ühtegi §-s 176 ettenähtud otsust või kui §-s 176 nimetatud otsuste tegemiseks ei ole osanike koosolekut kokku kutsutud;

2) juhatuse ametiaeg on lõppenud rohkem kui kaks aastat tagasi ja uut juhatust ei ole valitud;

3) muudel seaduses sätestatud juhtudel.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Osäühingu sundlõpetamise avalduse võib esitada juhatus, nõukogu, juhatuse liige, osanik, samuti teised seaduses nimetatud isikud. Kohus võib sundlõpetamise otsustada ka omal algatusel, kui seadusest ei tulene teisiti.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Kui sundlõpetamise aluseks oleva puuduse või muu asjaolu saab ilmselt kõrvaldada, määrab kohus osäühingule eelnevalt tähtaja puuduse või asjaolu kõrvaldamiseks.

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

§ 204. Osäühingu lõpetamise avaldus

(1) Osäühingu lõpetamisotsuse kandmiseks äriregistrisse esitab juhatus avalduse. Avaldusele lisatakse osanike otsus ja osanike koosoleku protokoll või käesoleva seadustiku §-s 173 sätestatud juhtudel hääletamisprotokoll.

(2) Kui osäühing lõpetatakse kohtulahendi alusel, saadab kohus lahendi äriregistrile kande tegemiseks.

(3) Osäühing loetakse lõpetatuks alates lõpetamise kande tegemisest äriregistrisse. Sundlõpetamine jõustub kohtulahendi jõustumisega.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 205. Likvideerimine

Osäühingu lõpetamisel toimub selle likvideerimine (likvideerimismenetlus), kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 206. Likvideerijate määramine

(1) Osäühingu likvideerijateks on juhatuse liikmed, kui põhikirjas, osanike otsusega või kohtumäärusega ei ole ette nähtud teisiti. Likvideerijaks ei või olla füüsiline isik, kes ei või olla juhatuse liikmeks.

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

(2) Vähemalt üks likvideerija peab olema isik, kelle elukoht on Eestis.

(3) Kohus määrab likvideerijad sundlõpetamise korral, samuti juhul, kui seda nõuavad osanikud, kelle osad esindavad vähemalt 1/10 osakapitalist. Kohus määrab ka likvideerijate tasustamise korra ja tasu suuruse.

§ 207. Likvideerijate tagasikutsumine

(1) Juhatuse liikmest või põhikirjast tuleneva või osanike otsusega määratud likvideerija võivad osanikud igal ajal otsusega tagasi kutsuda. Otsuse tegemiseks on vajalik sama häälteenamus nagu likvideerija määramiseks.

(2) Kohus võib enda nimetatud likvideerija tagasi kutsuda ja määrata uue likvideerija. Osanike nõudel, kelle osad esindavad vähemalt 1/10 osakapitalist, võib kohus mõjuval põhjusel tagasi kutsuda ka juhatuse liikmest või osanike nimetatud või põhikirjast tuleneva likvideerija ja nimetada uue likvideerija.

(3) Likvideerija võib tagasi astuda samal põhjusel ja samas korras nagu juhatuse liige.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 208. Likvideerija kanne

(1) Esimeste likvideerijate äriregistrisse kandmiseks esitab avalduse juhatus. Likvideerijate vahetamise ja nende esindusõiguse muutmise äriregistrisse kandmise avalduse esitavad likvideerijad. Avaldusele lisatakse likvideerija vahetamise või esindusõiguse muutmise aluseks olev otsus. Kõik likvideerijad esitavad registripidajale kirjaliku kinnituse, et neil on seaduse kohaselt õigus olla likvideerija.

(2) Kui likvideerija nimetatakse kohtulahendiga, saadab kohus lahendi äriregistrile kande tegemiseks.

(3) Äriregistrisse kantakse likvideerijate nimed ja isikukoodid.

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

§ 209. Likvideerijate õigused ja kohustused

(1) Likvideerijatel on juhatuse õigused ja kohustused, mis ei ole vastuolus likvideerimise olemusega. Likvideerimine ei mõjuta osanike omavahelisi õigussuhteid ja osanike suhteid osaühinguga ega nõukogu õigusi, kui seadusest ja likvideerimise olemusest ei tulene teisiti.

(2) Likvideerijad lõpetavad osaühingu tegevuse, nõuavad sisse võlad, müüvad vara ja rahuldavad võlausaldajate nõuded.

(3) Likvideerijad võivad teha ainult neid tehinguid, mis on vajalikud osaühingu likvideerimiseks. Kolmandate isikute suhtes on likvideerijate esindusõigus piiramatult.

(4) Likvideerijatest juhatuse liikmete esindusõigus likvideerimise puhul ei muutu, kui põhikirjaga, osanike otsusega või kohtulahendiga ei nähta ette esindusõiguse muutumist ühiseks esinduseks või ainuesinduseks. Osanike otsusega või kohtulahendiga nimetatud likvideerijad võivad osaühingut esindada üksnes ühiselt, kui osanike otsuse või kohtulahendiga ei ole ette nähtud, et likvideerijad või osa neist võivad esindada osaühingut üksinda või mitmekesi. Seaduses sätestatud erinev esindusõiguse jaotus kehtib kolmandate isikute suhtes üksnes juhul, kui see on kantud äriregistrisse.

(5) Likvideerimismenetluses peab osaühingu ärinimele lisama märkuse «likvideerimisel».
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 210. Pankrotiavalduse esitamine

Kui likvideeritava osaühingu varast ei jätku võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamiseks, peavad likvideerijad esitama pankrotiavalduse.

§ 211. Raamatupidamine likvideerimise ajal

(1) Likvideeritav osaühing peab raamatupidamist raamatupidamise seaduses sätestatud korras, kui seadusest või likvideerimise olemusest ei tulene teisiti.

(2) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisest alates kolme kuu jooksul koostavad likvideerijad majandusaasta aruande koosseisu kuuluva bilansi kohta sätestatud järgides likvideerimise algbilansi ja seda selgitava aruande, mis sisaldab raamatupidamise aastaaruande lisade puhul ettenähtud andmeid.

(3) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisega lõpeb osaühingu seni kestnud majandusaasta ning algab uus majandusaasta. Likvideerijad koostavad majandusaasta aruande osaühingu lõpetamise ajaks lõppeva ning iga lõpetamisjärgse majandusaasta lõpu seisuga.

(4) Osanikud kinnitavad likvideerimise algbilansi ja majandusaasta aruande otsusega. Likvideerimise algbilanss ja majandusaasta aruanne esitatakse pärast kinnitamist viivitamata äriregistrile.

(5) Kohus võib osaühingu vabastada likvideerimise algbilansi ja majandusaasta aruande auditeerimise kohustusest, kui osaühingu varaline olukord on nii selge, et auditeerimine ilmselt ei ole ei osanike ega võlausaldajate huvides vajalik.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 212. Võlausaldajatele teatamine

(1) Likvideerijad avaldavad viivitamatult teate osaühingu likvideerimismenetlusest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(2) Teada olevatele võlausaldajatele peavad likvideerijad saatma likvideerimisteate.

(3) Likvideerimisteates tuleb märkida, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded nelja kuu jooksul teate avaldamisest.

§ 213. Nõuete esitamine

Võlausaldajad peavad teatama likvideerijatele nelja kuu jooksul teate avaldamisest kõigist oma nõuetest osaühingu vastu. Teates märgitakse nõude sisu, alus ja suurus ning sellele lisatakse nõuet tõendavad dokumendid. Nõudest õigeaegne teatamata jätmine ei mõjuta nõude kehtivust ega piira võlausaldaja õigust likvideerimisel olevat osaühingut kohtus hageda.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 214. Nõuete rahuldamine

- (1) Likvideerijad rahuldavad osäühingule teada olevad võlausaldajate nõuded, sõltumata nõuetest teatamisest.
- (2) Kui osäühingule teada olev võlausaldaja ei ole nõuet esitanud ja nõuet ei ole osäühingust sõltumatutel põhjustel võimalik rahuldada, hoiustatakse hoiustamise tingimuste olemasolul temale kuuluv raha.
- (3) Kui kohustust ei ole likvideerimise ajal võimalik täita või kui nõue on vaieldav, ei või osäühingu vara osanike vahel jagada, kui vaidlusalust rahasummat ei ole hoiustatud või võlausaldajale ei ole antud piisavat tagatist.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 215. Lõppbilanss

- (1) Pärast kõigi võlausaldajate nõuete rahuldamist ja raha deponeerimist koostavad likvideerijad lõppbilansi ja likvideerimisel järelejäanud vara jaotusplaani.
- (2) Lõppbilanssi ja vara jaotusplaani peab kontrollima audiitor, kui osäühingu majandusaasta aruandele on audiitorkontroll ette nähtud.
- (3) Likvideerijad peavad lõppbilansi ja vara jaotusplaani esitama osäühingu asukohas tutvumiseks kõigile osanikele ja sellest osanikele teatama.
- (4) Kui bilansi või vara jaotusplaani koostamisel ei ole järgitud seaduse või põhikirja sätteid või osanike koosoleku otsuseid, võib kohus osanike, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/10 osakapitalist, hagi alusel otsustada uue bilansi või vara jaotusplaani koostamise või täiendava likvideerimise. Hagi võib esitada kahe kuu jooksul, alates bilansi ja vara jaotusplaani osanikele tutvumiseks esitamisest osanikele teatamise ajast. Kostjaks on osäühing.
[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

§ 216. Vara jaotamine

- (1) Pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist või tagamist ja raha hoiustamist allesjäänud vara jaotatakse osanike vahel likvideerijate poolt koostatud vara jaotusplaani kohaselt vastavalt nende osade nimiväärtustele, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.
- (2) Vara võib välja jagada kuue kuu möödumisel osäühingu lõpetamise äriregistrisse kandmisest ja likvideerimisteate avaldamisest ning kahe kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani osanikele tutvumiseks esitamisest osanikele teatamisest, kui bilanssi ega vara jaotusplaani ei ole kohtus vaidlustatud või on hagi läbi vaatamata või rahuldamata jäetud või asjas menetlus lõpetatud.
- (3) Kohus võib lubada teha osanikele väljamakseid enne kuue kuu möödumist likvideerimisteate avaldamisest, kui sellega ei kahjustata võlausaldajate huve.
- (4) Väljamaksed tehakse rahas, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.
- (5) Likvideerijad ei pea vara müüma, kui see ei ole vajalik võlausaldajate nõuete rahuldamiseks ning kui osanikud annavad selleks nõusoleku.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 217. Lõpetatud osäühingu tegevuse jätkamine

- (1) Kui osäühingu lõpetamine on põhikirjaga ette nähtud või osanike poolt otsustatud, võivad osanikud kuni vara jagamise alustamiseni osanike vahel otsustada osäühingu tegevuse jätkamise või osäühingu ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise. Tegevuse jätkamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 koosolekul osalenud osanike häältest või käesoleva seadustiku § 174 2. lõikes nimetatud juhtudel vähemalt 2/3 osanike häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.
- (2) Kui otsustatakse tegevuse jätkamine, tuleb sama otsusega määrata uus juhatus ja nõukogu ning vähendada osakapitali järelejäanud vara maksumuseni. Kui vara on vähenenud alla käesoleva seadustiku §-s 136 nimetatud osakapitali suurust, tuleb lisaks otsustada osakapitali suurendamine.
- (3) Likvideerijad peavad esitama avalduse tegevuse jätkamisest äriregistrisse kandmiseks. Jätkamise otsus jõustub selle äriregistrisse kandmisest.

§ 218. Äriregistrist kustutamine ja täiendav likvideerimine

- (1) Pärast likvideerimise lõpetamist, kuid mitte varem kui kuue kuu möödumisel osäühingu lõpetamise äriregistrisse kandmisest ja likvideerimisteate avaldamisest ning kolme kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani osanikele tutvumiseks esitamisest osanikele teatamisest ja tingimusel, et osäühing ei osale Eestis poolena üheski käimasolevas kohtumenetluses, esitavad likvideerijad avalduse osäühingu kustutamiseks äriregistrist. Avaldusele lisatakse lõppbilanss ja vara jaotusplan. Avalduses peavad kõik likvideerijad

kinnitama, et lõppbilanssi ega vara jaotusplaani ei ole kohtus vaidlustatud või on hagi läbi vaatamata või rahuldamata jäetud või on menetlus asjas lõpetatud ning et osäühingu võlausaldajate nõuded on rahuldatud või selleks vajalik vara on hoiustatud, samuti et osäühing ei osale poolena üheski käimasolevas kohtumenetluses.

(2) Kui pärast osäühingu registrist kustutamist ilmneb, et osäühingul jäi jaotamata vara ja vajalikud on täiendavad likvideerimisabinõud, võib kohus huvitatud isiku nõudel otsustada täiendava likvideerimise ja ennistada vanade likvideerijate õigused või määrata uued likvideerijad.

(3) Osäühingu võlausaldaja nõudel võib likvideerimise pärast osäühingu registrist kustutamist läbi viia üksnes juhul, kui võlausaldaja põhistab, et tema nõue osäühingu vastu jäi likvideerimismenetluses rahuldamata, tal ei ole võimalik nõuet muul viisil rahuldada ja likvideerimise ennistamise korral on võimalik tema nõue rahuldada, või kui osäühingut ei oleks võinud vaidluse tõttu nõude üle registrist kustutada. Võlausaldaja taotlust täiendavaks likvideerimiseks ei rahuldata muu hulgas siis, kui ta mõjuva põhjuseta jättis oma nõude likvideerijatele õigeaegselt esitamata.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 219. Dokumentide säilitamine

(1) Osäühingu dokumendid annavad likvideerijad hoiule likvideerijale, arhiivipidajale või muule usaldusväärsele isikule. Kui likvideerijad dokumentide hoidjat määranud ei ole, määrab selle vajaduse korral kohus. Dokumente hoitakse Eestis.
[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(2) Dokumentide hoidja nimi, elu- või asukoht ja isiku- või registrikood kantakse äriregistrisse likvideerijate avalduse alusel, kohtu määratud hoidja puhul kohtumääruse alusel. Dokumentide hoidja vahetatakse ja uus hoidja kantakse registrisse kohtumääruse alusel.

(3) Dokumentide hoidja vastutab hoiule antud dokumentide säilimise eest seadusega ettenähtud tähtaja jooksul.

(4) Hoiule antud dokumentidega võivad tutvuda osanikud ja nende õigusjärglased. Osäühingu võlausaldajad ning isikud, kellel on selleks õigustatud huvi, võivad dokumentidega tutvuda kohtu loal.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 220. Likvideerijate vastutus

Likvideerijad vastutavad tekitatud kahju eest samamoodi nagu juhatuse liikmed.

VII. osa AKTSIASELTS

23. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 221. Aktsiaseltsi mõiste

(1) Aktsiaselts on äriühing, millel on aktsiateks jaotatud aktsiakapital.

(2) Aktsionär ei vastuta isiklikult aktsiaseltsi kohustuste eest.

(3) Aktsiaselts vastutab oma kohustuste täitmise eest oma varaga.

§ 222. Aktsiakapital

Aktsiakapitali väljendatakse eurodes. Aktsiakapital peab olema vähemalt 25 000 eurot.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 222¹. Nimiväärtusega ja nimiväärtuseta aktsia

(1) Aktsia võib välja lasta nimiväärtusega aktsiana või nimiväärtuseta aktsiana. Nimiväärtusega ja nimiväärtuseta aktsiate samaaegne väljalaskmine ja kasutamine ei ole lubatud. Eelmises lauses sätestatud nõudega vastuolus välja lastud aktsiad on tühised. Käesoleva seadustiku § 223 3. lõike teist lauset kohaldatakse vastavalt.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(2) Kõikidele nimiväärtuseta aktsiatele vastab võrdne osa aktsiakapitalist. Ühele nimiväärtuseta aktsiale osaks langev aktsiakapitali osa (aktsia arvestuslik väärtus) määratakse aktsiakapitali jagamisel aktsiate arvuga.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(3) Aktsiaselts, kes on välja lasknud erineva nimiväärtusega aktsiad, võib võtta nimiväärtuseta aktsiad kasutusele juhul, kui enne nimiväärtuseta aktsia kasutuselevõtmist otsustatakse aktsiate nimiväärtuste võrdsustamine.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(4) Nimiväärtuseta aktsiate arv loetakse jõustunuks kande tegemisega äriregistrisse.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

24. peatükk AKTSIA

§ 223. Aktsia nimiväärtus ja arvestuslik väärtus

(1) Aktsia väikseim nimiväärtus või arvestuslik väärtus on 10 senti.

(2) Kui aktsia nimiväärtus on suurem kui 10 senti, peab see olema 10 senti täiskordne.

(3) Väiksema kui 10-sendise nimiväärtuse või arvestusliku väärtusega aktsia on tühine. Sellise aktsia väljalaskmisest tekkinud kahju eest vastutavad selle väljalaskjad solidaarselt.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 224. Aktsia jagamatus

Aktsia on jagamatu.

§ 225. Aktsia väljalaskehind

(1) Aktsia väljalaskehind ei või olla väiksem aktsia nimiväärtusest või arvestuslikust väärtusest.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(2) Aktsia väljalaskehind võib olla suurem aktsia nimiväärtusest või arvestuslikust väärtusest (ülekurss). Ülekurssi korrigeeritakse rakendatava raamatupidamistavaga ettenähtud juhtudel. Ülekurssi võib kasutada:

1) aktsiaseltsi kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta eelmiste perioodide jaotamata kasumi ja põhikirjas ettenähtud reservkapitali arvel;
[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

2) aktsiakapitali suurendamiseks fondiemissiooni teel.
[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

(3) Aktsia väljalaskmisel peab märkija tasuma selle väljalaskehinna täielikult.

§ 226. Aktsiast tulenevad õigused

Aktsia annab aktsionärile õiguse osaleda aktsionäride üldkoosolekul ning kasumi ja aktsiaseltsi lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel, samuti muud seaduses sätestatud ja põhikirjaga ettenähtud õigused.

§ 226¹. Aktsia märkimine

(1) Aktsia märkimisega saab märkija õiguse saada aktsia ja võtab endale kohustuse selle eest tasuda.

(2) Aktsia märkijale võib märgitud aktsiate kohta anda märkimistõendi.

(3) Märkija võib märkimisest tulenevad õigused ja kohustused üle anda. Kui aktsia eest ei ole täielikult tasutud, vastutab märkija tasumise eest omandajaga solidaarselt. Märkimistõendi üleandmisele kohaldatakse nimelise aktsia võõrandamise sätteid.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 227. [Kehtetu -RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 228. Nimelised aktsiad

(1) Aktsiad on nimelised. Aktsiad peavad olema registreeritud Eesti väärtpaberite registris. Kui aktsiaseltsi põhikirjas ei ole ette nähtud aktsionäride ostueesõigust või aktsiate pantimise keeldu, võib väärtpaberite registri pidamise seaduse §-s 18¹ sätestatu kohaselt aktsiaraamatu pidaja olla ka mõni muu depositeorium.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(2) Nimelisest aktsiast tulenevad õigused kuuluvad isikule, kes on aktsionärina kantud aktsiaraamatusse.

(3) [Kehtetu -RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

(4) [Kehtetu -RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

(5) [Kehtetu -RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 229. Nimelise aktsia võõrandamine

(1) Nimeline aktsia on vabalt võõrandatav.

(2) Aktsiate võõrandamisel kolmandatele isikutele võib põhikirjaga ette näha teiste aktsionäride ostueesõiguse, mis kehtib aktsiate igakordse tasulise võõrandamise korral ja mille kasutamise tähtaeg ei või olla pikem kui kaks kuud võõrandamise lepingu esitamisest. Müügilepingu sõlmimisest teatab müüja aktsiaseltsi juhatusele, kes teatab sellest viivitamatult teistele aktsionäridele. Muus osas kohaldatakse ostueesõigusele ja selle teostamisele võlaõigusseaduses ostueesõiguse kohta sätestatud.

(2¹) Aktsionärid võivad ostueesõigust teostada üksnes ühiselt täies ulatuses. Kui mõni aktsionär loobub ostueesõiguse teostamisest, on ülejäänutel õigus teostada ostueesõigust ühiselt täies ulatuses.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2²) Kui aktsiaseltsi põhikirjas on ette nähtud aktsionäride ostueesõigus, kantakse aktsiaseltsi taotlusel Eesti väärtpaberite registrisse ostueesõiguse kohta märge. Aktsia käsutamine pärast märke kandmist registrisse on tühine osas, milles see ostueesõiguse teostamist kahjustab või piirab.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(3) [Kehtetu -RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

(4) Omandajal on õigus nõuda enda kandmist aktsionärina aktsiaraamatusse. Aktsiaseltsi suhtes loetakse aktsia ülelainuks omandaja kandmisest äriregistrisse kantud aktsiaraamatu pidaja peetavasse aktsiaraamatusse.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 230. [Kehtetu -RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 231. Aktsia üleminek pärijale

Aktsionäri surma korral läheb aktsia üle tema pärijale.

§ 232. Aktsia pantimine

(1) Aktsiat võib pantida, kui põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Aktsia pantimiseks on nõutav kirjalik käsutustehing pandi seadmise kohta ja pantimise kohta märke tegemine Eesti väärtpaberite registrisse või muusse deponitooriumisse.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(3) Aktsia pantimisel teostab aktsiast tulenevaid õigusi pantija.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 233. Aktsiaraamat

(1) Nimeliste aktsiate kohta peetakse aktsiaraamatut, milles tuleb märkida:

1) aktsionäri nimi, aadress ja isiku- või registrikood;

2) aktsia liik ja nimiväärtus;

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

3) aktsia märkimise ja omandamise aeg.

4) [kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Aktsiaraamatut peab Eesti väärtpaberite registri pidaja või muu deponitoorium. Aktsiaraamatus sisalduvad andmed määratakse väärtpaberite registreerimist reguleerivate õigusaktidega. Aktsiaseltsi juhatuse tagab aktsiaraamatu pidajale seadusega sätestatud ja õigete andmete õigeaegse esitamise.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 233¹. Aktsiaraamatu pidaja vahetamine

(1) Aktsiaraamatu pidajat võib vahetada üldkoosoleku otsusel. Aktsiaraamatu pidaja vahetamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 9/10 üldkoosolekul esindatud häälest või käesoleva seaduse § 300 1. lõikes nimetatud juhil 9/10 igat liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet. Otsuses tuleb näidata uue aktsiaraamatu pidaja ärinimi, registrikood või muu registreerimisnumber ja aadress.

(2) Juhatus esitab avalduse aktsiaraamatu pidaja vahetamise äriregistrisse kandmiseks mitte varem kui ühe kuu möödudes aktsiaraamatu pidaja vahetamise otsuse tegemisest. Avaldusele tuleb lisada üldkoosoleku otsus aktsiaraamatu pidaja vahetamise kohta ja üldkoosoleku protokoll. Avaldusele lisatakse ka aktsiaseltsi juhatuse kinnitus, et aktsiaraamatu pidaja vahetamise otsust ei ole vaidlustatud või on avaldus rahuldamata jäetud. Registripidaja teeb registrikaardile märkuse selle kohta, et registripidajale on esitatud avaldus aktsiaraamatu pidaja vahetamiseks.

(3) Registripidaja väljastab aktsiaseltsile tõendi, milles kinnitatakse, et üldkoosoleku otsus vastab seadusele ja et aktsiaraamatu pidaja vahetamine on äriregistrisse kantud.

(4) Kui aktsiaraamatu pidaja on vahetunud, esitab aktsiaseltsi juhatus viivitamata registripidajale aktsiaraamatu pidajate tõendid selle kohta, et aktsiaraamat on endise aktsiaraamatu pidaja juurest kustutatud ja uue aktsiaraamatu pidaja juures registreeritud. Avalduses kinnitab juhatus, et aktsiaraamatu pidaja on vahetunud. Registripidaja kannab uue aktsiaraamatu pidaja registrikaardile.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 233². Aktsiaraamatu pidaja vahetamise otsuse vaidlustamine

Kohus võib aktsionäri nõudel seaduse või põhikirjaga vastuolus oleva aktsiaraamatu pidaja vahetamise otsuse kehtetuks tunnistada, kui nõue on esitatud ühe kuu jooksul otsuse tegemisest arvates.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 233³. Hüvitis aktsiaraamatu pidaja vahetamisel

(1) Aktsionär, kes ei ole aktsiaraamatu pidaja vahetamise otsusega nõus, võib kahe kuu jooksul arvates aktsiaraamatu pidaja vahetamise kande tegemisest äriregistrisse nõuda, et aktsiaselts omandaks aktsionäri aktsiad õiglase rahalise hüvitise eest.

(2) Aktsiate aktsiaseltsi poolt omandamisele käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud alusel ei kohaldata käesoleva seadustiku § 283 2. lõike punktis 2 sätestatud.

(3) Nende aktsionäride nimed, kes ei olnud aktsiaraamatu pidaja vahetamise otsusega nõus ja kes soovivad kasutada käesolevas paragrahvis nimetatud õigusi, lisatakse aktsiaraamatu pidaja vahetamise otsusele. Otsusega mittedõustumist kinnitab aktsionär oma allkirjaga.

(4) Aktsiaselts peab maksma aktsionäri makstavalt hüvitiselt viivist seaduses sätestatud ulatuses. Viivist hakatakse arvestama päevast, kui aktsiaraamatu pidaja vahetamisest on möödunud kaks kuud.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 234. Aktsiaraamatu avalikkus

(1) Aktsiaraamatuga saab tutvuda vastavalt väärtpaberite registri pidamise seaduses sätestatule.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(2) [Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 235. Aktsiate liigid

(1) Aktsiatest võivad tuleneda erinevad õigused vastavalt põhikirjale kasumi jaotamisel või aktsiaseltsi likvideerimisel järelejääva vara jaotamisel. Ühesuguste õigustega aktsiad moodustavad aktsiate ühe liigi.

(2) Aktsia liigiga seotud õigusi võib muuta üldkoosoleku otsusega, mille poolt on antud vähemalt 4/5 kõigist häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet. Otsuse poolt peab hääletama vähemalt 9/10 aktsionäridest, kelle aktsiate liigiga seotud õigusi muudetakse.

(3) Aktsiate liigiga seotud õiguste muutmise teatab juhatus viivitamatult kirjalikult kõigile nimeliste aktsiate omanikele.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 236. Hääleõigus

(1) Iga aktsia annab eraldi hääleõiguse, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Võrdse nimiväärtusega aktsiad annavad võrdse hääle arvu. Kui aktsiaseltsil on erineva nimiväärtusega aktsiaid, peab nende poolt antavate hääle arvu erinevus vastama nimiväärtuse erinevusele.

(3) Nimiväärtuseta aktsiad annavad võrdse hääle arvu.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 237. Eelisaktsia

(1) Aktsiaselts võib välja lasta hääleõiguseta aktsiaid, mis annavad eesõiguse dividendi saamisel ja aktsiaseltsi lõpetamisel alles jääva vara jaotamisel (eelisaktsia). Eelisaktsia omanikul on peale hääleõiguse kõik muud aktsionäri õigused.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Eelisaktsiate nimiväärtuste või arvestuslike väärtuste summa ei või olla suurem kui 1/3 aktsiakapitalist.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(3) Põhikirjaga võib ette näha, et eelisaktsia annab hääleõiguse teatud otsuste vastuvõtmisel (piiratud hääleõigus).

(4) Otsuse tegemiseks, millega tühistatakse või muudetakse eelisaktsiate eesõigus või tühistatakse eelisaktsiad, on vaja kõigi eelisaktsiate omanike nõusolekut. Eesõiguse tühistamisel omandavad eelisaktsiate omanikud hääleõiguse.

§ 238. Eelisaktsiast tulenev dividend

(1) Eelisaktsia omanikule makstakse dividend välja enne dividendi väljamaksmist teistele aktsionäridele. Dividend määratakse põhikirjas protsendina aktsia nimiväärtusest või arvestuslikust väärtusest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(2) Eelisaktsia omanikule võib maksta suuremat dividendi, kui on ette nähtud põhikirjas.

(3) Kui aktsiaseltsil ei ole jaotatavat kasumit või sellest ei piisa, võib eelisaktsia omanikele dividendi täielikult või osaliselt maksmata jätta. Maksmata osa liidetakse järgmisel aastal makstava dividendiga, arvestades sellele juurde intressi seaduses sätestatud suuruses.

§ 239. Hääleõiguse omandamine ja kaotamine

(1) Kui eelisaktsia omajale ei ole kahe majandusaasta jooksul dividendi täielikult välja makstud, omandab eelisaktsia omaja hääleõiguse. Nimiväärtusega aktsia korral omandab eelisaktsia omaja hääleõiguse vastavalt aktsia nimiväärtusele, nimiväärtuseta aktsia korral omandab eelisaktsia omaja hääleõiguse vastavalt käesoleva seadustiku § 236 3. lõikele. Eelisaktsiatest tulenevad hääled arvatakse üldkoosoleku kvoorumini hulka.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(2) Eelisaktsia omanik kaotab hääleõiguse selle majandusaasta viimasel päeval, mille jooksul dividend täielikult välja maksti.

(3) Hääleõiguse omandamine ei vabasta aktsiaseltsi kohustusest maksta välja eelmiste aastate dividend ja seaduses sätestatud intress ega tühistata eelisaktsia omaniku eesõigust dividendi saamisel ja likvideerimisel alles jääva vara jaotamisel.

§ 240. [Kehtetu -RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 241. Vahetusvõlakiri

(1) Kui see on ette nähtud põhikirjas, võib aktsiaselts üldkoosoleku otsusel aktsiakapitali tingimuslikuks suurendamiseks lasta välja võlakirju, mille omanikul on õigus vahetada võlakiri aktsia vastu (vahetusvõlakiri).

(2) Vahetusvõlakiri võib olla nimeline.

(3) Vahetusvõlakirju võib lasta välja pärast aktsiaseltsi kandmist äriregistrisse.

(4) Vahetusvõlakirja eest tuleb tasuda rahas vähemalt selle nimiväärtus. Võlakirja vastu väljalastavate aktsiate nimiväärtus või arvestuslik väärtus võib olla võlakirja nimiväärtusest suurem üksnes juhul, kui see vahe tasutakse rahas.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(5) Vahetusvõlakirjade nimiväärtuste summa ei või olla suurem kui 1/3 aktsiakapitalist.

25. peatükk ASUTAMINE

1. jagu Asutamine aktsiate märkimiseta

§ 242. Asutaja

- (1) Aktsiaseltsi võib asutada üks või mitu isikut.
- (2) Asutajaks võib olla füüsiline isik või juriidiline isik.

§ 243. Asutamisleping

- (1) Aktsiaseltsi asutamiseks sõlmivad asutajad asutamislepingu.
- (2) Asutamislepingus tuleb märkida:
 - 1) asutatava aktsiaseltsi ärinimi, asukoht ja aadress;
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]
 - 2) asutajate nimed ja elu- või asukohad;
 - 3) aktsiakapitali kavandatud suurus;
 - 4) aktsiate arv ja aktsiate jaotus asutajate vahel ning nimiväärtusega aktsiate korral nende nimiväärtus, eri liiki aktsiate väljalaskmisel nende tähistus, arv ja aktsiatega seotud õigused;
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]
 - 5) kui palju tuleb aktsiate eest tasuda, tasumise kord, aeg ja koht;
 - 6) kui aktsia eest tasutakse mitterahalise sissemaksega – mitterahalise sissemaksese ja selle hindamise kord;
 - 6¹) aktsiaraamatu pidaja ärinimi, registrikood või muu registreerimisnumber ja aadress;
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]
 - 7) juhatuse ja nõukogu liikmete, samuti audiitori andmed;
 - 8) prokuristi määramise korral tema andmed;
 - 9) asutamiskulude eeldatav suurus ja nende kandmise kord.
- (3) Asutamislepingu sõlmimisega kinnitavad asutajad asutamislepingu lisana ka aktsiaseltsi põhikirja.
- (4) Asutamisleping ja sellega kinnitatud põhikiri peab olema notariaalselt tõestatud ja sellele kirjutavad alla kõik asutajad. Asutaja esindaja võib asutamislepingule alla kirjutada, kui talle selleks antud volikiri on notariaalselt tõestatud. Põhikirja muutmine pärast äriregistrisse kandmist toimub käesoleva seadustiku §-s 300 sätestatud korras ega nõua asutamislepingu muutmist.
- (5) Kui aktsiaseltsil on üks asutaja, asendab asutamislepingut asutaja poolt allakirjutatud notariaalselt tõestatud asutamisosus.

§ 244. Põhikiri

- (1) Aktsiaseltsi põhikirjas peab olema märgitud:
 - 1) aktsiaseltsi ärinimi ja asukoht;
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]
 - 2) aktsiakapitali suurus, mis võib olla määratud kindla suurusena või miinimum- ja maksimumkapitalina, kusjuures miinimumkapitali suurus peab olema vähemalt 1/4 maksimumkapitali suurusest;
 - 3) nimiväärtusega aktsiate korral aktsiate nimiväärtused;
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]
 - 3¹) nimiväärtuseta aktsiate korral aktsiate arv, mis võib olla määratud kindla arvuna või miinimum- ja maksimumarvuna;
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]
 - 4) [kehtetu -RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]
 - 5) eri liiki aktsiate väljalaskmise korral eri liiki aktsiate tähistus, aktsiatega seotud õigused ning nimiväärtusega aktsiate korral igat liiki aktsiate nimiväärtus;
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]
 - 6) üldkoosoleku kokkukutsumise ja otsuste vastuvõtmise kord;
 - 7) juhatuse ja nõukogu liikmete arv, mis võib olla väljendatud kindla suurusena või ülem- ja alammäärana ning vajaduse korral juhatuse liikmete esindusõiguse erisused;
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]
 - 8) [välja jäetud -RT I 1996, 40, 773- jõust. 08.06.1996]
 - 9) kui aktsia eest tasutakse mitterahalise sissemaksega – mitterahalise sissemaksese hindamise kord;
 - 10) reservkapitali suurus;
 - 11) muud seaduses sätestatud kohustuslikud tingimused.

(2) Põhikirjas võib ette näha ka muid tingimusi, mis ei ole seadusega vastuolus. Kui põhikirja säte on vastuolus seaduses sätestatuga, kohaldatakse seaduses sätestatut.

(3) Asutamislepinguga kinnitatud põhikirjale kirjutavad alla kõik asutajad. Äriregistrisse kandmise järel muudetud põhikirjale kirjutab alla vähemalt üks juhatuse liige või kui juhatuse liikmed on õigustatud aktsiaseltsi esindama ainult ühiselt, siis kõik ühiselt seltsi esindama õigustatud juhatuse liikmed.

§ 245. Eeliste lubamatus

Asutajad ei või võtta endale mingeid õigusi, mis ei tulene aktsiatest.

§ 246. Aktsia eest tasumine

(1) Sissemakse võib olla rahaline või mitterahaline. Aktsia eest tasutakse rahas, kui põhikirjas ei ole ette nähtud mitterahalise sissemaksega tasumist.

(2) Aktsionärid peavad tasuma aktsiate eest täielikult enne aktsiaseltsi äriregistrisse kandmise avalduse esitamist, kui asutamislepinguga ei ole ette nähtud varasemat tähtpäeva. Tasumisega viivitamisel kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 275 sätestatut.

(3) Aktsia eest tasutavat summat ei või tasaarvestada töötasu, honorari ega teiste sarnaste väljamaksetega asutatavast aktsiaseltsist ega muude nõuetega asutatava aktsiaseltsi vastu.

§ 247. Rahalise sissemakse tasumine

Asutajad avavad asutamisel oleva aktsiaseltsi nimele pangaarve, kuhu tasutakse rahalised sissemaksed.

§ 248. Mitterahaline sissemakse

(1) Mitterahaliseks sissemaksiks võib olla mis tahes rahaliselt hinnatav ja aktsiaseltsile üleantav asi või varaline õigus, millele on võimalik sissenõuet pöörata.

(2) Mitterahaliseks sissemaksiks ei või olla aktsiaseltsile osutatav teenus ega tehtav töö ega ka asutajate tegevus aktsiaseltsi asutamisel.

(3) Aktsionär peab teatama kolmandate isikute õigustest mitterahalisele sissemaksle.

(4) Kui mitterahalise sissemakse väärtus on aktsiaseltsi või aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmise ajal väiksem sissemakse arvel saadud aktsiate nimiväärtusest või arvestuslikust väärtusest ja ülekursist, võib aktsiaselts nõuda aktsionärielt sissemakse tasumist rahas selles ulatuses, mille võrra sissemakse väärtus on nimiväärtusest või arvestuslikust väärtusest ja ülekursist väiksem. Nõude aegumistähtaeg on viis aastat, alates aktsiaseltsi või aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmisest.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 249. Mitterahalise sissemakse väärtuse hindamine

(1) Mitterahalise sissemakse hindamise kord nähakse ette põhikirjas. Kui eseme hindamiseks on olemas üldiselt tunnustatud eksperdid, tuleb mitterahalise sissemakse ese lasta hinnata neil.

(2) Mitterahalise sissemakse väärtuse hindamisel tuleb aluseks võtta asja või õiguse harilik väärtus.

(3) Audiitor kontrollib mitterahalise sissemakse väärtuse hindamist ja esitab arvamuse selle kohta, kas sissemakse vastab käesoleva seadustiku §-s 248 nimetatud nõuetele. Vandeaudiitori aruanne peab sisaldama mitterahalise sissemakse kirjeldust ning selles tuleb märkida, millist meetodit kasutati mitterahalise sissemakse hindamisel ja kas mitterahalise sissemakse väärtus katab mitterahalise sissemaksega tasutud aktsia nimiväärtuse ja ülekursi.

[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(4) Mitterahalise sissemakse ebaõige hindamisega tekitatud kahju eest vastutavad seda hinnanud isikud ja hindamist kontrollinud audiitor solidaarselt.

§ 249¹. Väärtpaberid mitterahalise sissemakse esemena

(1) Kui mitterahalise sissemakse esemeks on väärtpaberituru seaduse § 2 1. lõikes nimetatud väärtpaberid, mis on võetud kauplemisele reguleeritud väärtpaberiturule väärtpaberituru seaduse tähenduses, välja arvatud investeerimisfondi osakud ja tuletislepingud, ei pea audiitor kontrollima mitterahalise sissemakse väärtuse hindamist, kui mitterahalise sissemakse esemeks olevaid väärtpabereid hinnatakse kaalutud keskmise hinna

alusel, millega on nendega kaubeldud ühel või mitmel reguleeritud väärtpaberiturul kolme kuu jooksul enne mitterahalise sissemakse tegemise kuupäeva.

(2) Kui mitterahaline sissemakse tehakse käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud viisil, peab juhatus avaldama ühe kuu jooksul pärast mitterahalise sissemakse tegemist ja enne aktsiaseltsi äriregistrisse kandmise avalduse esitamist sellise mitterahalise sissemakse tegemise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Ametlikes Teadaannetes avaldamise asemel võib teate esitada äriregistrile koos aktsiaseltsi äriregistrisse kandmise avaldusega ühe kuu jooksul pärast mitterahalise sissemakse tegemist. Teade peab sisaldama järgmisi andmeid:

1) mitterahalise sissemakse arvel välja antavate aktsiate arv ja nimiväärtusega aktsiate korral aktsiate nimiväärtus;

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

2) mitterahalise sissemakse ese ja selle kirjeldus ning sissemakse teinud isiku nimi;

3) mitterahalise sissemakse väärtus, hindamise meetod ja hindaja andmed;

4) kinnitus selle kohta, et mitterahalise sissemakse väärtus vastab mitterahalise sissemaksega tasunud aktsiate väljalaskehinnale ning et sissemakse hindamise järel ei ole ilmnenud uusi olulisi asjaolusid.

(3) Aktsiakapitali suurendamise korral tuleb käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud teade esitada äriregistrile.

(4) Kui mitterahaline sissemakse tehakse käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud viisil aktsiakapitali suurendamise käigus vastavalt käesoleva seadustiku §-le 349, tuleb käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud teade esitada äriregistrile enne mitterahalise sissemakse tegemise kuupäeva. Teates peab sisalduma ka aktsiakapitali suurendamise otsuse tegemise kuupäev.

(5) Kui teade mitterahalise sissemakse tegemise kohta esitatakse käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud viisil, peab juhatus esitama ühe kuu jooksul pärast mitterahalise sissemakse tegemist sellise mitterahalise sissemakse tegemise kohta äriregistrile teate, milles kinnitab, et pärast käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud teate esitamist ei ole ilmnenud uusi olulisi asjaolusid. Teade tuleb esitada enne, kui esitatakse avaldus aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmiseks, või samal ajal nimetatud avaldusega.

(6) Kui käesoleva paragrahvi 2.–5. lõikes nimetatud teade ei ole nõuetekohaselt esitatud või avaldatud, tuleb mitterahalise sissemakse väärtust hinnata käesoleva seadustiku §-s 249 sätestatud korras.

(7) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud hinda on mõjutanud erakorralised asjaolud, mis muudaksid oluliselt väärtpaberite väärtust sissemakse tegemise kuupäeval, peab juhatus läbi viima väärtpaberite hindamise, millele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 249.

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

§ 250. Äriregistrisse kandmise avaldus

(1) Aktsiaseltsi äriregistrisse kandmiseks esitab juhatus avalduse, milles näidatakse käesoleva seadustiku §-s 251 nimetatud andmed ja sellele kirjutavad alla kõik juhatuse liikmed. Avaldusele lisatakse:

1) asutamisleping;

2) põhikiri;

3) krediidiastutuse või makseastutuse teatis aktsiakapitali sissemaksimise kohta;

[RT I, 20.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

4) mitterahalise sissemaksega tasumisel – sissemakse aktsiaseltsile üleandmise leping ja sissemakse väärtust tõendavad dokumendid ning audiitori poolt allkirjutatud arvamus mitterahalise sissemakse hindamise kohta, välja arvatud käesoleva seadustiku §-s 249¹ sätestatud juhul;

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

4¹) viide Ametlike Teadaannete kuupäevale, millal on avaldatud käesoleva seadustiku § 249¹2. lõike esimeses lauses nimetatud teade, kui mitterahaline sissemakse on tehtud käesoleva seadustiku § 249¹1. lõikes nimetatud viisil enne aktsiaseltsi äriregistrisse kandmist;

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

5) nõukogu liikmete nimed ja isikukoodid ning audiitorite nimed ja isiku- või registrikoodid;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

5¹) teave kavandatud põhitegevusala kohta;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

5²) juhatuse asukoha aadress, kui see asub välisriigis;

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

6) [kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

7) aktsiaseltsi elektronposti aadress ja muud sidevahendite andmed (telefoni ja faksi numbrid, Interneti kodulehe aadress jms);

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

7¹) aktsiaraamatu pidaja teatis aktsiate registreerimise kohta;

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

8) muud seaduses sätestatud dokumendid.

(2) Mitterahalise sissemakse üleandmist aktsiaseltsile tõendavad juhatuse liikmed oma allkirjadega. Kui mitterahaliseks sissemakseks on kinnisasi või registreerimisele kuuluv vallasasi, peab avaldusele lisama väljavõtte kinnistusraamatust või registrist, kus vallasasi on registreeritud.

(3) Äriregistrile esitatavale muule avaldusele kirjutab alla juhatuse liige. Uue juhatuse liikme äriregistrisse kandmise avaldusele kirjutab alla uus juhatuse liige. Ta peab avalduses kinnitama, et tal on seaduse kohaselt õigus olla juhatuse liige. Kui juhatuse liikmed on õigustatud aktsiaseltsi esindama ainult ühiselt, peavad registrile esitatavale avaldusele alla kirjutama kõik aktsiaseltsi ühiselt esindama õigustatud juhatuse liikmed. [RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(4) Aktsiaseltsi ei kanta äriregistrisse, kui avaldus äriregistrisse kandmiseks esitatakse pärast ühe aasta möödumist asutamislepingu sõlmimisest või asutamisosuse vastuvõtmisest.

§ 251. Äriregistrisse kantavad andmed

Äriregistrisse kantakse:

1) aktsiaseltsi ärinimi;

2) aktsiaseltsi asukoht ja aadress;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

3) aktsiakapitali suurus;

3¹) nimiväärtuseta aktsiate arv;

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

4) põhikirja kinnitamise aeg;

5) juhatuse liikmete nimed ja isikukoodid;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

5¹) juhatuse asukoha aadress, kui see asub välisriigis;

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

6) kes juhatuse liikmetest võib esindada aktsiaseltsi erinevalt käesoleva seadustiku § 307 1. lõikes sätestatust;

6¹) kontaktisiku nimi või ärinimi, isiku- või registrikood ning aktsiaseltsile suunatud tahteavalduste ja aktsiaseltsi menetlusdokumentide kätetoimetamise Eesti aadress, samuti kontaktisiku elektronposti aadress;

[RT I, 20.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

7) majandusaasta algus ja lõpp;

7¹) aktsiaraamatu pidaja ärinimi, registrikood või muu registreerimisnumber ja aadress;

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

8) muud seaduses sätestatud andmed.

§ 252. Asutajate ning juhatuse ja nõukogu liikmete vastutus aktsiaseltsi asutamisel

(1) Aktsiaseltsi asutajad ning juhatuse ja nõukogu liikmed vastutavad solidaarselt aktsiaseltsi asutamisel valeandmete või puudulike andmete esitamise või sissemaksete või asutamiskulude ebaõige hindamisega või muude kohustuste rikkumisega aktsiaseltsile tekkinud kahju eest, kui asutaja või juhatuse või nõukogu liige ei tõenda, et ta kahju tekitanud asjaolu ei teadnud ega pidanudki teadma.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud alusel vastutavad lisaks aktsionäridele ka isikud, kelle arvel aktsiaseltsi asutati. Isik ei vabane vastutusest, sõltumata asjaoludest teadmisest, kui asjaolusid teadis või pidi teadma tema arvel tegutsenud aktsionär.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatust erinev kokkulepe kehtib aktsiaseltsi võlaausaldajate suhtes üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti aktsiaseltsi pankrotimenetluses.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuded aeguvad viie aasta möödumisel aktsiaseltsi äriregistrisse kandmisest, kahju tekkimise aluseks olnud teo hilisema toimepanemise korral alates teo toimepanemisest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 253. Enne äriregistrisse kandmist tehtud tehingud

(1) Enne aktsiaseltsi äriregistrisse kandmist asutatava aktsiaseltsi nimel tehtud tehingutest tulenevate kohustuste täitmise eest vastutavad tehingu teinud isikud solidaarselt.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kohustused lähevad üle aktsiaseltsile aktsiaseltsi registrisse kandmisest, kui tehingu teinud isikul oli õigus tehingut teha.

(3) Kui isikul ei olnud õigust tehingut teha, lähevad tehingust tulenevad kohustused üle aktsiaseltsile, kui üldkoosolek kiidab selle tehingu heaks.

(4) Kui aktsiaseltsi varast ei jätku aktsiaseltsi võlaausaldaja nõude rahuldamiseks, vastutavad asutajad aktsiaseltsi võlaausaldaja ees isiklikult ja solidaarselt aktsiaseltsi kohustuste täitmise eest ulatuses, milles aktsiaseltsi vara vähenes enne aktsiaseltsi äriregistrisse kandmist aktsiaseltsile võetud kohustuste tõttu. Nimetatud nõude aegumistähtaeg on viis aastat aktsiaseltsi äriregistrisse kandmisest.

§ 254. Asutaja vastutus
[Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 255. Lepingu kehtivus

(1) Kahe aasta jooksul aktsiaseltsi äriregistrisse kandmisest võib aktsiaselts aktsionärielt või temaga samaväärset majanduslikku huvi omavalt isikult lepingu alusel omandada vara, mille väärtus ületab 1/10 aktsiakapitalist, ainult üldkoosoleku otsusel. See ei kehti vara omandamisel börsil või igapäevase majandustegevuse raames.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Vara tuleb hinnata käesoleva seadustiku §-s 249 sätestatud korras.

(3) Juhatus peab viivitamata pärast käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud vara hindamise kontrollimist audiitori poolt esitama äriregistrile vara aktsiaseltsile üleandmise lepingu ja vara väärtust tõendavad dokumendid ning audiitori poolt allkirjutatud arvamuse vara hindamise kohta.
[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

2. jagu

[Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

26. peatükk AKTSIONÄR JA AKTSIASELTS

§ 272. Aktsionäride võrdsus

Aktsionäre tuleb võrdsetel asjaoludel kohelda võrdselt.

§ 273. Aktsionäri kohustus teha sissemakseid

Aktsionäri ei või ilma tema nõusolekuta kohustada tegema sissemakseid, mis ületavad aktsia nimiväärtust või arvestuslikku väärtust ja ülekurssi.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 274. Sissemakse tagastamise ja intressi arvestamise keeld

(1) Aktsionäri ei või tagastada tema poolt tehtud sissemakset ega maksta sissemakselt intressi.

(2) Sissemakse tagastamiseks ei loeta ostuhinna tasumist aktsiaseltsi poolt oma aktsiate tagasiostmisel.

§ 275. Sissemaksega viivitamise tagajärjed

(1) Aktsionär, kes ei tasu aktsia eest õigeaegselt, on kohustatud maksma aktsiaseltsile viivist seaduses sätestatud ulatuses, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti. See ei välista ega piira viivist ületava kahju hüvitamise nõude esitamist.

(2) Juhatus saadab maksega viivitavale aktsionäri teate nõudega tasuda makse kirjas näidatud tähtaja jooksul, märkides, et makse tasumata jätmisel kaotab aktsionär oma aktsia. Tasumise tähtaeg peab olema vähemalt viisteist päeva teate saatmisest.

(3) Kui aktsionär ei tasu puudu olevat summat teates nimetatud tähtaja jooksul, kaotab ta oma aktsia ja aktsiaseltsil on õigus võõrandada see teistele aktsionäridele või kolmandatele isikutele. Aktsionäri poolt tasutud summa, mis ei ületa 1/5 aktsia nimiväärtusest või arvestuslikust väärtusest, kantakse reservkapitali, ülejäänud summa tagastatakse aktsionäri.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 276. Väljamaksete tegemine aktsionäridele

(1) Aktsiaselts võib teha aktsionäridele väljamakseid ainult puhaskasumist või eelmiste majandusaastate jaotamata kasumist, millest on maha arvatud eelmiste aastate katmata kahjum, vastavalt seadusele.

(2) Aktsionäri makstakse osa kasumist (dividend) vastavalt tema aktsiate nimiväärtusele või arvestuslikule väärtusele. Põhikirjaga võib ette näha, et eri liiki aktsiatest tulenevad erinevad õigused kasumi jaotamisel.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 277. Dividendi maksmise kord

- (1) Dividendi võib maksta kinnitatud majandusaasta aruande alusel.
- (2) Dividendi maksmise kord nähakse ette põhikirjas või üldkoosoleku otsusega.
- (3) Põhikirjaga võib aktsiaseltsi juhatusele anda õiguse teha nõukogu nõusolekul pärast majandusaasta möödumist ja enne majandusaasta aruande kinnitamist aktsionäridele ettemakseid eeldatava kasumi arvel kuni poole ulatuses summast, mida võib aktsionäride vahel jaotada.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 278. Dividendi suurus

Dividendi suuruse kinnitab üldkoosolek. Nõukoguga kooskõlastatud ettepaneku esitab juhatuse. Aktsionäridele ei tohi teha väljamakseid, kui aktsiaseltsi viimase majandusaasta lõppemisel kinnitatud majandusaasta aruandest ilmnev aktsiaseltsi netovara on väiksem või jääks väiksemaks aktsiakapitali ja reservide kogusummast, mille väljamaksmine aktsionäridele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt.

§ 279. Dividendi väljamaksmine

- (1) Aktsionäril on õigus nõuda üldkoosoleku otsusega ettenähtud dividendi väljamaksmist.
- (2) Dividend makstakse välja rahas. Aktsionäri nõusolekul võib dividendi maksta ka muu varaga.

§ 280. Ebaseadusliku väljamakse tagastamine

- (1) Kui aktsionäriks on tehtud väljamakse, mida tal ei olnud õigust saada, peab ta alusetult saadu tagastama.
- (2) Kui aktsionär väljamakset saades ei teadnud ega pidanudki teadma selle alusetusest, võib väljamakse tagastamist nõuda üksnes juhul, kui see on vajalik aktsiaseltsi võlausaldajate nõuete rahuldamiseks.
- (3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tagastamist aktsiaseltsile võib nõuda ka aktsiaseltsi võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõuet rahuldada aktsiaseltsi vara arvel. Aktsiaseltsi pankrotimenetluses võib nõude aktsiaseltsi nimel esitada üksnes pankrotihaldur.
- (4) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes sätestatud erinev kokkulepe kehtib aktsiaseltsi võlausaldajate või pankrotihalduri suhtes üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti aktsiaseltsi pankrotimenetluses. Nõuete tasaarvestamine ei ole lubatud.
- (5) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes sätestatud nõuded aeguvad viie aasta möödumisel väljamaksete tegemisest.
- (6) Ebaseadusliku väljamakse põhjustanud juhatuse ja nõukogu liikmed vastutavad väljamakse tagastamise eest solidaarselt väljamakse saanud aktsionäriaga.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 281. Laenukeeld

- (1) Aktsiaselts ei või anda laenu:
 - 1) oma aktsionäriks, kelle aktsiatega on esindatud rohkem kui 1 protsent aktsiakapitalist;
 - 2) oma emaettevõtja osanikule, aktsionäriks või liikmele, kelle osa või aktsiatega on esindatud rohkem kui 1 protsent emaettevõtja osa- või aktsiakapitalist;
 - 3) isikule aktsiaseltsi aktsiate omandamiseks;
 - 4) oma juhatuse ega nõukogu liikmetele ega prokuristile.
- (2) [Kehtetu -RT I 2000, 29, 172- jõust. 17.04.2000]
- (2¹) Tütarettevõtja võib anda laenu oma emaettevõtjale või emaettevõtja aktsionäriks, osanikule või liikmele, mis moodustab tütarettevõtjaga sama kontserni, kui sellega ei kahjustata aktsiaseltsi majanduslikku seisundit ega võlausaldajate huve. Tütarettevõtja ei või anda käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud isikutele laenu aktsiaseltsi aktsiate omandamiseks.
[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]
- (3) Aktsiaselts ei või ka tagada käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud isikute poolt võetavat laenu. Keeld ei kehti emaettevõtja poolt võetava laenu tagamisele ning tütarettevõtjaga sama kontserni moodustava emaettevõtja aktsionäri, osaniku või liikme poolt võetava laenu tagamisele, kui sellega ei kahjustata aktsiaseltsi majanduslikku seisundit ega võlausaldajate huve. Aktsiaselts ei või tagada aktsiaseltsi aktsiate omandamiseks võetavat laenu.

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

(4) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2¹. lõikes sätestatud rikkuv tehing on tühine. Käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatu rikkumine ei too kaasa tehingu tühisust, kuid isik, kelle laenu tagati, peab hüvitama tagamisega aktsiaseltsile tekkinud kahju.

(5) Käesoleva paragrahvi 1.–4. lõikes sätestatud kohaldatakse vastavalt krediitilepingutele ja muudele majanduslikult samaväärsetele tehingutele.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 282. Oma aktsiate märkimine

- (1) Aktsiaselts ega kolmas isik tema arvel ei või märkida oma aktsiaid.
- (2) Tütarettevõtja ei või märkida emaettevõtja aktsiaid.

§ 283. Oma aktsiate omandamine ja tagatiseks võtmine

(1) Aktsiaselts ei või ise ega kolmanda isiku kaudu, kes tegutseb oma nimel, kuid seltsi arvel omandada ega tagatiseks võtta oma aktsiaid, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Oma aktsiate omandamine või tagatiseks võtmine aktsiaseltsi poolt on lubatud, kui:

1) see on toimunud viie aasta jooksul üldkoosoleku sellise otsuse vastuvõtmisest arvates, millega on määratud aktsiate omandamise või tagatiseks võtmise tingimused ja tähtaeg ning aktsiate eest tasutavad miinimum- ja maksimumsummad;

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

2) aktsiaseltsile kuuluvate või tagatiseks võetud aktsiate nimiväärtuste või arvestuslike väärtuste summa ei ületa 1/10 aktsiakapitalist ja

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

3) aktsiate omandamine ei too kaasa netovara vähenemist alla aktsiakapitali ja reserve kogusumma, mille väljamaksmine aktsionäridele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt.

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

(3) Aktsiaselts võib oma aktsiaid omandada nõukogu otsusel üldkoosoleku otsuseta, kui aktsiate omandamine on vajalik aktsiaseltsile olulise kahju ärahoidmiseks. Järgmisel aktsionäride üldkoosolekul tuleb aktsionäridele teatada aktsiate omandamise asjaoludest ja üksikasjadest.

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

(4) Aktsiaselts võib oma aktsiaid omandada käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud piiranguteta, kui aktsiad omandatakse pärimisega.

(5) Aktsiaseltsi oma aktsiad ei anna aktsiaseltsile mingeid aktsionäriõigusi.

(6) Krediitiasutus või muu väärtpaberituru kutseline osaline võib jooksvate tehingute raames võtta tagatiseks oma aktsiaid kuni 1/10 ulatuses aktsiakapitalist.

(7) Käesoleva paragrahvi 1., 2. ja 6. lõikes sätestatuga vastuolus olev kohustustehing on tühine. See ei mõjuta aktsiate omandamise või tagatiseks võtmise kehtivust.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 284. Oma aktsiate võõrandamine

(1) [Kehtetu -RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

(2) Kui aktsiaselts on omandanud või tagatiseks võtnud oma aktsiaid käesoleva seadustiku § 283 4. lõike alusel ja nende nimiväärtuste või arvestuslike väärtuste summa koos kõigi aktsiaseltsile kuuluvate või tagatiseks võetud oma aktsiate nimiväärtuste või arvestuslike väärtuste summaga ületab 1/10 aktsiakapitalist, tuleb sellisel viisil omandatud või tagatiseks võetud 1/10 ületavad aktsiad võõrandada või nende tagatiseks võtmine lõpetada kolme aasta jooksul omandamisest või tagatiseks võtmisest arvates.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(3) Kui aktsiaselts on omandanud või tagatiseks võtnud oma aktsiaid seadusvastaselt, peab need võõrandama või tagatiseks võtmise lõpetama ühe aasta jooksul omandamisest või tagatiseks võtmisest arvates.

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

(4) Kui aktsiaid ei võõrandata või tagatiseks võtmist ei lõpetata käesoleva paragrahvi 2. ja 3. lõikes nimetatud tähtaja jooksul, peab need tühistama ja aktsiakapitali vastavalt vähendama.

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

§ 285. Aktsiate vastastikune omandamine

Tütarettevõtja võib omandada või tagatiseks võtta emaettevõtja aktsiaid samadel tingimustel kui oma osasid või aktsiaid. Kui tütarettevõtja omandab või võtab tagatiseks emaettevõtja aktsiaid, loetakse, et need osad või aktsiad on käesoleva seaduse tähenduses omandanud või tagatiseks võtnud emaettevõtja.

§ 286. Ühine aktsia

(1) Kui aktsia kuulub mitmele isikule ühiselt, võivad need isikud teostada aktsiaga seotud õigusi üksnes ühiselt. See ei kehti aktsiaseltsi suhtes, kui aktsia ühisest kuuluvusest ei ole aktsiaseltsile teatatud.

(2) Aktsiast tulenevate kohustuste täitmise eest vastutavad aktsia ühised omanikud solidaarselt.

(3) Aktsia ühisel omanikul on õigus nõuda enda kandmist aktsiaraamatusse.

(4) Kui aktsionärid ei ole määranud endale aktsiast tulenevate õiguste teostamiseks ühist esindajat, loetakse aktsiaseltsi poolt ühiste aktsionäride suhtes tehtud tehing kehtivaks ka siis, kui see on tehtud üksnes ühe või mitme aktsionäri suhtes.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 287. Aktsionäri õigus teabele

(1) Aktsionäril on õigus üldkoosolekul saada juhatuselt teavet aktsiaseltsi tegevuse kohta.

(2) Juhatus võib keelduda teabe andmisest, kui on alust eeldada, et see võib tekitada olulist kahju aktsiaseltsi huvidele.

(3) Aktsionär võib juhul, kui juhatus keeldub teabe andmisest, nõuda, et tema nõudmise õiguspärasuse üle otsustaks aktsionäride üldkoosolek, või esitada üldkoosoleku toimumisest alates kahe nädala jooksul hagita menetluses kohtule avalduse juhatusel kohustamiseks teavet andma.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 288. Teadete avaldamine

[Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 289. Aktsionäri vastutus

(1) Aktsionär vastutab aktsionärina aktsiaseltsile, teisele aktsionärile või kolmandale isikule süüliselt tekitatud kahju eest.

(2) Aktsionär ei vastuta tekitatud kahju eest, kui ta ei ole võtnud osa kahju tekitamise aluseks olnud üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest või kui ta hääletas otsuse vastu.

[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 289¹. Ühe aktsionäri aktsiaselts

(1) Kui aktsiaseltsi kõik aktsiad kuuluvad ühele aktsionärile või kui ühe aktsionäri kõrval kuuluvad selle aktsiaseltsi aktsiad ainult aktsiaseltsile endale, peab juhatus viivitamatult esitama ärirregistri pidajale sellekohase kirjaliku teadaande. Teadaandes tuleb ära näidata ainuaktsionäri nimi, aadress ja isiku- või registrikood. Teadaannet säilitatakse äritoimikus.

(2) Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes sätestatud teatamiskohustuse rikkumisel vastutavad juhatusel liikmed sellega tekitatud kahju eest solidaarselt.

§ 289². Vastutus aktsiaseltsi kahjustamise eest aktsiaseltsi tegevuse mõjutamise kaudu

(1) Oma mõju aktsiaseltsile ära kasutades juhatusel või nõukogu liiget või prokuristi aktsiaseltsi kahjuks tegutsema mõjutanud isik peab hüvitama aktsiaseltsile sellega tekitatud kahju.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud juhul oma kohustusi rikkunud juhatusel või nõukogu liige või prokurist vastutab solidaarselt teda mõjutanud isikuga, välja arvatud juhul, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud korraliku ettevõtja hoolsusega.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud juhul vastutavad mõjutanud isikuga solidaarselt ka isikud, kes said kahjustamisest kasu.

(4) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes sätestatud nõuete aegumistähtaeg on viis aastat.

(5) Käesoleva paragrahvi 1.–3. lõikes nimetatud kahju hüvitamist aktsiaseltsile võib nõuda ka aktsiaseltsi võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada aktsiaseltsi vara arvel. Aktsiaseltsi pankroti väljakuulutamise korral võib selle nõude aktsiaseltsi nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(6) Võlausaldajal või pankrotihalduril on õigus käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud nõue esitada ka juhul, kui aktsiaselts on nõudest loobunud või sõlminud kompromissilepingu või nõuet või selle esitamist kokkuleppe tulemusena muul viisil piiranud või aegumistähtaega lühendanud.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

27. peatükk JUHTIMINE

1. jagu Üldkoosolek

§ 290. Üldkoosoleku olemus

(1) Aktsionärid teostavad oma õigusi aktsiaseltsis aktsionäride üldkoosolekul, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(2) Aktsionäride üldkoosolek on aktsiaseltsi kõrgeim juhtimisorgan.

§ 290¹. Elektrooniline osalemine börsiaktsiaseltsi üldkoosolekul

(1) Kui aktsiaseltsi aktsiad on kauplemisele võetud reguleeritud väärtpaberiturul (edaspidi *börsiaktsiaselts*), toimub sellise aktsiaseltsi üldkoosolekul elektrooniliste vahendite abil osalemine tsiviilseadustiku üldosa seaduse §-s 33¹ sätestatud korras.
[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(2) [Kehtetu -RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(3) Käesolevas peatükis sätestatud ei kohaldata börsiaktsiaseltsi üldkoosoleku suhtes, kui börsiaktsiaseltsile rakendatakse kriisilahendusmeetmeid või -õigusi finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduse alusel.
[RT I, 19.03.2015, 3- jõust. 29.03.2015]

§ 291. Korraline üldkoosolek

(1) Korraline üldkoosolek toimub vähemalt üks kord aastas. Korraline on üldkoosolek, mille päevakorras on majandusaasta aruande kinnitamine.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(2) Juhatus kutsub korralise üldkoosoleku kokku põhikirjas ettenähtud korras ja tähtajal, kuid mitte hiljem kui kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest. Tähtaja möödalaskmine ei mõjuta koosolekul tehtud otsuste kehtivust.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 292. Erakorraline üldkoosolek

(1) Juhatus kutsub kokku erakorralise üldkoosoleku põhikirjas ettenähtud juhtudel, samuti siis, kui:
1) aktsiaseltsil on netovara vähem kui pool aktsiakapitalist või vähem kui käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suurus või muu seaduses sätestatud aktsiakapitali minimaalne suurus või
2) seda nõuavad aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, börsiaktsiaseltsi korral aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 aktsiakapitalist, või
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]
3) seda nõuab nõukogu või audiitor;
4) see on aktsiaseltsi huvides ilmselt vajalik.

(2) Kui juhatus ei kutsu üldkoosolekut kokku ühe kuu jooksul aktsionäride, nõukogu või audiitori nõude saamisest või juhatus ei kutsu seda kokku nõutava päevakorraga, on aktsionäridel, nõukogul või audiitoril õigus üldkoosolek ise kokku kutsuda.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(3) Erakorralist üldkoosolekut ei kutsuta kokku, kui vara vähenemisest teada saamisest või nõude esitamisest jääb korralise üldkoosoleku toimumiseni vähem kui kaks kuud.

§ 293. Üldkoosoleku päevakord

(1) Kui üldkoosoleku kutsub kokku juhatus või nõukogu, määrab üldkoosoleku päevakorra nõukogu. Kui üldkoosoleku kutsuvad kokku aktsionärid või audiitor, määravad nemad üldkoosoleku päevakorra.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(2) Juhatus või aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, börsiaktiaseseltsi korral aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 aktsiakapitalist, võivad nõuda täiendavate küsimuste võtmist korralise üldkoosoleku päevakorda, kui vastav nõue on esitatud hiljemalt 15 päeva enne üldkoosoleku toimumist.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(2¹) Kui erakorraline üldkoosolek kutsutakse kokku audiitori või aktsionäride nõudel, võivad audiitor või aktsionärid, kelle nõudel üldkoosolek kokku kutsutakse, nõuda samaaegselt üldkoosoleku kokkukutsumise taotluse esitamisega küsimuste võtmist erakorralise üldkoosoleku päevakorda.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(3) Küsimuse, mida ei olnud eelnevalt üldkoosoleku päevakorda võetud, võib päevakorda võtta vähemalt 9/10 üldkoosolekul osalevate aktsionäride nõusolekul, kui nende aktsiatega on esindatud vähemalt 2/3 aktsiakapitalist. Sellise otsuse tegemisel ei arvestata koosoleku kvoorumi hulka hääli, mis on antud enne koosolekut.
[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(4) Eelnevalt päevakorda võtmata võib üldkoosolek otsustada järgmise koosoleku kokkukutsumise ja lahendada avaldused, mis puudutavad päevakorraga seotud korralduslikke küsimusi ja koosoleku pidamise korda, samuti võib üldkoosolekul ilma otsust tegemata arutada muid küsimusi.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 293¹. Otsuse eelnõu

(1) Kui üldkoosoleku kutsub kokku juhatus, koostab juhatus iga päevakorrapunkti kohta otsuse eelnõu.

(2) Kui üldkoosoleku kutsuvad kokku aktsionärid, nõukogu või audiitor, koostavad nemad iga päevakorrapunkti kohta otsuse eelnõu. Otsuste eelnõud tuleb esitada juhatusele enne üldkoosoleku kokkukutsumisest teatamist. Otsuste eelnõud võib täiendavalt märkida üldkoosoleku kokkukutsumise teatesse.

(3) Käesoleva seadustiku § 293 2. või 2¹. lõikes nimetatud õiguste kasutamise korral peavad aktsionärid või audiitor samaaegselt päevakorra täiendamise nõudega esitama aktsiaseltsile iga täiendava küsimuse kohta otsuse eelnõu või põhjenduse.

(4) Aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, börsiaktiaseseltsi korral aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 aktsiakapitalist, võivad aktsiaseltsile esitada iga päevakorrapunkti kohta otsuse eelnõu. Eelmises lauses nimetatud õigust ei või kasutada hiljem kui kolm päeva enne üldkoosoleku toimumist.

(5) Aktsiaselts peab juhatuse koostatud ja aktsionäride, nõukogu või audiitori esitatud otsuse eelnõud ja põhjendused tegema aktsionäridele kättesaadavaks aktsiaseltsi poolt määratud kohas. Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud otsuste eelnõude kättesaadavaks tegemata jätmine ei ole üldkoosoleku kokkukutsumise korra oluline rikkumine.

(6) Käesoleva paragrahvi 3. ja 4. lõikes sätestatud juhul peab aktsiaselts esitatud otsuste eelnõud ja põhjendused tegema koos juhatuse poolt täiendavate päevakorrapunktide kohta koostatud otsuste eelnõudega aktsionäridele kättesaadavaks viivitamata pärast nende esitamist aktsiaseltsile, kui need esitatakse aktsiaseltsile pärast üldkoosoleku toimumisest teatamist.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 294. Üldkoosoleku kokkukutsumise teade

(1) Juhatus saadab üldkoosoleku toimumise teate kõikidele aktsionäridele. Teade saadetakse tähtitud kirjaga aktsiaraamatusse kantud aadressil. Kui aktsiaseltsil on üle 50 aktsionäri, ei pea aktsionäridele teateid saatma, kuid üldkoosoleku toimumise teade tuleb avaldada vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes. Börsiaktiaseselts peab üldkoosoleku kokkukutsumise teate avaldama ka viisil, mis võimaldab sellele kiire juurdepääsu, kasutades selleks teabevahendeid, mille puhul võib eeldada teabe tõhusat edastamist avalikkusele kogu Euroopa Liidus.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teate võib edastada ka lihtkirjana, faksi teel või elektrooniliselt, kui kirjale või faksile või teate elektroonilise edastamise korral on lisatud teatis dokumendi kättesaamise kinnituse viivitamatu tagastamise kohustuse kohta. Teade loetakse lihtkirja või faksi teel või elektrooniliselt kätte toimetatuks, kui saaja tagastab juhatusele dokumendi kättesaamise kohta kinnituse omal valikul kirjalikult, faksiga või elektrooniliselt.
[RT I 2007, 67, 413- jõust. 28.12.2007]

(2) [Kehtetu -RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

(3) Korralise üldkoosoleku toimumisest peab ette teatama vähemalt kolm nädalat, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud pikemat tähtaega. Erakorralise üldkoosoleku toimumisest peab ette teatama vähemalt ühe nädala, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud pikemat tähtaega. Börsiaktiiseltsi erakorralisest üldkoosolekust etteatamisele kohaldatakse käesoleva lõike esimest lauset.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(3¹) Kui aktsiaselts teab või peab teadma, et aktsionäri aadress erineb aktsiaraamatusse kantust, tuleb teade saata ka sellel aadressil. Teade peab olema saadetud selliselt, et see tavalise edastamise korral jõuaks aadressaadini hiljemalt käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud tähtpäevaks.

(4) Üldkoosoleku kokkukutsumise teates tuleb näidata:

- 1) aktsiaseltsi ärinimi ja asukoht;
- 2) üldkoosoleku toimumise aeg ja koht;
- 3) märke selle kohta, kas koosolek on korraline või erakorraline;
- 4) üldkoosoleku päevakord;
- 5) selgitus selle kohta, millise päeva seisuga määratakse üldkoosolekul osalemiseks õigustatud aktsionäride ring;
- 6) teave käesoleva seadustiku §-s 287, § 293 2. ja 2¹. lõikes ning § 293¹ 4. lõikes nimetatud õiguste teostamise korra ja tähtaja kohta;
- 7) kui aktsiaselts võimaldab elektroonilist osavõtmist üldkoosolekust või elektroonilist või posti teel hääletamist, teave elektroonilise osavõtmise ning elektroonilise ja posti teel hääletamise korra ja tähtaja kohta;
- 8) kui üldkoosoleku päevakorras on majandusaasta aruande kinnitamine, põhikirja muutmine või lepinguga nõustumine, koht, kus on võimalik tutvuda majandusaasta aruandega, vandeaudiitori aruandega, kasumi jaotamise ettepanekuga, põhikirja projektiga või lepinguga või selle projektiga, ning nende dokumentidega tutvumise kord;
[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]
- 9) koht, kus on võimalik tutvuda juhatuse, nõukogu, aktsionäride ja audiitori esitatud otsuste eelnõudega ja aktsionäride esitatud põhjendustega päevakorrapunktide kohta, ning nende dokumentidega tutvumise kord;
- 10) koht, kus on võimalik tutvuda muude seaduse kohaselt üldkoosolekule esitatavate dokumentidega, ning nende dokumentidega tutvumise kord;
- 11) börsiaktiiseltsi korral aktsiaseltsi kodulehe aadress, kus avalikustatakse käesoleva seadustiku §-s 294¹ sätestatud teave;
- 12) börsiaktiiseltsi korral teave üldkoosolekul esindaja kaudu osalemise korra kohta, sealhulgas teave blankettide kohta, mida tuleb kasutada volituse alusel hääletamiseks, kui selliste blankettide kasutamine on tulenevalt seadusest, põhikirjast või nõukogu või juhatuse otsusest vajalik, ning teave aktsiaseltsile esindaja määramisest ja volituse tagasivõtmisest teatamise korra kohta vastavalt käesoleva seadustiku § 297 4¹. lõikele;
- 13) muud üldkoosolekuga seonduvalt tähtsust omavad asjaolud.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(4¹) Üldkoosoleku kokkukutsumise teates ei tule näidata käesoleva paragrahvi 4. lõike punktis 6 nimetatud õiguste teostamise korda, kui selle korraga saab käesoleva paragrahvi 4³. lõikes sätestatud korras tutvuda aktsiaseltsi kodulehel ja sellele võimalusele ning aktsiaseltsi kodulehe aadressile on teates viidatud.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(4²) Kui käesoleva paragrahvi 4. lõike punktides 8–10 nimetatud dokumendid on tehtud aktsionäridele kättesaadavaks aktsiaseltsi kodulehel ja sellele võimalusele ning kodulehe aadressile on üldkoosoleku kokkukutsumise teates viidatud, ei pea aktsiaselts võimaldama muul viisil dokumentidega tutvuda.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(4³) Käesoleva paragrahvi 4. lõike punktides 8–10 nimetatud dokumentidega peab olema võimalik tutvuda vähemalt üldkoosolekust teatamisest alates kuni üldkoosoleku toimumise päevani, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(5) Iga päevakorrapunkti kohta peab nõukogu esitama oma ettepaneku, mis tuleb märkida üldkoosoleku kokkukutsumise teatesse. Ettepaneku teatesse märkimata jätmine ei ole üldkoosoleku kokkukutsumise korra oluline rikkumine.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(6) Kui pärast korralise üldkoosoleku kokkukutsumisest teatamist päevakorda juhatuse või aktsionäride nõudel muudetakse, tuleb päevakorra muutmisest enne korralise üldkoosoleku toimumist teatada samas korras nagu

üldkoosoleku kokkukutsumisest. Päevakorra muutmisest peab enne üldkoosoleku toimumist ette teatama vähemalt nädal aega, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud pikemat tähtaega.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(6¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud ei kohaldata, kui börsiaktiaseltsile rakendatakse kriisilahendusmeetmeid või -õigusi finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduse alusel.
[RT I, 19.03.2015, 3- jõust. 29.03.2015]

(6²) Börsiaktiaseltsi puhul võib ette näha käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud lühema üldkoosolekust etteteatamise tähtaja, kui sellega on nõus aktsionärid, kes esindavad vähemalt 2/3 aktsiakapitalist, ja kui otsustatakse suurendada aktsiakapitali, et aktsiaseltsi sattumist makseraskustesse vältida vastavalt finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduses sätestatule.
[RT I, 19.03.2015, 3- jõust. 29.03.2015]

(7) Üldkoosoleku kokkukutsumise teate saatmise või avalikustamise kulud kannab aktsiaselts.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 294¹. Üldkoosolekuga seotud teabe avalikustamine börsiaktiaseltsi kodulehel

(1) Börsiaktiaselts peab oma kodulehel avalikustama:

- 1) üldkoosoleku kokkukutsumise teate;
- 2) käesoleva seadustiku § 294 4. lõike punktides 8–10 nimetatud dokumendid;
- 3) aktsiate ja aktsiatega seotud hääleõiguste koguarvu ning kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, siis aktsiate ja aktsiatega seotud hääleõiguste koguarvu aktsiate liikide kaupa üldkoosoleku kokkukutsumise teate saatmise või avalikustamise päeval;
- 4) käesoleva seaduse § 294 4. lõike punktis 12 ja § 298² 3. lõikes nimetatud blanketid, välja arvatud juhul, kui aktsiaselts on need koos üldkoosoleku kokkukutsumise teatega saatnud kõikidele aktsionäridele.

(2) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõike punktis 4 nimetatud blankette ei ole tehnilistel põhjustel võimalik aktsiaseltsi kodulehel avalikustada, siis peab aktsiaselts oma kodulehel näitama, millises korras on aktsionäridel võimalik saada blankette paberil. Sel juhul peab aktsiaselts edastama blanketid viivitamata posti teel igale aktsionäriale, kes seda taotleb. Blankettide edastamise kulud kannab aktsiaselts.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes nimetatud teave ja dokumendid peavad olema aktsiaseltsi kodulehel aktsionäridele kättesaadavad kolme nädala jooksul enne üldkoosoleku toimumist ja üldkoosoleku toimumise päeval, kui seaduses ei ole sätestatud pikemat tähtaega. Kui üldkoosoleku kokkukutsumisest teatatakse vastavalt väärtpapierituru seaduse § 171¹ 3. lõikele ette vähem kui kolm nädalat, siis lühendatakse eelmises lauses nimetatud tähtaega vastavalt.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 295. Üldkoosoleku koht

Üldkoosolek viiakse läbi aktsiaseltsi asukohas, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

§ 296. Üldkoosoleku kokkukutsumise korra rikkumine

Kui üldkoosoleku kokkukutsumisel on oluliselt rikutud seaduse või põhikirja nõudeid, ei ole üldkoosolek õigustatud otsuseid vastu võtma, välja arvatud siis, kui üldkoosolekul osalevad või on esindatud kõik aktsionärid. Sellisel koosolekul tehtud otsused on tühised, kui aktsionärid, kelle suhtes kokkukutsumise korda rikuti, otsust heaks ei kiida.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 297. Üldkoosoleku läbiviimine

(1) Üldkoosolek võib vastu võtta otsuseid, kui üldkoosolekul osalevad aktsionärid, kes omavad üle poole aktsiatega esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema osaluse nõuet.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(2) Kui üldkoosolekul ei osale käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud aktsionärid, kutsub juhatus kolme nädala jooksul, kuid mitte varem kui seitsme päeva pärast kokku uue koosoleku sama päevakorraga. Uus üldkoosolek on pädev vastu võtma otsuseid sõltumata koosolekul esindatud häälest.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(3) Üldkoosolekul koostatakse seal osalevate aktsionäride nimekiri, millesse kantakse üldkoosolekul osalevate aktsionäride nimed ja nende aktsiatest tulenevate häälte arv ning üldkoosolekul osalemise viis, samuti aktsionäri esindaja nimi. Kui aktsionär on enne üldkoosolekut hääletanud elektrooniliselt või posti teel, tuleb nimekirjas

näidata ka hääletamise kuupäev. Nimekirjale kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija, samuti iga üldkoosolekul füüsiliselt kohal olev aktsionär või tema esindaja.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(4) Üldkoosolekul võib osaleda aktsionär ise või tema esindaja, kelle esindusõiguse olemasolu on kirjaliku dokumendiga tõendatud, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti. Esindaja osavõtt ei võta aktsionäriõigust osaleda üldkoosolekul.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(4¹) Börsiaktiaselts peab võimaldama aktsionäriil teatada esindaja määramisest ja esindatava poolt volituse tagasivõtmisest aktiaseltsile turvalisel ja aktsionäride tuvastamist tagaval viisil kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Põhikirjaga võib määrata esindaja määramisest ja volituse tagasivõtmisest teatamise täpse korra. Põhikirjaga või juhatuse poolt ette nähtav kord peab tagama aktsionäride tuvastamise ning hääletamise turvalisuse ja usaldusväärsuse ning olema nende eesmärkide saavutamiseks proportsionaalne.
[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(5) Üldkoosolekul osalemiseks õigustatud aktsionäride ring määratakse seisuga seitse kalendripäeva enne üldkoosoleku toimumist. Põhikirjaga võib üldkoosolekul osalemiseks õigustatud aktsionäride ringi määramiseks ette näha lühema tähtaja, kuid see tuleb määrata hiljemalt üldkoosolekule eelneva Eesti väärtpaberite registri pidaja või muu deponooriumi, kus aktiaseltsi aktsiad on registreeritud, arveldussüsteemi tööpäeva lõpu seisuga. Reguleeritud turul, mitmepoolses kauplemissüsteemis või organiseeritud kauplemissüsteemis (kauplemiskohas) kaubeldava aktiaseltsi üldkoosolekul osalemiseks õigustatud aktsionäride ring määratakse seisuga seitse kalendripäeva enne üldkoosoleku toimumist Eesti väärtpaberite registri pidaja või muu deponooriumi, kus aktiaseltsi aktsiad on registreeritud, arveldussüsteemi tööpäeva lõpu seisuga.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(6) Aktsionäride üldkoosoleku korraldamise kulud kannab aktiaselts. Kui üldkoosolek kutsutakse kokku aktsionäride nõudel või selle kutsuvad kokku aktsionärid ise, võib üldkoosoleku otsusega, mille poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest, jätta kulud üldkoosoleku kokkukutsumist taotlenud või kokku kutsunud aktsionäride kanda, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 298. Üldkoosoleku pädevus

(1) Üldkoosoleku pädevuses on:

- 1) põhikirja muutmine;
- 2) aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine;
- 3) vahetusvõlakirjade väljalaskmine;
- 4) nõukogu liikmete valimine ja tagasikutsumine;
- 5) audiitori valimine;
- 6) erikontrolli määramine;
- 7) majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine;
- 8) aktiaseltsi lõpetamise, ühinemise, jagunemise ja ümberkuundamise otsustamine;
- 9) nõukogu liikmega tehingu tegemise otsustamine, tehingu tingimuste määramine, õigusvaidluse pidamise otsustamine ning selles tehingus või vaidluses aktiaseltsi esindaja määramine;
- 10) muude seadusega üldkoosoleku pädevusse antud küsimuste otsustamine.

(2) Teistes aktiaseltsi tegevusega seotud küsimustes võib üldkoosolek otsuse vastu võtta juhatuse või nõukogu nõudel. Sellistel asjaoludel tehtud otsuse tegemisega tekitatud kahju eest vastutavad aktsionärid solidaarselt nagu juhatuse või nõukogu liikmed.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 298¹. Elektrooniline osalemine aktiaseltsi üldkoosolekul

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(1) Aktiaseltsi üldkoosolekul elektrooniliste vahendite abil osalemine toimub tsiviilseadustiku üldosa seaduse §-s 33¹ sätestatud korras.
[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(2) [Kehtetu -RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(3) [Kehtetu -RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(4) [Kehtetu -RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(5) [Kehtetu -RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

§ 298². Hääletamine enne koosolekut

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(1) Aktsionär võib hääletada üldkoosoleku päevakorras olevate punktide kohta koostatud otsuste eelnõusid, edastades oma hääle aktsiaseltsile enne üldkoosolekut vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti, tingimusel, et enne koosolekut hääletamisel on tagatud aktsionäride tuvastamine ning hääletamise turvalisus ja usaldusväarsus.

(2) Enne koosolekut hääletanud aktsionär loetakse üldkoosolekul osalevaks ja aktsionäri kuuluva aktsiatega esindatud hääled arvestatakse üldkoosoleku kvoorumi hulka, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Kui üldkoosolekul hääletatakse ainult enne üldkoosolekut avalikustamata otsuste eelnõusid, mille kohta ei ole aktsionär ühtegi häält edastanud, siis ei loeta aktsionäri üldkoosolekul osalevaks.

(3) Enne koosolekut hääletamiseks peab kasutama blanketti, mis edastatakse aktsionäriile vastavalt käesoleva seadustiku § 294¹ 1. lõike punktile 4. Põhikirjaga võib ette näha täpsemad nõuded blanketile, mis on mõeldud enne koosolekut hääletamiseks.

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

§ 299. Üldkoosoleku otsus

(1) Üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle poole üldkoosolekul esindatud häälest, kui seaduse või põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Seaduses sätestatud või põhikirjas ettenähtud juhtudel on otsuse vastuvõtmiseks lisaks vajalik seaduses või põhikirjaga ette nähtud ulatuses eri liiki aktsiate omanike nõusolek.

(2) Isiku valimisel loetakse üldkoosolekul valituks kandidaat, kes sai teistest enam hääli. Häälte võrdsel jagunemisel heidetakse liisku, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(2¹) Kui üldkoosoleku otsus tehakse käesoleva seadustiku §-s 299¹ sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on üle poole aktsionäridest, kui seaduses või põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(3) Häälte arvestamisel võetakse aluseks käesoleva seadustiku § 297 3. lõikes nimetatud aktsionäride nimekiri.

§ 299¹. Üldkoosoleku otsuse vastuvõtmine koosolekut kokku kutsumata

(1) Aktsionäridel on õigus vastu võtta otsuseid üldkoosolekut kokku kutsumata, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Juhatus saadab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud otsuse eelnõu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kõigile aktsionäridele, määrates tähtaja, mille jooksul aktsionär peab esitama selle kohta oma seisukoha kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Kui aktsionär ei teata nimetatud tähtaja jooksul, kas ta on otsuse poolt või vastu, loetakse, et ta hääletab otsuse vastu.

(3) Kui aktsiaseltsil on üle 50 aktsionäri, ei pea otsuse eelnõu aktsionäridele saatma, kuid eelnõu tuleb avaldada vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes. Börsiaktsiaselts peab otsuse eelnõu avalikustama ka oma kodulehel.

(4) Hääletustulemuste kohta koostab juhatus hääletusprotokoll. Hääletusprotokoll kantakse:

- 1) aktsiaseltsi ärinimi ja asukoht;
- 2) protokollija nimi;
- 3) vastuvõetud otsused koos hääletustulemustega, sealhulgas otsuse poolt hääletanud aktsionärid nimeliselt;
- 4) otsuse suhtes eriarvamusele jäänud aktsionäri nõudel tema eriarvamuse sisu;
- 5) muud hääletamise suhtes olulise tähtsusega asjaolud.

(5) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud aktsionäride kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud seisukohad on hääletusprotokollile lahutamatu lisa.

(6) Pärast seitsme päeva möödumist aktsionäridele seisukoha esitamiseks antud tähtpäevast peab vastuvõetud otsus olema aktsionäridele kättesaadav aktsiaseltsi asukohas või aktsiaseltsi kodulehel. Börsiaktsiaselts peab vastuvõetud otsuse avalikustama oma kodulehel. Täiemahuline protokoll koos esitatud arvamustega esitatakse aktsionäriile tema nõudmisel.

(7) Kui aktsionäride otsus on nõukogu liikme valimise või tagasikutsumise aluseks või nõukogu kohta põhikirjas muudatuse tegemise aluseks, peab hääletusprotokollile alla kirjutama lisaks juhatuse liikmele vähemalt üks hääletamises osalenud aktsiaseltsi aktsionär. Eelnimetatud aktsionäri poolt hääletusprotokollile

antud allkiri peab olema notariaalselt kinnitatud. Allkirja notariaalsel kinnitamist asendab hääletusprotokolli digitaalallkirjastamine käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud isiku poolt.
[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

§ 300. Põhikirja muutmise otsustamine

(1) Põhikirja muutmise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on põhikirja muutmise otsus vastu võetud, kui selle poolt on lisaks esimeses lauses sätestatud antud vähemalt 2/3 igat liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Põhikirja muutmise otsus jõustub vastava kande tegemisel äriregistrisse. Äriregistrile esitatavale avaldusele lisatakse üldkoosoleku otsus põhikirja muutmise kohta, üldkoosoleku protokoll ja põhikirja uus tekst. Nimiväärtuseta või nimiväärtusega aktsia kasutuselevõtmise korral lisatakse äriregistrile esitatavale avaldusele lisaks eelmises lauses nimetatud dokumentidele ka Eesti väärtpaberite registri pidaja või muu depositeooriumi teatis selle kohta, et aktsiaselts on teda teavitanud nimiväärtuseta või nimiväärtusega aktsia kasutuselevõtmisest. Nimiväärtuseta aktsia kasutuselevõtmise korral näidatakse avalduses ka aktsiate arv.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 301. Vara vähenemine

Kui aktsiaseltsil on netovara vähem kui pool aktsiakapitalist või vähem kui käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suurus või muu seaduses sätestatud aktsiakapitali minimaalne suurus, peab üldkoosolek otsustama:

1) aktsiakapitali vähendamise või suurendamise, tingimusel et netovara suurus moodustaks seeläbi vähemalt poole aktsiakapitalist ja vähemalt käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud aktsiakapitali minimaalse suuruse või

1¹) muude abinõude tarvituselevõtmise, mille tulemusena aktsiaseltsi netovara suurus moodustaks vähemalt poole aktsiakapitalist ja vähemalt käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud aktsiakapitali minimaalse suuruse;

2) aktsiaseltsi lõpetamise ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise või

3) pankrotiavalduse esitamise.

§ 301¹. Üldkoosoleku otsuse tühisus

(1) Aktsionäride üldkoosoleku otsus on tühine, kui:

1) otsus rikub aktsiaseltsi võlausaldajate kaitseks või muu avaliku huvi tõttu kehtestatud seaduse sätet;

2) otsus ei vasta headele kometele;

3) otsuse teinud üldkoosoleku protokoll ei ole seaduses ettenähtud juhul notariaalselt tõestatud;

4) otsuse teinud üldkoosoleku kokkukutsumisel rikuti oluliselt kokkukutsumise korda.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(2) Otsus on tühine ka seaduses sätestatud muul juhul.

(3) Otsuse tühisusele võib kohtumenetluses tugineda nii hagi kui ka vastuväite esitamisega.

(4) Otsuse tühisusele ei saa tugineda, kui otsuse alusel on tehtud kanne äriregistrisse ja kande tegemisest on möödunud kaks aastat.

(5) Otsuse tühisuse tuvastamise kohtumenetluses kohaldatakse vastavalt käesoleva seaduse § 302 5. ja 6. lõiget.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 302. Üldkoosoleku otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Kohus võib aktsiaseltsi vastu esitatud hagi alusel kehtetuks tunnistada aktsionäride üldkoosoleku otsuse, mis on vastuolus seaduse või põhikirjaga. Nõude aegumistähtaeg on kolm kuud, alates üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Otsuse kehtetuks tunnistamist ei saa nõuda, kui üldkoosolek on vaidlustatavat otsust uue otsusega kinnitanud ja seda ei ole vaidlustamise tähtaja jooksul vaidlustatud või on hagi jäetud rahuldamata.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Üldkoosoleku otsuse kehtetuks tunnistamist saab nõuda juhatus või nõukogu, samuti juhatuse või nõukogu iga liige, kui otsuse täitmisega pandaks toime kuritegu või väärtegu või sellega ilmselt kaasneks kahju hüvitamise kohustus, ning aktsionär, kes ei osalenud üldkoosolekul. Aktsionär, kes üldkoosolekul osales, võib otsuse kehtetuks tunnistamist nõuda üksnes juhul, kui ta on lasknud protokollida üldkoosolekul oma vastuväite otsusele. Aktsionär, kes andis oma hääle enne koosolekut, võib otsuse kehtetuks tunnistamist nõuda ka vastuväite protokollimiseta.

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(4) Kohus ei aruta hagi saamisel asja enne, kui otsuse vaidlustamise tähtaeg on möödunud. Sama otsuse kehtetuks tunnistamiseks esitatud erinevad hagid liidetakse ühte menetlusse.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(5) Üldkoosoleku otsuse kehtetuks tunnistamise kohtuotsus kehtib kõigi aktsionäride, juhatuse ja nõukogu liikmete suhtes, sõltumata nende osalemisest kohtumenetluses.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(6) Kui kehtetuks tunnistatud otsuse alusel oli tehtud kanne äriregistrisse, saadab kohus otsuse ära kirja äriregistri pidajale kande muutmiseks.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 303. Hääleõiguse piiramine

(1) Aktsionär ei või hääletada, kui otsustatakse tema vabastamist kohustusest või vastutusest, aktsionäri ja aktsiaseltsi vahel tehingu tegemist või aktsionäri õigusvaidluse pidamist ning selles tehingus või õigusvaidluses aktsiaseltsi esindaja määramist või küsimusi, mis puudutavad selle kontrollimist või hindamist, milline on aktsionäri või tema esindaja tegevus juhatuse või nõukogu liikmena. Esindatuse määramisel selle aktsionäri hääli ei arvestata.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei kohaldata, kui aktsiaseltsil on üksnes üks aktsionär või kui aktsionäriks on lisaks temale aktsiaselts ise. Sel juhul peavad aktsiaseltsi ja ainuaktsionäri vahelised tehingud olema kirjalikud või nende kohta tuleb viivitamata vormistada aktsionäri allkirjastatud dokument tehingu oluliste tingimuste kohta.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 304. Üldkoosoleku protokoll

(1) Üldkoosolek protokollitakse. Protokolli kantakse:

- 1) aktsiaseltsi ärinimi ja asukoht;
- 2) koosoleku toimumise aeg ja koht;
- 3) koosoleku juhataja ja protokollija nimed;
- 4) koosoleku päevakord;
- 5) koosolekul vastuvõetud otsused koos hääletamistulemustega, muu hulgas aktsiate arv, mille poolt anti hääled, hääletega esindatud aktsiate osakaal aktsiakapitalist, hääle koguarv, iga otsuse poolt ja vastu antud hääle arv ning erapooletuks jäänud hääle arv;
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]
- 6) koosoleku otsuse suhtes eriarvamusele jäänud aktsionäri nõudel tema eriarvamuse sisu;
- 7) üldkoosolekul olulist tähtsust omavad asjaolud.

(2) Üldkoosoleku protokollile lisatakse koosolekule esitatud kirjalikud ettepanekud ja avaldused ning koosolekul osalevate aktsionäride nimekiri. Üldkoosoleku protokollile lisatakse ka esindajate esindusõigust tõendavad dokumendid või nende ära kirjad. Protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija. Eriarvamusele kirjutab alla selle esitanud isik, kui see isik on üldkoosolekul füüsiliselt kohal.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(3) Pärast seitsme päeva möödumist üldkoosoleku lõppemisest peab protokoll olema aktsionäridele kättesaadav aktsiaseltsi asukohas või aktsiaseltsi kodulehel. Kui aktsiaselts avalikustab protokoll ainult oma kodulehel, tuleb üldkoosoleku kokkukutsumise teates sellele asjaolule ja kodulehe aadressile viidata. Börsiaktsiaselts peab protokoll avalikustama oma kodulehel.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(4) Aktsionäril on õigus saada üldkoosoleku protokoll või selle osa ära kirja, kui protokoll ei ole kättesaadav aktsiaseltsi kodulehel.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(5) [Välja jäetud -RT I 2001, 93, 565- jõust. 14.12.2001]

(6) Juhatuse, nõukogu või aktsionäride nõudel, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, peab üldkoosoleku protokoll olema notariaalselt tõestatud. Vastav kirjalik nõue peab olema esitatud vähemalt kolm päeva enne üldkoosolekut.
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(7) Aktsiaseltsi üldkoosoleku protokoll peab olema notariaalselt tõestatud, kui üldkoosoleku otsus on nõukogu liikme valimise või tagasikutsumise aluseks või nõukogu kohta põhikirjas muudatuse tegemise aluseks. Seda nõuet ei kohaldata, kui aktsiaseltsil on ainult üks aktsionär.

§ 305. Üheisikuaktsiaseltsi üldkoosolek

(1) Kui aktsiaseltsil on üks aktsionär või kui lisaks temale on aktsionäriks vaid aktsiaselts ise, võib otsuseid vastu võtta, järgimata käesoleva seadustiku §-des 291, 293–297 ja 304 sätestatud. Sel juhul tuleb otsus vormistada kirjalikult ja allkirjastada aktsionäride poolt ning selles tuleb märkida muu hulgas aktsionäride nimed ja häälte arv, samuti otsuse tegemise aeg. Kui aktsionäride otsus on aluseks nõukogu liikme valimisele, välja arvatud nõukogu liikme ametiaja pikendamise korral, siis peab ühe aktsionäri allkiri olema notariaalselt kinnitatud. Allkirja notariaalset kinnitamist asendab otsuse digitaalallkirjastamine eelmises lauses nimetatud isiku poolt.

[RT I 2008, 52, 288- jõust. 22.12.2008]

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui aktsionäre on rohkem, kuid tingimusel, et nad kõik otsusega nõustuvad ja selle allkirjastavad.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

2. jagu Juhatus

§ 306. Juhatus e pädevus

(1) Juhatus on aktsiaseltsi juhtorgan, mis esindab ja juhib aktsiaseltsi.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Juhatus peab juhtimisel kinni pidama nõukogu seaduslikest korraldustest. Tehinguid, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, võib juhatus teha ainult nõukogu nõusolekul. Juhatus on kohustatud tegutsema majanduslikult kõige otstarbekamal viisil.

(3) Juhatus peab esitama nõukogule vähemalt kord nelja kuu jooksul ülevaate aktsiaseltsi majandustegevusest ja majanduslikust olukorrast, samuti teatama koheselt aktsiaseltsi majandusliku seisundi olulisest halvenemisest ja muudest aktsiaseltsi majandustegevusega seotud olulistest asjaoludest. Juhatus peab teatama ka aktsiaseltsiga seotud äriühinguid puudutavatest asjaoludest, mis võivad oluliselt mõjutada aktsiaseltsi tegevust. Juhatus esitab nõukogule aruanded ja teated ülevaatlikult ja selgelt, võimalikult varakult ning kirjalikult taasesitatavas vormis. Nõukogu liikmed võivad nõuda aruannete ja dokumentide ära kirju, kui nõukogu ei otsusta teisiti.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3¹) Kui aktsiaselts on maksejõuetu ning maksejõuetus ei ole tema majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine, peab juhatus esitama viivitamata, kuid mitte hiljem kui 20 päeva möödumisel maksejõuetuse ilmnemisest, kohtule aktsiaseltsi pankrotiavalduse. Pärast maksejõuetuse ilmnemist ei või juhatus liikmed teha aktsiaseltsi eest makseid, välja arvatud maksed, mille tegemine maksejõuetuse olukorras on kooskõlas korraliku ettevõtja hoolega. Juhatus liikmed on solidaarselt kohustatud hüvitama aktsiaseltsile pärast maksejõuetuse ilmnemist aktsiaseltsi poolt tehtud maksed, mille tegemine selles olukorras ei olnud kooskõlas korraliku ettevõtja hoolega. Juhatus liikmete vastutusele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 315 sätestatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(4) Juhatus korraldab aktsiaseltsi raamatupidamist.

(5) Juhatus täpsema töökorra võib ette näha põhikirjas või nõukogu või juhatus otsusega.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(6) Juhatus valmistab ette üldkoosoleku arutamisele tulevad küsimused, koostab otsuste eelnõud ja vajalikud projektid ning tagab üldkoosoleku otsuste täitmise.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(7) Juhatus tagab vajalike abinõude rakendamise, eelkõige sisekontrolli korraldamise, et avastada võimalikult varakult aktsiaseltsi tegutsemist ohustavad asjaolud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 307. Juhatus e esindusõigus

(1) Aktsiaseltsi võib kõikide tehingute tegemisel esindada iga juhatus e liige, kui põhikirjas ei ole ette nähtud, et juhatus e liikmed või mõned neist võivad esindada aktsiaseltsi ühiselt. Kolmandate isikute suhtes kehtib ühine esindus ainult siis, kui see on kantud äriregistrisse.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Juhatus e liikmed on aktsiaseltsi nimel tehingute tegemisel kohustatud aktsiaseltsi suhtes järgima põhikirjas ettenähtud või üldkoosoleku, nõukogu või juhatus e kehtestatud piiranguid. Esindusõiguse piiramine ei kehti kolmandate isikute suhtes.

(3) Aktsiaseltsi ja juhatus e liikme vahel tehtud tehing on tühine, kui tehinguga ei nõustunud nõukogu. See ei kehti tehingu suhtes, mis tehakse aktsiaseltsi igapäevases majandustegevuses kauba või teenuse turuhinna alusel.

(4) Juhatuse liikmel ei ole õigust esindada aktsiaseltsi tehingute tegemisel, mille puhul vastavalt seadusele otsustavad esindaja määramise eraldi aktsionärid või nõukogu.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 308. Juhatuse liikmed

(1) Juhatuse liige ei pea olema aktsionär. Juhatusel võib olla üks liige (juhataja) või mitu liiget.

(2) Juhatuse liige peab olema teovõimeline füüsiline isik.

(3) Juhatuse liikmeks ei või olla nõukogu liige. Põhikirjas võib ette näha muid isikuid, kes ei või olla juhatuse liikmeks.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3¹) Juhatuse liikmeks ei või olla ka isik, kelle suhtes kohus on vastavalt karistusseadustiku §-dele 49 või 49¹ kohaldanud juhatuse liikmena tegutsemise keeldu või ettevõtluskeeldu, samuti isik, kellel on keelatud tegutseda samal tegevusalal, millel tegutseb aktsiaselts, või kellel on keelatud olla juhatuse liige seaduse või kohtulahendi alusel.

[RT I 2008, 52, 288- jõust. 22.12.2008]

(4) [Kehtetu -RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

§ 309. Juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine

(1) Juhatuse liikmed valib ja kutsub tagasi nõukogu. Juhatuse liikme valimiseks on vajalik tema nõusolek.

(2) Juhatuse liige valitakse tähtajaliselt kuni kolmeks aastaks, kui põhikirjas ei ole ette nähtud muud tähtaega. Põhikirjaga ei või ette näha, et juhatuse liikme ametiaeg on pikem kui viis aastat. Juhatuse liikme ametiaja pikendamist ei või otsustada varem kui üks aasta enne ametiaja kavandatavat möödumist ja pikemaks ajaks, kui on seaduses või põhikirjas ettenähtud ametiaja ülemmäär. Äriregistrisse kantud juhatuse liikme ametiaja pikendamise otsus tuleb esitada viivitamata äriregistri pidajale.

(3) Nõukogu võib juhatuse liikme sõltumata põhjusest tagasi kutsuda. Juhatuse liikmega sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule. Juhatuse liikme lepingu ülesütlemisele kohaldatakse võlaõigusseaduses käsunduslepingu ülesütlemise kohta sätestatud.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(4) Juhatuse liikme volituste lõppemise või juhatuse uue liikme registrisse kandmise avaldusele kirjutab alla nõukogu esimees või tema poolt volitatud isik. Avaldusele tuleb lisada asjaomane nõukogu koosoleku protokoll.

(5) Juhatuse liige võib juhatusest tagasi astuda sõltumata põhjusest, teatades sellest nõukogule. Juhatuse liikmega sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule. Juhatuse liikme lepingu ülesütlemisele kohaldatakse võlaõigusseaduses käsunduslepingu ülesütlemise kohta sätestatud.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(6) Kui juhatuse liikme kohta äriregistrisse tehtud kanne muutub juhatuse liikme tagasikutsumise, tagasiastumise või ametiaja lõppemise tõttu ebaõigeks, kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 61 sätestatud.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 310. Asendusliikmed

Mõjuval põhjusel võib väljalangenud juhatuse liikme asemele uue liikme määrata kohus nõukogu, aktsionäri või muu huvitatud isiku nõudel. Kohtu poolt määratud juhatuse liikme volitused kestavad kuni uue juhatuse liikme määramiseni nõukogu poolt. Kohtu määratud juhatuse liikmel on õigus aktsiaseltsi arvel mõistlike kulutuste hüvitamisele ja mõistlikule tasule, mille määrab vaidluse korral kohus määrusega.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 311. Juhatuse esimees

Kui juhatusel on üle kahe liikme, valivad juhatuse liikmed endi hulgast juhatuse esimehe, kes korraldab juhatuse tegevust. Põhikirjaga võib juhatuse esimehe määramise õiguse anda nõukogule.

§ 312. Konkurentsikeeld

(1) Juhatuse liige ei või nõukogu nõusolekuta:

1) olla füüsilisest isikust ettevõtjaks aktsiaseltsi tegevusalal;

2) olla aktsiaseltsiga samal tegevusalal tegutseva täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik;

3) olla aktsiaseltsiga samal tegevusalal tegutseva äriühingu juhtorgani liige, välja arvatud siis, kui tegemist on ühte kontserni kuuluvate äriühingutega.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Kui juhatuse liikme tegevus on vastuolus käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatuga, võib aktsiaselts juhatuse liikmelt nõuda keelatud tegevuse lõpetamist, keelatud tegevusest saadud tulu üleandmist aktsiaseltsile, samuti kahju hüvitamist ulatuses, mis ületab sissenõutud tulu.

(3) Keelatud tegevuse lõpetamise ja keelatud tegevusest saadud tulu üleandmise nõude aegumistähtaeg on kolm kuud päevast, mil aktsiaselts sai teada konkurentsikeelu rikkumisest, kuid mitte pikem kui kolm aastat konkurentsikeelu rikkumisest. Kahju hüvitamise nõudele kohaldatakse üldist aegumistähtaega.

§ 313. Ärisaladuse tagamine

(1) Juhatuse liikmed peavad hoidma aktsiaseltsi ärisaladust.

(2) Aktsiaselts ei või nõuda käesoleva paragrahvi 1. lõikes näidatud kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist, kui juhatuse liikmed tegutsesid kooskõlas üldkoosoleku või nõukogu seadusliku otsusega.

§ 314. Juhatuse liikme tasu

(1) Juhatuse liikmele makstava tasu suurus ja maksmise kord määratakse nõukogu otsusega.

(2) Nõukogu peab juhatuse liikme tasustamise korra ning tasude ja muude hüvede suuruse määramisel ning juhatuse liikmega lepingu sõlmimisel tagama, et juhatuse liikmele aktsiaseltsi tehtavate maksete kogusumma oleks mõistlikus vastavuses juhatuse liikme ülesannete ja aktsiaseltsi majandusliku olukorraga.

(3) Kui aktsiaseltsi majanduslik olukord halveneb oluliselt ja juhatuse liikmele määratud või temaga kokkulepitud tasude edasimaksmine või muude hüvede jätkuv võimaldamine oleks aktsiaseltsi suhtes äärmiselt ebaõiglane, võib aktsiaselts nõuda tasude ja muude hüvede vähendamist.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud vähendamine ei puuduta juhatuse liikmega sõlmitud lepingu muid tingimusi. Juhatuse liikmel on tasude või muude hüvede vähendamise nõude esitamise korral õigus temaga sõlmitud leping ühekuulise etteteatamisega erakorraliselt üles öelda.

(5) Kui välja kuulutatakse aktsiaseltsi pankrot ja juhatuse liikme leping lõpeb, võib juhatuse liige pankrotimenetluses nõuda lepingu lõppemisest tekkinud kahju hüvitamist lepingu lõppemisest alates kuni ühe aasta eest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 315. Juhatuse liikmete vastutus

(1) Juhatuse liige peab oma kohustusi täitma korraliku ettevõtja hoolsusega.

(2) Juhatuse liikmed, kes on oma kohustuste rikkumisega tekitanud kahju aktsiaseltsile, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt. Juhatuse liige vabaneb vastutusest, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud korraliku ettevõtja hoolsusega.

(3) Juhatuse liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat, kui aktsiaseltsi põhikirjas või kokkuleppel juhatuse liikmega ei ole ette nähtud muud aegumistähtaega.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud kahju hüvitamist aktsiaseltsile võib nõuda ka aktsiaseltsi võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada aktsiaseltsi vara arvel. Aktsiaseltsi pankroti väljakuulutamise korral võib selle nõude aktsiaseltsi nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(5) Võlausaldajal või pankrotihalduril on õigus käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud kahju hüvitamise nõue esitada ka juhul, kui aktsiaselts on nõudest juhatuse liikme vastu loobunud või sõlminud temaga kompromissilepingu või nõuet või selle esitamist kokkuleppel juhatuse liikmega muul viisil piiranud või aegumistähtaega lühendanud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

3. jagu Nõukogu

§ 316. Nõukogu pädevus

Nõukogu planeerib aktsiaseltsi tegevust ja korraldab aktsiaseltsi juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Kontrolli tulemused teeb nõukogu teatavaks üldkoosolekule.

§ 317. Nõukogu õigused

(1) Nõukogu annab juhatusele korraldusi aktsiaseltsi juhtimise korraldamisel. Nõukogu nõusolek on vajalik aktsiaseltsi nimel tehingute tegemiseks, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, eelkõige tehingute tegemiseks, millega kaasneb:

- 1) osaluse omandamine ja lõppemine teistes ühingutes või
- 1¹) tütarettevõtja asutamine või lõpetamine või
- 2) ettevõtte omandamine, võõrandamine või selle tegevuse lõpetamine või
- 3) kinnisasjade ja registrisse kantud vallasasjade võõrandamine ja koormamine või
- 4) välisfiliaalide asutamine ja sulgemine või
- 5) investeringute tegemine, mis ületavad selleks majandusaastaks ettenähtud kulutuste summa, või
- 6) laenude ja võlakohustuste võtmine, mis ületavad selleks majandusaastaks ettenähtud summa, või
- 7) laenude andmine ja võlakohustuste tagamine, kui see väljub igapäevase majandustegevuse raamest.

(2) Põhikirjaga võib ette näha, et käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tehingute tegemiseks ei ole nõukogu nõusolek vajalik või on vajalik ainult põhikirjas nimetatud juhtudel, samuti teisi tehinguid, mille tegemiseks on nõukogu nõusolek vajalik. Põhikirjaga võib nõukogule anda õiguse otsustada ka muid küsimusi, mille otsustamine ei kuulu vastavalt seadusele või põhikirjale juhatuse või üldkoosoleku pädevusse.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes nimetatud nõusolek ei ole tehingu tegemiseks vajalik, kui tehingu tegemisega viivitamisega kaasneks aktsiaseltsile oluline kahju.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud piirangud ei kehti kolmandate isikute suhtes.

(5) Nõukogu nimetab ja kutsub tagasi prokuristi.

(6) Oma ülesannete täitmiseks on nõukogul õigus tutvuda kõikide aktsiaseltsi dokumentidega, samuti kontrollida raamatupidamise õigsust, vara olemasolu, aktsiaseltsi tegevuse vastavust seadusele, põhikirjale ja üldkoosoleku otsustele.

(7) Nõukogul on õigus saada juhatuselt teavet aktsiaseltsi tegevuse kohta ning nõuda juhatuselt tegevusaruannet ning bilansi koostamist. Aruannete ja teabe esitamist nõukogule võib nõuda nõukogu iga liige. Nõukogu kinnitab ka aktsiaseltsi aastaelarve, kui seda ei ole põhikirjaga antud üldkoosoleku pädevusse.

(8) Nõukogu otsustab juhatuse liikmetega tehingute tegemise ja määrab tehingute tingimused, samuti otsustab õigusvaidluse pidamise juhatuse liikmetega. Tehingu tegemiseks ja õigusvaidluse pidamiseks määrab nõukogu aktsiaseltsi esindaja.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(9) Nõukogul on ka muud seaduses sätestatud õigused.

(10) Nõukogu peab taotlema juhatuselt aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumist, kui see ilmselt on vajalik aktsiaseltsi huvides.

(11) Nõukogu täpsema töökorra võib ette näha põhikirjaga või üldkoosoleku või nõukogu otsusega.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 318. Nõukogu liikmed

(1) Nõukogul on kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu. Nõukogu liige peab olema teovõimeline füüsiline isik.

(2) Nõukogu liige ei pea olema aktsionär.

(3) [Välja jäetud -RT I 1996, 40, 773- jõust. 08.06.1996]

(4) Nõukogu liikmeks ei või olla aktsiaseltsi juhatuse liige, prokurist ega audiitor, samuti aktsiaseltsi tütarettevõtja juhatuse liige. Põhikirjas võib näha ette muid isikuid, kes ei või olla nõukogu liikmeks.

(4¹) Nõukogu liikmeks ei või olla ka isik, kelle suhtes kohus on vastavalt karistusseadustiku §-dele 49 või 49¹ kohaldanud nõukogu liikmena tegutsemise keeldu või ettevõtluskeeldu, samuti isik, kellel on keelatud tegutseda samal tegevusalal, millel tegutseb aktsiaselts, või kellel on keelatud olla nõukogu liige seaduse või kohtulahendi alusel.

[RT I 2008, 52, 288- jõust. 22.12.2008]

(5) Juhatus esitab äriregistrile nõukogu liikmete nimekirja, milles peavad olema märgitud liikmete nimed, isikukoodid ning liikme volituste alguskuupäevad, käesoleva seadustiku § 62 7. lõikes nimetatud juhul ka

aadressid. Nõukogu liikmete muutmisel esitab juhatus viie päeva jooksul äriregistrile nõukogu liikmete uue nimekirja. Nõukogu liikmete nimekirjale tuleb lisada liikme valinud üldkoosoleku protokoll või muu otsus nõukogu liikme määramise kohta ning käesoleva seadustiku § 319 1. lõikes nimetatud nõukogu uue liikme nõusolek.

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(5¹) Kui aktsionäride üldkoosoleku otsuse kohta koostatud protokoll nõukogu liikme valimise või tagasikutsumise kohta on notariaalselt tõestatud, esitab nõukogu nimekirja muudatused juhatuse asemel äriregistrile protokollide tõestanud notar **valdkonna eest vastutava ministri** kehtestatud korras, olles eelnevalt kontrollinud käesoleva seadustiku § 319 1. lõikes nimetatud nõusolekuid.

[RT I 2009, 27, 164- jõust. 08.06.2009]

(6) Aktsiaseltsi ja nõukogu liikme vahel tehtud tehing on tühine, kui tehinguga ei nõustunud üldkoosolek. See ei kehti tehingu suhtes, mis tehakse aktsiaseltsi igapäevases majandustegevuses kauba või teenuse turuhinna alusel.

§ 319. Nõukogu liikmete valimine ja tagasikutsumine

(1) Nõukogu liikmed valib ja kutsub tagasi üldkoosolek. Nõukogu liikme valimiseks on vajalik tema kirjalik nõusolek.

(2) Seaduse või põhikirjaga võib ette näha, et mitte rohkem kui pooled nõukogu liikmed valitakse või määratakse ja kutsutakse tagasi käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud erineval viisil.

(3) Nõukogu liige valitakse viieks aastaks, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud volituste lühemat tähtaega.

(4) Üldkoosoleku otsusel võib üldkoosoleku valitud nõukogu liikme sõltumata põhjusest tagasi kutsuda. Nõukogu liikme enne volituste tähtaja lõppu tagasikutsumise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest. Nõukogu liikmed, kes ei ole valitud üldkoosoleku poolt, võib enne nende valimise või määramise otsuses sätestatud tähtaega tagasi kutsuda nende valija või määraja otsusel. Nõukogu liikmeka sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule. Nõukogu liikme lepingu ülesütlemisele kohaldatakse võlaõigusseaduses käsunduslepingu ülesütlemise kohta sätestatud.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(5) Aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, võivad mõjuval põhjusel nõuda nõukogu liikme tagasikutsumist kohtu poolt.

(6) Mõjuval põhjusel võib väljalangenud nõukogu liikme asemele uue liikme määrata kohus juhatuse või nõukogu, aktsionäri või muu huvitatud isiku nõudel. Kohtu poolt määratud nõukogu liikme volitused kestavad kuni uue nõukogu liikme valimiseni või määramiseni. Kohtu määratud nõukogu liikmel on õigus aktsiaseltsi arvel mõistlike kulutuste hüvitamisele ja mõistlikule tasule, mille määrab vaidluse korral kohus määrusega.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(7) Nõukogu liige võib nõukogust tagasi astuda sõltumata põhjusest, teatades sellest üldkoosolekule või enda määrajale. Nõukogu liikmeka sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule. Nõukogu liikme lepingu ülesütlemisele kohaldatakse võlaõigusseaduses käsunduslepingu ülesütlemise kohta sätestatud.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 320. Nõukogu esimees

Nõukogu liikmed valivad endi hulgast esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust. Nõukogu esimehe valimisest ja vahetumisest tuleb viie päeva jooksul teatada äriregistri pidajale. Teatamiseks tuleb esitada asjakohane nõukogu otsus.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 321. Nõukogu koosolek

(1) Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul. Koosoleku kutsub kokku nõukogu esimees või teda asendav nõukogu liige. Koosoleku toimumisest ja selle päevakorrast tuleb ette teatada vähemalt üks päev, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud pikemat tähtaega.

(2) Nõukogu koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole nõukogu liikmetest. Põhikirjaga võib ette näha suurema esindatuse nõude. Nõukogu liiget ei või koosolekul ega otsuse tegemisel esindada teine nõukogu liige ega kolmas isik. Nõukogu koosolekul elektrooniliste vahendite abil osalemine toimub tsiviilseadustiku üldosa seaduse §-s 33¹ sätestatud korras.

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(3) Nõukogu koosolek kutsutakse kokku, kui seda nõuab nõukogu liige, juhatus, audiitor või aktsionärid, kelle aktsiad esindavad vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Kui koosolekut ei kutsuta kokku kahe nädala jooksul, alates taotluse saamisest, on nõukogu liikmel, juhatusel, audiitoritel või aktsionäridel õigus koosolek ise kokku kutsuda.

(3¹) Nõukogu kokkukutsumisel teatavaks tegemata küsimuse võib nõukogu päevakorda võtta üksnes juhul, kui koosolekul osalevad kõik nõukogu liikmed ja otsuse päevakorda võtmise poolt on vähemalt 3/4 nõukogu liikmetest.

(4) Nõukogu koosolek protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla kõik koosolekul osalenud nõukogu liikmed ja koosoleku protokollija. Protokoll kantakse nõukogu liikme eriarvamus, mille ta kinnitab oma allkirjaga.

(5) Kui nõukogu kokkukutsumisel on rikutud seaduse või põhikirja nõudeid, ei ole nõukogu õigustatud otsuseid vastu võtma, välja arvatud siis, kui nõukogu koosolekul osalevad kõik nõukogu liikmed. Sellisel nõukogu koosolekul tehtud otsused on tühised, kui nõukogu liikmed, kelle suhtes kokkukutsumise korda rikuti, otsust heaks ei kiida.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 322. Nõukogu otsus

(1) Nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle poole hääletamisel osalenud nõukogu liikmetest. Põhikirjaga võib ette näha suurema esindatuse nõude.

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

(1¹) Nõukogu otsustusvõimet ega otsuse kehtivust ei mõjuta asjaolu, et nõukogusse kuulub vähem liikmeid, kui on ette nähtud põhikirjaga.

(1²) Koosolekult puuduvad nõukogu liikmed võivad osaleda hääletamisel, edastades oma hääle kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(2) Igal nõukogu liikmel on üks hääl. Nõukogu liikmel ei ole õigust hääletamisest keelduda ega erapooletuks jääda. Häälte võrdsel jagunemisel on otsustav nõukogu esimehe hääl, kui põhikirjaga on nii ette nähtud.

(3) Nõukogu liige ei võta osa hääletamisest, kui otsustatakse tema ja aktsiaseltsi vahelise tehingu tegemiseks nõusoleku andmist, samuti kolmanda isiku ja aktsiaseltsi vahelise tehingu tegemiseks nõusoleku andmist, kui sellest tehingust tulenevad nõukogu liikme huvid on vastuolus aktsiaseltsi huvidega.

(4) Kohus võib aktsiaseltsi vastu esitatud hagi alusel kehtetuks tunnistada nõukogu otsuse, mis on vastuolus seaduse või põhikirjaga. Nõude aegumistähtaeg on kolm kuud, alates nõukogu otsuse vastuvõtmisest.

(5) Nõukogu otsuse kehtetuks tunnistamist ei saa nõuda, kui nõukogu on vaidlustatavat otsust uue otsusega kinnitanud ja seda ei ole vaidlustamise tähtaja jooksul vaidlustatud või on hagi jäetud rahuldamata.

(6) Nõukogu otsuse kehtetuks tunnistamist saab nõuda juhatus või aktsionär, samuti juhatuse iga liige, kui otsuse täitmise pandaks toime kuritegu või väärtegu või sellega ilmselt kaasneks kahju hüvitamise kohustus, ning nõukogu liige, kes ei osalenud otsuse vastuvõtmisel. Nõukogu liige, kes osales otsuse vastuvõtmisel, võib otsuse kehtetuks tunnistamist nõuda üksnes juhul, kui ta on lasknud protokollida oma vastuväite otsusele.

(7) Nõukogu otsus on tühine, kui nõukogu kokkukutsumisel rikuti seaduse või põhikirja nõudeid või kui otsus rikub aktsiaseltsi võlausaldajate kaitseks või muu avaliku huvi tõttu kehtestatud seaduse sätet või ei vasta headele kommetele, samuti muul seadusega ettenähtud juhul.

(8) Muus osas kohaldatakse nõukogu otsuse kehtetuks tunnistamisele käesoleva seadustiku § 302 4.–6. lõikes sätestatud ja otsuse tühisusele § 301¹3.–5. lõikes sätestatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 323. Otsuse vastuvõtmine koosolekut kokku kutsumata

(1) Nõukogul on õigus vastu võtta otsuseid nõukogu koosolekut kokku kutsumata, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti ja kui see on ette nähtud nõukogu töökorras või sellega on nõus kõik nõukogu liikmed.

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

(2) Nõukogu esimees saadab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud otsuse eelnõu kõigile nõukogu liikmetele ja määrab tähtaja, mille jooksul nõukogu liige peab esitama selle kohta oma seisukoha. Nõukogu liikme seisukoht peab olema antud kirjalikus vormis, kui põhikirjas või nõukogu töökorras ei ole ette nähtud teisiti. Kui nõukogu liige ei teata nimetatud tähtaja jooksul, kas ta on otsuse poolt või vastu, loetakse, et ta hääletab otsuse vastu.

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

(3) Kui otsus tehakse käesolevas paragrahvis sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt antakse üle poole nõukogu liikmete häältest, kui seaduse või põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(4) Hääletustulemuste kohta koostab nõukogu esimees nõukogu koosoleku protokolliga asendava hääletusprotokolliga ning saadab selle viivitamata nõukogu liikmetele ja juhatusele. Hääletusprotokolliga kantakse:

- 1) aktsiaseltsi ärinimi ja asukoht;
- 2) vastuvõetud otsused koos hääletustulemustega (sealhulgas otsuse poolt hääletanud liikmed nimeliselt);
- 3) muud hääletamise suhtes olulise tähtsusega asjaolud.

(5) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud liikmete seisukohad on hääletusprotokolliga lahutamatuks lisaks. [RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

(6) Kui kõik nõukogu liikmed otsusega nõustuvad ja selle allkirjastavad, võib otsuse vormistada ka etteteatamiseta ja hääletusprotokollita. Otsusesse tuleb märkida nõukogu liikmete nimed ja otsuse tegemise aeg. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 324. Konkurentsikeeld

(1) Nõukogu liige ei või üldkoosoleku otsuseta:

- 1) olla füüsilisest isikust ettevõtjaks aktsiaseltsi tegevusalal;
- 2) olla aktsiaseltsiga samal tegevusalal tegutseva täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik;
- 3) olla aktsiaseltsiga samal tegevusalal tegutseva äriühingu juhtorgani liige, välja arvatud siis, kui tegemist on ühte kontserni kuuluvate äriühingutega.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Kui nõukogu liikme tegevus on vastuolus käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatuga, võib aktsiaselts nõukogu liikmelt nõuda keelatud tegevuse lõpetamist, keelatud tegevusest saadud tulu üleandmist aktsiaseltsile, samuti kahju hüvitamist ulatuses, mis ületab sissenõutud tulu.

(3) Keelatud tegevuse lõpetamise ja keelatud tegevusest saadud tulu üleandmise nõude aegumistähtaeg on kolm kuud päevast, mil aktsiaselts sai teada konkurentsikeelu rikkumisest, kuid mitte pikem kui kolm aastat konkurentsikeelu rikkumisest. Kahju hüvitamise nõudele kohaldatakse üldist aegumistähtaega.

§ 325. Ärisaladuse tagamine

(1) Nõukogu liikmed peavad hoidma aktsiaseltsi ärisaladust.

(2) Aktsiaselts ei või nõuda käesoleva paragrahvi 1. lõikes näidatud kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist, kui nõukogu liikmed tegutsesid kooskõlas üldkoosoleku seadusliku otsusega.

§ 326. Nõukogu liikme töö tasustamine

(1) Nõukogu liikmete tasustamise korra ja tasu suuruse otsustab üldkoosolek. Esimestele nõukogu liikmetele tasu maksmise otsustavad asutajad.

(2) Nõukogu liikme tasustamise korra ning tasude ja muude hüvede suuruse määramisel ning nõukogu liikmega lepingu sõlmimisel tuleb tagada, et nõukogu liikmele aktsiaseltsi tehtavate maksete kogusumma oleks mõistlikus vastavuses nõukogu liikme ülesannete ja aktsiaseltsi majandusliku olukorraga.

(3) Kui aktsiaseltsi majanduslik olukord halveneb oluliselt ja nõukogu liikmele määratud või temaga kokkulepitud tasude edasimaksmine või muude hüvede jätkuv võimaldamine oleks aktsiaseltsi suhtes äärmiselt ebaõiglane, võib aktsiaselts nõuda tasude ja muude hüvede vähendamist.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud vähendamine ei puuduta nõukogu liikmega sõlmitud lepingu muid tingimusi. Nõukogu liikmel on tasude või muude hüvede vähendamise nõude esitamise korral õigus temaga sõlmitud leping ühekuulise etteteatamisega erakorraliselt üles öelda.

(5) Kui välja kuulutatakse aktsiaseltsi pankrot ja nõukogu liikme leping lõpeb, võib nõukogu liige pankrotimenetluses nõuda lepingu lõppemisest tekkinud kahju hüvitamist lepingu lõppemisest alates kuni ühe aasta eest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 327. Nõukogu liikme vastutus

(1) Nõukogu liige peab oma kohustusi täitma korraliku ettevõtja hoolsusega.

(2) Nõukogu liikmed, kes on oma kohustuste rikkumisega tekitanud kahju aktsiaseltsile, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt. Nõukogu liige vabaneb vastutusest, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud korraliku ettevõtja hoolsusega.

(3) Nõukogu liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat, kui aktsiaseltsi põhikirjas või kokkuleppel nõukogu liikmega ei ole ette nähtud muud aegumistähtaega.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud kahju hüvitamist aktsiaseltsile võib nõuda ka aktsiaseltsi võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada aktsiaseltsi vara arvel. Aktsiaseltsi pankroti väljakuulutamise korral võib selle nõude aktsiaseltsi nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(5) Võlausaldajal või pankrotihalduril on õigus käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud nõue esitada ka juhul, kui aktsiaselts on nõudest nõukogu liikme vastu loobunud või sõlminud temaga kompromissilepingu või nõuet või selle esitamist kokkuleppel nõukogu liikmega muul viisil piiranud või aegumistähtaega lühendanud.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

4. jagu Audiitor ja erikontroll

§ 328. Audiitori nimetamine

(1) Audiitorite arvu määrab ja audiitori nimetab üldkoosolek, kes määrab ka audiitorite tasustamise korra. Audiitori nimetamiseks on vajalik tema kirjalik nõusolek.

(2) [Välja jäetud -RT I 1999, 24, 360- jõust. 01.07.1999]

(3) Juhatus esitab äriregistrile audiitorite nimekirja, milles peavad olema märgitud audiitorite nimed ja isikukoodid ning nende audiitoritegevuse õiguslik alus. Audiitorite muutumisel esitab juhatus viie päeva jooksul äriregistrile audiitorite uue nimekirja. Äriregistrile esitatavale audiitorite nimekirjale tuleb lisada käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud audiitori nõusolek.
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(4) Mõjuval põhjusel võib väljalangenud audiitori asemele määrata audiitori kohus juhatuse või nõukogu, aktsionäri või muu huvitatud isiku nõudel. Kohtu poolt määratud audiitori volitused kestavad kuni uue audiitori valimiseni üldkoosoleku poolt. Kohus määrab ka tema poolt määratud audiitorite tasustamise korra ja tasu suuruse.

§ 329. Audiitori volituste tähtaeg

Audiitori võib nimetada ühekordse audiitorkontrolli tegemiseks või teatud tähtajaks.

§ 329¹. Audiitori asendamine ja tagasikutsumine kohtu poolt

(1) Juhatus, nõukogu, muu seaduses nimetatud isik või aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, võivad kohtult taotleda üldkoosoleku nimetatud audiitori asendamist, kui on kahtlusi üldkoosoleku nimetatud isiku sõltumatuses. Kohus kuulab ära ka üldkoosoleku nimetatud audiitori.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud taotluse võib esitada kahe nädala jooksul audiitori nimetamisest või vastavatest asjaoludest teadasaamisest arvates.

(3) Kohus otsustab enda määratud audiitori tasustamise korra ja tasu suuruse.
[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

§ 330. Erikontroll

(1) Aktsionäride üldkoosolekul võivad aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, nõuda aktsiaseltsi juhtimise või varalise seisundiga seotud küsimustes erikontrolli korraldamise otsustamist ja erikontrolli läbiviija määramist.

(2) Kui üldkoosolek erikontrolli korraldamist ei otsusta, võivad aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, nõuda erikontrolli korraldamist ja erikontrolli läbiviija määramist kohtu poolt. Kohus otsustab erikontrolli korraldamise ainult mõjuval põhjusel. Kohus kuulab enne erikontrolli määramist võimaluse korral ära ka aktsiaseltsi juhatuse ja nõukogu liikmed.

(2¹) Aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, võivad käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud korras nõuda ka aktsionäride üldkoosoleku nimetatud erikontrolli läbiviija asendamist, kui sellel isikul ilmselt ei ole erikontrolliks vajalikke teadmisi või kogemusi või kui on kahtlusi tema erapooletuses. Kohus kuulab ära ka aktsionäride üldkoosoleku nimetatud erikontrolli läbiviija.

(3) Erikontrolli läbiviijaks võivad olla audiitorid, vandeadvokaadid või advokaadiühingud. Kui erikontrolli läbiviijad määrab üldkoosolek, kinnitab üldkoosolek ka nende tasustamise korra. Kohtu poolt määratud erikontrolli läbiviijate tasustamise korra ja tasu suuruse määrab kohus.

(4) Juhatuse ja nõukogu liikmed peavad võimaldama erikontrolli läbiviijal tutvuda kõigi erikontrolliks vajalike dokumentidega ning andma vajalikku teavet. See õigus on erikontrolli läbiviijal ka kontrollitava aktsiaseltsiga samas kontsernis olevate äriühingute suhtes. Erikontrolli läbiviija peab hoidma aktsiaseltsi ärisaladust. Dokumentidega tutvumise võimaldamisest või teabe andmisest keeldumise korral võib erikontrolli läbiviija kahe nädala jooksul, alates keeldumise saamisest, või nelja nädala jooksul, alates taotluse esitamisest, kui sellele ei ole vastatud, esitada hagita menetluses kohtule avalduse juhatuse või nõukogu liikmete kohustamiseks teavet andma või dokumentidega tutvumist võimaldama.

(5) Erikontrolli läbiviijad koostavad erikontrolli tulemuste kohta aruande, mille esitavad aktsionäride üldkoosolekule. Aruande kättesaadavaks tegemisele kohaldatakse vastavalt käesoleva seadustiku § 294 4. lõike punkti 8 ja 4². lõiget.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(6) Erikontrolli läbiviija vastutusele kohaldatakse seaduses kohustusliku audiitorkontrolli läbiviija vastutuse kohta sätestatud. Erikontrolli tegeva vandeadvokaadi või advokaadiühingu vastutusele kohaldatakse advokatuuriseaduses sätestatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

28. peatükk

ARUANDLUS JA KASUMI JAOTAMINE

§ 331. Majandusaasta aruande koostamine

Pärast majandusaasta lõppu koostab juhatus majandusaasta aruande raamatupidamise seaduses sätestatud korras.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 332. Aruannete esitamine

(1) Pärast majandusaasta aruande koostamist esitab juhatus selle viivitamata audiitorile.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Juhatus esitab majandusaasta aruande, vandeaudiitori aruande ja kasumi jaotamise ettepaneku üldkoosolekule.

[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

(3) Kasumi jaotamise ettepanekus märgitakse:

- 1) puhaskasum;
- 2) eraldised reservkapitali;
- 3) kasumi kandmine teistesse seaduses või põhikirjaga ettenähtud reservidesse;
- 4) aktsionäridele väljamakstava kasumiosa suurus;
- 5) kasumi kasutamine muuks otstarbeks.

(4) Juhatus peab tagama aktsionäridele võimaluse tutvuda raamatupidamise seaduse §-s 25 sätestatu kohaselt heaks kiidetud ja allkirjastatud majandusaasta aruandega vähemalt kahe nädala jooksul enne üldkoosolekut.

[RT I, 25.05.2012, 8- jõust. 04.06.2012]

§ 333. Nõukogu õigused aruannete koostamisel

(1) Nõukogu vaatab majandusaasta aruande läbi ja koostab selle kohta kirjaliku aruande, mis esitatakse üldkoosolekule. Aruandes peab nõukogu näitama, kas ta kiidab heaks juhatuse poolt koostatud majandusaasta aruande. Aruandes peab lisaks näitama, kuidas nõukogu on aktsiaseltsi tegevust korraldanud ja juhtinud.

[RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

(2) Nõukogul on õigus teha muudatusi kasumi jaotamise ettepanekus enne selle esitamist üldkoosolekule.

§ 334. Majandusaasta aruande kinnitamine ja esitamine äriregistrile

(1) Majandusaasta aruande kinnitab üldkoosolek. Aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, võivad aktsiaseltsilt nõuda, et vandeaudiitori aruande andnud audiitor peab osalema majandusaasta aruande kinnitamise otsustamise juures ja andma vandeaudiitori aruande kohta selgitusi, kui aktsionärid on esitanud vastava kirjaliku nõude vähemalt viis päeva enne üldkoosolekut.

[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

(2) Juhatus esitab kinnitatud majandusaasta aruande koos kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepanekuga, müügitulu jaotusega ja vandeaudiitori aruandega äriregistrile kuue kuu jooksul arvates majandusaasta lõppemisest. Koos majandusaasta aruande esitamisega teatab juhatus, missugusel käesoleva seadustiku §-s 301 nimetatud viisil on üldkoosolek otsustanud kahjumi katta. Kui aktsiad ei ole registreeritud Eesti väärtpaberite registris ja aktsiaraamatut pidav muu deponoorium ei avalikusta andmeid väärtpaberite registri pidamise seaduse § 7 2. lõikes sätestatu kohaselt, tuleb koos majandusaasta aruandega esitada üle 10 protsendi aktsiatega

määratud hääli omavate aktsiate omanike nimekiri aastaaruande kinnitanud üldkoosoleku toimumise seisuga. Nimekirjas tuleb näidata käesoleva seadustiku § 233 1. lõikes nimetatud andmed, aktsionäri aadressi asemel näidatakse üksnes elu- või asukohariik.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(2¹) Raamatupidamise seaduse § 29 lõike 5 või 6 kohaselt konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande koostamisest vabastatud äriühingu juhatus peab kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates esitama äriregistrile emaettevõtja koostatud konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande koos vandeaudiitori aruandega, kui audiitorikontroll on kohustuslik. Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruannet ega vandeaudiitori aruannet ei pea äriregistrile esitama, kui emaettevõtja on Eestis registreeritud juriidiline isik.

[RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

(3) Müügitulu jaotus peab sisaldama andmeid aruandeaasta müügitulu kohta kuni kümne suurema tegevusala kaupa käesoleva seadustiku § 4 6. lõike alusel kehtestatud Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori kohaselt. Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande korral esitatakse müügitulu jaotus konsolideeriva üksuse konsolideerimata kasumiaruande asjaomaste andmete alusel.

[RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

§ 335. Kasumi jaotamise otsus

(1) Kasumi jaotamise otsuse võtab vastu üldkoosolek kinnitatud majandusaasta aruande alusel.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(1¹) Emaettevõtja, kes koostab konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande, võtab kasumi jaotamise otsuse vastu konsolideerimisgrupi konsolideeritud aruannete alusel. Konsolideeritud aruannetel põhinevat kasumit ei ole lubatud jaotada niivõrd, kui võrd see vähendaks emaettevõtja netovara tasemeni alla aktsiakapitali ja reservide kogusumma, mille väljamaksmine aktsionäridele ei ole lubatud seadusest või põhikirjast tulenevalt.

(1²) Kui ühing kapitaliseerib immateriaalse põhivarana arendustegevusega seotud väljaminekuid ja arendusväljaminekud ei ole täielikult amortiseeritud, ei tohi kasumit jaotada, välja arvatud juhul, kui reservide, mida on võimalik kasutada kasumi jaotamiseks, ja eelmiste perioodide jaotamata kasumi summa on vähemalt võrdne amortiseerimata arendusväljaminekutega.

[RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.01.2016]

(2) Kasumi jaotamise otsuses märgitakse:

- 1) puhaskasumi suurus;
- 2) eraldised reservkapitali;
- 3) eraldised teistesse seaduses või põhikirjaga ettenähtud reservidesse;
- 4) aktsionäride vahel jaotatav kasumiosa;
- 5) kasumi kasutamine muuks otstarbeks.

[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

(3) Juhatus esitab käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud andmed kasumi jaotamise otsuse kohta äriregistrile koos majandusaasta aruandega, kui see teave ei ilmne majandusaasta aruandest. Kui kasumi jaotamise otsus võetakse vastu pärast majandusaasta aruande esitamist, siis esitatakse eelnimetatud andmed koos järgmise majandusaasta aruandega.

[RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

§ 336. Reservkapitali moodustamine

(1) Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest, samuti muudest eraldistest, mis kantakse reservkapitali seaduse või põhikirja alusel.

(2) Reservkapitali suurus nähakse ette põhikirjas ja see ei või olla väiksem kui 1/10 aktsiakapitalist.

(3) Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist. Kui reservkapital saavutab põhikirjas ettenähtud suuruse, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt.

§ 337. Reservkapitali kasutamine

(1) Reservkapitali võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist (eelmise perioodide jaotamata kasumi ja põhikirjas ettenähtud reservkapitali arvelt), samuti aktsiakapitali suurendamiseks.

(2) Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

29. peatükk

AKTSIAKAPITALI SUURUSE MUUTMINE

1. jagu Aktsiakapitali suurendamine

§ 338. Aktsiakapitali suurendamise viisid

(1) Aktsiakapitali võib suurendada uute aktsiate väljalaskmisega või olemasolevate aktsiate nimiväärtuse või arvestusliku väärtuse suurendamisega.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(2) Aktsiakapitali suurendatakse täiendavate sissemaksetega või sissemakseteta.

(3) Kui aktsiakapitali suurendatakse uute nimiväärtuseta aktsiate väljalaskmisega, tuleb aktsiate arvu suurendada võrdeliselt aktsiakapitali suurendamisega. Eelmises lauses sätestatud nõuet rikkudes välja lastud aktsiad on tühiised.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 339. Üldkoosoleku kokkukutsumise teade

Aktsiakapitali suurendamiseks märgitakse üldkoosoleku kokkukutsumise teates:

- 1) aktsiakapitali suurendamise põhjus ja viis;
- 2) aktsiakapitali uus suurus;
- 3) uute aktsiate arv ja nimiväärtusega aktsiate korral nende nimiväärtus või olemasolevate aktsiate uus nimiväärtus;

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

- 4) uute aktsiate märkimise eesõigus ja selle kasutamise aeg;
- 5) kui aktsiakapitali suurendatakse uute aktsiate väljalaskmisega – nende märkimise aeg ja koht;
- 6) kui lastakse välja uut liiki aktsiaid – nendest aktsiatest tulenevad õigused.

§ 340. Erakorralisele üldkoosolekule esitatavad dokumendid

Kui aktsiakapitali suurendamise otsustab erakorraline üldkoosolek, esitab juhatus üldkoosolekule üldkoosoleku kinnitatud eelmise majandusaasta aruande ja ülevaate aktsiaseltsi käesoleva aasta majandustegevusest. Eelmises lauses nimetatud dokumentide kättesaadavaks tegemisele kohaldatakse vastavalt käesoleva seaduse § 294 4.

lõike punkti 8 ja 4². lõiget.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 341. Aktsiakapitali suurendamise otsustamine

(1) Aktsiakapitali suurendamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest. Põhikirjaga võib ette näha suurema häälteenamuse nõude.

(2) Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on aktsiakapitali suurendamise otsus vastu võetud, kui selle poolt on lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud antud vähemalt 2/3 igat liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häälest. Põhikirjas võib ette näha suurema häälteenamuse nõude.

(3) Kui aktsiakapitali suurendamise tõttu tuleb muuta põhikirja, tuleb põhikirja muutmine otsustada enne aktsiakapitali suurendamist.

(4) Aktsiakapitali suurendamise otsust ei või vastu võtta enne aktsiaseltsi äriregistrisse kandmist.

§ 342. Aktsiakapitali suurendamise otsus

Aktsiakapitali suurendamise otsuses märgitakse:

1) uute aktsiate arv ja nimiväärtusega aktsiate korral nende nimiväärtus, samuti aktsiakapitali suurendamise ulatus;

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

- 2) väljalastavate aktsiate liik, kui aktsiaseltsil on või lastakse välja mitut liiki aktsiaid;
- 3) uute aktsiate märkimise eesõigus ja selle kasutamise tähtaeg, samuti aeg, mille seisuga aktsionäridele kuulub märkimise eesõigus;
- 4) aktsiate märkimise aeg;
- 5) aktsiate eest tasumise aeg ja koht, samuti kas ja millises ulatuses tasutakse aktsiate eest rahalise või mitterahalise sissemaksiga, mitterahalise sissemaks korral ka selle ese;
- 6) kui suurendatakse aktsiate nimiväärtust – olemasolevate aktsiate uus nimiväärtus;
- 7) kui aktsiaid lastakse välja ülekursiga – ülekursi suurus, mis võib olla määratud kas kindla summana või ülekursi alampiiirina, millest kõrgema ülekursi võib nõukogu määrata kuni märkimise alguseni;
- 8) [kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

9) fondiemissiooni korral lisaks viide fondiemissiooni aluseks olevale bilansile ja omakapitali kirjetele, mille arvel ja millises ulatuses fondiemissioon läbi viiakse; samuti aeg, mille seisuga fondiemissioon läbi viiakse.

§ 343. Äriregistri kande tegemine

(1) Kui aktsiakapital on täielikult sisse makstud või fondiemissioon läbi viidud, esitab juhatus äriregistrile avalduse aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmiseks. Avaldusele lisatakse:

- 1) üldkoosoleku otsus;
- 2) üldkoosoleku protokoll;
- 3) põhikirja uus tekst, kui põhikirja muudetakse;
- 4) aktsiakapitali suurendamisel uute sissemaksetega – krediidasutuse või makseasutuse teatis aktsiakapitali sissemaksimise kohta;
[RT I, 20.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]
- 5) fondiemissiooni korral – selle läbiviimise aluseks olnud majandusaasta aruanne või vahebilanss;
- 6) mitterahalise sissemaksega tasumisel – sissemaks väärtust ja selle üleandmist tõendavad dokumendid;
- 6¹) Eesti väärtpaperite registri pidaja või muu deponooriumi teatis selle kohta, et juhatus on teda teavitanud aktsiakapitali suurendamisest;
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]
- 7) muud seaduses sätestatud dokumendid.

(2) [Kehtetu -RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

(3) Mitterahalise sissemaks üleandmist tõendavad juhatuse liikmed oma allkirjaga. Kui mitterahaliseks sissemaks on kinnisasi, peab avaldusele lisama väljavõtte kinnistusraamatust.

(4) Juhatus peab esitama avalduse aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmiseks kuue kuu jooksul aktsiakapitali suurendamise otsuse vastuvõtmisest.

(4¹) Fondiemissiooniga aktsiakapitali suurendamisel tuleb registripidajale esitatavas avalduses kinnitada, et avalduse allkirjastanud juhatuse liikmete teada ei ole aktsiaseltsi vara alates ajast, mille seisuga koostati aktsiakapitali suurendamise aluseks olev bilanss, kuni registripidajale avalduse esitamiseni selliselt vähenenud, et aktsiakapitali suurendamist ei saaks avalduse esitamise päeval otsustada.

(4²) Registripidaja ei pea kontrollima aktsiakapitali suurendamise aluseks oleva bilansi sisulist vastavust seadusele.

(5) Aktsiakapital loetakse suurendatuks ja uutest aktsiatest, aktsiate suurendatud nimiväärtustest või nimiväärtuseta aktsiate suurendatud arvestuslikust väärtusest tulenevad õigused tekkinuks kande tegemisega äriregistrisse.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 343¹. Juhatus liikmete vastutus aktsiakapitali suurendamise registrisse kandmisel

(1) Aktsiaseltsi juhatuse liikmed vastutavad solidaarselt aktsiakapitali suurendamisel valeandmete või puudulike andmete esitamisega või sissemaksete ebaõige hindamisega aktsiaseltsile tekkinud kahju eest, kui juhatuse liige ei tõenda, et ta kahju tekitanud asjaolu ei teadnud ega pidanudki teadma.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud erinev kokkulepe kehtib aktsiaseltsi võlausaldajate suhtes üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti aktsiaseltsi pankrotimenetluses.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud nõue aegub viie aasta möödumisel aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmisest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 344. Asutamissätete kohaldamine

Sissemaksega aktsiakapitali suurendamisel kohaldatakse aktsiaseltsi asutamisel sissemaksete tegemise ja aktsiate märkimise sätteid, kui käesolevas peatükis ei ole sätestatud teisiti.

§ 345. Aktsionäri eesõigus

(1) Aktsionäri on eesõigus märkida uusi aktsiaid võrdeliselt oma aktsiate nimiväärtuse või arvestusliku väärtuse summaga. Aktsionäride eesõiguse võib välistada üldkoosoleku otsusega, mille poolt on antud vähemalt 3/4 üldkoosolekul esindatud häältest. Juhatus peab aktsionäridele eelnevalt esitama kirjaliku selgituse, miks märkimise eesõiguse välistamine on vajalik ja põhjendama selles ka aktsiate väljalaskehinda.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(1¹) Aktsionär võib võõrandada oma aktsiate märkimise eesõiguse samadel tingimustel kui aktsia.

(2) Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid ja lastakse välja ühte või mõnda liiki uusi aktsiaid, on nende märkimisel vastavat liiki aktsiate omanikel eesõigus teiste aktsionäride ees.

(3) Juhatus saab üldkoosoleku otsuse uute aktsiate märkimise eesõigust omavatele aktsionäridele, kes ei võtnud üldkoosolekust osa.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(4) Aktsiate eesõigusega märkimise aeg on kaks nädalat aktsiakapitali suurendamise otsuse vastuvõtmisest, kui üldkoosoleku otsuses ei ole ette nähtud pikemat tähtaega.

§ 346. Nõude tasaarvestamine

Uute aktsiate eest tasumisel võib üldkoosoleku otsusel tasaarvestada aktsionäri või muu aktsiat märkida sooviva isiku nõude aktsiaseltsi vastu, kui see ei kahjusta aktsiaseltsi ega tema võlausaldajate huve. Nõuet tuleb hinnata nagu mitterahalist sissemakset.

§ 346¹. Liigmärkimine

(1) Kui aktsiakapitali suurendamisel on aktsiaid märgitud kogu aktsiakapitali suurendamise ulatuses, võib aktsiaseltsi nõukogu otsustada aktsiate märkimise lõpetamise enne aktsiakapitali suurendamise otsuses ettenähtud tähtaja möödumist.

(2) Kui ilmneb, et aktsiaid on märgitud üle kavandatud aktsiakapitali suurendamise, otsustab nõukogu aktsiate jaotuse märkijate vahel vastavalt märgitud aktsiate arvule ning liigmärgitud aktsiate tühistamise, kui aktsiakapitali suurendamise otsusega ei ole ette nähtud teisiti. Liigmärgitud aktsiate eest tasuta tuleb aktsiaseltsi kulul märkijatele viivitamata tagastada.

§ 347. Märkimise ebaõnnestumine

(1) Aktsiate märkimine loetakse ebaõnnestunuks, kui aktsiakapitali suurendamise otsuses näidatud tähtaja jooksul ei märgita kõiki uusi aktsiaid.

(2) Märkimise ebaõnnestumisel lõpevad märkijate kõik märkimisega seotud õigused ja aktsiakapitali suurendamine jäetakse ära. Juhatus peab märkijate poolt tasuta viivitamatult tagastama. Tasutu tagastamise eest vastutavad juhatuse liikmed solidaarselt.

(3) Üldkoosoleku otsusega võib juhatusele anda õiguse pikendada märkimise aega või tühistada aktsiad, mida ei ole märkimisaja jooksul märgitud. Juhatus võib nimetatud õigusi teostada 15 päeva jooksul pärast märkimisaja lõppu. Kui juhatuse antud uueks tähtpäevaks on aktsiad märgitud, loetakse märkimine kehtivaks.

§ 348. Kasumi jaotamises osalemine

(1) Aktsiakapitali suurendamise otsusega võib ette näha tähtpäeva, millest alates aktsiad annavad õiguse saada dividendi. See õigus ei või tekkida hiljem kui aktsiakapitali suurendamisele järgneva majandusaasta eest.

(2) Kui aktsiakapitali suurendamise otsuses ei ole ette nähtud käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tähtpäeva, tekib õigus saada dividendi majandusaastal, millal on tehtud aktsiakapitali suurendamise kanne.

§ 349. Nõukogu õigus suurendada aktsiakapitali

(1) Põhikirjaga võib anda nõukogule kuni kolmeks aastaks õiguse suurendada aktsiakapitali sissemaksete tegemisega.

(2) Nõukogu võib suurendada aktsiakapitali põhikirjas ettenähtud suuruseni. Aktsiakapitali ei või suurendada rohkem kui pool aktsiakapitalist, mis oli ajal, kui nõukogu sai õiguse suurendada aktsiakapitali.

(2¹) Nõukogul on käesoleva seadustiku § 347 3. lõikes nimetatud õigused.

(3) Mitterahalise sissemaksega võib nõukogu väljalastud aktsiate eest tasuda ainult juhul, kui see on ette nähtud põhikirjas.

(4) Äriregistrile esitatavale avaldusele aktsiakapitali suurendamise kohta lisatakse nõukogu otsus ja koosoleku protokoll, käesoleva seadustiku §-s 323 sätestatud juhul hääletusprotokoll.

§ 350. Fondi emissioon

(1) Aktsiaselts võib suurendada aktsiakapitali aktsiaseltsi omakapitali arvel sissemakseid tegemata (fondi emissioon).

(2) Fondi emissiooni võib üldkoosolek otsustada pärast majandusaasta aruande kinnitamist ja kasumi jaotamise otsustamist aruande ja kasumi jaotamise otsuse alusel. Fondi emissiooni võib läbi viia ka vahebilansi alusel, mis peab olema koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruande koosseisu kuuluva bilansi koostamiseks ja kinnitamiseks ettenähtud korras. Aktsiakapitali suurendamist ei kanta äriregistrisse, kui aktsiakapitali suurendamise avaldus ja otsus esitatakse äriregistri pidajale pärast kaheksa kuu möödumist ajast, mille seisuga aktsiakapitali suurendamise aluseks olnud majandusaasta aruanne või vahebilanss koostati.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) [Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(4) Fondi emissiooni korral suureneb aktsionäri osa aktsiakapitalis võrdeliselt tema aktsiate nimiväärtusega või arvestusliku väärtusega. Sellega vastuolus olev otsus on tühine.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(5) Fondi emissioonis osalevad ka aktsiaseltsile kuuluvad oma aktsiad.

(6) Fondi emissiooni teel suurendatakse aktsiakapitali uute aktsiate nimiväärtuste või arvestuslike väärtuste summa ulatuses või olemasolevate aktsiate nimiväärtuse või arvestusliku väärtuse suurendamise ulatuses.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 351. Aktsiakapitali tingimuslik suurendamine

(1) Kui aktsiaselts laseb välja vahetusvõlakirju (§ 241), võib juhatus suurendada aktsiakapitali aktsiate vastu vahetatavate vahetusvõlakirjade nimiväärtuste summa ulatuses. Juhatus võib suurendada aktsiakapitali ka suuremas ulatuses, kui selline võimalus on ette nähtud tingimusliku aktsiakapitali suurendamise otsuses ning vahetusvõlakirjade nimiväärtuse ja aktsiate nimiväärtuse või arvestusliku väärtuse vahe kaetakse rahas.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(2) Võlakirja omaniku nõudel laseb juhatus välja aktsiaid ja vahetab need võlakirja vastu võlakirjas märgitud tähtajal.

(3) Kui aktsiaselts laseb välja vahetusvõlakirju, on aktsionäridel nende märkimise eesõigus käesoleva seadustiku §-s 345 sätestatud korras.

(4) Üldkoosolek võib otsustada aktsiakapitali suurendamise tingimuslikult ka märkimisõiguse kasutamise ulatuses, kui see on vajalik aktsiaseltsi koondumise ettevalmistamiseks või aktsiate märkimise õiguse andmiseks aktsiaseltsi või sellega seotud äriühingu juhtorganite liikmetele või töötajatele.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(5) Aktsiakapitali tingimuslikku suurendamist ei või otsustada suuremas kui kuni 1/3 ulatuses otsuse tegemise ajal olemasolevast aktsiakapitalist.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(6) Üldkoosoleku otsus, mis on aktsiakapitali tingimusliku suurendamisega vastuolus, on tühine.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(7) Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuses tuleb märkida:
1) aktsiakapitali tingimusliku suurendamise eesmärk;
2) aktsiakapitali tingimuslikus suurendamises osalemiseks õigustatud isikute ring;
3) aktsiate väljalaskehind või selle määramise alused;
4) märkimisõiguse kasutamise tähtaeg.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(8) Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise puhul võib aktsiate eest tasuda üksnes rahas.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 351¹. Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise läbiviimine

(1) Juhatus esitab avalduse aktsiakapitali tingimusliku suurendamise äriregistrisse kandmiseks.

(2) Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel ei või aktsiaid välja anda enne aktsiakapitali tingimusliku suurendamise äriregistrisse kandmist.

(3) Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel omandab saaja aktsia aktsiaseltsile esitatud tahteavalduse alusel nagu aktsia märkimisel. Juhatus laseb aktsiaid välja üksnes üldkoosoleku otsuse alusel ja selle täitmiseks ning mitte enne aktsia väljalaskehinna tasumist.

(4) Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise korral loetakse aktsiakapital ja aktsiate arv suurendatuks aktsia väljaandmisest alates.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(5) Juhatus esitab hiljemalt ühe kuu jooksul, alates aktsiaseltsi majandusaasta lõppemisest, äriregistri pidajale avalduse selle kohta, et kanda registrisse, millises ulatuses on majandusaasta jooksul aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel aktsiaid välja antud ja aktsiakapital suurenenud. Avalduses kinnitavad juhatuse liikmed, et aktsiaid on välja antud ainult aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel ja et nende eest on täielikult tasutud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 351². Aktsiakapitali tingimuslik suurendamine reguleeritud väärtpaberiturul kauplemisele võetud aktsiate väljalaskmise ja aktsiate sellisel turul kauplemisele võtmise korral

(1) Üldkoosolek võib otsustada aktsiakapitali tingimusliku suurendamise märkimisõiguse kasutamise ulatuses ka juhul, kui aktsiakapitali suurendamisel väljalastavad aktsiad on võetud kauplemisele reguleeritud väärtpaberiturul või nende kohta on esitatud taotlus kauplemisele võtmiseks sellisel turul.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud juhul võib üldkoosolek otsustada aktsiakapitali tingimusliku suurendamise suuremas ulatuses kui 1/3 otsuse tegemise ajal olemasolevast aktsiakapitalist, kui selle poolt on antud vähemalt 3/4 üldkoosolekul esindatud häälest.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel võib aktsiaid välja lasta kahe kuu jooksul üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest arvates ning tingimusel, et aktsiakapitali tingimuslik suurendamine on kantud äriregistrisse ja aktsia väljalaskehind on tasutud.

(4) Aktsiakapitali tingimusliku suurendamise korral käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud juhul esitab juhatus 10 päeva jooksul aktsiate väljalaskmisest arvates äriregistri pidajale kandeavalduse selle kohta, millises ulatuses on aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel aktsiaid välja antud ja aktsiakapital suurenenud. Avalduses kinnitavad juhatuse liikmed, et aktsiaid on välja antud ainult aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel ja nende eest on täielikult tasutud.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(5) Käesolevas paragrahvis mõistetakse reguleeritud väärtpaberiturul all reguleeritud väärtpaberiturgu ja mitmepoolset kauplemissüsteemi väärtpaberituru seaduse tähenduses.

[RT I 2009, 12, 71- jõust. 27.02.2009]

2. jagu Aktsiakapitali vähendamine

§ 352. Aktsiakapitali vähendamise viisid

(1) Aktsiakapitali võib vähendada aktsiate nimiväärtuse või arvestusliku väärtuse vähendamisega või aktsiate tühistamisega.

(1¹) Kui aktsiakapitali vähendatakse aktsiate arvestusliku väärtuse vähendamisega, väheneb aktsiate arvestuslik väärtus võrdeliselt aktsiakapitali vähendamisega.

(2) Aktsiate nimiväärtuse või arvestusliku väärtuse vähendamisel tuleb järgida käesoleva seadustiku § 223 1. ja 2. lõikes sätestatud.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 353. Aktsiakapitali vähendamise ulatus

(1) Aktsiakapitali ei või vähendada alla käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suuruse või muu seaduses sätestatud minimaalse aktsiakapitali suuruse.

(2) Aktsiakapitali vähendatakse esmajärjekorras aktsiaseltsile kuuluvate oma aktsiate arvel.

(3) Eelisaktsiate arvel võib aktsiakapitali vähendada ainult juhul, kui nende aktsiate omanikele on dividend täielikult välja makstud. Eelmises lauses sätestatud ei kohaldata nimiväärtuseta aktsiate korral.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(4) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud ei kohaldata, kui aktsiakapitali vähendamisega samaaegselt otsustatakse aktsiakapitali suurendamine vähemalt kuni käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suuruseni. Sel juhul ei kohaldata ka §-s 358 sätestatud, kui samaaegselt aktsiakapitali vähendamisega otsustatakse aktsiakapitali suurendamine vähemalt aktsiakapitali senise suuruseni. Aktsiate eest, mis lastakse välja samaaegselt aktsiakapitali vähendamisega, võib tasuda ainult rahas. Aktsiakapitali suurendamise ja vähendamise otsus tuleb kanda äriregistrisse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 354. Üldkoosoleku kokkukutsumise teade

Aktsiakapitali vähendamiseks märgitakse üldkoosoleku kokkukutsumise teates:

- 1) aktsiakapitali vähendamise põhjus ja viis;
- 2) aktsiakapitali vähendamise ulatus;
- 3) aktsiate tühistamise korral tühistatavate aktsiate arv ja liik ning aktsiate nimiväärtuse vähendamise korral aktsiate nimiväärtuse vähendamise ulatus.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 355. Erakorralisele üldkoosolekule esitatavad dokumendid

Kui aktsiakapitali vähendamise otsustab erakorraline üldkoosolek, esitab juhatus üldkoosolekule üldkoosoleku kinnitatud eelmise majandusaasta aruande ja ülevaate aktsiaseltsi käesoleva aasta majandustegevusest.

§ 356. Aktsiakapitali vähendamise otsustamine

(1) Aktsiakapitali vähendamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest. Põhikirjaga võib ette näha suurema häälteenamuse nõude.

(2) Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on aktsiakapitali vähendamise otsus vastu võetud, kui selle poolt on lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatule antud vähemalt 2/3 igat liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häälest. Põhikirjaga võib ette näha suurema häälteenamuse nõude.

(2¹) Kui aktsiakapitali vähendamise käigus soovitakse aktsiate nimiväärtust vähendada või aktsiaid tühistada teisiti kui võrdeliselt kõigist vastavat liiki aktsiatest, on vastav otsus vastu võetud, kui lisaks käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatule hääletavad otsuse poolt aktsionärid, kelle aktsiaid teistega ebavõrdeliselt suuremas osas tühistatakse või aktsiate nimiväärtust vähendatakse.

(3) Kui aktsiakapitali vähendamise tõttu tuleb muuta põhikirja, peab põhikirja muutmise otsustama enne aktsiakapitali vähendamist, välja arvatud siis, kui aktsiakapitali vähendatakse käesoleva seadustiku § 353 4. lõikes nimetatud juhul.

§ 357. Aktsiakapitali vähendamise otsus

Aktsiakapitali vähendamise otsuses märgitakse:

- 1) aktsiakapitali vähendamise põhjus;
- 2) aktsiakapitali vähendamise ulatus ja viis;
- 3) tühistatavate aktsiate arv ja liik või nimiväärtusega aktsiate korral aktsiate nimiväärtuse vähendamise ulatus.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

- 4) [kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 358. Võlausaldajatele teatamine

(1) Juhatus saadab 15 päeva jooksul aktsiakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmisest teate aktsiakapitali uue suuruse kohta aktsiaseltsile teada olevatele võlausaldajatele, kellel olid nõuded aktsiaseltsi vastu enne aktsiakapitali vähendamise otsuse vastuvõtmist.

(2) Aktsiakapitali vähendamise otsuse kohta peab juhatus avaldama teate väljaandes Ametlikud Teadaanded ning kutsuma võlausaldajaid üles oma nõudeid esitama. Teates tuleb näidata, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded kahe kuu jooksul.

[RT I 2006, 55, 412- jõust. 01.01.2007]

(3) Aktsiaselts peab tagama võlausaldajate nõuded, kui need on esitatud kahe kuu jooksul teate avaldamisest arvates. Kui nõude täitmise tähtpäev on saabunud või kui nõue ei ole piisavalt tagatud, võib võlausaldaja nõuda nõude rahuldamist või tagamist. Võlausaldaja võib nõuda nõude tagamist, kui ta põhistab, et aktsiakapitali vähendamise tõttu on tema nõude rahuldamine ohus.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 359. Avalduse esitamine äriregistrile

(1) Aktsiakapitali vähendamise äriregistrisse kandmise avalduse esitab juhatus mitte varem kui kolme kuu möödudes aktsiakapitali vähendamise teate avaldamisest, välja arvatud juhul, kui aktsiakapitali vähendamise teadet ei pea avaldama. Avaldusele lisatakse:

[RT I 2006, 55, 412- jõust. 01.01.2007]

- 1) üldkoosoleku otsus;
- 2) [kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

2¹) Eesti väärtpaberite registri pidaja või muu deponooriumi teatis selle kohta, et juhatus on teda teavitanud aktsiakapitali vähendamisest;

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

2²) viide Ametlike Teadaannete kuupäevadele, millal on avaldatud teated võlausaldajatele;

3) muud seaduses sätestatud dokumendid.

(2) Avalduses peavad juhatuse liikmed kinnitama, et oma nõuded tähtaegselt esitanud ja vähendamise vastu vaieldnud võlausaldajate nõuded on tagatud või rahuldatud.

(3) Aktsiakapital loetakse vähendatuks kande tegemisel äriregistrisse.

§ 360. [Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 361. Väljamakse aktsionäridele

(1) Aktsiakapitali vähendamisel võib teha väljamakseid aktsionäridele, kui see on ette nähtud aktsiakapitali vähendamise otsuses.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud väljamakseid võib teha mitte varem kui kolme kuu möödumisel aktsiakapitali vähendamise äriregistrisse kandmisest ning tingimusel, et võlausaldajate tähtaegselt esitatud nõuded on tagatud või rahuldatud.

§ 362. Aktsiakapitali lihtsustatud vähendamine

(1) Aktsiaseltsi kahjumi katmiseks võib aktsiakapitali vähendada, kohaldamata käesoleva seadustiku §-s 358 sätestatud (aktsiakapitali lihtsustatud vähendamine).

(2) Aktsiakapitali lihtsustatud vähendamise võib läbi viia, kui kahjumi katmiseks ei piisa aktsiaseltsi reservkapitalist ja kui aktsiaseltsil ei ole ka muid reserve.

(3) Aktsiakapitali vähendamise otsuses tuleb näidata kahjum, mille katmiseks aktsiakapitali vähendatakse.

(4) Aktsiakapitali lihtsustatud vähendamisel tekkinud vaba kapitali võib kasutada ainult aktsiaseltsi kahjumi katmiseks. Kui tekkinud vaba kapital on kahjumist suurem, kantakse kahjumit ületav osa reservkapitali.

§ 363. Kasumi jaotamise piirang

(1) Aktsiakapitali lihtsustatud vähendamise korral ei või aktsionäridele teha väljamakseid ega maksta aktsiakapitali vähendamise otsustamise majandusaasta ja sellele järgneva kahe majandusaasta jooksul aktsionäridele dividendi.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud keeldu ei kohaldata eelisaktsiate suhtes.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

29¹. peatükk AKTSIATE ÜLEVÕTMINE RAHALISE HÜVITISE EEST

§ 363¹. Aktsiate ülevõtmise taotlus

(1) Aktsionäri taotlusel, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 9/10 aktsiaseltsi aktsiakapitalist (põhiaktsionär), võib aktsionäride üldkoosolek otsustada aktsiaseltsi ülejäänud aktsionäridele (vähemusaktsionärid) kuuluvate aktsiate ülevõtmise põhiaktsionäri poolt õiglase rahalise hüvitise maksmise vastu.

(2) Põhiaktsionäri aktsiatega esindatud aktsiakapitali suuruse määramisel ei arvestata aktsiaseltsi oma aktsiaid. Põhiaktsionäri aktsiateks käesoleva paragrahvi 1. lõike tähenduses loetakse ka põhiaktsionäri ema- või tütarettevõtja aktsiad, kui ema- või tütarettevõtja annab selleks oma nõusoleku.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud taotlus esitatakse aktsiaseltsi juhatusele. Taotlusele tuleb lisada käesoleva seadustiku §-s 363⁴ nimetatud dokumendid. Juhatus on kohustatud aktsiate ülevõtmise otsustamiseks kutsuma kokku üldkoosoleku.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud taotlust ei saa tagasi võtta või selle tingimusi muuta vähemusaktsionäride kahjuks.

§ 363². Hüvitise suuruse määramine

(1) Vähemusaktsionäridele makstava hüvitise suuruse määrab põhiaktsionär. Hüvitise suurus määratakse ülevõetavate aktsiate sellise väärtuse alusel, mis aktsiatel oli 10 päeva enne üldkoosoleku kokkukutsumise teate

väljasaatmise päeva. Juhatus peab põhiaktsionärile esitama kõik selleks vajalikud andmed ja dokumendid ning andma teavet.

(2) [Kehtetu -RT I 2007, 58, 380- jõust. 19.11.2007]

§ 363³. Üldkoosoleku kokkukutsumise teade

Üldkoosoleku, millel otsustatakse vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmine, kokkukutsumise teates tuleb lisaks käesoleva seadustiku § 294 4. lõikes nimetatule näidata:

- 1) põhiaktsionäri nimi, elu- või asukoht ja selle aadress ning isiku- või registrikood;
- 2) vähemusaktsionäridele makstava hüvitise suurus ühe aktsia kohta.

3) [kehtetu -RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 363⁴. Ülevõtmisaruanne, audiitorkontroll

(1) Põhiaktsionär peab üldkoosolekule esitama kirjaliku aruande (ülevõtmisaruanne), kus selgitatakse ja põhjendatakse vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmise tingimusi ning aktsiate eest makstava hüvitise suuruse määramise aluseid.

(2) Ülevõtmisaruanne peab kontrollima audiitor. Audiitor koostab kontrolli kohta kirjaliku aruande, kus tuleb eelkõige näidata, kas põhiaktsionäri poolt määratud hüvitise suurus vastab käesoleva seadustiku §-s 363² sätestatud.

[RT I 2007, 58, 380- jõust. 19.11.2007]

(2¹) Audiitori aruandes tuleb lisaks märkida, millist meetodit kasutati hüvitise suuruse määramisel, millised olid hüvitise suuruse määramisega seotud raskused, kas kasutatud meetod on hüvitise suuruse määramiseks kohane ning millised oleksid muud meetodid hüvitise määramiseks. Kui hüvitise suuruse määramisel kasutatakse erinevaid meetodeid, tuleb märkida, milline olnuks hüvitise suurus iga meetodi puhul eraldi ning millist tähtsust omas iga meetodi alusel saadud tulemus hüvitise suuruse määramisel.

(3) Audiitori määrab ja audiitorkontrolli kulud kannab põhiaktsionär.

(4) Audiitor vastutab ülevõtmisaruanne kontrollimisega süüliselt tekitatud kahju eest.

§ 363⁵. Üldkoosoleku ettevalmistamine

(1) Vähemalt üks kuu enne vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmist otsustavat üldkoosolekut esitab juhatus aktsiaseltsi asukohas aktsionäridele tutvumiseks:

1) üldkoosoleku otsuse eelnõu, millega otsustatakse vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmine;

2) aktsiaseltsi viimase kolme aasta majandusaasta aruanded;

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

3) ülevõtmisaruanne;

4) audiitori aruande.

(1¹) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumentide kättesaadavaks tegemisele kohaldatakse vastavalt käesoleva seadustiku § 294 4. lõike punkti 8 ja 4². lõiget.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(2) Aktsionäri nõudel antakse talle käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumentidest viivitamatult ärakiri. Eelmises lauses nimetatud dokumentide kättesaadavaks tegemisele kohaldatakse vastavalt käesoleva seadustiku § 294 4. lõike punkti 8 ja 4². lõiget.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 363⁶. Üldkoosoleku korraldus

Põhiaktsionär on kohustatud üldkoosolekul selgitama vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmise tingimusi ning aktsiate eest makstava hüvitise suuruse määramise aluseid.

§ 363⁷. Üldkoosoleku otsus

(1) Üldkoosoleku otsus vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmise kohta on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 95/100 aktsiatega esindatud häältest.

(2) Üldkoosoleku, millel otsustati vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmine, protokoll peab olema notariaalselt tõestatud.

§ 363⁸. Ülevõtmisotsuse vaidlustamine

(1) Kohus võib aktsionäri nõudel seadusega vastuolus oleva ülevõtmisotsuse kehtetuks tunnistada, kui nõue on esitatud ühe kuu jooksul otsuse tegemisest arvates.

(2) Ülevõtmisotsust ei saa kehtetuks tunnistada põhjusel, et vähemusaktsionäridele makstav hüvitis määrati liiga madalaks.

(3) Kui vähemusaktsionäridele makstav hüvitis määrati liiga madalaks, võib kohus vähemusaktsionäri nõudel määrata õiglase hüvitise.

(4) [Kehtetu -RT I 2007, 58, 380- jõust. 19.11.2007]

(5) Alates ülevõtmisotsuse tegemisest peab põhiaktsionär tasumata hüvitissummadel maksma viivist seadusega kehtestatud suuruses.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 363⁹. Aktsiate ülekandmine

(1) Ühe kuu möödumisel käesoleva seadustiku §-s 363⁷ nimetatud üldkoosoleku otsuse vastuvõtmisest esitab aktsiaseltsi juhatus Eesti väärtpaberite registri pidajale või muule deponooriumile avalduse vähemusaktsionäride aktsiate ülekandmiseks põhiaktsionäriks. Avaldusele lisatakse käesoleva seadustiku §-s 363⁷ nimetatud üldkoosoleku otsuse notariaalselt kinnitatud ärakiri.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(2) Eesti väärtpaberite registri pidaja või muu deponoorium korraldab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud avalduse alusel aktsiate ülekandmise põhiaktsionäri kontole makse vastu, mille suurus vastab aktsiate eest makstavale hüvitisele.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 363¹⁰. Ülevõtmisotsuse edastamine äriregistrile

Aktsiaseltsi juhatus esitab viivitamatult pärast aktsiate ülekandmist põhiaktsionäri kontole äriregistri pidajale käesoleva seadustiku §-s 289¹ nimetatud teadaande. Teadaandele lisatakse:

1) käesoleva seadustiku §-s 363⁷ nimetatud üldkoosoleku otsuse notariaalselt kinnitatud ärakiri;

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

2) ülevõtmisaruanne;

3) käesoleva seadustiku § 363⁴ 2. lõikes sätestatud audiitori aruanne;

4) Eesti väärtpaberite registri pidaja või muu deponooriumi teatis aktsiate ülekandmise kohta.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

30. peatükk AKTSIASELTSI LÕPETAMINE

§ 364. Aktsiaseltsi lõpetamise alused

Aktsiaselts lõpetatakse:

1) üldkoosoleku otsusega;

2) kohtulahendiga;

2¹) aktsiaseltsi pankroti väljakuulutamise;

2²) aktsiaseltsi pankrotimenetluse raugemisega enne pankroti väljakuulutamist;

3) [välja jäetud -RT I 1996, 40, 773- jõust. 08.06.1996]

4) teistel seaduse või põhikirjaga ettenähtud alustel.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 365. Aktsiaseltsi lõpetamise otsustamine üldkoosolekul

(1) Lõpetamisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on lõpetamisotsuse vastuvõtmiseks lisaks vajalik, et otsuse poolt hääletaks vähemalt 2/3 iga liiki aktsiatega esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui aktsiaseltsi lõpetamise otsustab erakorraline üldkoosolek, esitab juhatus üldkoosolekule üldkoosolekul kinnitatud eelmise majandusaasta aruande ja ülevaate aktsiaseltsi käesoleva aasta majandustegevusest. Eelmises

lauses nimetatud dokumentide kättesaadavaks tegemisele kohaldatakse vastavalt käesoleva seadustiku § 294 4. lõike punkti 8 ja 4². lõiget.
[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(3) Majandustegevuse ülevaates peab näitama, millise tähtaja jooksul saab aktsiaselts rahuldada võlausaldajate nõuded.

§ 366. Sundlõpetamine

(1) Aktsiaselts lõpetatakse kohtumäärusega, kui:

1) üldkoosolek ei ole võtnud vastu lõpetamise otsust, kui selle vastuvõtmine oli seaduse või põhikirja alusel kohustuslik, samuti juhul, kui aktsionärid ei ole vastu võtnud ühtegi §-s 301 ettenähtud otsust või kui nende otsuste tegemiseks ei ole üldkoosolekut kokku kutsutud;

2) kahe viimase majandusaasta jooksul ei ole toimunud üldkoosolekut;

3) juhatuse ametiaeg on lõppenud rohkem kui kaks aastat tagasi ja uut juhatust ei ole valitud;

4) muudel seaduses sätestatud juhtudel.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Aktsiaseltsi sundlõpetamise avalduse võivad esitada juhatus, nõukogu, juhatuse liige, aktsionär, samuti teised seaduses nimetatud isikud. Kohus võib sundlõpetamise otsustada ka omal algatusel, kui seadusest ei tulene teisiti.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Kui sundlõpetamise aluseks oleva puuduse või muu asjaolu saab ilmselt kõrvaldada, määrab kohus aktsiaseltsile eelnevalt tähtaja puuduse või asjaolu kõrvaldamiseks.

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

§ 367. Aktsiaseltsi lõpetamise avaldus

(1) Aktsiaseltsi lõpetamise otsuse kandmiseks äriregistrisse esitab juhatus avalduse. Avaldusele lisatakse üldkoosoleku otsus ja üldkoosoleku protokoll.

(2) Kui aktsiaselts lõpetatakse kohtulahendi alusel, saadab kohus lahendi äriregistrile kande tegemiseks.

(3) Aktsiaselts loetakse lõpetatuks alates lõpetamise kande tegemisest äriregistrisse. Sundlõpetamine jõustub kohtulahendi jõustumisega.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 368. Likvideerimine

Aktsiaseltsi lõpetamisel toimub selle likvideerimine (likvideerimismenetlus), kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 369. Likvideerijate määramine

(1) Aktsiaseltsi likvideerijateks on juhatuse liikmed, kui põhikirjaga, üldkoosoleku otsusega või kohtumäärusega ei ole ette nähtud teisiti. Likvideerijaks ei või olla füüsiline isik, kes ei või olla juhatuse liikmeks.

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

(2) Vähemalt üks likvideerija peab olema isik, kelle elukoht on Eestis.

(3) Kohus määrab likvideerijad sundlõpetamise korral, samuti juhul, kui seda nõuavad aktsionärid, kelle aktsiad esindavad vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Kohus määrab ka likvideerijate tasustamise korra ja tasu suuruse.

§ 370. Likvideerijate tagasikutsumine

(1) Juhatuse liikmest või põhikirjast tuleneva või üldkoosoleku otsusega määratud likvideerija võib üldkoosolek igal ajal otsusega tagasi kutsuda. Otsuse tegemiseks on vajalik sama häälteenamus nagu likvideerija määramiseks.

(2) Kohus võib enda nimetatud likvideerija tagasi kutsuda ja määrata uue likvideerija. Aktsionäride nõudel, kelle aktsiad esindavad vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, võib kohus mõjuval põhjusel tagasi kutsuda ka juhatuse liikmest või üldkoosoleku nimetatud või põhikirjast tuleneva likvideerija ja nimetada uue likvideerija.

(3) Likvideerija võib tagasi astuda samal põhjusel ja samas korras nagu juhatuse liige.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 371. Likvideerija kanne

(1) Esimeste likvideerijate äriregistrisse kandmiseks esitab avalduse juhatus. Likvideerijate vahetamise ja nende esindusõiguse muutmise äriregistrisse kandmise avalduse esitavad likvideerijad. Avaldusele lisatakse likvideerija vahetamise või esindusõiguse muutmise aluseks olev otsus. Kõik likvideerijad esitavad registripidajale kirjaliku kinnituse, et neil on seaduse kohaselt õigus olla likvideerija.

(2) Kui likvideerija nimetatakse kohtulahendiga, saadab kohus lahendi äriregistrile kande tegemiseks.

(3) Äriregistrisse kantakse likvideerijate nimed ja isikukoodid.

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

§ 372. Likvideerijate õigused ja kohustused

(1) Likvideerijatel on juhatuse õigused ja kohustused, mis ei ole vastuolus likvideerimise olemusega. Likvideerimine ei mõjuta aktsionäride omavahelisi õigussuhteid ja aktsionäride suhteid aktsiaseltsiga ega nõukogu õigusi, kui seadusest ja likvideerimise olemusest ei tulene teisiti.

(2) Likvideerijad lõpetavad aktsiaseltsi tegevuse, nõuavad sisse võlad, müüvad vara ja rahuldavad võlausaldajate nõuded.

(3) Likvideerijad võivad teha ainult neid tehinguid, mis on vajalikud aktsiaseltsi likvideerimiseks, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Kolmandate isikute suhtes on likvideerijate esindusõigus piiramatu.

(4) Likvideerijatest juhatuse liikmete esindusõigus likvideerimise puhul ei muutu, kui põhikirjaga, üldkoosoleku otsusega või kohtulahendiga ei nähta ette esindusõiguse muutumist ühiseks esinduseks või ainuesinduseks. Üldkoosoleku otsusega või kohtulahendiga nimetatud likvideerijad võivad aktsiaseltsi esindada üksnes ühiselt, kui üldkoosoleku otsuse või kohtulahendiga ei ole ette nähtud, et likvideerijad või osa neist võivad esindada aktsiaseltsi üksinda või mitmekesi. Seaduses sätestatust erinev esindusõiguse jaotus kehtib kolmandate isikute suhtes üksnes juhul, kui see on kantud äriregistrisse.

(5) Likvideerimismenetluses peab aktsiaseltsi ärinimele lisama märkuse «likvideerimisel».

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 373. Pankrotiavalduse esitamine

Kui likvideeritava aktsiaseltsi varast ei jätku võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamiseks, peavad likvideerijad esitama pankrotiavalduse.

§ 374. Raamatupidamine likvideerimise ajal

(1) Likvideeritav aktsiaselts peab raamatupidamist raamatupidamise seaduses sätestatud korras, kui seadusest või likvideerimise olemusest ei tulene teisiti.

(2) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisest alates kolme kuu jooksul koostavad likvideerijad majandusaasta aruande koosseisu kuuluva bilansi kohta sätestatud järgides likvideerimise algbilansi ja seda selgitava aruande, mis sisaldab raamatupidamise aastaaruande lisade puhul ettenähtud andmeid.

(3) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisega lõpeb aktsiaseltsi seni kestnud majandusaasta ning algab uus majandusaasta. Likvideerijad koostavad majandusaasta aruande aktsiaseltsi lõpetamise ajaks lõppeva ning iga lõpetamisjärgse majandusaasta lõpu seisuga.

(4) Aktsionäride üldkoosolek kinnitab likvideerimise algbilansi ja majandusaasta aruande otsusega. Likvideerimise algbilanss ja majandusaasta aruanne esitatakse pärast kinnitamist viivitamata äriregistrile.

(5) Kohus võib aktsiaseltsi vabastada likvideerimise algbilansi ja majandusaasta aruande auditeerimise kohustusest, kui aktsiaseltsi varaline olukord on nii selge, et auditeerimine ilmselt ei ole ei aktsionäride ega võlausaldajate huvides vajalik.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 375. Võlausaldajatele teatamine

(1) Likvideerijad avaldavad viivitamata teate aktsiaseltsi likvideerimismenetlusest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(2) Teada olevatele võlausaldajatele peavad likvideerijad likvideerimisteate saatma.

(3) Likvideerimisteates tuleb märkida, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded nelja kuu jooksul teate avaldamisest.

§ 376. Nõuete esitamine

Võlausaldajad peavad teatama likvideerijatele nelja kuu jooksul teate avaldamisest kõigist oma nõuetest aktsiaseltsi vastu. Teates märgitakse nõude sisu, alus ja suurus ning sellele lisatakse nõuet tõendavad dokumendid. Nõudest õigeaegne teatamata jätmine ei mõjuta nõude kehtivust ega piira võlausaldaja õigust likvideerimisel olevat aktsiaseltsi kohtus hageda.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 377. Nõuete rahuldamine

(1) Likvideerijad rahuldavad aktsiaseltsile teada olevad võlausaldajate nõuded, sõltumata nõuetest teatamisest.

(2) Kui aktsiaseltsile teada olev võlausaldaja ei ole nõuet esitanud ja nõuet ei ole aktsiaseltsist sõltumatutel põhjustel võimalik rahuldada, hoiustatakse hoiustamise tingimuste olemasolul temale kuuluv raha.

(3) Kui kohustust ei ole likvideerimise ajal võimalik täita või kui nõue on vaieldav, ei või aktsiaseltsi vara aktsionäride vahel jagada, kui vaidlusalust rahasummat ei ole hoiustatud või võlausaldajale ei ole antud piisavat tagatist

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 378. Lõppbilanss

(1) Pärast kõigi võlausaldajate nõuete rahuldamist ja raha deponeerimist koostavad likvideerijad lõppbilansi ja likvideerimisel järelejäänud vara jaotusplaani.

(2) Lõppbilanssi ja vara jaotusplaani peab kontrollima audiitor.

(3) Likvideerijad peavad lõppbilansi ja vara jaotusplaani esitama aktsiaseltsi asukohas tutvumiseks kõigile aktsionäridele ja teatama sellest aktsionäridele, kellel on nimelised aktsiad. Kui aktsiaseltsil on esitajaaktsiad, avaldavad likvideerijad ajalehes teate bilansiga ja vara jaotusplaaniga tutvumise kohta.

(4) Kui bilansi või vara jaotusplaani koostamisel ei ole järgitud seaduse või põhikirja sätteid või üldkoosoleku otsuseid, võib kohus aktsionäride, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist, hagi alusel otsustada uue bilansi või vara jaotusplaani koostamise või täiendava likvideerimise. Hagi võib esitada kahe kuu jooksul, alates bilansi ja vara jaotusplaani aktsionäridele tutvumiseks esitamisest aktsionäridele teatamise ajast. Kostjaks on aktsiaselts.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 379. Vara jaotamine

(1) Pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist või tagamist ja raha hoiustamist jaotatakse allesjäänud vara aktsionäride vahel likvideerijate poolt koostatud vara jaotusplaani kohaselt vastavalt nende aktsiate nimiväärtusele või arvestuslikule väärtusele, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(2) Vara võib välja jagada kuue kuu möödumisel aktsiaseltsi lõpetamise äriregistrisse kandmisest ja likvideerimisteate avaldamisest ning kahe kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani aktsionäridele tutvumiseks esitamisest aktsionäridele teatamisest, kui bilanssi ega vara jaotusplaani ei ole kohtus vaidlustatud või on hagi läbi vaatamata või rahuldamata jäetud või asjas menetlus lõpetatud.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Kohus võib lubada teha aktsionärile väljamakseid enne kuue kuu möödumist likvideerimisteate avaldamisest, kui sellega ei kahjustata võlausaldajate huve.

(4) Väljamaksed tehakse rahas, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(5) Likvideerijad ei pea vara müüma, kui see ei ole vajalik võlausaldajate nõuete rahuldamiseks ning kui üldkoosolek annab selleks nõusoleku.

§ 380. Lõpetatud aktsiaseltsi tegevuse jätkamine

(1) Kui aktsiaseltsi lõpetamine on ette nähtud põhikirjaga või otsustatud üldkoosoleku otsusega, võib üldkoosolek kuni vara aktsionäride vahel jagamise alustamiseni otsustada aktsiaseltsi tegevuse jätkamise või aktsiaseltsi ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise. Tegevuse jätkamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälest.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(2) Kui otsustatakse tegevuse jätkamine, tuleb sama otsusega määrata uus nõukogu ja juhatus ning vähendada aktsiakapitali järelejäänud vara maksumuseni. Kui vara on vähenenud alla käesoleva seadustiku §-s 222 nimetatud aktsiakapitali suurus, tuleb lisaks otsustada aktsiakapitali suurendamine.

(3) Likvideerijad peavad esitama avalduse tegevuse jätkamise äriregistrisse kandmiseks. Jätkamise otsus jõustub selle äriregistrisse kandmisest.

§ 381. Äriregistrist kustutamine ja täiendav likvideerimine

(1) Pärast likvideerimise lõpetamist, kuid mitte varem kui kuue kuu möödumisel aktsiaseltsi lõpetamise äriregistrisse kandmisest ja likvideerimisteate avaldamisest ning kolme kuu möödumisel lõppbilansi ja vara jaotusplaani aktsionäridele tutvumiseks esitamiseks aktsionäridele teatamisest ja tingimusel, et aktsiaselts ei osale Eestis poolena üheski käimasolevas kohtumenetluses, esitavad likvideerijad avalduse aktsiaseltsi kustutamiseks äriregistrist. Avaldusele lisatakse lõppbilanss ja vara jaotusplan. Avalduses peavad kõik likvideerijad kinnitama, et lõppbilanssi ega vara jaotusplaani kohtus vaidlustatud ei ole või on hagi läbi vaatamata või rahuldamata jäetud või on menetlus asjas lõpetatud ning et aktsiaseltsi võlausaldajate nõuded on rahuldatud või selleks vajalik vara on hoiustatud, samuti et aktsiaselts ei osale poolena üheski käimasolevas kohtumenetluses.

(2) Kui pärast aktsiaseltsi registrist kustutamist ilmneb, et aktsiaseltsil jäi jaotamata vara ja vajalikud on täiendavad likvideerimisabinõud, võib kohus huvitatud isiku nõudel otsustada täiendava likvideerimise ja ennistada vanade likvideerijate õigused või määrata uued likvideerijad.

(3) Aktsiaseltsi võlausaldaja nõudel võib likvideerimise pärast aktsiaseltsi registrist kustutamist läbi viia üksnes juhul, kui võlausaldaja põhistab, et tema nõue aktsiaseltsi vastu jäi likvideerimismenetluses rahuldamata, tal ei ole võimalik nõuet muul viisil rahuldada ja likvideerimise ennistamise korral on võimalik tema nõue rahuldada, või kui aktsiaseltsi ei oleks võinud vaidluse tõttu nõude üle registrist kustutada. Võlausaldaja taotlust täiendavaks likvideerimiseks ei rahuldata muu hulgas siis, kui ta mõjuva põhjusega jättis oma nõude likvideerijatele õigeaegselt esitamata.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 382. Dokumentide säilitamine

(1) Aktsiaseltsi dokumendid annavad likvideerijad hoiule likvideerijale, arhiivipidajale või muule usaldusväärsele isikule. Kui likvideerijad dokumentide hoidjat määranud ei ole, määrab selle vajaduse korral kohus. Dokumente hoitakse Eestis.

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(2) Dokumentide hoidja nimi, elu- või asukoht ja isiku- või registrikood kantakse äriregistrisse likvideerijate avalduse alusel, kohtu määratud hoidja puhul kohtumääruse alusel. Dokumendi hoidja vahetatakse ja uus hoidja kantakse registrisse kohtumääruse alusel.

(3) Dokumentide hoidja vastutab hoiule antud dokumentide säilimise eest seadusega ettenähtud tähtaja jooksul.

(4) Hoiule antud dokumentidega võivad tutvuda aktsionärid ja nende õigusjärglased. Aktsiaseltsi võlausaldajad ning isikud, kellel on selleks õigustatud huvi, võivad dokumentidega tutvuda kohtu loal.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 383. Likvideerijate vastutus

Likvideerijad vastutavad tekitatud kahju eest nagu juhatuse liikmed.

VIII. osa FILIAAL

§ 384. Välismaa äriühingu filiaal

(1) Kui välismaa äriühing tahab oma nimel Eestis püsivalt pakkuda kaupu või teenuseid, peab ta äriregistrisse kandma filiaali.

(2) Filiaal ei ole juriidiline isik. Äriühing vastutab filiaali tegevusest tulenevate kohustuste eest.

(3) Seaduses sätestatud juhtudel peab äriühing saama loa Eestis filiaali asutamiseks.

§ 385. Filiaali juhataja

(1) Välismaa äriühing peab filiaalile määrama juhataja või juhatajad. Juhataja peab olema teovõimeline füüsiline isik. Juhatajaks ei või olla isik, kelle suhtes kohus on vastavalt karistusseadustiku §-dele 49 või 49¹ kohaldanud juhatuse liikmena tegutsemise keeldu või ettevõtluskeeldu, samuti isik, kellel on keelatud tegutseda samal tegevusalal, millel tegutseb filiaal, või kellel on keelatud olla juhatuse liige seaduse või kohtulahendi alusel.

[RT I, 02.07.2013, 3- jõust. 12.07.2013]

(2) Juhataja juhib ja esindab filiaali ning korraldab filiaali raamatupidamist. Juhataja võib anda prokuura.

(3) Kui filiaalile on määratud mitu juhatajat, võib filiaali esindada igaüks neist, kui ei ole määratud, et filiaali võivad esindada juhatajad või mõned neist ühiselt.

(4) Juhataja filiaali esindusõiguse piiramine ei kehti kolmandate isikute suhtes.

(5) Juhatajatele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 310 ja 312–315 sätestatud.

§ 386. Filiaali registrisse kandmine

(1) Välismaa äriühingu filiaal kantakse äriregistrisse filiaali juhataja avaldusel. Avalduses märgitakse käesoleva seadustiku §-s 387 sätestatud andmed.

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(2) Avaldusele lisatakse:

1) ametlik tunnistus äriühingu olemasolu kohta tema asukohamaal (äriregistri väljavõte või registreerimistunnistuse ärakiri);

2) luba filiaali asutamiseks, kui see on sätestatud seaduses;

3) filiaali juhataja volitusi tõendav volikiri või juhataja määramise otsuse ärakiri;

4) äriühingu põhikirja või ühingulepingu asukohamaa seaduste kohaselt tõestatud ärakiri, kui põhikirja või ühingulepingu registrile esitamine on nõutav ka ühingu asukohamaal;

4¹) teave filiaali kavandatud põhitegevusala kohta;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

5) äriühingu ja filiaali elektronposti aadress ning muud sidevahendite andmed (telefoni ja faksi numbrid, Interneti kodulehe aadress jms);

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

6) [kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

7) muud seaduses sätestatud dokumendid.

(3) [Kehtetu -RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

(4) Filiaali äriregistrisse kandmise avaldusele ja teistele äriregistrile esitatavatele avaldustele kirjutab alla filiaali juhataja. Kui filiaalil on mitu juhatajat, peavad avaldusele kirjutama alla mitu juhatajat, kui nad on õigustatud filiaali esindama ainult ühiselt.

(5) Filiaal loetakse asutatuks selle äriregistrisse kandmisest ja lõppenuks selle äriregistrist kustutamisel.

§ 387. Äriregistrisse kantavad andmed

Äriregistrisse kantakse:

1) filiaali ja äriühingu ärinimed;

2) filiaali ja äriühingu asukohad ja aadressid;

3) [kehtetu -RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

4) register, kus äriühing on registrisse kantud ning registrinumber, kui äriühingu asukohamaa seadusega on ette nähtud registrisse kandmine;

5) äriühingu õiguslik vorm;

6) millise maa seaduse alusel äriühing asukohamaal tegutseb;

7) äriühingu osa- või aktsiakapitali suurus, kui see kantakse äriühingu asukohamaa registrisse;

8) äriühingu põhikirja vastuvõtmise aeg ja põhikirja muudatuste tegemine, kui see kantakse äriühingu asukohamaa registrisse;

9) [välja jäetud -RT I 1996, 40, 773- jõust. 08.06.1996]

10) filiaali juhatajate nimed ja isikukoodid;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

11) kes juhatajatest võib esindada filiaali erinevalt käesoleva seadustiku § 385 3. lõikes sätestatud;

11¹) välismaa äriühingu seadusjärgsete esindajate nimed ja isikukoodid ning esindusõiguse tekkimise ja lõppemise aeg;

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

11²) kontaktisiku nimi või ärinimi, isiku- või registrikood ning filiaalile suunatud tahteavalduste ja filiaali menetlusdokumentide kättetoimetamise Eesti aadress, samuti kontaktisiku elektronposti aadress;

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

12) äriühingu majandusaasta algus ja lõpp ning kas ühing peab majandusaasta aruande avaldama;

13) muud seaduses sätestatud andmed.

§ 388. Raamatupidamine ja majandusaasta aruannete esitamine

[RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

(1) Välismaa äriühing peab filiaali kohta pidama eraldi raamatupidamist. Raamatupidamist tuleb filiaali kohta pidada vastavalt raamatupidamise seaduse nõuetele.

(2) Välismaa äriühingu filiaali juhataja peab ühe kuu jooksul arvates äriühingu majandusaasta aruande kinnitamisest või seitsme kuu jooksul arvates majandusaasta lõppemisest esitama äriregistrile äriühingu audiitorkontrolli läbinud ja kinnitatud majandusaasta aruande. Aruande esitamise nõuet ei kohaldata Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi äriühingutele, kelle majandusaasta aruannet ei pea asukohariigi õigusaktide kohaselt avalikustama.

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(3) [Kehtetu -RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

(4) [Kehtetu -RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

(5) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud aruanne peab olema koostatud kooskõlas raamatupidamise seaduse § 17 lõike 1 punktis 2 nimetatud raamatupidamistavaga. Seda nõuet ei kohaldata Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmesriigi äriühingule.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 389. Äriühingu pankrot või likvideerimine

Äriühingu pankrotimenetluse või likvideerimise alustamisest peab filiaali juhataja 14 päeva jooksul teatama registripidajale, kes teeb selle kohta äriregistrisse vastava märke.

[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

§ 390. Filiaali likvideerimine ja registrist kustutamine

(1) Filiaal kustutatakse äriregistrist, kui:

1) äriühing on lõppenud;

2) seda taotleb äriühing;

3) kui filiaalil ei ole juhatajat ja teda ei määrata kolme kuu jooksul registripidaja poolt hoiatuse tegemisest;

4) filiaali juhataja ei esita käesoleva seadustiku §-s 388 nimetatud tähtaegade kestel nõutavat majandusaasta aruannet ega tee seda ka registripidaja määratud lisatähtaja jooksul.

[RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

(2) Filiaal kustutatakse äriregistrist kohtumääruse alusel selleks seadusega õigustatud isiku või asutuse, samuti muu huvitatud isiku nõudel, kui filiaali tegevuse eesmärk või tegevus on vastuolus seaduse, põhiseadusliku korra või heade kommetega või võlausaldaja taotlusel, kes tõendab, et ei saa oma nõuet, mis tuleneb äriühingu tegutsemisest Eestis, rahuldada äriühingu Eestis oleva vara arvel, samuti muul seaduses sätestatud alusel.

[RT I 2008, 59, 330- jõust. 01.01.2009]

(3) Pärast filiaali registrist kustutamist võib välismaa äriühing Eestis ettevõtjana tegevust jätkata ainult siis, kui ta laseb registrisse kanda uue filiaali. Filiaali kustutamisel registrist võlausaldaja taotlusel võib uue filiaali registrisse kanda ainult siis, kui võlausaldaja nõue on rahuldatud või kui esitatakse võlausaldaja kirjalik nõusolek filiaal registrisse kanda.

(4) Enne filiaali registrist kustutamist tuleb teostada filiaali likvideerimine, millele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 369–372, 374–377, 378 1. ja 2. lõikes ja 381–383 sätestatud. Pärast kõigi võlausaldajate nõuete rahuldamist ja raha deponeerimist koostavad likvideerijad lõppbilansi, mis lisatakse filiaali registrist kustutamise avaldusele.

IX. osa

ÜHINEMINE, JAGUNEMINE JA ÜMBERKUJUNDAMINE

31. peatükk

ÜHINEMINE

1. jagu

Üldsätted

§ 391. Ühinemise viisid

- (1) Äriühing (ühendatav ühing) võib ühineda teise äriühinguga (ühendav ühing). Ühendatav ühing loetakse lõppenuks.
- (2) Äriühingud võivad ühineda ka selliselt, et asutavad uue äriühingu. Ühinevad ühingud loetakse sel juhul lõppenuks.
- (3) Ühinemine toimub likvideerimismenetluset.
- (4) Ühinemisel läheb ühendatava ühingu vara, sealhulgas kohustused, üle ühendavale ühingule. Uue ühingu asutamisel läheb ühinevate ühingute vara, sealhulgas kohustused, sellele üle.
- (5) Ühendatava ühingu osanikud või aktsionärid saavad ühinemisel ühendava ühingu osanikeks või aktsionärideks. Uue ühingu asutamisel saavad selle osanikeks või aktsionärideks ühinevate ühingute osanikud või aktsionärid.
- (6) Ühinevateks ühinguteks võivad olla sama või eri liiki Eesti äriregistrisse kantud äriühingud, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.
- (7) Osaühing või aktsiaselts võib ühendatava ühinguna ühineda ühingu ainosanikuks või ainuaktsionäriks oleva füüsilise isiku (ühendav füüsiline isik) varaga. Ühendavale füüsilisele isikule kohaldatakse käesolevas seadustikus ühendava osaühingu kohta sätestatud, kui seadusest ei tulene teisiti.
[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 01.01.2015]

§ 392. Ühinemisleping

- (1) Ühinemiseks sõlmivad ühingute juhatused või ühingut esindama õigustatud osanikud ühinemislepingu. Ühinemislepingust tekivad õigused ja kohustused pärast lepingu heakskiitmist käesoleva seadustiku §-s 397 sätestatud korras. Ühinemislepingus tuleb märkida:
 - 1) ühingute ärinimed ja asukohad;
 - 1¹) kokkulepe ühendatava ühingu vara tervikuna üleandmise kohta ühendavale ühingule ühendava ühingu osade või aktsiate üleandmise vastu;
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]
 - 2) ühingute osade või aktsiate asendussuhe ja juurdemaksete suurus, kui juurdemakseid tehakse;
 - 3) ühendava ühingu osade või aktsiate üleandmise tingimused;
 - 4) mis ajast alates üleantud osad või aktsiad annavad õiguse kasumiosale ühendavas ühingus ning seda õigust mõjutavad eritingimused;
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]
 - 5) õigused, mis ühendav ühing annab ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele, sealhulgas aktsiaseltsi eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikele;
 - 6) ühinemise tagajärjed ühendatava ühingu töötajatele;
 - 7) aeg, millest alates ühendatava ühingu tehingud loetakse tehtuks ühendava ühingu arvel (ühinemise bilansi päev);
 - 8) ühinemislepingut kontrollivale audiitorile makstav tasu ning ühingute juhatuse ja nõukogu liikmetele või ühingut esindama õigustatud osanikele ühinemisega seoses antavad soodustused.
- (2) Ühinemislepingus ette nähtud ühendava osaühingu või aktsiaseltsi juurdemaksete summa ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele ei või ületada 1/10 neile asendatud osade või aktsiate nimiväärtuste või arvestuslike väärtuste summast.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]
- (3) Kui ühendatava ühingu kõik osad või aktsiad kuuluvad ühendavale ühingule, ei tule ühinemislepingus näidata käesoleva paragrahvi 1. lõike punktides 2–4 nimetatud andmeid.
- (4) Ühinemisleping peab olema notariaalselt tõestatud.
- (5) Kui heakskiidetud ühinemisleping on tingimuslik ja tingimus ei ole viie aasta jooksul pärast lepingu sõlmimist saanud, võib ühing selle lõpetada, teatades lõpetamisest vähemalt kuus kuud ette, kui ühinemislepingus ei ole ette nähtud lühemat etteteatamise tähtaega.

§ 393. Ühinemisaruanne

- (1) Ühinevate ühingute juhatused või ühingut esindama õigustatud osanikud koostavad kirjaliku aruande (ühinemisaruanne), kus selgitatakse ja põhjendatakse õiguslikult ja majanduslikult ühinemist ja

ühinemislepingut, sealhulgas osade või aktsiate asendussuhet ning juurdemaksete suurust, kui juurdemakseid tehakse. Aruandes tuleb eraldi viidata hindamisega seotud raskustele.

(2) Ühinemisaruanne ei pea koostama, kui ühendatava ühingu ainus osa või kõik aktsiad kuuluvad ühendavale ühingule või kui sellega on nõus ühineva ühingu kõik osanikud või ühinevate aktsiaseltside kõik aktsionärid. [RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(3) Ühinevad ühingud võivad koostada ühise ühinemisaruanne. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(4) Kui ühinev ühing kuulub kontserni, tuleb ühinemisaruanne märkida ka ühinemiseks olulised andmed kontserni teiste äriühingute kohta. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(5) Ühinemisaruanne ei pea märkima andmeid, mille avaldamisega võib kaasneda mõnele ühinevale ühingule või temaga samas kontsernis olevale äriühingule oluline kahju. Sel juhul tuleb aruandes märkida andmete esitamata jätmise põhjused. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 394. Audiitorkontroll

(1) Seaduses sätestatud juhtudel kontrollib ühinemislepingut audiitor.

(2) Audiitor ei pea ühinemislepingut kontrollima, kui ühendatava ühingu kõik osad või aktsiad kuuluvad ühendavale ühingule või ühineva ühingu kõik osanikud või ühinevate aktsiaseltside kõik aktsionärid on nõus, et audiitor ühinemislepingut ei kontrolli. [RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 395. Audiitori määramine

Audiitori määravad ühineva ühingu juhatus või ühingu juhtima õigustatud osanikud. Ühe audiitori võib määrata mitme või kõigi ühinevate ühingute jaoks.

§ 396. Audiitori aruanne ja vastutus

(1) Audiitor koostab ühinemislepingu kontrolli tulemuste kohta kirjaliku aruande. Ühinemislepingut kontrollivad audiitorid võivad koostada ühingutele ühise aruande.

(2) Aruandes tuleb näidata, kas ühinemislepingus näidatud osade või aktsiate asendussuhe ja juurdemaksed on kohaseks tasuks ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele ning kas ühinemine võib kaasa tuua ühingu võlausaldajate huvide kahjustamise.

(2¹) Audiitori aruandes tuleb lisaks märkida, millist meetodit kasutati ühingute osade või aktsiate asendussuhte määramisel ning millised olid asendussuhte määramisega seotud raskused, kas kasutatud meetod on asendussuhte määramiseks kohane ning millised oleksid muud meetodid asendussuhte määramiseks. Kui asendussuhte määramisel kasutatakse erinevaid meetodeid, tuleb märkida, milline oluaks asendussuhte iga meetodi puhul eraldi ning millist tähtsust omas iga meetodi alusel saadud tulemus asendussuhte määramisel.

(2²) Audiitori aruandes ei pea märkima andmeid, mille avaldamisega võib kaasneda mõnele ühinevale ühingule või temaga samas kontsernis olevale äriühingule oluline kahju. Sel juhul tuleb aruandes märkida andmete esitamata jätmise põhjused.

(3) Audiitor vastutab ühinemislepingu ebaõige kontrollimisega äriühingule, tema osanikele või aktsionäridele ja võlausaldajatele tekitatud kahju eest samamoodi nagu majandusaasta aruande kontrollimisel.

(4) Audiitoril on ühinemislepingu kontrollimisel samasugused õigused ja kohustused nagu majandusaasta aruande kontrollimisel. Audiitoril on õigus saada kontrollimiseks vajalikku teavet ka ühineva ühinguga samasse kontserni kuuluvatelt teistelt äriühingutelt. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 397. Ühinemisotsus

(1) Ühinemislepingust tekivad õigused ja kohustused, kui ühinemislepingu on heaks kiitnud kõik ühinevad ühingud. Ühinemisotsus peab olema kirjalik.

(2) Vähemalt kaks nädalat enne ühinemislepingu heakskiitmise otsustamist tuleb osanikele või aktsionäridele võimaldada tutvumist ühinemislepingu, ühinemisaruanne ja audiitori aruandega, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Osanik või aktsionär võib nõuda ühinemislepingu ja -otsuse ärakirja.

(4) Ühinevate ühingute juhatused või ühingut esindama õigustatud osanikud peavad enne ühinemislepingu heakskiitmise otsustamist teatama osanikele või üldkoosolekule kõigist ühinemislepingu sõlmimise ja ühinemislepingu heakskiitmise otsustamise vahelisel ajal ühingu varas toimunud olulistest muudatustest. Ühinevate ühingute juhatused või ühingut esindama õigustatud osanikud teavitavad eelmises lauses nimetatud muudatustest ka teiste ühinevate ühingute juhatusi või esindama õigustatud osanikke, kes teavitavad nendest muudatustest oma ühingu osanikke või üldkoosolekut.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud kohustusi ei pea täitma, kui ühendatava ühingu ainus osa või kõik aktsiad kuuluvad ühendavale ühingule või kui sellega on nõus ühineva ühingu kõik osanikud või aktsionärid.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 398. Ühinemisotsuse vaidlustamine ja kahju hüvitamine

(1) Kohus võib osaniku, aktsionäri, juhatuse või nõukogu liikme nõudel seaduse, ühingulepingu või põhikirjaga vastuolus oleva ühinemisotsuse kehtetuks tunnistada, kui nõue on esitatud ühe kuu jooksul otsuse tegemisest.

(2) Ühendatava ühingu ühinemisotsust ei saa kehtetuks tunnistada põhjusel, et osade või aktsiate asendussuhe määrati liiga madalaks.

(3) Kui osade või aktsiate asendussuhe määrati liiga madalaks, võib osanik või aktsionär nõuda ühendavalt ühingult tagasimakset, mis võib ületada käesoleva seadustiku § 392 2. lõikes nimetatud määra.

(4) Alates ühinemise kandmisest ühendava ühingu registrikaardile peab ühendav ühing tasumata tagasimakselt maksuma viivist seaduses sätestatud suuruses. See ei välista ega piira viivist ületava kahju hüvitamise nõude esitamist.
[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

§ 399. Võlausaldajate kaitse

(1) Ühendav ühing avaldab viivitamata pärast ühinemise kandmist ühendava ühingu registrikaardile väljaandes Ametlikud Teadaanded ühinemise kohta teate ühinenud ühingute võlausaldajale ja teatab võimalusest esitada ühendavale ühingule oma nõuded tagatise saamiseks kuue kuu jooksul, alates teate avaldamisest.

(2) Ühendav ühing peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teate avaldamisest alates kuue kuu jooksul tagama ühinevate ühingute võlausaldajate esitatud nõuded, kui võlausaldajad ei saa nõuda nõuete rahuldamist ja põhistavad, et ühinemine võib ohustada nende nõuete täitmist.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 400. Avalduse esitamine äriregistrile

(1) Ühineva ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud esitavad mitte varem kui ühe kuu möödumisel ühinemislepingu heakskiitmisest avalduse ühinemise äriregistrisse kandmiseks. Avaldusele lisatakse:

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

- 1) ühinemislepingu notariaalselt kinnitatud ärakiri;
- 2) ühinemisotsus;
- 3) osanike või aktsionäride koosoleku protokoll, kui ühinemisotsus tehti koosolekul;
- 4) ühinemise luba, kui see on nõutav;
- 5) ühinemisaruanne või nõusolekud selle koostamata jätmiseks;
- 6) audiitori aruanne, kui see on nõutav, või nõusolekud selle koostamata jätmiseks;
- 7) ühendatava ühingu lõppbilanss, kui avalduse esitab ühendatav ühing;
- 8) [kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]
- 9) Konkurentsiameti otsus koondumiseks loa andmise kohta, kui kohustus selle taotlemiseks tuleneb konkurentsiseadusest;

10) kui ühineva ühingu aktsiad või osad on registreeritud Eesti väärtpaberite registris või muus deponitooriumis, siis Eesti väärtpaberite registri pidaja või muu deponitooriumi kinnitus selle kohta, et ühineva ühingu juhatus on teda teavitanud ühinemisest;

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

11) vahebilanss või nõusolekud selle koostamata jätmiseks.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(2) Registrikardid peavad ühinemise registrisse kanda ainult siis, kui ühendatava ühingu lõppbilanss on koostatud seisuga mitte varem kui kaheksa kuud enne avalduse esitamist äriregistrile. Lõppbilanss koostatakse vastavalt majandusaasta aruande osaks olevale bilansile esitatavatele nõuetele ning selle kinnitamisele ja audiitorkontrolli läbiviimisele kohaldatakse majandusaasta aruande kinnitamise ja audiitorkontrolli läbiviimise kohta sätestatud. Lõppbilanss peab olema koostatud samu arvestuspõhimõtteid ja etitusviisi kasutades, mida kasutati viimase

majandusaasta aruande osaks oleva bilansi koostamisel. Lõppbilanss koostatakse ühinemise bilansi päevale eelneva päeva seisuga.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(3) Avalduses peavad juhatuse liikmed või ühingut esindama õigustatud osanikud kinnitama, et ühinemisotsust ei ole vaidlustatud või on vastav avaldus rahuldamata jäetud või et ühinemisotsuse vastuvõtmine ei olnud nõutav.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(4) Ühendava ühingu juhatuse või ühingut esindama õigustatud osanikud võivad esitada avalduse ka ühendatava ühingu ühinemise äriregistrisse kandmiseks.

§ 401. Ühendava ühingu ärinimi

(1) Ühendav ühing võib jätkata tegevust ühendatava ühingu ärinime all.

(2) Kui ühendatava ühingu osanik või aktsionär oli füüsiline isik, kes ühendavas ühingus enam ei osale, võib ühendav ühing tema nime ärinimes edasi kasutada ainult tema või tema pärijate kirjalikul nõusolekul.

§ 402. Ühinemise kanne

(1) Ühinemine kantakse ühendava ühingu registrikaardile, kui see on kantud kõigi ühendatavate ühingute registrikaartidele. Kandes ühendatava ühingu registrikaardil märgitakse, et ühinemine loetakse toimunuks selle kandmisega ühendava ühingu registrikaardile.

(2) Ühinemisega seotud avaldused liidetakse ühte menetlusse.

[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

(3) Kui ühendatava ühingu aktsiad või osad on registreeritud Eesti väärtpaberite registris või muus deponitooriumis, teavitab äriregistri pidaja ühinemisest viivitamata Eesti väärtpaberite registri pidajat või muud deponitooriumi.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 403. Kande õiguslik toime ja ühinemisega tekitatud kahju hüvitamine

(1) Ühinemise kandmisega ühendava ühingu registrikaardile läheb ühendatava ühingu vara üle ühendavale ühingule. Pärast ühinemise kandmist ühendava ühingu registrikaardile tehakse vara ülemineku kanded registrites ühendava ühingu avaldusel.

(2) Ühendatav ühing loetakse lõppenuks ühinemise kandmisega ühendava ühingu registrikaardile. Registripidaja kustutab ühendatava ühingu äriregistrist.

(3) Ühinemise kandmisega ühendava ühingu registrikaardile saavad ühendatava ühingu osanikud või aktsionärid ühendava ühingu osanikeks või aktsionärideks ning nende osad või aktsiad asendatakse ühendava ühingu osade või aktsiatega. Kolmandate isikute õigused asendatud osade või aktsiate suhtes jäävad kehtima ühendava ühingu osade ja aktsiate suhtes.

(4) Ühendatava ühingu osasid või aktsiaid, mis kuuluvad ühendavale ühingule või ühendatavale ühingule endale või isikule, kes tegutseb oma nimel, kuid ühingu arvel, ei asendata ja need kaotavad kehtivuse.

(5) Ühinemist ei saa vaidlustada pärast selle kandmist ühendava ühingu registrikaardile.

(6) Ühineva ühingu juhatuse ja nõukogu liikmed või ühingut juhtima õigustatud osanikud vastutavad solidaarselt ühinemisega ühingule, osanikele või aktsionäridele või ühingu võlausaldajatele süüliselt tekitatud kahju eest. Esimeses lauses sätestatud ei kohaldata kahju suhtes, mille tekitavad ühinemise ettevalmistamise ja läbiviimisega ühendatava aktsiaseltsi aktsionäridele ühendatava aktsiaseltsi juhatuse või nõukogu liikmed, kui ühendatava aktsiaseltsi kõik aktsiad kuuluvad ühendavale aktsiaseltsile.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

(7) Käesoleva paragrahvi 6. lõikes nimetatud nõude aegumistähtaeg on viis aastat ühinemise kandmisest ühendava ühingu registrikaardile.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 404. Hüvitus eri liiki ühingute ühinemisel

(1) Ühendatava ühingu osanik või aktsionär, kes ei ole ühinemisotsusega nõus, võib eri liiki ühingute ühinemisel kahe kuu jooksul ühinemise ühendava ühingu registrikaardile kandmisest nõuda, et ühendav ühing omandaks tema asendatud osa või aktsia rahalise hüvituse eest. Rahaline hüvitus peab olema sama suur kui rahasumma, mida osanik või aktsionär oleks saanud ühingu likvideerimisel järelejäänud vara jaotamisel, kui ühing oleks likvideeritud ühinemisotsuse tegemise ajal.

(2) Osade või aktsiate ühingu poolt omandamisele käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud alustel ei kohaldata käesoleva seadustiku § 162 2. lõike punktis 1¹ ja § 283 2. lõike punktis 2 sätestatud.

(3) Osanike või aktsionäride nimed, kes ei olnud nõus ühinemisotsusega ja soovivad kasutada käesolevas paragrahvis nimetatud õigusi, lisatakse ühinemisotsusele. Ühinemisotsusega mittenõustumist kinnitab iga osanik või aktsionär oma allkirjaga.

(4) Kui ühendav ühing on täis- või usaldusühing, võib käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud hüvitust nõuda osanik, kes lahkub ühingust.

(5) Alates ühinemise kandmisest ühendava ühingu registrikaardile, peab ühendav ühing maksma hüvituse viivist seaduses sätestatud suuruses.

(6) Kui ühinemisotsusega mittenõustunud osanik või aktsionär ei nõua käesolevas paragrahvis nimetatud hüvitust, võib ta osa või aktsia võõrandada kahe kuu jooksul, sõltumata seaduses sätestatud või põhikirjaga ettenähtud käsutuspiirangutest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 405. Ühinemine uue ühingu asutamisega

(1) Ühinemisele uue ühingu asutamisega kohaldatakse käesolevas peatükis sätestatud koos seaduses ettenähtud täiendustega.

(2) Ühinevatele ühingutele kohaldatakse ühendatava ühingu kohta sätestatud ja asutatavale ühingule ühendava ühingu kohta sätestatud. Ühingud loetakse ühinenuks uue ühingu registrisse kandmisel.

(3) Uue ühingu asutamisele kohaldatakse seda liiki ühingu asutamise sätteid, kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti. Asutajateks on ühinevad ühingud.

(4) Ühinemislepingus tuleb lisaks käesoleva seadustiku § 392 1. lõikes sätestatule määrata uue ühingu ärinimi ja asukoht. Ühinemislepingule lisatakse asutatava ühingu põhikiri või ühinguleping, mis kinnitatakse ühinemisotsusega.

(5) Ühineva ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud esitavad avalduse ühinemise kandmiseks äriregistrisse.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(6) Ühinevate ühingute juhatused või ühinguid esindama õigustatud osanikud esitavad ühise avalduse uue ühingu kandmiseks selle registrikaardile.

2. jagu

Täis- või usaldusühing ühineva ühinguna

§ 406. Sissemakse tähendus

Täis- või usaldusühingu osaniku sissemakset loetakse käesoleva peatüki tähenduses osaks.

§ 407. Ühinemislepingu sisu

(1) Kui ühendavaks ühinguks on täis- või usaldusühing, tuleb ühinemislepingus lisaks käesoleva seadustiku § 392 1. lõikes märkida ühendatava ühingu iga osaniku või aktsionäri kohta, kas ta saab ühendavas ühingu täis- või usaldusosanikuks ning milline on tema sissemakse suurus.

(2) Ühendatava usaldusühingu usaldusosanik, osahingu osanik ja aktsiaseltsi aktsionär, kes ühinemisotsusega ei nõustunud, saab ühendava ühingu usaldusosanikuks.

§ 408. Ühinemisaruanne

Ühinemisaruanne ei pea koostama, kui ühineva täis- või usaldusühingu kõik osanikud on ühingu juhtimiseks õigustatud.

§ 409. Ühinemisotsus

(1) Ühinemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletavad kõik osanikud.

(2) Ühingulepinguga võib ette näha, et ühinemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle 2/3 osanikest. Kui ühinemisotsusega ei nõustu ühendatava täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik, saab ta ühendavas ühingu usaldusosanikuks.

(3) Kui ühinemisotsuse võib vastavalt ühingulepingule teha häälteenamusega, võib osanik ühingu kulul nõuda ühinemislepingu audiitorkontrolli.

§ 410. Osaniku vastutus

(1) Kui täis- või usaldusühing ühineb usaldusühingu, osaühingu või aktsiaseltsiga, vastutab täisosanik ühendatava ühingu kohustuste eest, mille täitmise tähtpäev on saanud või saabub viie aasta jooksul ühinemise kandmisest ühendava ühingu registrikaardile.

(2) Kui täis- või usaldusühing ühineb usaldusühinguga, mille täisosanikuks saab ühendatava ühingu täisosanik, ei kehti täisosaniku suhtes käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud vastutuse piirang.

3. jagu Osäühing ühineva ühinguna

§ 411. Ühinemislepingu audiitorkontroll

Ühineva osaühingu osanik võib osaühingu kulul nõuda ühinemislepingu audiitorkontrolli. Vastav kirjalik nõue peab olema esitatud kümne päeva jooksul käesoleva seadustiku § 397 2. lõikes nimetatud dokumentidega tutvumise võimaldamisest arvates.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 412. Ühinemisotsus

(1) Ühinemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike koosolekul esindatud häälest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui ühinemisotsus tehakse käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2¹) Kui ühinemisega kahjustatakse või piiratakse osanikule kuuluvaid erioigusi ühingu juhtimisel, on ühinemisotsuse vastuvõtmiseks vajalik ka selle osaniku nõusolek.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2²) Kui ühendavaks ühinguks on osaühing, mille osade eest ei ole sissemakset täielikult tasutud, on ühinemisotsuse vastuvõtmiseks vajalik ühendatava ühingu kõigi osanike või aktsionäride nõusolek. Kui ühendatavaks ühinguks on osaühing, mille osade eest ei ole sissemakset täielikult tasutud, on ühinemisotsuse vastuvõtmiseks vajalik ühendava ühingu kõigi osanike või aktsionäride nõusolek.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(3) Kui vähemalt 9/10 ühendatava osaühingu osakapitalist või aktsiaseltsi aktsiakapitalist kuulub ühendavale osaühingule, ei ole ühinemiseks nõutav ühinemislepingu heakskiitmine ühendava osaühingu ühinemisotsusega. Esindatuse määramisel ei arvestata ühendatava ühingu oma osa või aktsiaid. Ühendav osaühing peab vähemalt kaks nädalat enne ühinemislepingu heakskiitmise otsustamist ühendatava ühingu poolt või kui ühinemislepingut ei tule ühendatava ühingu osanike koosolekul või üldkoosolekul heaks kiita, siis vähemalt kaks nädalat enne ühinemislepingust õiguste ja kohustuste tekkimist täitma käesoleva seadustiku § 397 2. lõikes nimetatud avalikustamiskohustused. Ühinemisotsus on vajalik, kui seda nõuavad eelmises lauses sätestatud tähtaja jooksul ühendava osaühingu osanikud, kelle osadega on esindatud vähemalt 1/20 osakapitalist, ja kui põhikirjaga ei ole ette nähtud väiksemat esindatust.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(4) Kui ühendatava osaühingu ainus osa kuulub ühendavale osaühingule või aktsiaseltsile, ei ole ühinemiseks nõutav ühinemislepingu heakskiitmine ühendatava osaühingu ühinemisotsusega. Esindatuse määramisel ei arvestata ühendatava osaühingu oma osa.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 413. Ühendava ühingu osakapitali suurendamine

(1) Ühendava osaühingu osakapitali suurendamisel seoses ühinemisega ei ole teistel osanikel eesõigust osade omandamisele (§ 193).

(2) Osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmise avaldusele lisatakse täiendavalt käesoleva seadustiku § 196 1. lõikes nimetatud dokumentidele ühinemislepingu ja ühinevate ühingute ühinemisotsuste notariaalselt kinnitatud ärakirjad.

(3) Ühendava osaühingu osakapitali suurendamise korral ei või ühinemist kanda ühendava osaühingu registrikaardile enne osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmist.
[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

(4) Ühendav osaühing ei tohi ühinemise läbiviimiseks osakapitali suurendada niivõrd, kuivõrd ühendatava ühingu osad või aktsiad kuuluvad ühendavale osaühingule või ühendatavale ühingule endale või isikule, kes tegutseb oma nimel, kuid ühingu arvel.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 414. Osade üleandmine ühinemisel

(1) Ühendav osaühing annab üle ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele nende osade või aktsiate asendamisel kõigepealt ühendava osaühingu oma osa.

(2) Kui ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele antakse üle ühendava osaühingu oma osa, võib selle jagada, järgimata seaduses ja põhikirjas sätestatud käsutuspiiranguid ja arvestamata osa väikseimat lubatud nimiväärtust.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 415. [Kehtetu -RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

§ 416. Üleantava vara hindamine

(1) Kui ühendav ühing on osaühing, mille osakapitali seoses ühinemisega suurendatakse või kui ühinemisel asutatakse uus osaühing, tuleb osaühingu mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras (§ 143) hinnata, kas ühendatavate ühingute varast piisab osakapitali suurendamiseks või asutatava osaühingu osakapitaliks. Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse koos ühinemise avaldusega äriregistrile.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud ei kohaldata, kui ühinemislepingut kontrollib audiitor. Audiitor peab ühinemislepingu kontrollimisel andma hinnangu ka selle kohta, kas ühendatavate ühingute varast piisab osakapitali suurendamiseks või asutatava osaühingu osakapitaliks.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 416¹. Vahetusvõlakirjade omajate kaitse

Ühendatava osaühingu vahetusvõlakirjade omajatele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 426 sätestatud.
[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

§ 417. Ühinemine uue osaühingu asutamisega

(1) Ühingute ühinemisele uue osaühingu asutamisega ei kohaldata §-s 138 sätestatud.

(2) Ühinemisel uue osaühingu asutamisega tuleb ühinemislepingus lisaks käesoleva seadustiku § 392 1. lõikes ja § 405 4. lõikes sätestatule märkida asutatava osaühingu osakapitali suurus, samuti juhatuse liikmed. Kui moodustatakse nõukogu, märgitakse ka nõukogu liikmed.

4. jagu Aktsiaselts ühineva ühinguna

§ 418. Audiitorkontroll

Aktsiaseltsi ühinemisel peab ühinemislepingut kontrollima audiitor.

§ 419. Üldkoosoleku ettevalmistamine

(1) Vähemalt üks kuu enne ühinemist otsustavat üldkoosolekut esitab juhatus aktsiaseltsi asukohas aktsionäridele tutvumiseks:

1) ühinemislepingu;
2) ühinevate ühingute viimase kolme majandusaasta aruanded;

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

3) ühinevate ühingute ühinemisaruanded;

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

4) ühinevate ühingute vandeaudiitori aruanded.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(2) Aktsionäri nõudel antakse talle käesoleva paragrahvi 1. ja 3. lõikes nimetatud dokumentidest viivitamata ja tasuta vastavalt soovile kas täielik või osaline ära kirji. Aktsionäri nõusolekul võib ära kirja edastada tema elektronposti aadressil.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(2¹) Kui aktsiaselts on vastavalt käesoleva seadustiku §-le 63 esitanud registripidajale oma kodulehe aadressi, võib ta käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuete täitmiseks avalikustada dokumendid oma kodulehel viisil, mis võimaldab nende salvestamist ja printimist. Dokumendid peavad olema aktsiaseltsi kodulehel kättesaadavad ühe kuu jooksul enne üldkoosolekut ning kuni üldkoosoleku lõppemiseni.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(3) Kui ühineva aktsiaseltsi viimane majandusaasta aruanne on koostatud majandusaasta kohta, mis lõppes varem kui kuus kuud enne ühinemislepingu sõlmimist, koostatakse majandusaasta aruande osaks olevale bilansile esitatavatele nõuetele vastav bilanss (vahebilanss) mitte varasema kui ühinemislepingu sõlmimisele eelneva kolmanda kuu esimese päeva seisuga. Vahebilanss peab olema koostatud samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi kasutades, mida kasutati viimase majandusaasta aruande osaks oleva bilansi koostamisel. Vahebilanss esitatakse aktsionäridele tutvumiseks käesoleva paragrahvi 1.–2¹. lõikes sätestatud korras. Vahebilanssi ei pea koostama, kui ühinevate aktsiaseltside kõik aktsionärid on sellega nõus. Vahebilansi asemel võib esitada aktsionäridele tutvumiseks väärtpaberituru seaduse § 184¹¹ kohaselt avalikustatud poolaastaruande.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(4) Vähemalt üks kuu enne ühinemist otsustavat üldkoosolekut esitab juhatus ühinemislepingu äriregistri pidajale või avalikustab selle aktsiaseltsi kodulehel. Ühinemislepingu avalikustamisel aktsiaseltsi kodulehel peab see olema avalikkusele tasuta kättesaadav kuni üldkoosoleku lõppemiseni. Lisaks avaldab juhatus ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded teate ühinemislepingu sõlmimise kohta. Teates tuleb märkida, kus või millisel kodulehe aadressil on võimalik tutvuda ühinemislepinguga ja teiste käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumentidega ning saada nende dokumentide ära kirju. Ühinemislepingu avalikustamisel aktsiaseltsi kodulehel tuleb teates märkida ka ühinemislepingu avalikustamise kuupäev.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(5) Kui aktsiaselts on kohustatud avalikustama korraldatud teabe väärtpaberituru seaduse § 184⁶. lõikes nimetatud teabe tsentraalse salvestamise süsteemis, võib ühinemislepingu avalikustada aktsiaseltsi kodulehe asemel selles süsteemis. Muus osas kohaldatakse käesoleva paragrahvi 4. lõiget.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 420. Üldkoosoleku korraldus

(1) Juhatus selgitab üldkoosolekul ühinemise õiguslikke ja majanduslikke tagajärgi, sealhulgas aktsiate asendamist.

(2) Nõukogu esitab üldkoosolekul ühinemise kohta oma arvamuse.

(3) Aktsionäri nõudel antakse talle üldkoosolekul teavet ka teisi ühinevaid ühinguid puudutavate asjaolude kohta.

§ 421. Ühinemisotsus

(1) Ühinemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häältest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on ühinemisotsus vastu võetud, kui lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatule on otsuse poolt hääletanud vähemalt 2/3 iga liiki aktsiate omanikest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Kui otsus tehakse § 297 2. lõikes sätestatud korras, peab otsuse poolt hääletama vähemalt 2/3 iga liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(3) Kui ühendavaks ühinguks ei ole aktsiaselts, osalevad ühendatava aktsiaseltsi eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud esindatuse määramisel ja hääletamisel aktsionäridega samadel alustel.

(4) Kui vähemalt 9/10 ühendatava osahinguga osakapitalist või aktsiaseltsi aktsiakapitalist kuulub ühendavale aktsiaseltsile, ei ole ühinemiseks nõutav ühinemislepingu heakskiitmine ühendava aktsiaseltsi ühinemisotsusega. Esindatuse määramisel ei arvestata ühendatava ühingu oma osa või aktsiaid. Ühendav aktsiaselts peab vähemalt üks kuu enne ühinemislepingu heakskiitmise otsustamist ühendatava ühingu poolt või kui ühinemislepingut ei tule ühendatava ühingu osanike koosolekul või üldkoosolekul heaks kiita, siis vähemalt üks kuu enne ühinemislepingust õiguste ja kohustuste tekkimist täitma käesoleva seadustiku §-s 419 nimetatud avalikustamiskohustused. Ühinemisotsus on vajalik, kui seda nõuavad eelmises lauses sätestatud tähtaja jooksul ühendava aktsiaseltsi aktsionärid, kelle aktsiatega on esindatud vähemalt 1/20 aktsiakapitalist, ja kui põhikirjaga ei ole ette nähtud väiksemat esindatust.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(5) Kui ühendatava aktsiaseltsi kõik aktsiad kuuluvad ühendavale osaühingule või aktsiaseltsile, ei ole ühinemiseks nõutav ühinemislepingu heakskiitmine ühendatava aktsiaseltsi ühinemisosusega. Esindatuse määramisel ei arvestata ühendatava aktsiaseltsi oma aktsiaid. Ühendatav aktsiaselts peab vähemalt üks kuu enne ühinemislepingust õiguste ja kohustuste tekkimist täitma käesoleva seadustiku § 419 4. ja 5. lõikes nimetatud avalikustamiskohustused.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 421¹. Aktsiate ülevõtmine ühinemise läbiviimiseks

(1) Kui ühendavale aktsiaseltsile kuulub vähemalt 9/10 ühendatava aktsiaseltsi aktsiakapitalist, võib ühendatava aktsiaseltsi üldkoosolek põhiaktsionäri taotlusel otsustada kolme kuu jooksul ühinemislepingu sõlmimisest arvates ühendatava aktsiaseltsi vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmise põhiaktsionäri poolt käesoleva seadustiku §-des 363¹–363¹⁰ sätestatud korras, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud erisusi.

(2) Põhiaktsionäri aktsiatega esindatud aktsiakapitali suuruse määramisel ei kohaldata käesoleva seadustiku § 363¹ 2. lõike teist lauset.

(3) Üldkoosoleku otsus vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmise kohta on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 9/10 üldkoosolekul aktsiatega esindatud häälest.

(4) Ühinemislepingus tuleb märkida, et ühinemise tõttu toimub ühendatava aktsiaseltsi vähemusaktsionäridele kuuluvate aktsiate ülevõtmine.

(5) Ühinemisleping tuleb esitada aktsionäridele tutvumiseks käesoleva seadustiku §-s 363⁵ sätestatud korras.

(6) Käesoleva seadustiku §-s 363¹⁰ nimetatud teadaandele lisatakse ühinemislepingu notariaalselt kinnitatud ära kiri.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 422. Ühendava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurendamine

(1) Ühendava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurendamisel seoses ühinemisega ei ole teistel aktsionäridel aktsiate omandamise eesõigust (§ 345).

(2) Aktsiakapitali suurendamise registrisse kandmise avaldusele lisatakse täiendavalt käesoleva seadustiku § 343 1. lõikes nimetatud dokumentidele ühinemislepingu ja ühinevate ühingute ühinemisosuste notariaalselt kinnitatud ära kirjad.

(3) Ühendava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurendamise korral ei või ühinemist kanda ühendava aktsiaseltsi registrikaardile enne aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmist.

[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

(4) Ühendav aktsiaselts ei tohi ühinemise läbiviimiseks aktsiakapitali suurendada niivõrd, kui võrd ühendatava ühingu osad või aktsiad kuuluvad ühendavale aktsiaseltsile või ühendatavale ühingule endale või isikule, kes tegutseb oma nimel, kuid ühingu arvel.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 423. Aktsiate üleandmine ühinemisel

Ühendav aktsiaselts annab üle ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele nende osade või aktsiate asendamisel kõigepealt ühendava aktsiaseltsi oma aktsiad.

§ 424. Üleantava vara hindamine

(1) Kui ühendav ühing on aktsiaselts, mille aktsiakapitali seoses ühinemisega suurendatakse, või kui ühinemisel asutatakse uus aktsiaselts, tuleb aktsiaseltsi mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras (§ 249) hinnata, kas ühendatavate ühingute varast piisab aktsiakapitali suurendamiseks või asutatava aktsiaseltsi aktsiakapitaliks. Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse koos ühinemise avaldusega äriregistrile.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud ei kohaldata, kui ühinemislepingut kontrollib audiitor. Audiitor peab ühinemislepingu kontrollimisel andma hinnangu ka selle kohta, kas ühendatavate ühingute varast piisab aktsiakapitali suurendamiseks või asutatava aktsiaseltsi aktsiakapitaliks.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 425. [Kehtetu -RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 426. Eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanike kaitse

(1) Ühendavas aktsiaseltsis säilivad ühendatava aktsiaseltsi eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanike õigused, mis neil olid ühendatavas aktsiaseltsis.

(2) Kui ühendavaks ühinguks ei ole aktsiaselts, omandavad eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud ühendava ühingu osad samadel alustel ühendatava aktsiaseltsi aktsionäridega. Ühinemislepinguga mittedõustumisel võivad nad nõuda hüvitust vastavalt käesoleva seadustiku §-le 404.

§ 427. Ühinemine uue aktsiaseltsi asutamisega

(1) Ühingute ühinemisele uue aktsiaseltsi asutamisega ei kohaldata käesoleva seadustiku §-s 243 sätestatud.

(2) Ühinemisel uue aktsiaseltsi asutamisega tuleb ühinemislepingus lisaks käesoleva seadustiku § 392 1. lõikes ja § 405 4. lõikes sätestatule märkida asutatava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurus, samuti juhatuse ja nõukogu liikmed.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

4¹. jagu Osäühingu või aktsiaseltsi ühinemine füüsilise isiku varaga

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 01.01.2015]

§ 427¹. Ühinemise õigus

(1) Osäühingu või aktsiaseltsi ühinemine ühingu füüsilisest isikust osaniku või aktsionäri varaga on lubatud ka juhul, kui lisaks sellele osanikule või aktsionärile kuuluvad ühendatava osäühingu osad või aktsiaseltsi aktsiad üksnes ühingule endale.

(2) Ühinemine on lubatud ka juhul, kui osad või aktsiad kuuluvad abikaasade ühisvara hulka.

(3) Ühinemine ei ole lubatud, kui ühendatav aktsiaselts on välja lasknud vahetusvõlakirju.

(4) Ühinemine ei ole lubatud, kui ühendav füüsiline isik on maksejõuetu.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 01.01.2015]

§ 427². Avalikustamiskohustused

Osäühingu või aktsiaseltsi ühinemisel füüsilise isiku varaga ei tule täita käesoleva seadustiku § 397 2. lõikes ning § 419 4. ja 5. lõikes nimetatud avalikustamiskohustusi.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 01.01.2015]

§ 427³. Võlausaldajate kaitse

(1) Osäühingu või aktsiaseltsi ühinemisel füüsilise isiku varaga ei kohaldata käesoleva seadustiku §-s 399 sätestatud võlausaldajate kaitse korda.

(2) Ühendatava ühingu juhatuse saadab vähemalt üks kuu enne ühinemise äriregistrisse kandmise avalduse esitamist ühingule teada olevatele võlausaldajatele kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teate ühinemise kohta. Lisaks avaldab ühendatava ühingu juhatuse esimeses lauses nimetatud tähtaja jooksul ühinemise kohta teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Teadetes tuleb märkida, et ühendatava ühingu võlausaldajatel on käesoleva paragrahvi 3. ja 4. lõikes nimetatud õigused.

(3) Võlausaldajal on õigus nõuda tagatist sellistele nõuetele, mis on tekkinud enne või 15 päeva pärast teate avaldamist ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(4) Ühendatav ühing peab tagama võlausaldajate nõuded, kui need on esitatud ühe kuu jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded teate avaldamisest arvates, ning üksnes juhul, kui võlausaldajad ei saa nõuda nõuete rahuldamist ja põhistavad, et ühinemine võib ohustada nende nõuete täitmist.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 01.01.2015]

§ 427⁴. Avalduse esitamine äriregistrile

(1) Ühinemise registrisse kandmise avalduses tuleb märkida ühendava füüsilise isiku isikukood.

(2) Ühendatava ühingu juhatuse liikmed peavad ühinemise registrisse kandmise avalduses kinnitama, et ühingu võlausaldajatele on antud tagatis vastavalt käesoleva seadustiku §-le 427³.

(3) Ühinemise registrisse kandmise avaldusele tuleb lisada ühendava füüsilise isiku kirjalik kinnitus selle kohta, et ta ei ole maksejõuetu.

(4) Kui ühendatava ühingu osa või aktsiad kuuluvad abikaasade ühisvara hulka ja ühinemislepingu on sõlminud üksnes üks abikaasadest, tuleb ühinemise registrisse kandmise avaldusele lisada teise abikaasa notariaalselt tõestatud nõusolek ühinemiseks.

(5) Kui ühendatava ühingu osad või aktsiad on panditud, tuleb ühinemise registrisse kandmise avaldusele lisada pandipidaja notariaalselt tõestatud nõusolek ühinemiseks.

(6) Ühinemise registrisse kandmise avalduse esitamisele ei kohaldata käesoleva seadustiku § 400 4. lõikes sätestatud.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 01.01.2015]

§ 427⁵. Ühinemise kanne ja kande õiguslik toime

(1) Ühinemine kantakse üksnes ühendatava ühingu registrikaardile. Mitme ühendatava ühingu ühinemisel füüsilise isiku varaga märgitakse kandes, millise ühendatava ühingu registrikaardile kande tegemisega ühinemine jõustub. Ühendatava ühingu registrikaardile tehtud kandes märgitakse ka ühendava füüsilise isiku nimi ja isikukood.

(2) Ühinemise võib äriregistrisse kanda üksnes Maksu- ja Tolliameti kirjalikul nõusolekul. Nõusoleku saamisele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 59 4. lõiget. Maksu- ja Tolliamet võib nõusolekust keelduda ka juhul, kui tal on nõudeid ühendava füüsilise isiku vastu.

(3) Ühinemine jõustub ühinemise kandmisest viimase ühendatava ühingu registrikaardile.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 01.01.2015]

5. jagu Tulundusühistu ühineva ühinguna

§ 428. Tulundusühistu ühineva ühinguna

Tulundusühistu võib ühineda ainult tulundusühistuga.

§ 429. Osamaks ja liikmelisus

(1) Tulundusühistu osamakset loetakse käesoleva peatüki tähenduses osaks.

(2) Tulundusühistu liiget loetakse käesoleva peatüki tähenduses osanikuks.

§ 430. Ühinemislepingu audiitorkontroll

Ühineva tulundusühistu liige võib tulundusühistu kulul nõuda ühinemislepingu audiitorkontrolli. Vastav kirjalik nõue peab olema esitatud kümne päeva jooksul käesoleva seadustiku § 397 2. lõikes nimetatud dokumentidega tutvumise võimaldamisest arvates.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 431. Ühinemisotsus

Ühinemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas vähemalt 2/3 koosolekul osalenud liikmetest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

§ 432. Üleantava vara hindamine

Ühendatava tulundusühistu poolt üleantav vara tuleb hinnata ühistu mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras. Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse äriregistrile.

[RT I 2007, 67, 413- jõust. 28.12.2007]

§ 433. Ühinemine uue tulundusühistu asutamisega

Ühinemisel uue tulundusühistu asutamisega tuleb ühinemislepingus lisaks käesoleva seadustiku § 392 1. lõikes ja § 405 4. lõikes sätestatule märkida asutatava ühistu juhatuse liikmed. Kui moodustatakse nõukogu, siis märgitakse ka nõukogu liikmed.

6. jagu Piiriülene ühinemine

[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

§ 433¹. Piiriülene ühinemine

(1) Eesti äriregistrisse kantud aktsiaselts või osahing võib ühineda teise Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi (edaspidi *lepinguriik*) õiguse alusel asutatud piiratud vastutusega äriühinguga, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/56/EÜ piiratud vastutusega äriühingute piiriülese ühinemise kohta (ELT L 310, 25.11.2005, lk 1–9) artikli 2 punktis 1 sätestatud nõuetele ja mille registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht asub lepinguriigis (edaspidi *piiriülene ühinemine*).

(2) Kui Eesti äriregistrisse kantud või kantav äriühing osaleb piiriüleses ühinemises, kohaldatakse käesolevas peatükis sätestatud, kui piiriülese ühinemise kohta ei ole seaduses sätestatud teisiti.

(3) Piiriüleses ühinemises ei või ühendatava ega ühendava ühinguna osaleda tulundusühistu.

(4) Töötajate üleühenduselise kaasamise seaduse §-s 41² sätestatud juhtudel ja korras tuleb piiriülese ühinemise korral ühendava äriühingu töötajad kaasata osalema ühendava äriühingu juhtimises.

[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

§ 433². Ühinemisleping

(1) Lisaks käesoleva seaduse § 392 lõikes 1 sätestatule tuleb ühinemislepingus märkida:

- 1) ühendatava ja ühendava äriühingu liik;
- 2) kasumiosa saamise õiguse korral selle teostamise erisused;
- 3) andmed ühendavale äriühingule üleantava vara hindamise kohta;
- 4) ühinemise tingimuste kindlaksmääramisel kasutatud raamatupidamisaruannete kuupäevad;
- 5) seaduses sätestatud juhul andmed töötajate ühingu juhtimises osalemise korra kohta.

[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

(2) Kui ühendatava ühingu kõik hääleõiguse andvad osad või aktsiad kuuluvad ühendavale ühingule, ei tule ühinemislepingus näidata käesoleva seaduse § 392 lõike 1 punktides 2–4 ja käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud andmeid.

[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

(3) Ühinemislepingule lisatakse ka ühendava ühingu põhikiri.

[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

(4) Ühinemislepingus ettenähtud ühendava ühingu juurdemaksete summa ühendatava ühingu osanikele või aktsionäridele võib ületada 1/10 ühendava ühingu osade või aktsiate nimiväärtuste või arvestuslike väärtuste summast, kui piiriüleses ühinemises osaleva ühendava ühingu suhtes kohaldatava lepinguriigi õiguse kohaselt on see lubatud.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(5) Ühinemislepingu avaldamisele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 419 4. ja 5. lõiget. Ametlikes Teadaannetes avaldatavas teates tuleb lisaks märkida järgmist:

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

- 1) iga ühineva ühingu liik, ärinimi ja asukoht;
- 2) register, kuhu iga ühineva ühingu ühinemine on kantud, ja registrikande number;
- 3) viide, et vähemosanike või -aktsionäride ning võlausaldajate kaitse kohta saab infot ühinemislepingust.

[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

(6) Käesoleva seadustiku § 433⁸1. lõike kohase piiriülese ühinemise korral peab ühinemisleping selle avalikustamisel ühingu kodulehel või väärtpaberituru seaduse § 184⁶5. lõikes nimetatud teabe tsentraalse salvestamise süsteemis olema avalikkusele tasuta kättesaadav vähemalt kaks kuud, arvates teate avaldamisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 433³. Ühinemisaruanne

(1) Piiriülese ühinemise korral tuleb ühinemisaruanne selgitada ka ühinemise mõju aktsiaseltsi või osahingu töötajatele ning võlausaldajatele. Aruandele lisatakse ka töötajate usaldusisiku või ametiühingu usaldusisiku arvamus, kui see esitatakse vähemalt üks kuu enne ühinemist otsustavat koosolekut või üldkoosolekut.

(2) Ühinemisaruanne ei kohaldata käesoleva seaduse § 393 lõiget 2.

[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

§ 433⁴. Audiitorkontroll

- (1) Piiriülese ühinemise korral peab ühinemislepingut kontrollima audiitor.
- (2) Piiriülese ühinemise korral võib mitme või kõigi ühinevate ühingute jaoks olla määratud üks või mitu ühist audiitorit. Ühine audiitor võib või ühised audiitorid võivad olla määratud vaid selle lepinguriigi kohtu või haldusasutuse poolt või loal, mille õigusele üks ühendatavatest ühingutest või ühendav ühing allub.
- (3) Eesti kohus nimetab ühinevate ühingute taotlusel käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud audiitori või audiitorid, kellel on piiriülese ühinemise lepingu auditi tegemiseks vajalikud teadmised ja kogemused. Kohus määrab ka tema poolt määratud audiitori või audiitorite tasustamise korra ja tasu suuruse.
[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

§ 433⁵. Ühinemisotsus

- (1) Vähemalt üks kuu enne ühinemist otsustavat koosolekut või üldkoosolekut tuleb ühingu osanikele või aktsionäridele võimaldada tutvuda ühinemislepingu, ühinemisaruanne ja audiitori aruandega. Ühinemisaruanne tehakse vähemalt üks kuu enne ühinemist otsustavat koosolekut või üldkoosolekut kättesaadavaks ka äriühingu töötajate usaldusisikule või ametiühingu usaldusisikule või nende puudumise korral töötajatele.
- (2) Kui ühendatava ühingu kõik hääleõigust andvad osad või aktsiad kuuluvad ühendavale ühingule, ei pea ühinemislepingut ühendatava osäühingu koosolekul või aktsiaseltsi üldkoosolekul heaks kiitma.
- (3) Piiriüleses ühinemises osalevale Eesti äriregistrisse kantud osäühingule kohaldatakse käesoleva seaduse § 412 lõike 3 asemel käesoleva seaduse § 421 lõiget 4.
- (4) Ühendatava ühingu osanike koosolek või aktsionäride üldkoosolek võib seada ühinemisotsuse heakskiitmise tingimuseks, et ühendav ühing on kinnitanud selgesõnaliselt ühendava ühingu töötajate ühingu juhtimises osalemise korra.
[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

§ 433⁶. Osade või aktsiate asendussuhe

- (1) Kui teise lepinguriigi õiguse kohaselt, millele ühinemises osalev ühing allub, ei ole osanikul või aktsionäril õigust nõuda tagasimakset käesoleva seaduse § 398 lõike 3 tähenduses, on Eesti äriregistrisse kantud äriühingu osanikul või aktsionäril õigus nõuda nimetatud tagasimakset vaid juhul, kui ühinemises osalev teise lepinguriigi õigusele alluv ühing sellise tagasimakse saamise nõudeõigust ühinemisotsuses tunnustab.
- (2) Piiriülese ühinemise korral kohaldatakse käesoleva seaduse § 398 lõikeid 3 ja 4 ka juhul, kui ühinemises osaleb ühing, kellele kohaldatava teise lepinguriigi õiguse kohaselt on osanikul või aktsionäril õigus nõuda osade või aktsiate madala asendussuhte korral tagasimakset, ja kui asi allub Eesti kohtule.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestamata juhtudel ning juhul, kui ühendav ühing allub teise lepinguriigi õigusele, võib Eesti äriregistrisse kantud ühendatava ühingu ühinemisotsuse tunnistada kehtetuks ka põhjusel, et on määratud liiga madal osade või aktsiate asendussuhe.
[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

§ 433⁷. Hüvitus piiriülese ühinemise korral

Kui ühendav ühing allub teise lepinguriigi õigusele, on Eesti äriregistrisse kantud ühendatava ühingu osanikul või aktsionäril, kes ei ole ühinemisotsusega nõus, õigus käesoleva seaduse §-s 404 sätestatud korras osa või aktsia võõrandada või nõuda, et ühendav ühing omandaks tema asendatud osa või aktsia rahalise hüvituse eest.
[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

§ 433⁸. Võlausaldajate kaitse

- (1) Kui Eesti äriregistrisse kantud äriühing ühineb piiriüleselt selliselt, et ühendav ühing allub teise lepinguriigi õigusele, käesoleva seaduse §-s 399 sätestatud ei kohaldata.
- (2) Kui Eesti äriregistrisse kantud äriühing ühineb piiriüleselt selliselt, et ühendav ühing allub teise lepinguriigi õigusele, võivad osäühingu või aktsiaseltsi võlausaldajad käesoleva seaduse § 419 lõikes 4 nimetatud teate avaldamisest arvates kahe kuu jooksul esitada nõude tagatise saamiseks.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tagatise saamise õigus on vaid võlausaldajal, kes ei saa nõuda nõuete rahuldamist ja kes põhistab, et ühinemine võib ohustada tema nõude täitmist.

(4) Võlausaldajal on käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud alusel õigus nõuda tagatist sellistele nõuetele, mis on tekkinud enne või 15 päeva pärast käesoleva seaduse § 419 lõikes 4 nimetatud teate avaldamist. [RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

§ 433⁹. Ühinemiskanne ja -tõend

(1) Eesti äriregistrisse kantud või kantava ühendatava või ühendava ühingu korral kohaldatakse äriregistrile esitatava avalduse suhtes käesoleva seaduse § 400. Lisaks peavad juhatuse liikmed avalduses kinnitama, et äriühingu võlausaldajatele on antud tagatis vastavalt käesoleva seaduse §-le 433⁸.

(2) Kui Eesti äriregistrisse kantud äriühing osaleb piiriüleses ühinemises ühendatava ühinguna, väljastab registripidaja äriühingule tõendi, milles kinnitatakse, et ühendatav ühing on nõutavad ühinemiseelsed toimingud teinud ja et ühinemine on äriregistrisse kantud. Tõendis märgitakse kande tegemise kuupäev, samuti viidatakse käesoleva seaduse § 433⁶ lõigetes 1 ja 2 sätestatud asendussuhet kontrollivale kohtumenetlusele, kui see on asjakohane.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud piiriülese ühinemise tõendi koostamise ja väljastamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister.

(4) Kui Eesti äriregistrisse kantud äriühing osaleb piiriüleses ühinemises ühendatava ühinguna, märgitakse ühendatava ühingu registrikaardile, et ühinemine loetakse toimunuks vastavalt selle liikmesriigi õigusele, millele ühendav ühing allub. Saanud selle liikmesriigi kohtult, notarilt või muult pädevalt asutuselt, mille õigusele ühendav äriühing allub, teate ühinemise toimumise kohta, märgib registripidaja äriregistrisse, millal on ühinemine saanud teate kohaselt toimunud, ning teavitab sellest ka Eesti väärtpaberite registri pidajat või muud depositooriumi, kui ühendatava ühingu osad või aktsiad on registreeritud Eesti väärtpaberite registris või muus depositooriumis.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud toimingute järel edastab registripidaja kõik talle ühendatava ühingu kohta esitatud dokumendid elektrooniliselt selle liikmesriigi kohtule, notarile või muule pädevale asutusele, mille õigusele ühendav ühing allub.

(6) Kui Eesti äriregistrisse kantud või kantav äriühing osaleb piiriüleses ühinemises ühendava ühinguna, esitab lepinguriigi õigusele alluv ühendatav äriühing registripidajale vastava lepinguriigi kohtu, notari või muu pädeva asutuse tõendi selle kohta, et lepinguriigi õigusele alluva ühendatava ühingu puhul on ühinemisele kehtestatud nõuded täidetud ning ühinemiseelsed toimingud lõpule viidud, samuti esitab ta ühinemislepingu. Tõend tuleb esitada kuue kuu jooksul selle väljastamisest arvates. Kui tõendist nähtub, et ühendatava äriühingu suhtes on algatatud osade või aktsiate asendussuhte kohtuliku kontrolli menetlus käesoleva seaduse § 398 lõike 3 tähenduses, ei takista see ühinemiskande tegemist.

(7) Kui Eesti äriregistrisse kantud või kantav äriühing osaleb piiriüleses ühinemises ühendava ühinguna, siis registripidaja teavitab ühinemiskandest viivitamata selle lepinguriigi kohut, notarit või muud pädevat asutust, mille õigusele ühendatav ühing allub, samuti Eesti väärtpaberite registri pidajat või muud depositooriumi, kui ühendava ühingu osad või aktsiad registreeritakse Eesti väärtpaberite registris või muus depositooriumis.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(8) Piiriülese ühinemise käigus osa- või aktsiakapitali suurendamisel peab ühendava ühingu juhatus esitama avalduse osa- või aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmiseks ühe aasta jooksul osa- või aktsiakapitali suurendamise otsuse vastuvõtmisest arvates.

[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

32. peatükk JAGUNEMINE

1. jagu Üldsätted

§ 434. Jagunemise viisid

(1) Jagunemine toimub likvideerimismenetluseta jaotumise või eraldumise teel.

(2) Jaotumisel annab jagunev ühing oma vara üle omandavatele ühingutele. Omandav ühing võib olla olemasolev või uus ühing. Jaotumisel jagunev ühing loetakse lõppenuks.

(3) Jaotumisel saavad jaguneva ühingu osanikud või aktsionärid omandava ühingu osanikeks või aktsionärideks.

(4) Eraldumisel annab jagunev ühing osa oma varast üle ühele või mitmele omandavale ühingule. Omandav ühing võib olla olemasolev või uus ühing.

(5) Eraldumisel saavad omandava ühingu osanikeks või aktsionärideks jaguneva ühingu osanikud või aktsionärid või ainsaks osanikuks või aktsionäriks saab jagunev ühing.

(6) Omandavateks ühinguteks võivad üheaegselt olla Eestis äriregistrisse kantud olemasolevad või uued ühingud.

(7) Jagunemisel osalevateks ühinguteks võivad olla sama või eri liiki äriühingud, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 435. Jagunemisleping

(1) Jagunemiseks sõlmivad jagunemisel osalevate ühingute juhatused või ühingut esindama õigustatud osanikud jagunemislepingu. Jagunemislepingust tekivad õigused ja kohustused pärast lepingu heakskiitmist käesoleva seadustiku §-s 440 sätestatud korras. Jagunemislepingus tuleb märkida:

1) jagunemisel osalevate ühingute ärinimed ja asukohad;
2) jaotumisel ja eraldumisel osade või aktsiate asendamisega jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele üleantavate osade või aktsiate jaotus jagunemisel osalevates ühingutes ning asendussuhe ja juurdemaksete suurus, kui juurdemakseid tehakse;

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

3) jaotumisel ja eraldumisel osade või aktsiate asendamisega jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele omandavate ühingute osade või aktsiate üleandmise tingimused;

4) mis ajast alates üleantud osad või aktsiad annavad õiguse kasumiosale omandavates ühingutes ning seda õigust mõjutavad eritingimused;

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

5) õigused, mis omandav ühing annab jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele, sealhulgas eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikele;

6) igale omandavale ühingule üleantava vara nimekiri ja vara hulka kuuluvate kohustuste jaotus jagunemisel osalevate ühingute vahel;

7) jagunemise tagajärjed töötajatele;

8) jaotumise korral aeg, millest alates jaguneva ühingu tehingud loetakse tehtuks omandava ühingu arvel (jagunemise bilansi päev);

9) jagunemislepingut kontrollivale audiitorile makstav tasu ning jagunemisel osalevate ühingute juhatuse ja nõukogu liikmetele või ühingut esindama õigustatud osanikele antavad soodustused.

(2) Jagunemislepingus ettenähtud omandava osahinguga või aktsiaseltsi juurdemaksete summa jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele ei või ületada 1/10 neile asendatud osade või aktsiate nimiväärtuste või aktsiate arvestuslike väärtuste summast.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(3) Jagunemisleping peab olema notariaalselt tõestatud.

(4) Kui heakskiidetud jagunemisleping on tingimuslik ja tingimus ei ole viie aasta jooksul pärast lepingu sõlmimist saanud, võib ühing selle lõpetada, teatades lõpetamisest vähemalt kuus kuud ette, kui jagunemisleping ei ole ette nähtud lühemat etteteatamise tähtaega.

§ 436. Jagunemisaruanne

(1) Jagunemisel osalevate ühingute juhatused või ühingut esindama õigustatud osanikud koostavad kirjaliku aruande (jagunemisaruanne), kus selgitatakse ja põhjendatakse õiguslikult ja majanduslikult jagunemist ja jagunemislepingut. Jaotumisel, samuti eraldumisel osade või aktsiate andmise vastu jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele tuleb aruandes põhjendada osade või aktsiate asendussuhet, jagunemisel osalevate ühingute osade või aktsiate jaotust jaguneva ühingu osanike või aktsionäride vahel ning juurdemaksete suurus, kui juurdemakseid tehakse. Aruandes tuleb eraldi viidata hindamisega seotud raskustele.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(2) Jagunemisaruannet ei pea koostama eraldumisel osade või aktsiate asendamisega jagunevale ühingule või kui sellega on nõus jagunemisel osaleva ühingu kõik osanikud või jagunemisel osalevate aktsiaseltside kõik aktsionärid.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(3) Jagunemisel osalevad ühingud võivad koostada ühise jagunemisaruande.

(4) Kui jagunemisel osalev ühing kuulub kontserni, tuleb jagunemisaruandes märkida ka ühinemiseks olulised andmed kontserni teiste äriühingute kohta.

(5) JagunemisaruanDES ei pea märkima andmeid, mille avaldamisega võib kaasnedA mõnele jagunemisel osalevale ühinguile või temaga samas kontsernis olevale äriühinguile oluline kahju. Sel juhul tuleb aruanDES märkida andmete esitamata jätmise põhjused.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 437. Audiitorkontroll

(1) Seaduses sätestatud juhtudel kontrollib jagunemislepingut audiitor.

(2) Audiitor ei pea jagunemislepingut kontrollima eraldumisel osade või aktsiate asendamisega jagunevale ühinguile või kui jagunemisel osaleva ühingu kõik osanikud või jagunemisel osalevate aktsiaseltside kõik aktsionärid on nõus, et audiitor jagunemislepingut ei kontrolli.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 438. Audiitori määramine

Audiitori määravad jagunemisel osaleva ühingu juhatus või ühingu juhtima õigustatud osanikud. Ühe audiitori võib määrata mitme või kõigi jagunemises osalevate ühingute jaoks.

§ 439. Audiitori aruanne ja vastutus

(1) Audiitor koostab jagunemislepingu kontrolli tulemuste kohta kirjaliku aruande. Jagunemislepingut kontrollivad audiitorid võivad koostada ühingutele ühise aruande.

(2) AruanDES tuleb näidata, kas jagunemislepingus näidatud osade või aktsiate asendussuhe ja juurdemaksud on kohaseks tasuks jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele ning kas jagunemine võib kaasa tuua ühingu võlausaldajate huvide kahjustamise.

(2¹) Audiitori aruanDES tuleb lisaks märkida, millist meetodit kasutati jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele üleantavate osade või aktsiate asendussuhte määramisel ning millised olid asendussuhte määramisega seotud raskused, kas kasutatud meetod on asendussuhte määramiseks kohane ning millised oleksid muud meetodid asendussuhte määramiseks. Kui asendussuhte määramisel kasutatakse erinevaid meetodeid, tuleb märkida, milline olnuks asendussuhe iga meetodi puhul eraldi ning millist tähtsust omas iga meetodi alusel saadud tulemus asendussuhte määramisel.

(3) Audiitor vastutab jagunemislepingu ebaõige kontrollimisega äriühingu, tema osanikele või aktsionäridele ja võlausaldajatele tekitatud kahju eest samamoodi nagu majandusaasta aruande kontrollimisel.

(4) Audiitoril on jagunemislepingu kontrollimisel samasugused õigused ja kohustused nagu majandusaasta aruande kontrollimisel. Audiitoril on õigus saada kontrollimiseks vajalikku teavet ka jagunemisel osaleva ühingu samasse kontserni kuuluvatelt teistelt äriühingutelt.

(5) Audiitori aruanDES ei pea märkima andmeid, mille avaldamisega võib kaasnedA mõnele jagunemisel osalevale ühinguile või sellega samas kontsernis olevale äriühinguile oluline kahju. Sel juhul tuleb aruanDES märkida andmete esitamata jätmise põhjused.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 440. Jagunemisotsus

(1) Jagunemislepingust tekivad õigused ja kohustused, kui jagunemislepingu on heaks kiitnud kõik jagunemises osalevad ühingud. Jagunemisotsus peab olema kirjalik.

(2) Osanik või aktsionär võib nõuda jagunemislepingu ja -otsuse ära kirja.

(3) Vähemalt kaks nädalat enne jagunemislepingu heakskiitmise otsustamist tuleb osanikele või aktsionäridele võimaldada tutvumist jagunemislepingu, jagunemisaruanDE ja audiitori aruanDEga, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(4) Kui osad või aktsiad määratakse jagunemisel osalevates ühingutes jaguneva ühingu osanike või aktsionäride vahel teistsuguse suhtega kui jagunevas ühingu, peavad jagunemisotsuse poolt olema kõik jaguneva ühingu osanikud või aktsionärid.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(5) Jagunemisel osaleva ühingu juhatus või ühingu esindama õigustatud osanikud peavad teatama enne jagunemislepingu heakskiitmise otsustamist osanikele või üldkoosolekule kõigist jagunemislepingu sõlmimise ja jagunemislepingu heakskiitmise otsustamise vahelisel ajal ühingu varas toimunud olulistest muudatustest. Jagunemisel osaleva ühingu juhatus või ühingu esindama õigustatud osanikud teavitavad eelmises lauses nimetatud muudatustest ka teiste jagunemisel osalevate ühingute juhatusi või esindama õigustatud osanikke, kes teavitavad nendest muudatustest oma ühingu osanikke või üldkoosolekut.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(6) Käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud kohustusi ei pea täitma eraldumisel osade või aktsiate asendamisega jagunevale ühingule või kui sellega on nõus jagunemisel osaleva ühingu kõik osanikud või aktsionärid.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 441. Jagunemisotsuse vaidlustamine ja kahju hüvitamine

(1) Kohus võib osaniku, aktsionäri, juhatuse või nõukogu liikme nõudel seaduse, ühingulepingu või põhikirjaga vastuolus oleva jagunemisotsuse kehtetuks tunnistada, kui nõue on esitatud ühe kuu jooksul otsuse tegemisest.

(2) Jaguneva ühingu jagunemisotsust ei saa kehtetuks tunnistada põhjusel, et osade või aktsiate asendussuhe määrati liiga madalaks.

(3) Kui osade või aktsiate asendussuhe määrati liiga madalaks, võib osanik või aktsionär nõuda omandavalt ühingult tagasimakset, mis võib ületada käesoleva seadustiku § 435 2. lõikes nimetatud määra.

(4) Alates jagunemise kandmisest jaguneva ühingu registrikaardile, tuleb tasumata tagasimakselt maksta viivist seaduses sätestatud suuruses. See ei välista ega piira viivist ületava kahju hüvitamise nõude esitamist.

[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

§ 442. [Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 443. Avalduse esitamine äriregestrile

(1) Jagunemisel osaleva ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud esitavad mitte varem kui ühe kuu möödumisel jagunemislepingu heakskiitmisest avalduse jagunemise äriregestrisse kandmiseks. Avaldusele lisatakse:

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

1) jagunemislepingu notariaalselt kinnitatud ärakiri;

2) jagunemisotsus;

3) osanike või aktsionäride koosoleku protokoll, kui jagunemisotsus tehti koosolekul;

4) jagunemise luba, kui see on nõutav;

5) jagunemisaruanne või nõusolekud selle koostamata jätmiseks;

6) audiitori aruanne, kui see on nõutav, või nõusolekud selle koostamata jätmiseks;

7) jaotumise korral jaguneva ühingu lõppbilanss, kui avalduse esitab jagunev ühing;

8) [kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

9) kui jaguneva ühingu aktsiad või osad on registreeritud Eesti väärtpaberite registris või muus deponitooriumis, siis Eesti väärtpaberite registri pidaja või muu deponitooriumi kinnitus selle kohta, et jaguneva ühingu juhatus on teda teavitanud jagunemisest;

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

10) vahebilanss või nõusolekud selle koostamata jätmiseks.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(2) Registrikardile võib jaotumise registrisse kanda ainult siis, kui jaguneva ühingu lõppbilanss on koostatud seisuga mitte varem kui kaheksa kuud enne avalduse esitamist äriregestrile. Lõppbilanss koostatakse vastavalt majandusaasta aruande osaks olevale bilansile esitatavatele nõuetele ning selle kinnitamisele ja audiitorkontrolli läbiviimisele kohaldatakse majandusaasta aruande kinnitamise ja audiitorkontrolli läbiviimise kohta sätestatud. Lõppbilanss peab olema koostatud samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi kasutades, mida kasutati viimase majandusaasta aruande osaks oleva bilansi koostamisel. Lõppbilanss koostatakse jagunemise bilansi päevale eelneva päeva seisuga.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(3) Avalduses peavad juhatuse liikmed või ühingut esindama õigustatud osanikud kinnitama, et jagunemise otsust ei vaidlustatud või vastav avaldus on jäetud rahuldamata.

§ 444. Omandava ühingu ärinimi

(1) Jaotumise korral võib üks omandav ühing jätkata tegevust jaguneva ühingu ärinime all.

(2) Kui jaguneva ühingu osanikuks või aktsionäriks oli füüsiline isik, kes omandavas ühingus enam ei osale, võib omandav ühing tema nime ärinimes edasi kasutada ainult tema või tema pärijate kirjalikul nõusolekul.

§ 445. Jagunemise kanne

(1) Jagunemine kantakse jaguneva ühingu registrikaardile, kui see on kantud kõigi omandavate ühingute registrikaardidele. Kandes omandavate ühingute registrikaardidel märgitakse, et jagunemine loetakse toimunuks selle kandmisega jaguneva ühingu registrikaardile.

(2) Jagunemisega seotud avaldused liidetakse ühte menetlusse.
[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

(3) Kui jaguneva ühingu aktsiad või osad on registreeritud Eesti väärtpaberite registris või muus deponitooriumis, teavitab äriregistri pidaja jagunemisest viivitamata Eesti väärtpaberite registri pidajat või muud deponitooriumi.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 446. Kande õiguslik toime

(1) Jagunemise kandmisega jaguneva ühingu registrikaardile läheb jaguneva ühingu kogu vara, eraldumise korral eraldatud vara, vastavalt jagunemislepingus ettenähtud jaotusele üle omandavatele ühingutele. Pärast jagunemise kandmist jaguneva ühingu registrikaardile tehakse vara ülemineku kanded registrites omandava ühingu avaldusel.

(2) Jaotumisel loetakse jagunev ühing lõppenuks jagunemisega jaguneva ühingu registrikaardile. Registripidaja kustutab jaguneva ühingu äriregistrist.

(3) Jagunemise kandmisega jaguneva ühingu registrikaardile saavad jaguneva ühingu osanikud või aktsionärid vastavalt jagunemislepingule jagunemisel osalevate ühingute osanikeks või aktsionärideks, välja arvatud, kui omandava ühingu ainsaks osanikuks või aktsionäriks saab eraldumisel jagunev ühing.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(4) Jagunemisel asendatakse jaguneva ühingu osanike osad või aktsionäride aktsiad omandavate ühingute osade või aktsiatega. Kolmandate isikute õigused asendatud osade või aktsiate suhtes jäävad kehtima omandava ühingu osade ja aktsiate suhtes.
[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

(5) Osasid või aktsiaid, mis kuuluvad omandavale ühingule või jagunevale ühingule endale või isikule, kes tegutseb oma nimel, kuid ühingu arvel, jagunemisel ei asendata ja need kaotavad kehtivuse, välja arvatud, kui jagunev ühing saab eraldumisel omandava ühingu ainsaks osanikuks või aktsionäriks.

(6) Jaotumisel jagamata jäänud vara jagatakse omandavate ühingute vahel võrdeliselt nende osaga jagatud varas.

(7) Jagunemist ei saa vaidlustada pärast selle kandmist jaguneva ühingu registrikaardile.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 447. Vastutus jaguneva ühingu kohustuste eest ja jagunemisega tekitatud kahju hüvitamine

(1) Enne jagunemise kandmist jaguneva ühingu registrikaardile tekkinud jaguneva ühingu kohustuste eest vastutavad jagunemisel osalevad ühingud solidaarselt. Solidaarvõlgnike omavahelises suhtes on kohustatud isikuks ainult see, kellele kohustused määrati jagunemislepinguga.

(2) Jagunemisel osalev ühing, kellele kohustusi jagunemislepinguga ei määratud, vastutab jaguneva ühingu kohustuste eest, kui nende täitmise tähtpäev saabub viie aasta jooksul pärast jagunemise kandmist jaguneva ühingu registrikaardile.

(2¹) Jagunemisel osalev ühing avaldab viivitamata pärast jagunemise kandmist jaguneva ühingu registrikaardile väljaandes Ametlikud Teadaanded teate jagunemise kohta jagunemisel osalevate ühingute võlausaldajale ja teatab võimalusest esitada oma nõuded tagatise saamiseks kuue kuu jooksul, alates teate avaldamisest.

(2²) Jagunemisel osalev ühing peab kuue kuu jooksul käesoleva paragrahvi 2¹. lõikes nimetatud teate avaldamisest alates tagama esitatud võlausaldajate nõuded, kui võlausaldajad ei saa nõuda rahuldamist ja nad põhistavad, et jagunemine võib ohustada nende nõuete täitmist.

(3) Jagunemisel osaleva ühingu juhatuse ja nõukogu liikmed või ühingu juhtima õigustatud osanikud vastutavad solidaarselt jagunemisega ühingule, osanikele või aktsionäridele või ühingu võlausaldajatele süüliselt tekitatud kahju eest.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud nõude aegumistähtaeg on viis aastat jagunemise kandmisest jaguneva ühingu registrikaardile.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 448. Hüvitus eri liiki ühingute jagunemises osalemisel

(1) Kui jagunemisel osalevad eri liiki ühingud, võib jaguneva ühingu osanik või aktsionär, kes ei ole jagunemisotsusega nõus, kahe kuu jooksul, arvates jagunemise kandmisest jaguneva ühingu registrikaardile, nõuda, et omandav ühing omandaks tema asendatud osa või aktsia rahalise hüvituse eest. Rahaline hüvitus peab olema sama suur kui raha, mida osanik või aktsionär oleks saanud ühingu likvideerimisel järelejäänud vara jaotamisel, kui ühing oleks likvideeritud jagunemisotsuse tegemise ajal.

(2) Osade või aktsiate ühingu poolt omandamisele käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud alustel ei kohaldata vastavalt käesoleva seadustiku § 162 2. lõike punktis 1¹ ja § 283 2. lõike punktis 2 sätestatud.

(3) Osanike või aktsionäride nimed, kes ei olnud nõus jagunemisotsusega ja soovivad kasutada käesolevas paragrahvis nimetatud õigusi, lisatakse jagunemisotsusele. Jagunemisotsusega mittenõustumist kinnitab iga osanik või aktsionär oma allkirjaga.

(4) Kui omandav ühing on täis- või usaldusühing, võib käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud hüvitust nõuda osanik, kes lahkub ühingust.

(5) Alates jagunemise kandmisest jaguneva ühingu registrikaardile, peab omandav ühing maksma hüvitusel viivist seaduses sätestatud suuruses.

(6) Kui jagunemisotsusega mittenõustunud osanik või aktsionär ei nõua käesolevas paragrahvis nimetatud hüvitust, võib ta osa või aktsia võõrandada kahe kuu jooksul, sõltumata seaduses sätestatud või põhikirjaga ettenähtud käsutuspiirangutest.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 449. Jagunemine uue ühingu asutamisega

(1) Jagunemisele uue ühingu asutamisega kohaldatakse käesolevas peatükis sätestatud koos seaduses ettenähtud täiendustega.

(2) Asutatavatele ühingutele kohaldatakse omandavate ühingute kohta sätestatud.

(3) Uue ühingu asutamisele kohaldatakse seda liiki ühingu asutamise sätteid, kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti. Asutajaks on jagunev ühing.

(4) Jagunemisel uue ühingu asutamisega koostavad jaguneva ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud jagunemiskava, mis asendab jagunemislepingut. Jagunemiskavas tuleb lisaks käesoleva seadustiku § 435 1. lõikes sätestatule määrata uue ühingu ärinimi ja asukoht. Jagunemiskavale lisatakse asutatava ühingu põhikiri või ühinguleping, mis kinnitatakse jagunemisotsusega.

(5) Jaguneva ühingu juhatus või ühingut esindama õigustatud osanikud esitavad avalduse uute ühingute ning jagunemise kandmiseks äriregistrisse.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(6) Registripidaja kannab kõigepealt iga uue ühingu äriregistrisse. Seejärel kannab registripidaja jagunemise äriregistrisse ja teeb iga uue ühingu juurde märke, millal jagunemine äriregistrisse kanti.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

2. jagu

Täis- või usaldusühing jagunemisel osaleva ühinguna

§ 450. Sissemakse tähendus

Täis- või usaldusühingu osaniku sissemakset loetakse käesoleva peatüki tähenduses osaks.

§ 451. Jagunemislepingu sisu

(1) Kui omandavaks ühinguks on täis- või usaldusühing, tuleb jagunemislepingus lisaks käesoleva seadustiku § 435 1. lõikes sätestatule märkida jaguneva ühingu iga osaniku või aktsionäri kohta, kas ta saab omandavas ühinguks täis- või usaldusosanikuks ning milline on tema sissemakse suurus.

(2) Kui jaguneva usaldusühingu usaldusosanik, osaühingu osanik ja aktsiaseltsi aktsionär jagunemisotsusega ei nõustunud, saab omandavaks ühinguks olla usaldusühing ja mitte nõustunud usaldusosanik, osaühingu osanik ja aktsiaseltsi aktsionär saab omandava ühingu usaldusosanikuks.

§ 452. Jagunemisaruanne

Jagunemisaruanne ei pea koostama, kui jaguneva täis- või usaldusühingu kõik osanikud on ühingu juhtimiseks õigustatud.

§ 453. Jagunemisotsus

(1) Jagunemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletavad kõik osanikud.

(2) Ühingulepinguga võib ette näha, et jagunemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle 2/3 osanikest. Kui jagunemisotsusega ei nõustu jaguneva täisühingu osanik või usaldusühingu täisosanik, saab ta omandavas usaldusühingu usaldusosanikuks.

(3) Kui jagunemisotsuse võib vastavalt ühingulepingule teha häälteenamusega, võib osanik ühingu kulul nõuda jagunemislepingu audiitorkontrolli.

§ 454. Osaniku vastutus

(1) Kui täis- või usaldusühingu jaotumisel on omandavaks ühinguks usaldusühing, osaühing või aktsiaselts, vastutab täisosanik jaguneva ühingu kohustuste eest, mille täitmise tähtpäev on saabunud või saabub viie aasta jooksul jagunemise kandmisest jaguneva ühingu registrikaardile.

(2) Kui omandavaks ühinguks on usaldusühing, mille täisosanikuks saab jaguneva ühingu täisosanik, ei kehti täisosaniku suhtes käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud vastutuse piirang.

3. jagu

Osäühing jagunemisel osaleva ühinguna

§ 455. Jagunemislepingu audiitorkontroll

Jagunemises osaleva osaühingu osanik võib osaühingu kulul nõuda jagunemislepingu audiitorkontrolli. Vastav kirjalik nõue peab olema esitatud kümne päeva jooksul käesoleva seadustiku § 440 3. lõikes nimetatud dokumentidega tutvumise võimaldamisest arvates.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 456. Jagunemisotsus

(1) Jagunemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike koosolekul esindatud häältest ja põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui jagunemisotsus tehakse käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike häältest ja seaduse või põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Kui jagunemisega kahjustatakse või piiratakse osanikule kuuluvaid erioigusi ühingu juhtimisel, on jagunemisotsuse vastuvõtmiseks vajalik ka selle osaniku nõusolek.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(4) Kui jaguneva osaühingu kõik osad kuuluvad omandavatele osaühingutele või aktsiaseltsidele, ei ole jagunemiseks nõutav jagunemislepingu heakskiitmine jaguneva osaühingu jagunemisotsusega. Esindatuse määramisel ei arvestata jaguneva ühingu oma osa.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(5) Kui omandavaks ühinguks on osaühing, mille osade eest ei ole sissemakset täielikult tasutud, on jagunemisotsuse vastuvõtmiseks vajalik jaguneva ühingu kõigi osanike või aktsionäride nõusolek. Kui jagunevaks ühinguks on osaühing, mille osade eest ei ole sissemakset täielikult tasutud, on jagunemisotsuse vastuvõtmiseks vajalik omandava ühingu kõigi osanike või aktsionäride nõusolek.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 457. Omandava ühingu osakapitali suurendamine

(1) Omandava osaühingu osakapitali suurendamisel seoses jagunemisega ei ole teistel osanikel eesõigust osade omandamisele (§ 193).

(2) Osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmise avaldusele lisatakse täiendavalt käesoleva seadustiku § 196 1. lõikes nimetatud dokumentidele jagunemislepingu ja jagunemisel osalevate ühingute jagunemisotsuste notariaalselt kinnitatud ärakirjad.

(3) Omandava osaühingu osakapitali suurendamise korral ei või jagunemist kanda jaguneva ühingu registrikaardile enne osakapitali suurendamise äriregistrisse kandmist.

[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

(4) Omandav osaühing ei tohi jagunemise läbiviimiseks osakapitali suurendada niivõrd, kui võrd jaguneva ühingu osad või aktsiad kuuluvad omandavale osaühingule või jagunevale ühingule endale või isikule, kes tegutseb oma nimel, kuid ühingu arvel, välja arvatud, kui jagunev ühing saab eraldumisel omandava osaühingu ainsaks osanikuks.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 458. Osade üleandmine jagunemisel

(1) Omandav osäühing annab üle jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele nende osade või aktsiate asendamisel kõigepealt omandava osäühingu oma osa.

(2) Kui jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele antakse üle omandava osäühingu oma osa, võib selle jagada, järgimata seaduses ja põhikirjas sätestatud käsutuspiiranguid ja arvestamata osa väikseimat lubatud nimiväärtust.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) [Välja jäetud -RT I 1996, 40, 773- jõust. 08.06.1996]

§ 459. Võõrandamise lubatavus

Kui jagunemisotsusega mittenoostunud osanik ei nõua käesoleva seadustiku § 448 1. lõikes nimetatud hüvitust, võib ta osa võõrandada kahe kuu jooksul, sõltumata käesoleva seadustiku § 149 1.–3. lõikes sätestatud käsutuspiirangutest.

§ 460. Üleantava vara hindamine

Kui omandav ühing on osäühing, mille osakapitali seoses jagunemisega suurendatakse või kui jagunemisel asutatakse uus osäühing, tuleb osäühingu mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras (§ 143) hinnata, kas jaguneva ühingu poolt üleantud varast piisab osakapitali suurendamiseks või asutatava osäühingu osakapitaliks. Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse koos jagunemise avaldusega äriregistrile.

§ 460¹. Jaguneva ühingu osakapitali vähendamine

(1) Kui jagunemise korraldamiseks tuleb vähendada jaguneva osäühingu osakapitali, võib seda teha lihtsustatud korras.

(2) Jaguneva osäühingu osakapitali vähendamise korral ei või jagunemist kanda jaguneva ühingu registrikaardile enne osakapitali vähendamise äriregistrisse kandmist.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 460². Vahetusvõlakirjade omajate kaitse

Jaguneva osäühingu vahetusvõlakirjade omajatele kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 470 sätestatud.

[RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

§ 461. Jagunemine uue osäühingu asutamisega

(1) Ühingu jagunemisele uue osäühingu asutamisega ei kohaldata käesoleva seadustiku §-s 138 sätestatud.

(2) Jagunemisel uue osäühingu asutamisega tuleb jagunemiskavas lisaks käesoleva seadustiku § 435 1. lõikes ja § 449 4. lõikes sätestatule märkida asutatava osäühingu osakapitali suurus, samuti juhatuse liikmed. Kui moodustatakse nõukogu, märgitakse ka nõukogu liikmed.

(3) Osäühingu või aktsiaseltsi jagunemisel uue osäühingu asutamisega ei tule koostada jagunemisaruanne ning audiitor ei pea kontrollima jagunemislepingut, kui igas jagunemisel osalevas osäühingus või aktsiaseltsis määratakse osad või aktsiad jaguneva osäühingu osanike või aktsiaseltsi aktsionäride vahel samasuguse suhtega kui jagunevas osäühingus või aktsiaseltsis. Eelmises lauses sätestatud juhul ei kohaldata ka käesoleva seadustiku § 440 5. lõiget.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

4. jagu **Aktsiaselts jagunemisel osaleva ühinguna**

§ 462. Audiitorkontroll

Kui aktsiaselts osaleb jagunemises, peab audiitor kontrollima jagunemislepingut.

§ 463. Üldkoosoleku ettevalmistamine

(1) Vähemalt üks kuu enne jagunemist otsustavat üldkoosolekut esitab juhatus aktsiaseltsi asukohas aktsionäridele tutvumiseks:

1) jagunemislepingu;

2) jagunemises osalevate ühingute viimase kolme majandusaasta aruanded;

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

3) jagunemisel osalevate ühingute jagunemisarauanded;

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

4) jagunemisel osalevate ühingute vandeaudiitori aruanded.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(2) Aktsionäri nõudel antakse talle käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumentidest viivitamata ja tasuta vastavalt soovile kas täielik või osaline ära kiri. Aktsionäri nõusolekul võib ära kirja edastada tema elektronposti aadressil.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(2¹) Kui aktsiaselts on vastavalt käesoleva seadustiku §-le 63 esitanud registripidajale oma kodulehe aadressi, võib ta käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuete täitmiseks avalikustada dokumendid oma kodulehel viisil, mis võimaldab nende salvestamist ja printimist. Dokumendid peavad olema aktsiaseltsi kodulehel kättesaadavad ühe kuu jooksul enne üldkoosolekut ning kuni üldkoosoleku lõppemiseni.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(3) Kui jagunemisel osaleva aktsiaseltsi viimane majandusaasta aruanne on koostatud majandusaasta kohta, mis lõppes varem kui kuus kuud enne jagunemislepingu sõlmimist, koostatakse majandusaasta aruande osaks olevale bilansile esitavatele nõuetele vastav bilanss (vahebilanss) mitte varasema kui jagunemislepingu sõlmimisele eelneva kolmanda kuu esimese päeva seisuga. Vahebilanss peab olema koostatud samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi kasutades, mida kasutati viimase majandusaasta aruande osaks oleva bilansi koostamisel. Vahebilanss esitatakse aktsionäridele tutvumiseks käesoleva paragrahvi 1.–2¹. lõikes sätestatud korras. Vahebilanssi ei pea koostama, kui jagunemisel osalevate aktsiaseltside kõik aktsionärid on sellega nõus. Vahebilansi asemel võib esitada aktsionäridele tutvumiseks väärtpaberituru seaduse § 184¹¹ kohaselt avalikustatud poolaastaruande.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(4) Vähemalt üks kuu enne jagunemist otsustavat üldkoosolekut esitab juhatus jagunemislepingu äriregistri pidajale või avalikustab selle aktsiaseltsi kodulehel. Jagunemislepingu avalikustamisel aktsiaseltsi kodulehel peab see olema avalikkusele tasuta kättesaadav kuni üldkoosoleku lõppemiseni. Lisaks avaldab juhatus ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded teate jagunemislepingu sõlmimise kohta. Teates tuleb märkida, kus või millisel kodulehe aadressil on võimalik tutvuda jagunemislepinguga ja teiste käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumentidega ning saada nende dokumentide ära kirju. Jagunemislepingu avalikustamisel aktsiaseltsi kodulehel tuleb teates märkida ka jagunemislepingu avalikustamise kuupäev.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(5) Kui aktsiaselts on kohustatud avalikustama korraldatud teabe väärtpaberituru seaduse § 184⁶⁵. lõikes nimetatud teabe tsentraalse salvestamise süsteemis, võib jagunemislepingu avalikustada aktsiaseltsi kodulehel asemel selles süsteemis. Muus osas kohaldatakse käesoleva paragrahvi 4. lõiget.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 464. Üldkoosoleku korraldus

(1) Juhatus selgitab üldkoosolekul jagunemise õiguslikke ja majanduslikke tagajärgi, sealhulgas osade või aktsiate asendamist.

(2) Nõukogu esitab üldkoosolekul jagunemise kohta oma arvamuse.

(3) Aktsionäri nõudel antakse talle üldkoosolekul teavet ka teisi jagunemises osalevaid ühinguid puudutavate oluliste asjaolude kohta.

(4) [Kehtetu -RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 465. Jagunemisotsus

(1) Jagunemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häältest, kui põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui aktsiaseltsil on mitu liiki aktsiaid, on jagunemisotsus vastu võetud, kui lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud otsuse poolt hääletanud vähemalt 2/3 iga liiki aktsiate omanikest ja põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Kui otsus tehakse § 297 2. lõikes sätestatud korras, peab otsuse poolt hääletama vähemalt 2/3 iga liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häältest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(3) Kui omandavaks ühinguks ei ole aktsiaselts, osalevad jaguneva aktsiaseltsi eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud esindatuse määramisel ja hääletamisel aktsionäridega samadel alustel.

(4) Kui jaguneva aktsiaseltsi kõik aktsiad kuuluvad omandavatele osahingutele või aktsiaseltsidele, ei ole jagunemiseks nõutav jagunemislepingu heakskiitmine jaguneva aktsiaseltsi jagunemisotsusega. Esindatuse

määramisel ei arvestata jaguneva aktsiaseltsi oma aktsiaid. Jagunev aktsiaselts peab vähemalt üks kuu enne ühinemislepingust õiguste ja kohustuste tekkimist täitma käesoleva seadustiku §-s 463 nimetatud avalikustamiskohustused. Käesoleva seadustiku § 440 5. lõikes nimetatud teave peab kajastama kõiki pärast jagunemislepingu sõlmimist ühingu varas toimunud olulisi muudatusi.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 466. Omandava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurendamine

(1) Omandava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurendamisel seoses jagunemisega ei ole teistel aktsionäridel eesõigust aktsiate omandamisel (§ 345).

(2) Aktsiakapitali suurendamise registrisse kandmise avaldusele lisatakse täiendavalt käesoleva seadustiku § 343 1. lõikes nimetatud dokumentidele jagunemislepingu ja jagunemisel osalevate ühingute jagunemisotsuste notariaalselt kinnitatud ärakirjad.

(3) Omandava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurendamise korral ei või jagunemist kanda jaguneva ühingu registrikaardile enne aktsiakapitali suurendamise äriregistrisse kandmist.
[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

(4) Omandav aktsiaselts ei tohi jagunemise läbiviimiseks aktsiakapitali suurendada niivõrd, kui võrd jaguneva ühingu osad või aktsiad kuuluvad omandavale aktsiaseltsile või jagunevale ühingule endale või isikule, kes tegutseb oma nimel, kuid ühingu arvel, välja arvatud, kui jagunev ühing saab eraldumisel omandava aktsiaseltsi ainsaks aktsionäriks.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 467. Aktsiate üleandmine jagunemisel

Omandav aktsiaselts annab üle jaguneva ühingu osanikele või aktsionäridele nende osade või aktsiate asendamisel kõigepealt omandava aktsiaseltsi oma aktsiad.

§ 468. Üleantava vara hindamine

(1) Kui omandav ühing on aktsiaselts, mille aktsiakapitali seoses jagunemisega suurendatakse, või kui jagunemisel asutatakse uus aktsiaselts, tuleb aktsiaseltsi mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras (§ 249) hinnata, kas jaguneva ühingu poolt üleantud varast piisab aktsiakapitali suurendamiseks või asutatava aktsiaseltsi aktsiakapitaliks. Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse koos jagunemise avaldusega äriregistrile.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(2) JagunemisaruanDES tuleb viidata vandeaudiitori aruandele mitterahalise sissemakse hindamise kohta ning nimetada register, kuhu see aruanne käesoleva seadustiku § 343 kohaselt hoiule antakse.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 468¹. Jaguneva ühingu aktsiakapitali vähendamine

(1) Kui jagunemise korraldamiseks tuleb vähendada jaguneva aktsiaseltsi aktsiakapitali, võib seda teha lihtsustatud korras.

(2) Jaguneva aktsiaseltsi aktsiakapitali vähendamise korral ei või jagunemist kanda jaguneva ühingu registrikaardile enne aktsiakapitali vähendamise äriregistrisse kandmist.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 469. [Kehtetu -RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 470. Eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanike kaitse

(1) Omandavas aktsiaseltsis säilivad jaguneva aktsiaseltsi eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanike õigused, mis neil olid jagunevas aktsiaseltsis.

(2) Kui omandavaks ühinguks ei ole aktsiaselts, omandavad eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud omandava ühingu osad samadel alustel jaguneva aktsiaseltsi aktsionäridega. Jagunemislepinguga mittendustumisel võivad nad nõuda hüvitust vastavalt käesoleva seadustiku §-le 448.

§ 471. Jagunemine uue aktsiaseltsi asutamisega

(1) Ühingu jagunemisele uue aktsiaseltsi asutamisega ei kohaldata käesoleva seadustiku §-s 243 sätestatud.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(2) Jagunemisel uue aktsiaseltsi asutamisega tuleb jagunemiskavas lisaks käesoleva seadustiku § 435 1. lõikes ja § 449 4. lõikes sätestatule märkida asutatava aktsiaseltsi aktsiakapitali suurus, samuti juhatuse ja nõukogu liikmed.

(3) Osauhingu või aktsiaseltsi jagunemisel uue aktsiaseltsi asutamisega ei tule koostada jagunemisaruanne ega vahebilanssi ning audiitor ei pea kontrollima jagunemislepingut, kui igas jagunemisel osalevas osauhingu ja aktsiaseltsis määratakse osad või aktsiad jaguneva osauhingu osanike või aktsiaseltsi aktsionäride vahel samasuguse suhtega kui jagunevas osauhingu või aktsiaseltsis. Eelmises lauses sätestatud juhul ei kohaldata ka käesoleva seadustiku § 440 5. lõiget.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

5. jagu

Tulundusühistu jagunemisel osaleva ühinguna

§ 472. Tulundusühistu jagunemises osaleva ühinguna

Eraldumisel ei või eralduva ühistu liikmeks saada jagunev ühing.

§ 473. Osamaks ja liikmelisus

(1) Tulundusühistu osamakset loetakse käesoleva peatüki tähenduses osaks.

(2) Tulundusühingu liiget loetakse käesoleva peatüki tähenduses osanikuks.

§ 474. Jagunemislepingu audiitorkontroll

Jaguneva tulundusühingu liige võib tulundusühistu kulul nõuda jagunemislepingu audiitorkontrolli. Vastav kirjalik nõue peab olema esitatud kümne päeva jooksul käesoleva seadustiku § 440 3. lõikes nimetatud dokumentidega tutvumise võimaldamisest arvates.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 475. Jagunemisotsus

Jagunemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas vähemalt 2/3 koosolekul osalenud liikmetest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

§ 476. Üleantava vara hindamine

Jaguneva tulundusühistu poolt üleantav vara tuleb hinnata ühistu mitterahalise sissemakse hindamiseks ettenähtud korras. Vara hindamist tõendavad dokumendid esitatakse äriregistrile.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 477. Jagunemine uue tulundusühistu asutamisega

Jagunemisel uue tulundusühistu asutamisega tuleb jagunemislepingus lisaks käesoleva seadustiku § 435 1. lõikes ja § 449 4. lõikes sätestatule märkida asutatava ühistu juhatuse liikmed. Kui moodustatakse nõukogu, siis märgitakse ka nõukogu liikmed.

33. peatükk

ÜMBERKÜJUNDAMINE

1. jagu

Üldsätted

§ 478. Ümberkujundamise õigus

(1) Äriühingu võib ümber kujundada teist liiki äriühinguks. Tulundusühistu ümberkujundamine, samuti tulundusühistuks ümberkujundamine ei ole lubatud.

(2) Ümberkujundatava ühingu osanikud või aktsionärid saavad uue ühingu osanikeks või aktsionärideks.

§ 479. Ümberkujundamisaruanne

(1) Ümberkujundatava ühingu juhatuse või ühingu juhtima õigustatud osanikud koostavad kirjaliku aruande (ümberkujundamisaruanne), kus selgitatakse ja põhjendatakse õiguslikult ning majanduslikult ümberkujundamist, sealhulgas osade või aktsiate asendussuhet ning juurdemaksete suurust, kui juurdemakseid tehakse. Aruandes tuleb eraldi viidata hindamisega seotud raskustele.

(1¹) Ümberkujundamisaruande osaks on ka ümberkujundamisotsuse projekt.

(1²) Ümberkujundamisaruandes ei pea märkima andmeid, mille avaldamisega võib kaasneda oluline kahju ümberkujundatavale ühingule või temaga samas kontsernis olevale äriühingule. Sel juhul tuleb aruandes märkida andmete esitamata jätmise põhjused

(2) Ümberkujundamisaruannet ei pea koostama, kui ümberkujundatavas ühingu on ainult üks osanik või aktsionär või kui ümberkujundatava ühingu kõik osanikud või aktsionärid on nõus, et ümberkujundamisaruannet ei pea koostama.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 480. Ümberkujundamisotsus

(1) Ümberkujundamise otsustavad ümberkujundatava ühingu osanikud või aktsionärid. Ümberkujundamisotsus peab olema kirjalik.

(2) Osanik või aktsionär võib nõuda ümberkujundamisotsuse ärakirja.

(3) Ümberkujundamisotsuses tuleb märkida:

1) mis liiki ühinguks ühing ümber kujundatakse;

2) ühingu ärinimi;

3) ümberkujundatava ühingu osanike või aktsionäride osade või aktsiate asendussuhe;

4) õigused, mis ühingu antakse osanikele või aktsionäridele, sealhulgas eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikele;

5) ümberkujundamise tagajärjed töötajatele;

6) kui ühing kujundatakse ümber osaühinguks või aktsiaseltsiks – osa- või aktsiakapitali suurus;

7) aeg, millest arvates ümberkujundatava ühingu tehingud loetakse tehtuks ümberkujundatud ühingu arvel (ümberkujundamise bilansi päev).

(4) Osanike või aktsionäride nimed, kes ei olnud nõus ümberkujundamisotsusega, lisatakse ümberkujundamisotsusele. Ümberkujundamisotsusega mittenõustumist kinnitab iga osanik või aktsionär oma allkirjaga.

(5) Ümberkujundamise otsusega kinnitatakse uue ühingu põhikiri või ühinguleping. Ühingu ümberkujundamisel osaühinguks või aktsiaseltsiks valitakse koos otsuse tegemisega juhatuse liikmed ja nõukogu liikmed, kui moodustatakse nõukogu.

(6) Kui ümberkujundamisega kahjustatakse või piiratakse osaniku eriõigusi ühingu juhtimisel, on ümberkujundamisotsuse vastuvõtmiseks vajalik ka selle osaniku nõusolek.

[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

§ 481. Ümberkujundamisotsuse vaidlustamine ja kahju hüvitamine

(1) Kohus võib osaniku või aktsionäri, juhatuse või nõukogu liikme nõudel seaduse, ühingulepingu või põhikirjaga vastuolus oleva ümberkujundamisotsuse kehtetuks tunnistada, kui nõue on esitatud ühe kuu jooksul otsuse tegemisest.

(2) Ümberkujundamisotsust ei saa kehtetuks tunnistada põhjusel, et osade või aktsiate asendussuhe määrati liiga madalaks.

(3) Kui osade või aktsiate asendussuhe määrati liiga madalaks, võib osanik või aktsionär nõuda uuel ühingult tagasimakset.

(4) Alates ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest tuleb tasumata tagasimakselt maksta viivist seaduses sätestatud suuruses. See ei välista ega piira viivist ületava kahju hüvitamise nõude esitamist.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 482. Asutamissätete kohaldamine

Ümberkujundamisele kohaldatakse seda liiki ühingu asutamise sätteid, milleks ühing ümber kujundatakse, kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti. Asutajateks loetakse ümberkujundatava ühingu osanikke või aktsionäre, kes hääletasid ümberkujundamisotsuse poolt.

§ 483. Võlausaldajate kaitse

(1) Ümberkujundatud ühing avaldab viivitamata pärast ümberkujundamise äriregistrisse kandmist väljaandes Ametlikud Teadaanded teate ümberkujundamise kohta ühingu võlausaldajale ja teatab võimalusest esitada oma nõuded tagatise saamiseks kuue kuu jooksul, alates teate avaldamisest.

(2) Ühing peab kuue kuu jooksul käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud teate avaldamisest alates tagama esitatud võlausaldajate nõuded, kui võlausaldajad ei saa nõuda rahuldamist ja nad põhistavad, et ümberkujundamine võib ohustada nende nõuete täitmist.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud ei kohaldata, kui osahüing või aktsiaselts kujundatakse ümber täis- või usaldusühinguks.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 484. [Välja jäetud -RT I 1996, 40, 773- jõust. 08.06.1996]

§ 485. Avalduse esitamine äriregistrile

(1) Ümberkujundatava ühingu juhatus või ühingu esindama õigustatud osanikud esitavad mitte varem kui ühe kuu möödumisel ümberkujundamisotsuse vastuvõtmisest avalduse ümberkujundamise kandmiseks äriregistrisse. Avaldusele lisatakse:

1) ümberkujundamisotsus ja osanike või aktsionäride nimed, kes sellega ei nõustunud;

2) osanike või aktsionäride koosoleku protokoll, kui ümberkujundamisotsus tehti koosolekul, või osanike hääletusprotokoll;

3) uue ühingu põhikiri;

4) ümberkujundamise luba, kui see on nõutav;

5) ümberkujundamisaruanne või nõusolekud selle koostamata jätmiseks;

6) ümberkujundamisel aluseks võetud bilanss;

7) uue ühingu juhatuse liikmete või ühingu esindama õigustatud osanike andmed ja allkirjanäidised;

8) uue ühingu nõukogu liikmete andmed, kui nõukogu moodustatakse;

9) [kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

10) kui ümberkujundatava äriühingu aktsiad või osad on registreeritud Eesti väärtpaberite registris või muus deponitooriumis või kui ühing kujundatakse ümber aktsiaseltsiks, siis Eesti väärtpaberite registri pidaja või muu deponitooriumi kinnitus selle kohta, et ümberkujundatava ühingu juhatus või ühingu esindama õigustatud osanikud on teda teavitanud ümberkujundamisest;

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

11) vahebilanss või nõusolekud selle koostamata jätmiseks.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(2) Registrikandja võib ümberkujundamise registrisse kanda ainult siis, kui ümberkujundamisel aluseks võetud bilanss on koostatud seisuga mitte varem kui kaheksa kuud enne avalduse esitamist äriregistrile. Bilanss koostatakse vastavalt majandusaasta aruande osaks olevale bilansile esitatavatele nõuetele ning selle kinnitamisele ja audiitorkontrolli läbiviimisele kohaldatakse majandusaasta aruande kinnitamise ja audiitorkontrolli läbiviimise kohta sätestatud. Bilanss peab olema koostatud samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi kasutades, mida kasutati viimase majandusaasta aruande osaks oleva bilansi koostamisel. Ümberkujundamisel aluseks võetav bilanss koostatakse ümberkujundamise bilansi päevale eelneva päeva seisuga.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(3) Kui ühing kujundatakse ümber osahüinguks või aktsiaseltsiks, peavad juhatuse liikmed või ühingu esindama õigustatud osanikud avalduses kinnitama, et ümberkujundamisotsust ei ole vaidlustatud või on vastav avaldus rahuldamata jäetud.

(4) [Kehtetu -RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(5) Kui koos ümberkujundamisega otsustatakse äriühingu osa- või aktsiakapitali suurendamine, tuleb äriregistrile täiendavalt esitada osa- või aktsiakapitali suurendamist tõendavad dokumendid.

§ 486. Uue ühingu ärinimi

(1) Uus ühing võib jätkata tegevust ümberkujundatava ühingu ärinime all. Ärinimes ei või kasutada täiendit ega lühendit, mis viitab ümberkujundatava ühingu liigile.

(2) Kui ümberkujundatava ühingu osanik või aktsionär oli füüsiline isik, kes uues ühingu enam ei osale, võib uus ühing tema nime ärinimes edasi kasutada ainult tema või tema pärijate kirjalikul nõusolekul.

§ 487. Kande õiguslik toime ja ümberkujundamisega tekitatud kahju hüvitamine

(1) Ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest loetakse ühing ümberkujundatuks.

(2) Ümberkujundamise äriregistrisse kandmisega saavad ümberkujundatava ühingu osanikud või aktsionärid uue ühingu osanikeks või aktsionärideks ning nende osad või aktsiad asendatakse uue ühingu osade või

aktsiatega. Kolmandate isikute õigused asendatud osade või aktsiate suhtes jäävad kehtima uue ühingu osade või aktsiate suhtes.

(2¹) Kui ümberkujundatava äriühingu aktsiad või osad on registreeritud Eesti väärtpaberite registris või muus deponitooriumis või kui ühing kujundatakse ümber aktsiaseltsiks, teavitab äriregistri pidaja viivitamata Eesti väärtpaberite registri pidajat või muud deponitooriumi ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest. [RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(3) [Kehtetu -RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(4) Ümberkujundamist ei saa vaidlustada pärast selle äriregistrisse kandmist.

(5) Ümberkujundatava ühingu juhatuse ja nõukogu liikmed või ühingu juhtima õigustatud osanikud vastutavad solidaarselt ümberkujundamisega ühingule, osanikele või aktsionäridele või ühingu võlausaldajatele süüliselt tekitatud kahju eest.

(6) Käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud nõude aegumistähtaeg on viis aastat ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest.

§ 488. Hüvitus ümberkujundamisel

(1) Ümberkujundamisel võib ümberkujundatava ühingu osanik või aktsionär, kes ei ole ümberkujundamisotsusega nõus, kahe kuu jooksul ümberkujundamise registrisse kandmisest nõuda, et uus ühing omandaks tema asendatud osa või aktsia rahalise hüvituse eest. Rahalise hüvituse suurus peab olema niisama suur kui raha, mida osanik või aktsionär oleks saanud ühingu likvideerimisel järelejäänud vara jaotamisel, kui ühing oleks likvideeritud ümberkujundamisotsuse tegemise ajal.

(2) Osade või aktsiate ühingu poolt omandamisele käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud alustel ei kohaldata vastavalt käesoleva seadustiku § 162 2. lõike punkti 1¹ ja § 283 2. lõike punkti 2 sätteid.

(3) Osanike või aktsionäride nimed, kes ei olnud nõus ümberkujundamisotsusega ja soovivad kasutada käesolevas paragrahvis nimetatud õigusi, lisatakse ümberkujundamisotsusele. Ümberkujundamisotsusega mittenõustumist kinnitab iga osanik või aktsionär oma allkirjaga.

(4) Kui ühing kujundatakse ümber täis- või usaldusühinguks, võib käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud hüvitust nõuda osanik, kes lahkub ühingust.

(5) Alates ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest, peab uus ühing maksma hüvituselt viivist seaduses sätestatud suuruses.

(6) Ühingu ümberkujundamisel võib osanik või aktsionär, kes ei nõustunud otsusega ega nõua hüvitust, võõrandada osa või aktsia kahe kuu jooksul ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest, sõltumata seaduses sätestatud või põhikirjaga ettenähtud käsutuspiirangutest. [RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 489. Eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanike kaitse

(1) Kui aktsiaselts kujundatakse ümber teist liiki ühinguks, osalevad eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud esindatuse määramisel ja hääletamisel aktsionäridega samadel alustel.

(2) Eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud omandavad uue ühingu osad samadel alustel ümberkujundatava aktsiaseltsi aktsionäridega. Eelisaktsiate ja vahetusvõlakirjade omanikud, kes ümberkujundamisotsusega ei nõustunud, võivad nõuda hüvitust vastavalt käesoleva seadustiku §-le 488.

(3) Ümberkujundatava osatühingu vahetusvõlakirjade omajatele kohaldatakse käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud. [RT I, 04.03.2015, 4- jõust. 01.07.2015]

§ 490. [Kehtetu -RT I 2000, 57, 373- jõust. 01.01.2001]

§ 491. Sissemakse tähendus

Täis- või usaldusühingu osaniku sissemakset loetakse käesoleva peatüki tähenduses osaks.

2. jagu

Täis- või usaldusühingu ümberkujundamine osaühinguks või aktsiaseltsiks

§ 492. Ümberkujundamisaruanne

Ümberkujundamisaruannet ei pea koostama, kui ümberkujundatava täis- või usaldusühingu kõik osanikud on ühingu juhtimiseks õigustatud.

§ 493. Ümberkujundamisotsus

- (1) Ümberkujundamisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletavad kõik osanikud.
- (2) Ühingulepinguga võib ette näha, et ümberkujundamisotsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud üle 2/3 osanike häälest.

§ 494. [Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 495. Osanike vastutus

Kui täis- või usaldusühing kujundatakse ümber osaühinguks või aktsiaseltsiks, vastutab täisosanik ümberkujundatava ühingu kohustuste eest, mille täitmise tähtpäev on saanud või saabub viie aasta jooksul ümberkujundamise äriregistrisse kandmisest.

3. jagu Osaühingu või aktsiaseltsi ümberkujundamine täis- või usaldusühinguks

§ 496. Aktsionäride üldkoosoleku ettevalmistamine

(1) Vähemalt kaks nädalat enne ümberkujundamist otsustavat üldkoosolekut esitab ümberkujundatava aktsiaseltsi juhatus aktsiaseltsi asukohas aktsionäridele tutvumiseks ümberkujundamisaruande ja aktsiaseltsi viimase majandusaasta aruande. Ümberkujundamisaruannet ei esitata käesoleva seadustiku § 479 2. lõikes nimetatud juhul.

(2) Aktsionäri nõudel antakse talle käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumentidest viivitamatult ärakiri.

(3) Kui aktsiaseltsi viimane majandusaasta aruanne on koostatud majandusaasta kohta, mis lõppes varem kui kuus kuud enne ümberkujundamisotsuse tegemist, koostatakse majandusaasta aruande osaks olevale bilansile esitavatele nõuetele vastav bilanss (vahebilanss) mitte varasema kui ümberkujundamisotsuse tegemisele eelneva kolmanda kuu esimese päeva seisuga. Vahebilanss peab olema koostatud samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi kasutades, mida kasutati viimase majandusaasta aruande osaks oleva bilansi koostamisel. Vahebilanss esitatakse aktsionäridele tutvumiseks käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud korras. Vahebilanssi ei pea koostama, kui kõik aktsionärid on sellega nõus. Vahebilansi asemel võib esitada aktsionäridele tutvumiseks väärtpaberituru seaduse § 184¹¹ kohaselt avalikustatud poolaastaruande.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 497. Üldkoosoleku korraldus

(1) Aktsionäride üldkoosolekul selgitab ümberkujundatava aktsiaseltsi juhatus ümberkujundamise õiguslikke ja majanduslikke tagajärgi, sealhulgas aktsiate asendamist.

(2) Nõukogu esitab üldkoosolekul ümberkujundamise kohta oma arvamuse.

(3) Aktsionäri nõudel antakse talle üldkoosolekul teavet ka ümberkujundamise teiste oluliste asjaolude kohta.

§ 498. Ümberkujundamisotsus

(1) Täisühinguks ümberkujundamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletavad kõik osanikud või aktsionärid.

(2) Usaldusühinguks ümberkujundamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike või aktsionäride koosolekul esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet ja otsuse poolt on hääletanud kõik osanikud või aktsionärid, kes saavad usaldusühingu täisosanikuks.

(3) Kui osaühingu usaldusühinguks ümberkujundamise otsus tehakse käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike häälest, kui põhikirjaga

ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet ja otsuse poolt on hääletanud kõik osanikud, kes saavad usaldusühingu täisosanikuks.

(4) Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on ümberkujundamisotsus vastu võetud, kui lisaks käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud on otsuse poolt hääletanud vähemalt 2/3 iga liiki aktsiate omanikest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 499. Võlausaldajate kaitse

[Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

4. jagu Osaühingu ümberkujundamine aktsiaseltsiks

§ 500. Ümberkujundamisotsus

(1) Osaühingu aktsiaseltsiks ümberkujundamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike koosolekul esindatud häältest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui ümberkujundamisotsus tehakse käesoleva seadustiku § 173 2. lõikes sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 osanike häältest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.
[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(3) Aktsiaseltsi aktsiate nimiväärtused võib määrata erinevalt ümberkujundatava osaühingu osade omadest, samuti võib otsustada nimiväärtuseta aktsiate kasutuselevõtu. Aktsiate nimiväärtus või arvestuslik väärtus peab vastama käesoleva seadustiku § 223 nõuetele. Ümberkujundatava osaühingu osad võib jagada, järgimata seaduses ja põhikirjas sätestatud kasutuspiiranguid ning arvestamata osa väikseimat lubatud nimiväärtust.
[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

(4) Ümberkujundatava osaühingu osad tuleb enne äriregistrile käesoleva seadustiku §-s 485 nimetatud avalduse esitamist registreerida Eesti väärtpaberite registris.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 501. [Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

5. jagu Aktsiaseltsi ümberkujundamine osaühinguks

§ 502. Aktsionäride üldkoosoleku ettevalmistamine

(1) Vähemalt üks kuu enne ümberkujundamist otsustavat üldkoosolekut esitab ümberkujundatava aktsiaseltsi juhatus aktsiaseltsi asukohas aktsionäridele tutvumiseks ümberkujundamisaruande ja aktsiaseltsi viimase majandusaasta aruande. Ümberkujundamisaruannet ei esitata käesoleva seadustiku § 479 2. lõikes nimetatud juhul.

(2) Aktsionäri nõudel antakse talle käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumentidest viivitamatult ärakiri.

(3) Kui aktsiaseltsi viimane majandusaasta aruanne on koostatud majandusaasta kohta, mis lõppes varem kui kuus kuud enne ümberkujundamisotsuse tegemist, koostatakse majandusaasta aruande osaks olevale bilansile esitatavatele nõuetele vastav bilanss (vahebilanss) mitte varasema kui ümberkujundamisotsuse tegemisele eelneva kolmanda kuu esimese päeva seisuga. Vahebilanss peab olema koostatud samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi kasutades, mida kasutati viimase majandusaasta aruande osaks oleva bilansi koostamisel. Vahebilanss esitatakse aktsionäridele tutvumiseks käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud korras. Vahebilanssi ei pea koostama, kui kõik aktsionärid on sellega nõus. Vahebilansi asemel võib esitada aktsionäridele tutvumiseks väärtpaberituru seaduse § 184¹¹ kohaselt avalikustatud poolaastaruande.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

§ 503. Üldkoosoleku korraldus

(1) Aktsionäride üldkoosolekul selgitab ümberkujundatava aktsiaseltsi juhatus ümberkujundamise õiguslikke ja majanduslikke tagajärgi, sealhulgas aktsiate asendamist.

(2) Nõukogu esitab üldkoosolekul ümberkujundamise kohta oma arvamuse.

(3) Aktsionäri nõudel antakse talle üldkoosolekul teavet ka ümberkujundamise teiste oluliste asjaolude kohta.

§ 504. Ümberkujundamisotsus

(1) Aktsiaseltsi osauhinguks ümberkujundamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud häälestest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(2) Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on ümberkujundamisotsus vastu võetud, kui lisaks käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatudle on otsuse poolt hääletanud vähemalt 2/3 iga liiki aktsiate omanikest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Kui otsus tehakse § 297 2. lõikes sätestatud korras, peab otsuse poolt hääletama vähemalt 2/3 iga liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häälestest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(3) Osauhingu osade nimiväärtused võib määrata erinevalt ümberkujundatava aktsiaseltsi aktsiate nimiväärtustest või arvestuslikust väärtusest. Osauhingu osade nimiväärtused peavad vastama käesoleva seadustiku § 148 nõuetele.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

IX¹. osa **VASTUTUS VÄÄRTEGUDE EEST**

[RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 504¹. Ebaõigete andmete esitamine aktsionäride nimekirja

Aktsionäri või tema esindaja poolt üldkoosolekul koostatavasse aktsionäride nimekirja ebaõigete andmete esitamise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 504². Aktsia väljalaske nõuete rikkumine

Aktsiaseltsi juhatuse või nõukogu liikme või likvideerija poolt aktsiate väljalaskmise eest enne väljalaskehinna täielikku tasumist või aktsiate väljalaskmise eest enne aktsiaseltsi või aktsiakapitali suurendamise kohta äriregistri kande tegemist, samuti lubatust väiksema nimiväärtusega või arvestusliku väärtusega aktsiate väljalaskmise eest või nimiväärtusega ja nimiväärtuseta aktsiate samaaegse väljalaskmise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 504³. Aktsia võõrandamise nõuete rikkumine

Aktsiaseltsi juhatuse või nõukogu liikme või likvideerija poolt aktsiaseltsile sama aktsiaseltsi aktsiate ebaseadusliku omandamise või nende tagatiseks võtmise, aktsiaseltsi oma aktsiate võõrandamiseks mittepakumise või aktsiaseltsile oma aktsiate tagatiseks võtmise lõpetamata jätmise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

§ 504⁴. [Kehtetu -RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

§ 504⁵. Eeliste pakkumine ja vastuvõtmine hääletamisel

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 504⁶. Menetlus

Käesolevas peatükis sätestatud väärteguvõrdline menetleja on Politsei- ja Piirivalveamet.

[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

X. osa **SEADUSE RAKENDAMINE**

§ 505. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 506. Käesoleva seadustiku kohaldamine äriühingutele

(1) Alates 1995. aasta 1. septembrist võib äriühinguid asutada ainult käesolevas seadustikus sätestatud korras ja neile kohaldatakse käesolevas seadustikus sätestatud.

(2) Enne 1995. aasta 1. septembrit asutatud äriühingutele kohaldatakse kuni nende äriregistrisse kandmiseni vastavalt käesoleva seadustiku §-des 1, 2 1., 4. ja 5. lõikes, 4–6, 79–82, 85–98, 100, 101, 102 1.–3. lõikes, 103 1.–3. lõikes, 104–111, 113–115, 117–121, 123–126, 128–130, 131 1. lõikes, 132, 134 1. lõikes, 135, 140–143, 144 1. lõike punktides 1, 2, 4, 5, 7, 8 ja 3. lõikes, 145, 146, 148 3.–6. lõikes, 149–170, 171 1. ja 3. lõikes, samuti 2. lõike punktis 3, 172–175, 177, 178, 179 1.–3. lõikes, 180 1., 2., 6. ja 7. lõikes ning 3. lõike esimeses ja teises lauses, 181–188, 189 2. lõikes, 190, 191, 192 1. ja 2. lõikes, 193–195, 197–199, 201–203, 205–207, 209–216, 219 1. lõikes, 220, 221, 223–226, 227 1. ja 2. lõikes, 228–240, 241 1., 2., 3. ja 4. lõikes, 246–248, 249 4. lõikes, 250 1. lõike punktides 1, 2, 5, 6, 7, 8 ja 3. lõikes, 251, 252, 272–291, 292 1. lõike punktis 2, 2. ja 3. lõikes, 293–299, 300 1. lõikes, 302–307, 308 1.–3. lõikes, 309–315, 327–332, 334–340, 341 1.–3. lõikes, 342, 344–358, 360–366, 368–370, 372–379 ja 383 sätestatud. Kuni äriregistrisse kandmiseni on aktsiaseltsi juhatusel nii juhatuse kui ka nõukogu õigused, kui aktsiaseltsi põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti. Kui äriühingu põhikiri või ühinguleping on vastuolus seadusega, kohaldatakse seaduses sätestatud. Äriregistrisse kandmata aktsiaseltsi juhatuse liikmele laieneb käesoleva seadustiku §-s 327 ettenähtud nõukogu liikme vastutus juhul, kui aktsiaseltsil ei ole nõukogu.

(2¹) Käesoleva seadustiku §-des 187 ja 315 ning § 506 2. lõikes sätestatud isiklikku vastutust kohaldatakse ettevõttereregistrisse kantud ettevõtte juhile juhul, kui ta ei tõenda, et ta tehingu tegemise või toimingu tegemata jätmise ajal ei olnud ettevõtte juht.

(2²) Käesoleva seadustiku §-des 363¹–363¹⁰ sätestatud kohaldatakse üksnes aktsiaseltsile, kelle aktsiad on registreeritud Eesti väärtpaberite registris.
[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(3) Kuni äriühingu äriregistrisse kandmiseni toimub osäühingu ja aktsiaseltsi juhtimine, mille kõik osad või aktsiad kuuluvad riigile, Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud erisusi arvestades.

(4) Kuni äriregistrisse kandmiseni on aktsiaseltsi üldkoosoleku pädevuses lisaks § 298 1. lõikes sätestatud ka muude aktsiaseltsi põhikirjaga üldkoosoleku pädevusse antud küsimuste otsustamine.

(4¹) Enne 2011. aasta 1. jaanuari asutatud osäühingute reservkapitali suhtes kohaldatakse käesoleva seadustiku § 139 1. lõike punkti 7, § 156 3. lõike, § 160 2. lõike ja § 199² 4. lõike sätteid enne 2011. aasta 1. jaanuari kehtinud redaktsioonis. Osanikud võivad võtta vastu otsuse kohustusliku reservkapitali moodustamise või suurendamise lõpetamise kohta. Vastava otsuse vastuvõtmisele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 175 1. lõiget.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(5) Enne § 180 2. lõike neljandas lauses ja § 308 4. lõikes nimetatud nõuete jõustumist peab äriregistrisse kantud osäühingute ja aktsiaseltside juhatuse koosseis olema viidud vastavusse nimetatud nõuetega 1997. aasta 1. septembriks.

(5¹) Enne 2011. aasta 1. jaanuari valitud juhatuse liikme ametiajale kohaldatakse käesoleva seadustiku § 184 lõike 2 sätteid juhatuse liikme valimise ajal kehtinud redaktsioonis.
[RT I 2010, 77, 589- jõust. 01.01.2011]

(6) Kuni 1999. aasta 1. septembrini võib osäühingu ja aktsiaseltsi juhatuse omandada ja võõrandada osäühingu või aktsiaseltsi nimel kinnisasju, ehitisi kui vallasasju ning osalust teistes äriühingutes (osad, aktsiad) ainult nõukogu, selle puudumisel aga osanike koosoleku või aktsionäride üldkoosoleku otsusel, kui osäühingu või aktsiaseltsi põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti. Nimetatud piirang kehtib kolmandate isikute suhtes.

(7) Aruandeperioodidele, mis algasid enne 2005. aasta 1. jaanuari, ja nende kohta koostatud aruannetele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 97 lõike 1, § 155 lõike 2, § 179 lõike 2, § 225 lõike 2, § 332 lõike 4, § 335 lõike 1¹ ja § 388 lõike 5 sätteid enne 2005. aasta 1. detsembrit kehtinud redaktsioonis.
[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

(8) Enne 2005. aasta 1. detsembrist alanud ühinemiste, jagunemiste ja ümberkorraldamiste suhtes kohaldatakse käesoleva seadustiku § 400 lõike 2, § 443 lõike 2, § 480 lõike 3 ja § 485 lõike 2 sätteid enne 2005. aasta 1. detsembrist kehtinud redaktsioonis.
[RT I 2005, 61, 478- jõust. 01.12.2005]

(9) Aktsiaseltsid, kes on võtnud nimiväärtuseta aktsia kasutusele ja kelle nimiväärtuseta aktsiate arvu ei ole äriregistrisse kantud, peavad koos äriregistrile esitatava avaldusega, millega taotletakse äriregistrisse põhikirja muutmise kohta kande tegemist, esitama avalduse nimiväärtuseta aktsiate arvu äriregistrisse kandmiseks, kui põhikirja muudetakse seoses nimiväärtuseta aktsiate arvuga.
[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(10) Registripidajale enne 2018. aasta 15. jaanuari esitatud ettevõtja ja välismaa äriühingu filiaali elektronposti aadress kantakse registrikaardile automaatselt.
[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

§ 507. Käesolevas seadustikus sätestamata ettevõtted

(1) Enne käesoleva seadustiku jõustumist kehtinud õigusaktide alusel asutatud ettevõtted, mida ei ole ettevõtjana sätestatud käesolevas seadustikus, tuleb 1997. aasta 1. septembriks ümber kujundada vastavalt käesoleva seadustiku §-le 509 või lõpetada. Selliste ettevõtete asutamine ja nendeks ettevõteteks ümberkujundamine, nendega ühinemine või nendeks jagunemine ei ole pärast 1995. aasta 1. septembrit lubatud.

(2) Enne käesoleva seadustiku jõustumist kehtinud õigusaktide alusel asutatud ettevõtetele, mida ei ole ettevõtjana sätestatud käesolevas seadustikus, kohaldatakse nende ettevõtete kohta käivates õigusaktides sätestatud.

(3) Kui enne käesoleva seadustiku jõustumist kehtinud õigusaktide alusel asutatud ettevõtet ei ole 1997. aasta 1. septembriks ümber kujundatud või lõpetatud, sundlõpetatakse see käesoleva seadustiku §-s 513 sätestatud korras.

§ 508. Ettevõtte asutamine enne käesoleva seadustiku jõustumist

Enne 1995. aasta 1. septembrit asutatud ettevõtte võib kanda Eesti Vabariigi ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide registrisse (edaspidi *ettevõtteregister*), kui sellele ettevõttele on asutamisluba antud enne 1995. aasta 1. septembrit ja registrisse kandmise avaldus on esitatud hiljemalt 1995. aasta 10. septembriks.

§ 509. Ühinemine, jagunemine ja ümberkujundamine

(1) Äriregistrisse kantud äriühingute ühinemine, jagunemine ja ümberkujundamine toimub käesolevas seadustikus sätestatud korras. Äriregistrisse kantud äriühing ei või ühineda äriregistrisse kandmata äriühinguga.

(2) Äriregistrisse kandmata ettevõtte võib ümber kujundada käesolevas seadustikus sätestatud ettevõtjaks või muul käesolevas paragrahvis sätestatud viisil. Äriregistrisse kandmata ettevõtete ümberkujundamisel kohaldatakse käesoleva seadustiku §-des 478–482, 485–487, 489–495, 498, 500 ja 504 sätestatud. Äriregistrisse kandmata ettevõtte ümberkujundamisel ei kohaldata § 485 1. lõike esimeses lauses toodud tähtaega.

(3) Riigiettevõtete, riiklike ettevõtete ja riiklike väikeettevõtete, samuti muude riigile kuuluvate ettevõtete ning rahva- ja rendiettevõtete ja riiklike fondide ümberkujundamine, ühinemine ja jagunemine toimub Vabariigi Valitsuse korralduse alusel ja **Vabariigi Valitsuse** poolt kehtestatud korras.

(4) Munitsipaalettevõtte võib ümber kujundada osahinguks, aktsiaseltsiks või kohaliku omavalitsuse asutuseks. Munitsipaalettevõtte ümberkujundamise otsustab valla- või linnavalikogu ja korraldab valla- või linnavalitsus.

(5) Riigiettevõtte või riikliku ettevõtte võib ümber kujundada osahinguks, aktsiaseltsiks, avalik-õiguslikuks juriidiliseks isikuks või riigiasutuseks.

(6) Rendiettevõtte, rahvaettevõtte või riikliku väikeettevõtte võib ümber kujundada osahinguks või aktsiaseltsiks.

(7) Ümberkujundamisel tuleb äriregistripidajale esitada § 485 1. lõike punktides 1–4 ja 6–8 sätestatud dokumendid, aktsiaseltsiks ümberkujundamise korral samuti audiitori arvamus selle kohta, kas aktsiaseltsil on netovara, mis vastab aktsiakapitalile. Osahinguks ümberkujundamise korral tuleb audiitori arvamus lisada juhul, kui ühing vastab tingimustele, mille korral on audiitorkontroll ette nähtud.

(8) Äriregistrisse kandmata ettevõtted võivad ühineda selliselt, et asutavad uue äriühingu, mis kantakse äriregistrisse, samuti selliselt, et üks ettevõtte ühendatakse teisega. Ettevõtete ühinemisel kohaldatakse vastavalt käesoleva seadustiku §-des 391–393, 397, 398, 400, 401, 403, 405–410, 412–417, 421–433 sätestatud. Äriregistrisse kandmata ettevõtete ühinemisel ei kohaldata § 400 1. lõike esimeses lauses sätestatud. Äriregistripidajale tuleb täiendavalt esitada äriregistrisse kantava aktsiaseltsi kohta audiitori arvamus selle kohta, kas aktsiaseltsil on netovara, mis vastab aktsiakapitalile. Osahinguga äriregistrisse kandmise korral tuleb audiitori arvamus lisada juhul, kui ühing vastab tingimustele, mille korral on audiitorkontroll ette nähtud.

(9) Ümberkujundamine või ühinemine käesolevas seadustikus sätestatud äriühinguks loetakse toimunuks äriühingu äriregistrisse kandmisest. Riigiettevõtte, riikliku ettevõtte või riikliku väikeettevõtte või riikliku fondi või munitsipaalettevõtte ümberkujundamisel äriühinguks loetakse neile riigi poolt õiguslikul alusel üleantud vara, selle vara baasil või muul viisil soetatud ja äriregistrisse kandmise ajal tema seaduslikus valduses olev vara, riigilt äriühingu omandisse üeläinuks äriühingu registrisse kandmise hetkest. Sama kehtib riikliku fondi või munitsipaalettevõtte kandmisel sihtasutusena mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse. [RT I 1998, 23, 322- jõust. 22.03.1998 - kohaldatakse tagasiulatuvalt 1995. aasta 1. septembrist.]

(9¹) Käesoleva paragrahvi lõike 9 teises lauses sätestatud kohaldatakse vastavalt lõikes 9 nimetatud ettevõtete ühinemise korral äriühingule, kellele läheb üle ühinevate ettevõtete valduses olev vara. [RT I 1998, 23, 322- jõust. 22.03.1998 - kohaldatakse tagasiulatuvalt 1995. aasta 1. septembrist.]

(9²) Riigiettevõtte jagunemisel käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestab **Vabariigi Valitsus** riigiettevõtte valduses oleva vara äriühingu omandisse ülemineku korra.

(10) Äriregistrisse kandmata ettevõtete ümberkujundamisel või ühinemisel käesolevas seadustikus sätestatud ettevõtjaks ei maksustata uutele ettevõtjatele üleantavat vara tulu- ja käibemaksuga.

(11) Äriregistrisse kandmata täis- ja usaldusühingut ei või ümber kujundada osaühinguks ega aktsiaseltsiks.

(12) Riikliku fondi võib ümber kujundada osaühinguks, aktsiaseltsiks, sihtasutuseks või avalik-õiguslikuks juriidiliseks isikuks. Osaühinguks või aktsiaseltsiks ümberkujundatava riikliku fondi avaldus peab olema äriregistri pidajale esitatud hiljemalt 1997. aasta 1. septembriks, sihtasutuseks ümberkujundatava riikliku fondi avaldus peab mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri pidajale olema esitatud hiljemalt 1998. aasta 1. oktoobriks.

§ 510. Ümberkujundamine füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtteks

(1) Äriregistrisse kandmata osaühingu või aktsiaseltsi, mille kõik osad või aktsiad kuuluvad ühele füüsilisest isikust osanikule või aktsionärile, võib osanike koosoleku või aktsionäride üldkoosoleku otsusel ümber kujundada selle füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtteks. Nimetatud ümberkujundamine on lubatud ja loetakse toimunuks, kui füüsilisest isikust ettevõtja kantakse äriregistrisse.

(2) Ümberkujundamisel läheb osaühingu või aktsiaseltsi vara koos kohustustega üle osanikust või aktsionärist füüsilisest isikust ettevõtjale.

(3) Ümberkujundamise otsuses määratakse füüsilisest isikust ettevõtja ärinimi ja ettevõtte asukoht, samuti muud ümberkujundamiseks vajalikud abinõud.

(4) Ümberkujundamise ja füüsilisest isikust ettevõtja äriregistrisse kandmiseks esitab füüsilisest isikust ettevõtja avalduse. Avaldusele lisatakse:

- 1) ümberkujundamisotsus;
- 2) ümberkujundamise aluseks võetud bilanss.

(5) Registrikidaja võib ümberkujundamise äriregistrisse kanda ainult siis, kui ümberkujundamisel aluseks võetud bilanss on koostatud mitte varem kui kaheksa kuud enne avalduse esitamist äriregistriks. Bilansi koostamisel kehtivad majandusaasta aruande koostamise kohta käivad sätted.

(6) Ümberkujundamise ja füüsilisest isikust ettevõtja äriregistrisse kandmisega läheb osaühingu või aktsiaseltsi vara üle füüsilisest isikust ettevõtjale. Osaühing või aktsiaselts lõpeb ümberkujundamise kandega.

(7) Füüsilisest isikust ettevõtja võib kasutada osaühingu või aktsiaseltsi ärinime, järgides käesoleva seadustiku § 8 nõudeid.

§ 511. Äriregistrisse kandmise avaldus

(1) Enne 1995. aasta 1. septembrit asutatud ja ettevõtteregestris registreeritud ettevõtja kantakse äriregistrisse tema avaldusel.

(2) Äriregistrisse kandmise avalduses tuleb märkida ettevõtja kohta seaduses sätestatud andmed ning avaldusele lisada seaduses sätestatud dokumendid, samuti tema ettevõtteregestris registreerimise tunnistus. Avaldusele kirjutavad alla kõik äriühingu juhatuse liikmed või ühingut esindama õigustatud osanikud.

(3) Äriühingu põhikiri peab äriregistrisse kandmiseks olema viidud kooskõlla käesolevas seadustikus sätestatuga.

(4) Ettevõtteregestrisse kantud ettevõtte samas vormis või ümberkujundamise või ühinemise teel äriregistrisse kandmise avalduse peab kandemääruse tegemiseks pädev isik läbi vaatama kuue kuu jooksul, arvates selle esitamisest. Avaldused vaadatakse läbi nende laekumise järjekorras. Kohtu registriosakonna juhataja võib mõjuval põhjusel lubada avalduse läbi vaadata eelisjärjekorras. Mõjuvaks põhjuseks loetakse eeskätt tõendatud osavõttu tehingust, mille puhul vastav füüsiline või juriidiline isik peab maareformi seaduse kohaselt olema kantud äriregistrisse.

[RT I 2005, 57, 449- jõust. 01.01.2006]

(5) [Kehtetu -RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

§ 511¹. Isikuandmete ja sidevahendite andmete muutmine registripidaja poolt

[RT I, 20.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(1) Kui käesoleva seaduse § 62 lõigetes 3–5¹ sätestatud isiku elu- või asukoha või aadressiandmeid muudetakse, teeb registripidaja muutmise kanded iga ettevõtja kohta eraldi koos ettevõtja teiste registriandmete muutmisega. Tehniliste võimaluste olemasolu korral võib aadressiandmeid muuta ka automatiseeritult. Aadressiandmete automatiseeritud muutmise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

(2) Äriühingu elektronposti aadress muudetakse majandusaasta aruande esitamisel ilma kandeavalduseta. Tehniliste võimaluste olemasolu korral toimub elektronposti aadressi kande muutmine automatiseeritult käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kehtestatud korras.

[RT I, 20.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

§ 511². Registripidaja tööpiirkonna muutmine

[Kehtetu -RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

§ 511³. Märke tegemine osanike nimekirja pidaja kohta

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(1) Tehniliste võimaluste olemasolu korral võib märke osade registreerituse kohta Eesti väärtpaberite registris teha registrikaardile automatiseeritult Eesti väärtpaberite registrist saadud andmete alusel.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud märke tegemise täpsed tingimused kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

§ 511⁴. Maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtja kandmine äriregistrisse

(1) Maksukohustuslaste registris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtja kantakse äriregistrisse tema avalduse alusel. Avalduse esitamine on võimalik 2009. aasta 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini. Avalduse esitamine on riigilõivuvaba.

(2) Äriregistrisse kandmise avalduses tuleb lisaks muudele käesolevas seadustikus sätestatud andmetele märkida ka füüsilisest isikust ettevõtja registreerimine maksukohustuslaste registris. Äriregistrisse kantakse füüsilisest isikust ettevõtja maksukohustuslaste registris registreerimise alguskuupäev.

(3) Äriregistrisse kandmise avaldus vaadatakse läbi käesoleva seadustiku § 53 1. lõikes sätestatud tähtaja jooksul. Kui kandeavaldus esitatakse käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud tähtaja viimase viie kuu jooksul, vaadatakse kandeavaldus läbi 10 tööpäeva jooksul avalduse esitamisest arvates.

(4) Registripidaja teatab Maksu- ja Tolliametile viivitamata nende füüsilisest isikust ettevõtjate andmed, kelle äriregistrisse kandmise avaldus rahuldati, ja pärast 2009. aasta 31. detsembrini nende füüsilisest isikust ettevõtjate andmed, kelle kandeavaldus jäeti rahuldamata.

(5) Füüsilisest isikust ettevõtja, kelle äriregistrisse kandmise avaldus rahuldati või kes ei ole äriregistrisse kandmise avaldust käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud tähtpäevaks esitanud või kelle kandeavaldus on jäetud rahuldamata, kustutatakse maksukohustuslaste registrist. Maksu- ja Tolliamet teavitab füüsilisest isikust ettevõtjat tema kustutamisest maksukohustuslaste registrist.

[RT I 2008, 27, 177- jõust. 10.07.2008]

§ 511⁵. Üleminek elektroonilisele äriregistri pidamisele

Kuni elektroonilisele äriregistrile üleminekuni peetakse äriregistrit 2012. aasta 31. oktoobrini kehtinud regulatsiooni kohaselt.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 512. Välismaa äriühingu filiaal

(1) Enne 1995. aasta 1. septembrit ettevõtteregestrisse kantud välismaa äriühingu filiaal või esindus kantakse ettevõtja avaldusel filiaalina äriregistrisse.

(2) Avaldusele kirjutab alla filiaali või esinduse juhataja. Avaldusele lisatakse filiaali kohta seaduses sätestatud dokumendid.

(3) 1995. aasta 1. septembrist kaotab välismaa äriühingu filiaal juriidilise isiku õigused.

§ 513. Registrist kustutamine

(1) Ettevõtteregestris oleva ettevõtja kandmisel äriregistrisse tehakse ettevõtteregestri kandesse vastav märge äriregistri pidaja teate alusel.

(2) Ettevõtteregestrisse kantud ettevõtted, mida ei ole 1997. aasta 1. septembriks ettevõtjana äriregistrisse kantud või mille äriregistrisse kandmiseks ei ole selleks ajaks äriregistri pidajale avaldust esitatud või mille äriregistrisse kandmise avaldus on jäetud rahuldamata, loetakse sundlõpetatuks.

Sundlõpetatud ettevõtte juhatuse või seda asendava organi esindusõigus säilib kuni kohtu poolt likvideerija määramiseni või pankroti väljakuulutamiseni või vastava ettevõtte registrist kustutamiseni. Juhatuse või seda asendava organi koosseisus võib teha muudatusi kuni selle ajani ainult mõjuval põhjusel ja kohtu loal. Mõjuvaks põhjuseks loetakse eelkõige:

- 1) pikaajalist või rasket haigust, mille tõttu muutub võimatuks juhatuse või seda asendava organi liikme ülesannete täitmine;
- 2) juhatuse või seda asendava organi liikme surma, teadmata kadunuks või surnuks tunnistamist, samuti teovõimetuks tunnistamist;
- 3) kohtuotsuse jõustumist, millega määrati vabadusekaotuslik karistus;
- 4) kohtuotsuse jõustumist, millega juhatuse või seda asendava organi liikmel võeti ära õigus teataval tegevusalal tegutsemiseks;
- 5) juhatuse või seda asendava organi liikme alalist elamaasumist välismaale. Muudatused juhatuse või seda asendava organi koosseisus jõustuvad alates ettevõtteregestris registreerimisest.

(3) Ettevõtteregestri pidaja avaldab ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded teate ettevõtja sundlõpetamisest. Kui äriregistri pidaja teeb ettevõtja äriregistrisse kandmise avalduse kohta otsuse, millega jätab avalduse rahuldamata pärast 1997. aasta 1. septembrit, avaldab äriregistri pidaja ise teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lõpetamise teates tuleb märkida, et võlausaldajad, aktsionärid, osanikud ja liikmed esitaksid oma nõuded nelja kuu jooksul teate avaldamisest ettevõtte asukohajärgsele kohtule likvideerijate määramiseks või pankroti väljakuulutamiseks.

(3¹) Nelja kuu jooksul käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud teate avaldamisest võivad võlausaldajad või aktsionärid või osanikud või liikmed esitada ettevõtte asukohajärgsele kohtule avalduse likvideerijate määramiseks või pankroti väljakuulutamiseks. Kohus võib ettevõtte likvideerijaks määrata eeskätt ettevõtteregestrisse kantud ettevõtte juhi, kes on kohustatud likvideerija ülesanded vastu võtma, välja arvatud juhul, kui sellest keeldumiseks on käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud mõjuv põhjus. Avalduses likvideerimise läbiviimise kohta tuleb esitada:

- 1) andmed sundlõpetatud ettevõtte kohta, kelle suhtes likvideerimise läbiviimist taotletakse, sealhulgas viide Riigi Teataja Lisa numbrile, kus ilmus sundlõpetamisteade;
- 2) avalduse esitaja nimi ning elu- või asukoht ja postiaadress;
- 3) taotlus isiku likvideerijaks määramise kohta, tema nimi ning elukoht ja postiaadress;
- 4) andmed avalduse aluseks oleva nõude suuruse, aluse ja maksetähtaja kohta, kui avalduse esitab võlausaldaja; sel juhul lisatakse avaldusele tõendid nõude olemasolu kohta.

Avaldusele tuleb lisada isiku nõusolek, kelle likvideerijaks määramist taotletakse, välja arvatud juhul, kui taotletakse ettevõtteregestrisse kantud ettevõtte juhi likvideerijaks määramist. Samuti tuleb avaldusele lisada riigilõivu tasumise tõend.

Kui kohus on juba määranud sundlõpetatud ettevõttele likvideerija, käsitletakse järgmisi avaldusi likvideerimismenetluse läbiviimiseks nõuetest teatamisena ning kohus edastab nad likvideerijale. Isik, kes on esitanud kohtule teadvalt vale avalduse likvideerimise läbiviimiseks, peab hüvitama sellega ettevõttele, selle võlausaldajatele, aktsionäridele, osanikele või liikmetele tekitatud kahju.

(3²) Sundlõpetatud ettevõtte ei tohi:

- 1) jaotada osanikele, aktsionäridele, liikmetele või ettevõtjale kasumit (dividendi);
- 2) võõrandada, rendile anda ja piiratud asjaõigustega koormata ettevõttele kuuluvaid kinnisasju, riiklikusse registrisse kantavaid vallasasju (hooned, sõidukid jne.) ning osalust teistes äriühingutes (osad, aktsiad);
- 3) muuta põhikirja;
- 4) muuta osa- või aktsiakapitali või osanike sissemaksete suurust;
- 5) asutada juriidilisi isikuid. Käesoleva lõike punktis 2 sätestatud piirangud kehtivad kuni kohtu poolt likvideerijate määramiseni või pankroti väljakuulutamiseni. Käesoleva lõike punktis 2 sätestatud piirangud kehtivad kolmandate isikute suhtes.

(4) [Välja jäetud]

(5) Kui võlausaldajad, osanikud, aktsionärid või liikmed oma nõuetest käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud tähtaja jooksul ei teata või kui likvideerimine on lõpetatud, loetakse ettevõtte lõppenuks ja kustutatakse registrist.

Likvideerimise lõpetamiseks esitab likvideerija ettevõttereistri pidajale lõppbilansi ning avalduse ettevõtte registrist kustutamiseks ja likvideeritud ettevõtte dokumentide hoidja registrisse märkimiseks. Kui ettevõtte on lõppenud nõuetest mitteteatamise tõttu, loetakse ettevõtte juht, kes on ettevõtte lõppemise hetkel kantud ettevõttereistrisse, likvideeritud ettevõtte dokumentide hoidjaks ja märgitakse ettevõttereistri pidaja poolt ettevõttereistrisse.

(6) Enne 1995. aasta 1. septembrit asutatud äriühingu või filiaali äriregistrisse kandmisel tehakse äriregistrisse märke ühingu või filiaali varasema registreerituse kohta ettevõttereistris, näidates ära senise registrinumbri.

(7) Välismaa äriühingu filiaali või esinduse, mida ei ole 1997. aasta 1. septembriks äriregistrisse kantud või mille äriregistrisse kandmiseks ei ole selleks ajaks äriregistri pidajale avaldust esitatud või mille äriregistrisse kandmise avaldus on jäetud rahuldamata, kustutab ettevõttereistri pidaja ettevõttereistri, välja arvatud juhul, kui tegemist on välisriigi krediitiasutuse filiaali või esindusega.

(8) [Valdkonna eest vastutav ministervõib](#) oma määrusega kehtestada täpsema korra käesolevas paragrahvis nimetatud sundlõpetamise teostamiseks. Valdkonna eest vastutav minister kehtestab oma määrusega sundlõpetatud ettevõtete likvideerijatele tasu määramise korra ja tasu piirmäärad.

§ 514. Käibemaksukohustuslaste registreerimine

[Kehtetu -RT I 2008, 60, 331- jõust. 01.01.2009]

§ 515. Eri liiki aktsiatest tulenevad õigused

(1) Enne 1995. aasta 1. septembrit välja lastud aktsiatest tulenevad õigused, mis ei vasta käesolevas seadustikus sätestatule, jäävad kehtima. Need õigused tuleb ära näidata aktsiaseltsi põhikirjas.

(2) Asutajate ja aktsionäride õigused, mis ei tulene aktsiatest, on 1995. aasta 1. septembrist tühi.

§ 516. Osa nimiväärtus

Enne 1995. aasta 1. septembrit asutatud osäühingu osad, mille nimiväärtus on väiksem käesoleva seadustiku §-s 148 sätestatust, jäävad kehtima.

§ 517. Ärinimi

(1) Ettevõtja kandmisel äriregistrisse teeb registripidaja järelepärimised ettevõttereistrile sama või sarnase nime registreerituse kohta vastavates registrites.

(2) Taotletavat ärinime ei kanta äriregistrisse, kui see või sellega eksitavalt sarnane ärinimi on registreeritud ettevõttereistris teise ettevõtja poolt enne taotlejat.

(3) [Kehtetu -RT I 2001, 93, 565- jõust. 01.02.2002]

§ 518. Osa- ja aktsiakapitali kontroll

(1) Ettevõttereistrisse kantud osäühingu või aktsiaseltsi samas vormis äriregistrisse kandmisel tuleb esitada osäühingu või aktsiaseltsi bilanss, mis peab olema koostatud seisuga mitte varem kui kuus kuud enne äriregistrisse kandmise avalduse esitamist. Bilanss peab kajastama registrisse kantavat osa- või aktsiakapitali.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud aktsiaseltsi bilansile tuleb lisada audiitori arvamus selle kohta, kas aktsiaseltsil on netovara, mis vastab aktsiakapitalile. Osäühingu bilansile tuleb lisada audiitori arvamus juhul, kui osäühing vastab tingimustele, mille korral on audiitorkontroll ette nähtud.

(3) Osa- või aktsiakapitali muutmise otsuse võib äriühingu äriregistrisse kandmise eesmärgil teha, sõltumata ühingu põhikirjas ettenähtud kapitali muutmise piirangutest. Kapitali muutmist ei pea eelnevalt registreerima ettevõttereistris.

§ 519. Osa- või aktsiakapitali suurus

(1) Alates 1995. aasta 1. septembrist peab asutatava ja äriregistrisse kantava osäühingu osakapital olema vähemalt 10 000 krooni ja aktsiaseltsi aktsiakapital vähemalt 100 000 krooni.

(2) Alates 1999. aasta 1. septembrist peab osäühingu osakapital vastama käesoleva seadustiku §-s 136 ja aktsiaseltsi aktsiakapital §-s 222 sätestatud suurusele.

(3) Osäühing, mille osakapital ei ole vähemalt 40 000 krooni, või aktsiaselts, mille aktsiakapital ei ole vähemalt 400 000 krooni, loetakse sundlõpetatuks, kui:

- 1) ta ei ole hiljemalt 1999. aasta 1. septembriks esitanud äriregistri pidajale avaldust osa- või aktsiakapitali suurendamiseks nimetatud suuruseni või
- 2) ta ei ole hiljemalt 1999. aasta 1. septembriks esitanud äriregistri pidajale avaldust enda ümberkujundamise kohta või
- 3) tema käesoleva lõike punktis 1 või 2 nimetatud avaldus jäetakse pärast 1999. aasta 1. septembrit rahuldamata.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel [sundlõpetatuks loetud äriühingule](#) kohaldatakse käesoleva seadustiku §-s 513 sätestatud, kusjuures ettevõttere registri asemel kasutatakse sätete kohaldamisel mõistet «äriregister» ning antud sätetega ettevõttere registri pidajale pandud kohustusi täidab äriregistri pidaja.

§ 520. Äriühingu asutamine

(1) Äriühingu asutamisel peavad asutajad äriühingu nimel tegutsemiseks kasutama äriühingu kavandatavat ärinime koos täiendiga «asutamisel». Lisaks sellele tähistatakse asutatavat äriühingut riigi ja omavalitsuse andmekogudes asutamistehingu tõestamise toimingu numbriga, mittenotariaalse asutamistehingu korral asutajatele äriregistri internetipõhises teabesüsteemis antud asutamismumbriga.
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(1¹) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tõestamistoimingu numbril ja asutamismumbril moodustamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.
[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(2) Mitterahalise sisse makse tegemiseks sõlmitakse asutatava ühingu leping sisse makse eseme üleandmise kohta. Leping peab olema kirjalik, kui seaduses ei ole teatud eseme üleandmiseks sätestatud notariaalselt tõestatud või kinnitatud vormi kohustuslikkust.

(3) [Kehtetu -RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(4) Rahaliste sisse maksete tegemiseks osatühingusse või aktsiaseltsi avavad asutajad asutatava äriühingu nimel käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud ärinime, täiendit ja numbrit kasutades maksekonto Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis asutatud krediidi asutuses või makseasutuses või selle krediidi asutuse või makseasutuse lepinguriigis avatud filiaalis, mida võib äriühingu nimel käsutada pärast äriühingu äriregistrisse kandmist. Asutajad võivad konto avamiseks volitada notarit.
[RT I, 20.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(4¹) Kiirmenetluses tehakse äriühingu asutamisel rahaline sisse makse deposiidina registripidaja kontole või rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 27 2. lõikes nimetatud kontole. Sisse makse tegemisel kasutatakse käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud ärinime, täiendit ja numbrit. Kui sisse makse tehakse deposiidina registripidaja kontole, taotleb äriühing hiljemalt ühe aasta jooksul pärast enda registrisse kandmist sisse makse tagastamist oma maksekontole Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis asutatud krediidi asutuses või makseasutuses või selle krediidi asutuse või makseasutuse lepinguriigis avatud filiaalis, tähtaja ületamise korral jääb sisse makse riigituludesse. Sisse makse tagastatakse viie tööpäeva jooksul pärast korrektse taotluse esitamist.
[RT I, 20.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(4²) [Valdkonna eest vastutav minister](#) kehtestab määrusega käesoleva paragrahvi lõikes 4¹ nimetatud tagastamistaotluse esitamise korra ja tehnilised nõuded ning määrab kooskõlastatult valdkonna eest vastutava ministriga tagastamisi teostama asutuse, kellele tagastamistaotlused esitatakse.
[RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107³ lõike 4 alusel asendatakse lause alguses sõna „Justiitsminister” sõnadega „Valdkonna eest vastutav minister” ja lause keskel sõna „rahandusministriga” sõnadega „valdkonna eest vastutava ministriga”.]

(5) Kui äriühingut registrisse ei kanta, võib ühingu nimel registrisse kantud vallasasju või kinnistusraamatusse kantud kinnisasju, samuti rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 27 2. lõikes nimetatud kontot käsutada üksnes kohtumäärusega määratud korras. Samuti tagastatakse kohtumäärusega määratud korras deposiidina registripidaja kontole või asutatava äriühingu nimele avatud kontole tasutud osa- või aktsiakapitali sisse makse, kui äriühingut ei kanta registrisse, või osa- või aktsiakapitali enam makse, kui on deposiidina registripidaja kontole tasutud osa- või aktsiakapitali ületav summa. Kohus teeb määruse asutajate avalduse alusel. Avalduses tuleb näidata asutamata jätmise või enam makse tegemise põhjused, millistele asutajatele millises ulatuses käsutusõigus anda ja kes on millises ulatuses sisse makse teinud. Deposiidina registripidaja kontole tehtud sisse makse jääb riigituludesse, kui selle tagastamise avaldust ei esitata kohtule kahe aasta jooksul sisse- või enam makse tegemisest arvates.
[RT I, 17.11.2017, 2- jõust. 27.11.2017]

(5¹) Krediidi asutus teavitab registripidajat viivitamata, kui ta rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 27 2. lõikes nimetatud konto kohta ei nõustu arvelduslepingut sõlmima või kui äriühing ei ole

nimetatud sätte teises lauses kehtestatud kohustust täitnud. Asutatava äriühingu nimele avatud kontole tasutud osa- või aktsiakapitali sissemakse tagastamise otsustab registripidaja kohtumäärusega kooskõlas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 44 1. lõikega. Registripidaja määrab äriühingule ühekuulise tähtaja uue osa- või aktsiakapitali sissemakse tegemiseks. Kui äriühing määratud tähtaja jooksul osa- või aktsiakapitali sissemakse tegemist ei tõenda, otsustab registripidaja äriühingu sundlõpetamise.
[RT I, 17.11.2017, 2- jõust. 27.11.2017]

(5²) Kui Rahapesu Andmebüroo on rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 57 1. lõike alusel teinud ettekirjutuse nimetatud seaduse § 27 2. lõikes märgitud konto käsutamise piiramise kohta, kantakse registrikaardile sellekohane märge. Märge kustutatakse registrikaardilt Rahapesu Andmebüroo vastava taotluse alusel. Kui Rahapesu Andmebüroo kooskõlas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse § 57 5. lõikega konto käsutamise piirangut ei lõpeta, teavitab ta sellest registripidajat. Nimetatud teavituse alusel algatab registripidaja äriühingu sundlõpetamise käesoleva paragrahvi 5¹. lõikes kehtestatud korras.
[RT I, 21.11.2020, 1- jõust. 01.01.2021]

(6) [Kehtetu -RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

§ 521. Tegevusload ja tegutsemisload

[Kehtetu -RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

§ 521¹. Äriregistrisse kantud tegevusala andmete uuendamine

(1) Äriregistrisse kantud ettevõtja tegevusala kustutab registripidaja ilma kandeavalduse ja kandemääruseta, kui registripidajale on esitatud tegevusala andmed vastavalt käesoleva seadustiku § 4 lõigetele 5 ja 6. Kustutamisele ei kohaldata käesoleva seadustiku § 61 ega tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 599 teist lauset ning selle eest ei võeta riigilõivu.

(2) Ettevõtjale, kelle kohta äriregistrisse on kantud tegevusala, teeb registripidaja järelepärimise ning määrab tähtaja teate esitamiseks tegevusala kohta.

(3) Äriühingule, kes peab registripidajale esitama oma majandusaasta aruande, ei tehta järelepärimist. Tema tegevusala andmed muudetakse majandusaasta aruande alusel automatiseeritud korras.
[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

§ 522. Ettevõttereistri töö ümberkorraldamine

(1) **Vabariigi Valitsus** korraldab äriregistri rakendamise tulenevalt ümber ettevõttereistri töö.

(2) [Kehtetu -RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

§ 523. Aruandlus ja audiitor

[Kehtetu -RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

§ 523¹. Elektroonilise aruandluse rakendamine

Käesoleva seadustiku § 32 lõikes 3 sätestatud kohaldatakse majandusaasta aruannetele, mis koostatakse 2009. aasta 1. jaanuaril või hiljem algava aruandeperioodi kohta.
[RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

§ 523². Registrikartoteegi A- ja B-osa ühendamine

Registrikartoteegi A- ja B-osa ühendatakse ning uued registrikaardid moodustatakse automatiseeritult.
[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

§ 524. Kommertsipant

[Kehtetu -RT I 1998, 59, 941- jõust. 10.07.1998]

§ 525. Registrisekretär

(1) Registriosakonna koosseisu võib kuuluda registrisekretär.

(2) Registrisekretär on kohtuametnik, kes:

1) vaatab läbi registripidajale esitatud kandeavaldusi ja koostab nende kohta kandemääruste eelnõusid;

2) [kehtetu -RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

3) [kehtetu -RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

4) teeb tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 22¹3. lõikes nimetatud määrusi;

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

5) otsustab füüsilisest isikust ettevõtja kohta kande tegemise, välja arvatud ärinime äriregistrisse kandmise ja muutmise;

6) otsustab äriregistrisse ning mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud aadressi muutmise, kui asukoht (kohaliku omavalitsuse üksus) ei muutu;

6¹) otsustab äriregistrisse ning mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse majandusaasta alguse ja lõpu kuupäeva kandmise;

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

6²) teeb §-s 521¹ nimetatud toiminguid;

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

6³) otsustab registrisse e-posti aadressi kandmise ja selle muutmise;

[RT I, 20.12.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

7) täidab muid teenistuskohustusi valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud korras.

[RT I 2008, 60, 331- jõust. 01.01.2009]

(2¹) [Kehtetu -RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(3) [Kehtetu -RT I, 22.06.2016, 21- jõust. 01.08.2016]

(4) Registresekretäri nimetab ametisse ja vabastab ametist kohtudirektor kohtu registriosakonna juhataja ettepanekul.

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

§ 525¹. Kasutatav vääring

(1) Alates päevast, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel (edaspidi *erandi kehtetuks tunnistamise päev*), kantakse osaühing või aktsiaselts äriregistrisse juhul, kui asutamislepingus, asutamisotsuses ja põhikirjas on selle osa- või aktsiakapitali ja osade või aktsiate nimiväärtused väljendatud eurodes.

(2) Enne erandi kehtetuks tunnistamise päeva äriregistrisse kantud ja kantavad osaühingud ja aktsiaseltsid võivad pärast erandi kehtetuks tunnistamise päeva väljendada põhikirjas osa- või aktsiakapitali ja osade või aktsiate nimiväärtuseid edasi Eesti kroonides. Kui osa- või aktsiakapitali ja osade või aktsiate nimiväärtuseid väljendatakse kroonides, peavad need vastama käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatud tingimustele.

(3) Kui osaühingu osakapitali on väljendatud põhikirjas Eesti kroonides, peab osaühingu osakapital olema vähemalt 40 000 krooni. Osa väikseim nimiväärtus on 100 krooni. Kui osa nimiväärtus on suurem kui 100 krooni, peab see olema 100 krooni täiskordne. Kui aktsiaseltsi aktsiakapitali on väljendatud kroonides, peab aktsiaseltsi aktsiakapital olema vähemalt 400 000 krooni. Aktsia väikseim nimiväärtus on 10 krooni. Kui aktsia nimiväärtus on suurem kui 10 krooni, peab see olema 10 krooni täiskordne. Väiksema kui 10-kroonise nimiväärtusega aktsia on tühine. Vastavalt kohaldatakse käesoleva seadustiku § 223 3. lõike teist lauset. Osaühingu osa iga 100 krooni annab ühe hääle, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Pärast ühe aasta möödumist erandi kehtetuks tunnistamise päevast kantakse osaühingu või aktsiaseltsi põhikirja muutmine äriregistrisse ainult juhul, kui põhikirjas on osa- või aktsiakapitali ja osade või aktsiate nimiväärtused väljendatud eurodes või kui samal ajal kantakse registrisse sellekohane põhikirja muudatus. Sama kehtib osa- või aktsiakapitali suurendamise või vähendamise äriregistrisse kandmise kohta, välja arvatud aktsiakapitali tingimusliku suurendamise äriregistrisse kandmine.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 525². Osaühingu ja aktsiaseltsi põhikirja ning osa- ja aktsiakapitali muutmine eurole üleminekuks

(1) Osaühingu osanike sellise otsuse vastuvõtmisele, millega muudetakse põhikirja seoses osakapitali ja osade nimiväärtuste eurodesse ümberarvestamisega ning millega suurendatakse või vähendatakse osakapitali käesoleva seadustiku §-s 136 ning § 148 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuete täitmiseks, kohaldatakse käesoleva seadustiku § 174 1. ja 2. lõiget. Eelmises lauses sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui põhikirja muudetakse seoses osakapitali suurendamisega või vähendamisega käesoleva seadustiku §-s 136 ning § 148 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuete täitmiseks. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatud ei kohaldata, kui osakapitali suurendatakse või vähendatakse rohkem kui osakapitali senise suurusega võrreldes lähima võimaliku suuruseni käesoleva seadustiku §-s 136 ning § 148 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuete täitmiseks.

(2) Aktsiaseltsi üldkoosoleku sellise otsuse vastuvõtmisele, millega muudetakse põhikirja seoses aktsiakapitali ja aktsiate nimiväärtuste eurodesse ümberarvestamisega ning millega suurendatakse aktsiakapitali käesoleva seadustiku §-s 222 ning § 223 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuete täitmiseks, kohaldatakse käesoleva seadustiku § 299 1. lõiget. Kui aktsiaseltsil on mitut liiki aktsiaid, on eelmises lauses nimetatud otsus vastu võetud, kui selle poolt on lisaks eelmises lauses sätestatule antud vähemalt üle poole igat liiki aktsiatega üldkoosolekul esindatud häälest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Käesoleva lõike esimeses ja teises lauses sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui põhikirja muudetakse seoses aktsiakapitali suurendamisega käesoleva seadustiku §-s 222 ning § 223 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuete täitmiseks. Käesoleva lõike esimeses ja teises lauses sätestatud ei kohaldata, kui aktsiakapitali suurendatakse rohkem kui aktsiakapitali senise suurusega

võrreldes lähima võimaliku suuruseni käesoleva seadustiku §-s 222 ning § 223 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuete täitmiseks. Käesoleva lõike esimeses ja teises lauses sätestatud ei kohaldata ka juhul, kui põhikirja otsustatakse muuta nimiväärtuse ta aktsia kasutuselevõtmiseks.

(3) Osa- või aktsiakapitali ja osade või aktsiate nimiväärtuste kroonidesse ümberarvestamisele käesoleva seadustiku §-s 136, § 148 1. ja 2. lõikes, §-s 222 ning § 223 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuete täitmiseks kohaldatakse käesoleva seadustiku § 525³. Kroonide eurodeks ümberarvestamine ei mõjuta osade või aktsiatega seotud õigusi ja osade või aktsiate nimiväärtuste suhet osa- või aktsiakapitalisse. Osade ja aktsiate nimiväärtuste ümberarvestamise tulemi ümardamisel ei ole õiguslikku tähendust. Osade ja aktsiate nimiväärtuste ümberarvestamise tulemi ümardamisele ja selle õigusliku tähenduse puudumisele tuleb osauhingu ja aktsiaseltsi vastavates otsustes viidata.

(4) Kui osauhing või aktsiaselts vähendab osa- või aktsiakapitali ja osade või aktsiate nimiväärtuste eurodesse ümberarvestamiseks osa- või aktsiakapitali võrreldes senise osa- või aktsiakapitali suurusega lähima võimaliku suuruseni käesoleva seadustiku §-s 136, § 148 1. ja 2. lõikes, §-s 222 ning § 223 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuete täitmiseks, võib seda teha lihtsustatult käesoleva seadustiku §-des 199² ja 362 sätestatud korras. Osa- või aktsiakapitali vähendamise korral osa- või aktsiakapitali ja osade või aktsiate nimiväärtuste eurodesse ümberarvestamiseks ei kohaldata käesoleva seadustiku § 199² 5. lõikes ja §-s 363 sätestatud sõltumata vähendamise läbiviimise ajast.

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

(5) Aktsiad, mis on välja antud aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel pärast käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud otsuse vastuvõtmist, millega muudetakse aktsiate nimiväärtust, kehtivad selle otsuse vastuvõtmise suhtes väljalastuna alles pärast selle otsuse alusel kande tegemist äriregistrisse. Aktsiad, mis lastakse välja aktsiakapitali tingimusliku suurendamise otsuse alusel pärast eelmises lauses nimetatud otsuse vastuvõtmist, võtavad nimiväärtuse muutmise otsuse.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 525³. Eurode arvestus

(1) Enne erandi kehtetuks tunnistamise päeva arvestatakse käesolevas seadustikus eurodes väljendatud summad ümber Eesti kroonidesse Eesti Panga kursi alusel.

(2) Saadud tulemi ümardatakse 1 sendi täpsusega kolmanda koha alusel pärast koma. Kui kolmandal kohal pärast koma olev arv on 0 kuni 4, jäetakse teisel kohal pärast koma olev arv muutmata. Kui kolmandal kohal pärast koma olev arv on 5 kuni 9, ümardatakse teisel kohal olev arv ühe võrra ülespoole.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

§ 525⁴. Häälte arv täis- ja usaldusühingus

Kui enne erandi kehtetuks tunnistamise päeva asutatud täis- või usaldusühingu korral arvutatakse osanike häälte arvu lähtuvalt sissemaksete suuruselt, loetakse, et sissemaks iga 10 krooni annab osanikule ühe hääle, kui ühingulepinguga ei ole ette nähtud teisiti. Eelmises lauses sätestatud juhul ei kohaldata käesoleva seadustiku § 93 2. lõike teist lauset. Eurode kroonidesse ja kroonide eurodesse ümberarvestamisele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 525³. Ümberarvestamine ei mõjuta osanikele kuuluvat häältearvu. Ümberarvestamise tulemi ümardamisel ei ole õiguslikku tähendust.

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.01.2011]

§ 525⁵. Äriregistri andmetega tutvumine maakohtu kantseleis

[Kehtetu -RT I, 09.05.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

§ 525⁶. Paberdokumentide tagastamine

Enne 2014. aasta 1. aprilli esitatud paberdokumendid tagastatakse registriosakonnas kuni 2016. aasta 1. jaanuarini.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 01.04.2014]

§ 525⁷. Pabertoimikute hävitamine

(1) Paberil äri- ja registritoimikud võib hävitada, kui need on nõuetekohaselt digiteeritud ja möödunud on dokumentide tagastamiseks käesoleva seadustiku §-s 525⁶ ettenähtud tähtaeg.

(2) Pabertoimikute digiteerimise, tagastamise ja hävitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#) määrusega.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 01.04.2014]

§ 525⁸. Majandusaasta aruande esitamine 2020. aastal

Osaühing, aktsiaselts, täisühing ja usaldusühing, kellel on kohustus esitada majandusaasta aruanne registripidajale ajavahemikul 2020. aasta 12. märtsist 31. augustini, peab esitama aruande hiljemalt 2020. aasta 31. oktoobril.

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

§ 526.–§ 540.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 541. Rakendamise määrused

(1) Vabariigi Valitsus võib kooskõlas käesoleva seadustikuga anda käesoleva seadustiku rakendamiseks määrusi.

(1¹) Vabariigi Valitsus võib kehtestada korra, mille kohaselt riigiasutused peavad kasutama äriregistri andmeid arvutivõrgu kaudu ega tohi isikutelt nõuda samade andmete esitamist. Kui haldusorgan või kohtuasutus saab äriregistri andmeid arvutivõrgu kaudu kasutada, ei kohaldata muude seaduste sätteid isiku poolt registrikaardi esitamise kohustuse kohta.

(2) [Kehtetu -RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

(3) Registripidajale käesolevas seadustikus sätestatud andmete esitamata jätmise tingimused juhul, kui andmed on registripidajale arvutivõrgu vahendusel usaldusväärselt kättesaadavad Eesti väärtpaberite registrist või muust deponitooriumist, kehtestab valdkonna eest vastutav ministermäärusega.

[RT I, 26.06.2017, 1- jõust. 01.10.2017]

(4) Valdkonna eest vastutava ministri määrusega ettenähtud ulatuses ei pea äriühing registripidajale esitama käesolevas seadustikus sätestatud kinnistusraamatu või vallasvara registri väljavõtet, kui registripidajal on arvutivõrgu kaudu juurdepääs vastavasse andmekogusse ning seal on tuvastatav omaniku vahetumine asjaomase äriühingu kasuks.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/58/EÜ, millega muudetakse direktiivi 68/151/EMÜ teatud liiki äriühingute avalikustamismääruste osas (ELT L 221, 04.09.2003, lk 13–16);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/56/EÜ piiratud vastutusega äriühingute piiriülese ühinemise kohta (ELT L 310, 25.11.2005, lk 1–9);

[RT I 2007, 65, 405- jõust. 15.12.2007]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/68/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 77/91/EMÜ aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise osas (ELT L 264, 25.09.2006, lk 32–36);

[RT I 2008, 16, 116- jõust. 15.04.2008]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/36/EÜ noteeritud äriühingute aktsionäride teatavate õiguste kasutamise kohta (ELT L 184, 14.07.2007, lk 17–24);

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

teine nõukogu direktiiv 77/91/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks EMÜ asutamislepingu artikli 58 teises lõigus nimetatud äriühingutelt nõuavad seoses aktsiaseltside asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks (EÜT L 26, 31.1.1977, lk 1);

kolmas nõukogu direktiiv 78/855/EMÜ, mis käsitleb aktsiaseltside ühinemist lähtuvalt asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktist g (EÜT L 295, 20.10.1978, lk 36);

kuues nõukogu direktiiv 82/891/EMÜ, mis käsitleb aktsiaseltside jagunemist lähtuvalt asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktist g (EÜT L 378, 31.12.1982, lk 47);

[RT I 2010, 20, 103- jõust. 01.07.2010]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/109/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiive 77/91/EMÜ, 78/855/EMÜ ja 82/891/EMÜ ning direktiivi 2005/56/EÜ seoses aruandlus- ja dokumenteerimismäärustega ühinemise ja jagunemise korral (ELT L 259, 2.10.2009, lk 14–21);

[RT I, 02.11.2011, 1- jõust. 12.11.2011]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/17/EL, millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/666/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2005/56/EÜ ja 2009/101/EÜ keskregistre, äriregistre ja äriühingute registre sidestamise osas (ELT L 156, 16.06.2012, lk 1–9);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/35/EL, mis käsitleb aktsiaseltside ühinemist (ELT L 110, 29.04.2011, lk 1–11).

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 64, 11.03.2011, lk 1–12), muudetud direktiividega 2014/107/EL (ELT L 359, 16.12.2014, lk 1–29), 2015/2376/EL (ELT L 332, 18.12.2015, lk 1–10), 2016/881 (ELT L 148, 03.06.2016, lk 8–21) ja 2016/2258/EL (ELT L 342, 16.12.2016, lk 1–3).
[RT I, 17.11.2017, 2- jõust. 27.11.2017]